

DET KGL. NORSKE VIDENSKABERS SELSKAB, MUSEET

rapport

BOTANISK SERIE 1978-4

Verneverdige edellauv-
skoger i Trøndelag

Jarle Inge Holten

Universitetet i Trondheim

"Det Kgl. Norske Videnskabers Selskab, Museet. Rapport. Botanisk Serie" vil inneholde stoff hovedsakelig fra det fagområde og det geografiske ansvarsområdet som Botanisk avdeling, DKNVS, Museet representerer.

Serien vil ofte bringe primærstoff som av ulike hensyn bør gjøres kjent så fort som mulig. I mange tilfeller vil det dreie seg om foreløpige rapporter, og materialet kan senere bli bearbeidet for videre publisering.

Oppdragsrapporter i samband med naturressurskartlegging vil utgjøre en stor del av serien. Ellers vil en finne arbeider fra systematikk, plantesosiologi, plantegeografi, vegetasjonsøkologi o.l. Foredrag, utredninger o.l. som angår avdelingens arbeidsfelt vil det også bli plass til.

Serien er ikke periodisk, og antall nummer pr. år vil variere. Serien startet i 1974, og det fins parallelt en "Arkeologisk Serie" og en "Zoologisk Serie".

Som språk blir norsk brukt, vanligvis også i referat og sammendrag.

For manuskriptet, illustrasjoner, referanser o.l. følges vanlige retningslinjer (jfr. Høeg, O.A. 1971. Vitenskapelig forfatterskap. Universitetsforlaget, Oslo; jfr. også retningslinjer trykt på omslagssiden på K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Gunneria). Vanligvis vil et referat (synonym: abstract) på norsk innlede hvert hefte. Dette bør ikke overskride 200 ord. Et sammendrag som er mer fyldig bør komme i tillegg.

Serien trykkes i A4-format på offset. Minimum opplag er 350.

Utgiver:

Universitetet i Trondheim,
Det Kgl. Norske Videnskabers Selskab, Museet.
Botanisk avdeling,
7000 Trondheim.

Referat

Holten, Jarle Inge, 1978. Verneverdige edellauvskoger i Trøndelag.
K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser. 1978-4: 1-199.

Undersøkelsesområdet omfatter Sør- og Nord-Trøndelag. Rapporten baseres på eget feltarbeid sommeren 1977 i tillegg til det som er utført av andre botanikere. De vesentligste bidrag fra andre er nevnt i innledningen.

Områdets naturgrunnlag er kort beskrevet. Edellauvskog er definert som varmekjære skogplantesamfunn med stort innslag av edellauvtreslag. 4 edellauvtreslag er registrert som bestandsdannende i Trøndelag: Alm, hassel ask og svartor. I felt er benyttet forenklet undersøkelsesmetodikk for å rekke over flest mulige bestand. Metoden har vært befaring med notater om artsfordeling og dominansforhold.

Det er nevnt 6 forskjellige kategorier av kulturpåvirkning på edellauvskog, hvor "snauhogst med påfølgende granplanting" synes å være den største trusel.

I kapittel 5 om floraen i edellauvskog er tatt med en tabell som viser hyppighetsfordelingen av mer eller mindre varmekjære arter i edellauvskog, kantsamfunn og tørrberg/tørreng i Trøndelag.

Under prioriteringen av de enkelte bestandene har jeg lagt 6 kriterier til grunn, hvor "bestandets størrelse i areal og dimensjoner" anses for å være det viktigste. Det er skilt mellom svært verneverdige (+++), meget verneverdige (++) og verneverdige (+) bestand.

De fylkesvise oversiktene er oppbygd alfabetisk på kommune og gir beskrivelse av 18 svært verneverdige, 39 meget verneverdige og 37 verneverdige edellauvskogsbestand, i alt 94 lokaliteter.

Avslutningsvis er tatt med en liste over dårlig undersøkte, uprioriterte og til dels små edellauvskogsbestand.

Jarle Inge Holten, Universitetet i Trondheim, Det Kgl. Norske Videnskabers Selskab, Museet, Botanisk avdeling,
7000 Trondheim

Oppdragsgiver: Miljøverndepartementet

Rapporten er trykt i 700 eksemplar

Trondheim, april 1978.

ISBN 82-7126-171-1

Forord

De undersøkelser av edellauvskog som er foretatt i Sør- og Nord-Trøndelag sommeren 1977, er et ledd i et landsomfattende prosjekt som skal danne grunnlaget for en landsplan for edellauvskogsreservater i Norge. Prosjektet startet i 1972 i regi av IBP-CT/Silva. Forslaget til slike undersøkelser kom allerede 25. mai 1966 i et notat om landsplan for reservater av edellauvskog fra professor dr. philos. Olav Gjærevoll.

Flere personer må takkes for upublisert materiale som er stilt til min disposisjon, det gjelder Eli Fremstads lokalitetsbeskrivelser fra Orkladalføret, Erik Hagens beskrivelser av en rekke verdifulle edellauvskogslokaliteter i Sør- og Nord-Trøndelag og Eklos inventeringer på Ytterøya i 1977. En del lokalitetsbeskrivelser i denne rapporten er til dels referater fra tidligere beskrivelser, men en del forandringer er gjort for å tilpasse stoffet til denne rapportens mønster. De mest inngående undersøkte og beskrevne edellauvskogslokaliteter i Trøndelag finnes hos Bretten (1974a), Bretten (1975), Flatberg (1975), Fremstad (1976b), Gjærevoll (1950), Kjelvik (1976), Moen (1972a) og Moen (1974).

Delundersøkelsene i Trøndelagsfylkene er finansiert av Miljøverndepartementet. Ansvarlig leder for undersøkelsene har vært professor Olav Gjærevoll.

Trondheim, mars 1978

Jarle Inge Holten

Innholdsfortegnelse side

Referat	
Forord	
I. INNLEDNING	3
II. UNDERSØKELSESMÅDET	4
III. HVA ER EDELLAUVKOG?	4
IV. KULTURPÅVIRKNING	6
V. FLORAEN	8
VI. VERNEKRITERIER OG VERNEVERDI	13
VII. FYLKESVISE OVERSIKTER (lokaliteter med en stjerne (+) er utelatt her) ...	15
1. Sør-Trøndelag	15
2. Nord-Trøndelag	18
VIII. LOKALITETSBEKRIVELSER	21
IX. LISTE OVER DÅRLIG UNDERSØKTE, UPRIORITERTE OG TIL DELS SMAÅ EDELLAUVKOGSLOKALITETER	189
1. Sør-Trøndelag	189
2. Nord-Trøndelag	193
X. LITTERATUR	196

I. INNLEDNING

I dag foreligger edellaupsrapporter for alle fylker sør for Sør-Trøndelag. Alle rapportene er utarbeidet av Harald Korsmo (1972-1976). Korsmos inventeringer er stort sett basert på en skogsosielogisk inndelingsmetodikk som skulle gi et variert blide av våre edellauvskogsressurser og som skulle illustrere skogtypens økologiske variasjonsbredde. Denne metodikken har jeg ikke sett meg råd for å følge opp i Trøndelag, hovedsaklig på grunn av manglende plantesosielogisk grunnlag.

For å rekke over et stort antall lokaliteter på relativt kort tid (sensommeren og høsten 1977), har undersøkelsene vært rene befaringer, hvor jeg har gjort notater om artsutvalg, dominansforhold og fordelingen av varmekjære plantesamfunn. Til god hjelp i planleggingen av feltarbeidet har vært de mange lokaltetstips, hovedsaklig fra mine kolleger ved Botanisk avdeling, DKNVS.

De få plantesosielogiske undersøkelser som har vært utført i edellauvskog i Trøndelag, knytter seg stort sett til områder sør og øst for Trondheimsfjorden. De viktigste er Fremstad (1976) og Aune (1973). Flere kommuner har engasjert botanikere for registrering av verneverdige områder, og i disse undersøkelser er en rekke verdifulle edellauvskogslokaliteter inventert, det gjelder i første rekke kommunene Snillfjord (Bretten 1974), Rennebu (Moen 1974), Rissa (Flatberg 1975), Åfjord (Bretten 1975), Hemne (Aune 1976), og Snåsa (Kjelvik 1976).

Norsk Botanisk Forening, Trøndelagsavdelingen har på sine ekskursjoner besøkt og undersøkt en rekke edellauvskogslokaliteter. De største og mest interessante av disse ble befart på nytt sommeren 1977.

Av praktiske grunner er krysslistene for de beskrevne lokaliteter sløyfet i denne rapporten. Krysslistene er arkivert ved Botanisk avdeling, DKNVS Museet. Opplysninger om eiendomsforhold er bare tatt med for et fåtall lokaliteter.

II. UNDERSØKELSESESOMRÅDET

Fra naturens side er det undersøkte området temmelig heterogen, kanskje særlig langs en øst-vestgradient. De klimatisk mest gunstige nisjer for edellauvskog synes å være i midtre og ytre strøk av Trondheimsfjorden, som lokalklimatisk er nært beslektet med mange områder i sørøst-Norge. Middels årsnedbør i låglandet rundt Trondheimsfjorden varierer fra 800 til 1100 mm. Nedbøren er bare ubetydelig høyere ved kysten. De høyeste nedbørsmidler har man i de indre strøk av Fosen og i strøket omkring Hemne med årsnedbør 1500-2000 mm.

Temperaturfaktoren er viktig med hensyn til forekomst av varmekjær flora og vegetasjon. De høyeste juli-midler har man i strøkene omkring indre Trondheimsfjord fra Frosta til Steinkjer. Steinkjer har en middeltemperatur for juli på hele $15,6^{\circ}\text{C}$ (Bruun 1967). Siden Trondheimsfjorden stort sett er åpen vinters tid har man samtidig et relativt mildt vinterklima.

Geologisk tilhører størsteparten av undersøkelsesområdet den kambrosiluriske lagrekke som i grove trekk gir grunnlag for et middels godt jordsmonn. Unntak er Fosenhalvøya som helt domineres av tungtforvitrelige gneiser. Av stor betydning for jordsmonnstypen i låglandet i Trøndelag er beliggenheten under marin grense (MG). Jordartene har under MG en relativt stor leirgeholt. Nesten alle større edellauvskogsforekomster i Trøndelag er registrert under MG. Et unntak i så måte er Sjettenberglia i Leksvik hvor almen forekommer i høydesonen 245-360 m. Denne edellauvskogen er av rasmarkstypen.

III. HVA ER EDELLAUVKOG?

Jeg har definert edellauvskog som varmekjære skogplantesamfunn med stort innslag av edellauvtreslag. I Trøndelags ville flora har man 4 slike edellauvtreslag:

- Alm: Desidert vanligst av edellauvtreslaga. Opp til ca. 450 m i Trøndelag.
- Hassel: Egentlig en stor busk. Danner større bestand bare i midtre og ytre strøk.
- Ask: Finnes i Trøndelag bare i få og små bestand, men dens potensielle utbredelse i Norge synes ikke å være nådd enda.
- Svartor: Bestandsdannende til Snåsa (Leiråmyra). Nordgrense i Fosnes.

Ellers forekommer plantet og eventuelle forvillet lønn(*Acer platanoides*), bøk(*Fagus sylvatica*), eik(*Quercus* sp.) og lind (*Tilia cordata*).

Jeg har ikke forsøkt å plasere de inventerte edellauvskogsbestand i noe hierarkisk system, dette av to grunner: Forenklet undersøkelsesmetodikk tillater ikke noen slik klassifikasjon og dessuten har man et altfor svakt plantesosiologisk grunnlag for edellauvskogklassifikasjon i Trøndelag. Jeg har navngitt plantesamfunnet ut fra de dominerende edellauvtreslag, eventuelt kombinert med trofigrad. Etter dette har man grovt sett følgende typer edellauvskog i Trøndelag:

- Almeskoger
- Gråør- almeskoger
- Alm-hasselskoger
- Fattige hasselkratt
- Rike hasselkratt
- Askeskoger
- Svartorskoger

Med hensyn til almeskogene og alm-hasselskogene viser disse en betydelig variasjon i Trøndelag og det er stort behov for videre plantesosiologisk utredning. Den mest interessante variasjonsretningen er øst-vest, og en rekke arter kan her komme på tale for å skille ut en vestlig og østlig "variant". Problemet er imidlertid at mange av disse artene er sjeldne i Trøndelag, og forsvinner gjerne i en objektiv plantesosiologisk undersøkelse. Arter med diagnostisk verdi for den vestlige "varianten" er krattlodnegras(*Holcus mollis*), sanikel(*Sanicula europaea*), skogfaks

(*Bromus benekenii*), lundgrønaks (*Brachypodium sylvaticum*), kusymre (*Primula vulgaris*), jordnøtt (*Conopodium majus*), ramslauk (*Allium ursinum*), skogstarr (*Carex sylvatica*) m.fl. Etter min erfaring synes det her å eksistere en betydelig sosiologisk forskjell mellom bestand på øst- og vestsiden av Trondheimsfjorden. De bredblada lundgrasa er på visse deler av sørlige Fosen helt vanlige, mens de er sjeldne eller mangler på østsiden av fjorden.

I de mer østlige almeskogene inngår et mer eller mindre østlig floraelement i Trøndelag, de viktigste er storrapp (*Poa remota*), tysbast (*Daphne mezereum*), krattfiol (*Viola mirabilis*), leddved (se kart s. 12) (*Lonicera xylosteum*), hengebjørk (*Betula verrucosa*) m.fl. Disse artene er sjeldne eller mangler på Fosen.

Differensieringen i fattige og rike hasselkratt grunner seg på at en del hasselkratt har innslag av bl.a. furu, lyngarter og oligotrofe moser (fattig hasselkratt), mens andre hasselkratt har innslag av edafisk krevende arter som f.eks. breiflangre (*Epipactis helleborine*) og blåveis (*Hepatica nobilis*) (rikt hasselkratt).

IV. KULTURPÅVIRKNING

De største trusler mot edellauvskogens framtidige eksistens i Trøndelag er følgende:

- Snauhogst med påfølgende granplanting:

Almelokalitetene er stort sett høgproduktiv mark som under marin grense og på stabil mark kan gi gode vekstforhold for gran. Dette er en høyst reell fare for de store edellauvskogsbestandene i låglandet rundt Trondheimsfjorden etter hvert som de enkelte kommuner og private eiere får utarbeidet driftsplaner for sine skoger. Etter flere generasjoner med gran vil en sannsynligvis ikke kunne restaurere en slik lokalitet.

- Veiskjæringer:

En irreversibel påvirkning. De sørøst-eksponerte liene på nordsiden av Trondheimsfjorden er eksempler på dette.

- Kraftgater:

I selve kraftgaten foregår en rask sekundær suksesjon i retning nye edellauvskog, men selve kraftgaten holdes åpen ved hjelp av kjemiske sprøytemidler og/eller hogst. Verdifulle bestand med kraftgater kan man lett restaurere ved at man i stedet legger kabel.

- Drenering og oppdyrkning:

Dette foregår sjeldent i nåtiden i og med at de fleste edellauvskogslokaliteter ligger temmelig brattlendt. Edellauvskog i låglandet var sannsynligvis en av de første naturtyper som ble ryddet og dyrket i Trøndelag. Faktorene klimaforverring og oppdyrkning har bidratt til at man i dag har bare små rester av edellauvskog igjen.

- Beiting:

Beitefaktoren har virkning på undervegetasjonens sammensettning. En rekke eksklusive, varmekjære og til dels skjøre urter i edellauvskog er ømfintlig for både beitingen og medfølgende tråkk, og de går ut. I moderat beita og tråkppåvirka edellauvskog (f.eks. Granøya i M. Gauldal) får feltsjiktet et nitrofilt preg med bl.a. brennesle (*Urtica dioica*), krypsoleie(*Ranunculus repens*) og sølvbunke(*Deschampsia caespitosa*).

En del edellauvstyper er sannsynligvis avhengig av et visst beitetrykk for sin eksistens, det gjelder f.eks. visse hasselkratttyper ved kysten.

- Diverse former for utbygging:

De lokalklimatisk gunstige nisjene som edellauvskogslokalitetene representerer, er populære steder for fridtsbebyggelse. En har flere eksempler på hyttekolonier i de floristisk aller mest interessante områdene vi har i Trøndelag, særlig i sør-eksponerte lier ned mot sjøen. Dette må betraktes som en irreversibel påvirkning.

V. FLORAEN I EDELLAUVKOG

Karakteristisk for edellauvskog er det relativt store innslaget av varmekjære arter som i Trøndelag er på eller nær sin nordgrense. I nær tilknytning til selve edellauvskogsbestandet har man oftest en bård (kant) med halvåpne og treløse kantsamfunn, til dels tørrberg. Sammen med selve edellauvskogsbestandet, utgjør disse kantsamfunnene og tørrbergene de floristisk aller mest interessante lokalitetene i Trøndelag. En viktig del av undersøkelsene var derfor også å se på disse kontaktsamfunnene til selve edellauvskogsbestandet. Se Flatberg & Sæther (1974: llff) og tabell 1.

Tabell 1. Hyppighetsfordelingen av mer eller mindre varmekjære arter på de tre vegetasjonstypene edellauvskog, kantsamfunn og tørreng/tørrberg i Trøndelag.

Symboler: +++ - hyppig, dominerende
 ++ - vanlig
 + - sporadisk, sjeldent

	Edellauv-	Kant-	Tørreng/
	skog	samfunn	tørrberg
Trollbær	+++		
Skogsvinerot	+++		
Krattfiol	+++	+	
Alm	+++	+	
Kratthumleblom	+++	+	
Myske	+++	+	
Vårerteknapp	+++	+	
Blåveis	++		
Springfrø	++		
Storklokke	++		
Skogsalat	++		

Tabell 1. (forts.)

	Edellauv-skog	Kant-samfunn	Tørreng/tørrberg
Vanlig lerkespore	++		
Haremat	++		
Brunrot	++	+	
Krossved	++	+	
Vårkål	++	+	
Gullstjerne	++	+	
Fingerstarr	++	+	
Hengebjørk	++	+	
Lodneperikum	++	+	
Junkerbregne	+		
Lundgrønaks	+		
Skogsvingel	+		
Kjempesvingel	+		
Falkbregne	+		
Broddtelg	+		
Slakkstarr	+		
Breiflangre	+		
Kusymre	+		
Ask	+		
Skogstarr	+		
Trollhegg	+		
Blankstorkenebb	+		
Vaniljerot	+		
Fuglereir	+		
Humle	+		
Hvit skogfrue	+		
Tannrot	+	+	
Fuglestarr	+	+	
Tysbast	+	+	
Svartereknapp	+	+	
Mørkkongslys	+	+	
Slyngsøtvier	+	+	
Furuvintergrønn	+	+	
Skogfaks	+	+	

Tabell 1. (forts.)

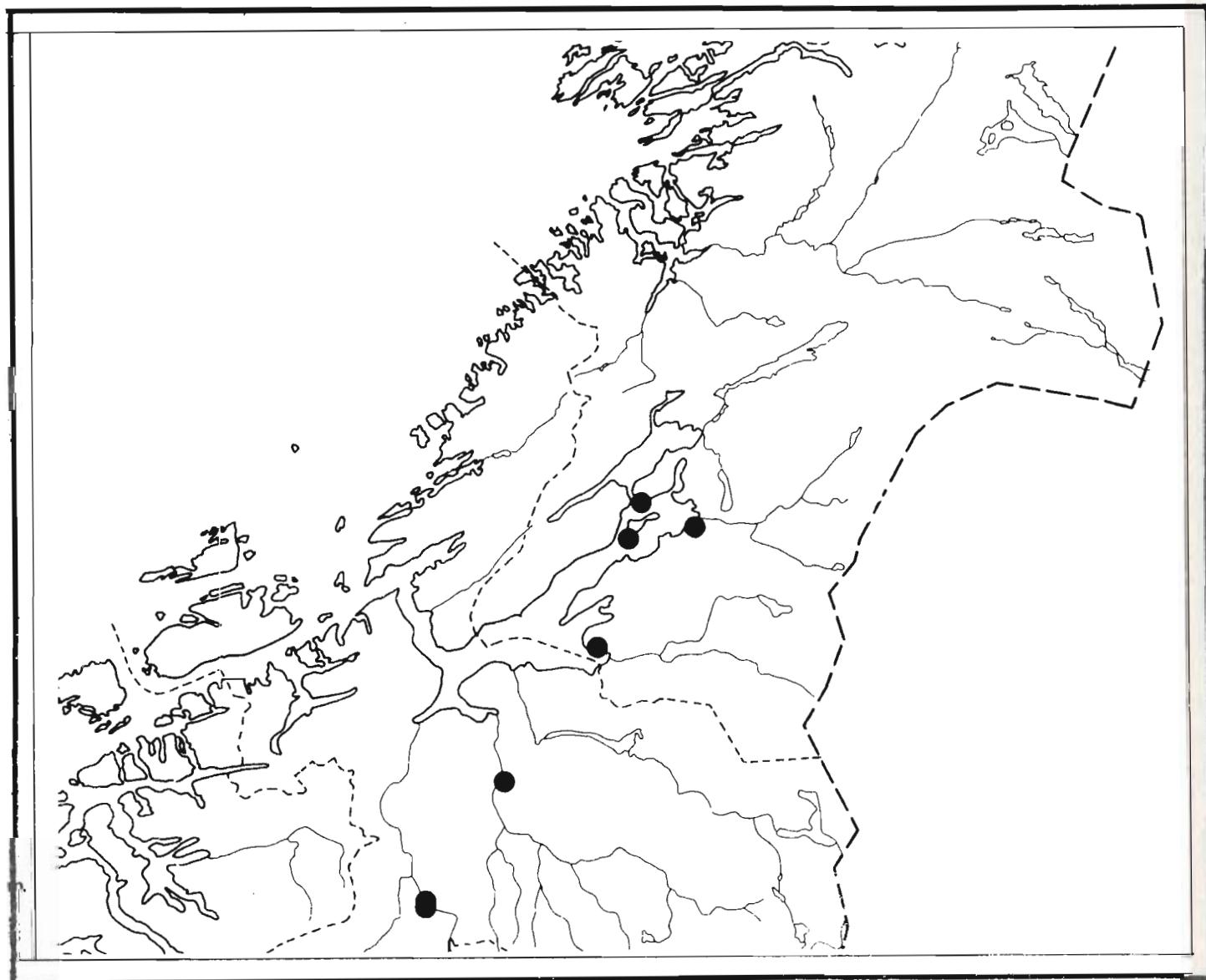
	Edellauv-skog	Kant-samfunn	Tørreng/tørrberg
Laukurt	+	+	
Lundkarse	+	+	
Krattlodnegras	+	+	
Rognasal	+	+	
Vanlig hagtorn	+	+	
Villapal	+	+	
Sølvasal	+	+	
Raudflangre	+	++	
Skogvikke	+	++	
Kransmynte	+	++	
Maurarve	+	+	+
Filtkongslys		+	
Svartknoppurt		+	
Skogkløver		+	
Dvergmispel		+	
Revebjelle		+	
Kung		+	
Legesteinurt		+	
Leddved (se fig. 1)		+	
Lakrismjelt		+	
Gjeldkarve		++	++
Sandarve		++	++
Vanlig knoppurt	+	+	+
Vårmarihand	+	+	+
Tårnurt	+	+	+
Vårskrinneblom	+	+	+
Åkermåne	+	+	+
Stavklokke	+	+	+
Prikkperikum	+	+	+
Rundskolm	+	+	+
Kantkonvall	+	+	+
Vill-lauk	+	+	+
Skogskolm	+	+	+
Gulmaure	+	+	+

Tabell 1. (forts.)

	Edellauv-skog	Kant-samfunn	Tørreng/tørrberg
Bakkefiol	+		+
Dunkjempe	+		+
Vivendel	+		+
Fagerknoppurt	+		+
Marinøkleblom	+		+
Jordnøtt	+		+
Broddbergknapp	+		+
Raudkjeks	+		+
Piggstarr	+		+
Bergskrinneblom			+
Vårrublom			+
Steinstorkenebb			+
Vårarve			+
Trefingersildre			+
Sølvture			+
Småmaure			+
Bakkemynte			+
Dvergminneblom			+
Bakkeminneblom			+
Flatrapp			+
Hvitbergknapp			+
Sandfiol			+
Storblåfjær			+
Smalfrøstjerne			+
Løvetann (Sect. <i>Erythrosperma</i>)			+
Geitskjegg			+

De mer eller mindre varmekjære artene i tabell 1 tilhører flere floraelementer i europeisk sammenheng. En kan generelt si at artene med stor hyppighet i kolonne 1 (edellauvskog) har en sørlig utbredelse med optimum i nemoral lauvskogsvegetasjon, mens kantartene og tørrengartene i kolonne 2 og 3 gjerne har en sørøstlig utbredelsestendens i Europa. Flatberg & Sæther (1974: 12) deler inn det varmekjære elementet i Trøndelag i 3 underelementer benevnt

- a) Østlandet - Trondheims fjordelement
- b) Edellauvskogselement
- c) Bakke/berg sørelement

Figur 1. Utbredelsen av leddved (*Lonicera xylosteum*) i Trøndelag

Hittil kjente lokaliteter av leddved i Trøndelag:

- Midtre Gauldal (ST): Nordbredden av Lundesokna. Bj.
Mathiesen 1957.
- Rennebu (ST): Hågåberget. B.F. Moen 1973.
- Rennebu (ST): Nord for Sandbrekka. B.F. Moen 1973.
- Stjørdal (NT): Vifstad/Bakken. A. Moksnes 1977.
- Levanger (NT): Ytterøya. O.M. Eklo 1977.
- Inderøy (NT): Vangshylla, Inderøy. A. Steinvik 1977.
- Levanger (NT): Rinnleiret. O.M. Eklo 1974.

VI. VERNEKRITERIER OG VERNEVERDI

Ved prioritering av de undersøkte bestandene er følgende kriterier lagt til grunn:

- skogtypens sjeldenhetsgrad
- bestandets størrelse i areal og dimensjoner
- bestandets jevnhet og utforming
- bestandets rolle som miljø for sjeldne arter
- graden av uberørthet i bestandet
- muligheten for å knytte bestandet til andre verneverdige eller vernede områder

Ved hjelp av ovennevnte kriterier har jeg kommet fram til 3 grupper av edellauvskogslokaliteter med hensyn til verneverdi:

Vurdering:

- +++ Svært verneverdig bestand
++ Meget verneverdig bestand
+ Verneverdige bestand

Anbefaling:

- Vern i medhold av naturvernloven
Vern i medhold av naturvernloven
Visse sikringstiltak f.eks. i medhold av bygningsloven kan være aktuelle

Alle lokaliteter (se kap.VIII) merket med tre stjerner (+++) og to stjerner (++) kan være aktuelle i reservatsammenheng eller landskapsvernsammenheng, mens lokaliteter merket med en stjerne (+) bare er aktuelle i landskapsvernsammenheng.

VII. FYLKESVISE OVERSIKTER (lokaliteter med en stjerne (+) er utelatt her)

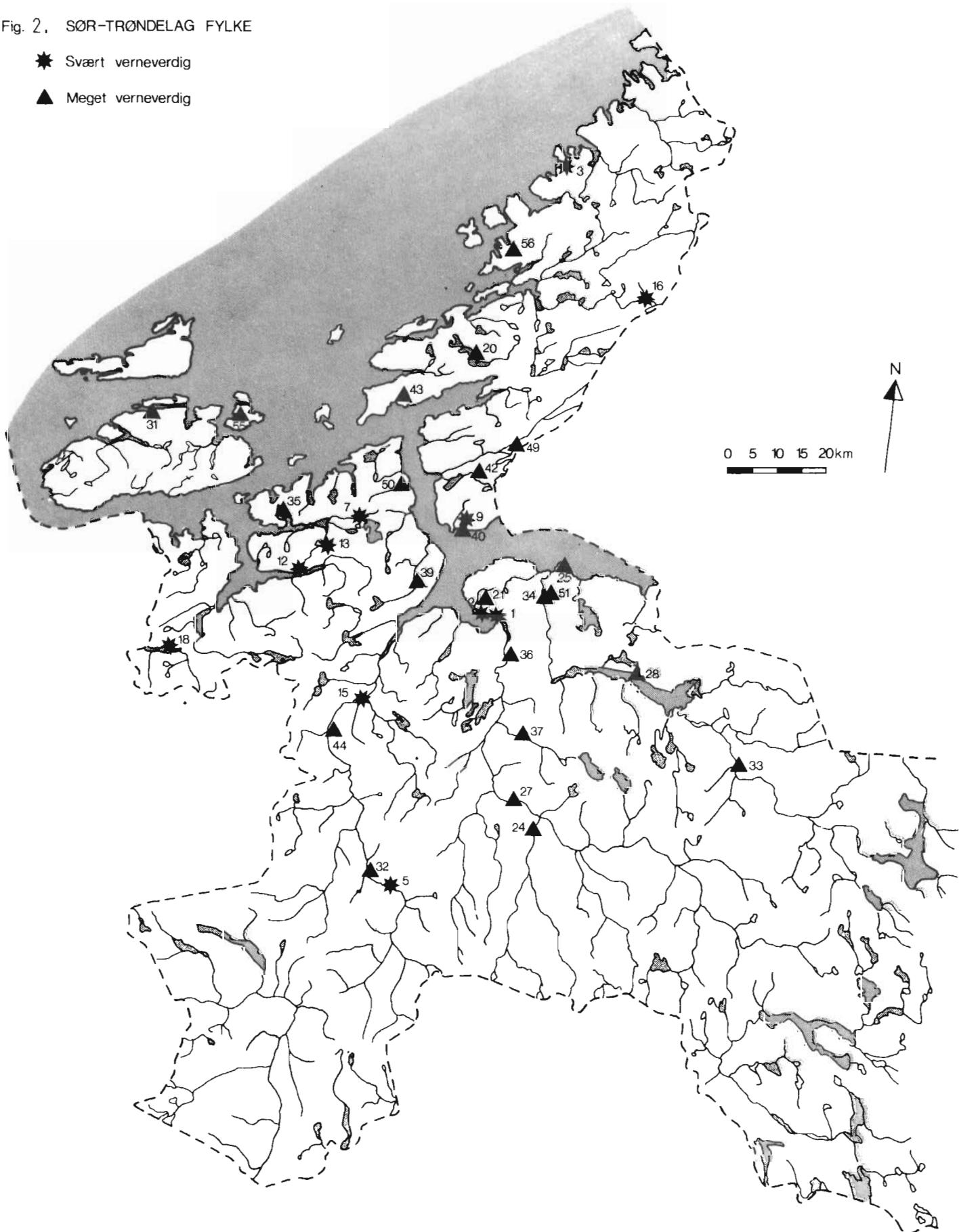
Sør-Trøndelag (se fig. 2)

Kommune	Lok. nr.	Lok. navn	Skogstype	Vurdering
Agdenes	7	Herdalen	Alm-hasselskog	+++
Agdenes	50	Størdalen	Rikt hasselkrott	++
Bjugn	20	Almfjellet	Alm-hasselskog	++
Hemne	18	Vinjelia	Almeskog, Alm-hasselskog, rikt hasselkrott	+++
Hitra	55	Vågan	Rikt hasselkrott	++
Hitra	31	Hopsjøåsen	Rikt hasselkrott	++
Meldal	44	RY	Gråor-almeskog	++
Melhus	36	Loddgårdssåsen	Almeskog, gråor-almeskog	++
Melhus	37	Lundadal	Almeskog	++
Midtre Gauldal	24	Bua bru	Gråorskog, gråor-almeskog	++
Midtre Gauldal	27	Granøya	Almeskog	++
Orkdal	15	Rønningen	Gråor-almeskog	+++
Orkdal	39	Rabboren	Almeskog, alm-hasselskog	++
Rennebu	5	Flå-Slipran	Almeskog, gråor-almeskog	+++
Rennebu	32	Hovengan/		
		Bergsbruberga	Almeskog, gråor-almeskog	++

Kommune	Lok. nr.	Lok. navn	Skogstype	Vurdering
Rissa	9	Leinlia	Almeskog, alm-hasselkog	+++
Rissa	40	Ramnflauget	Alm-hasselkog	++
Rissa	49	Skola	Almeskog	++
Rissa	42	Ramsøylylia	Almeskog	++
Roan	3	Austdalens	Almeskog, alm-hasselkog	+++
Selbu	28	Grubbe	Almeskog, gråor-almeskog	++
Selbu	33	Langsmoen	Almeskog	++
Snillfjord	12	Breidvikkammen	Almeskog	+++
Snillfjord	13	Melvasslia	Almeskog	+++
Snillfjord	35	Litlratet	Almeskog	++
Trondheim	1	Almlia, Lauglo, Sundet	Almeskog	+++
Trondheim	2	Apoteket (Mule)	Alm-hasselkog, almeskog, gråor-almeskog	+++
Trondheim	21	Aunberga	Almeskog, alm-hasselkog	++
Trondheim	25	Devle	Blandingslauvskog m/alm, hassel, lønn, bøk etc.	++
Trondheim	34	Leirfossene	Gråorskog, gråor-almeskog	++
Trondheim	51	Tomsetlia	Almeskog	++
Ørland	43	Rusaset/Reitan	Rikt hasselkratt, alm-hassel-skog	++
Åfjord	16	Sekken	Alm-granskog	+++
Åfjord	56	Ry whole svatn	Almeskog	++

Fig. 2. SØR-TRØNDELAG FYLKE

- ★ Svært verneverdig
- ▲ Meget verneverdig

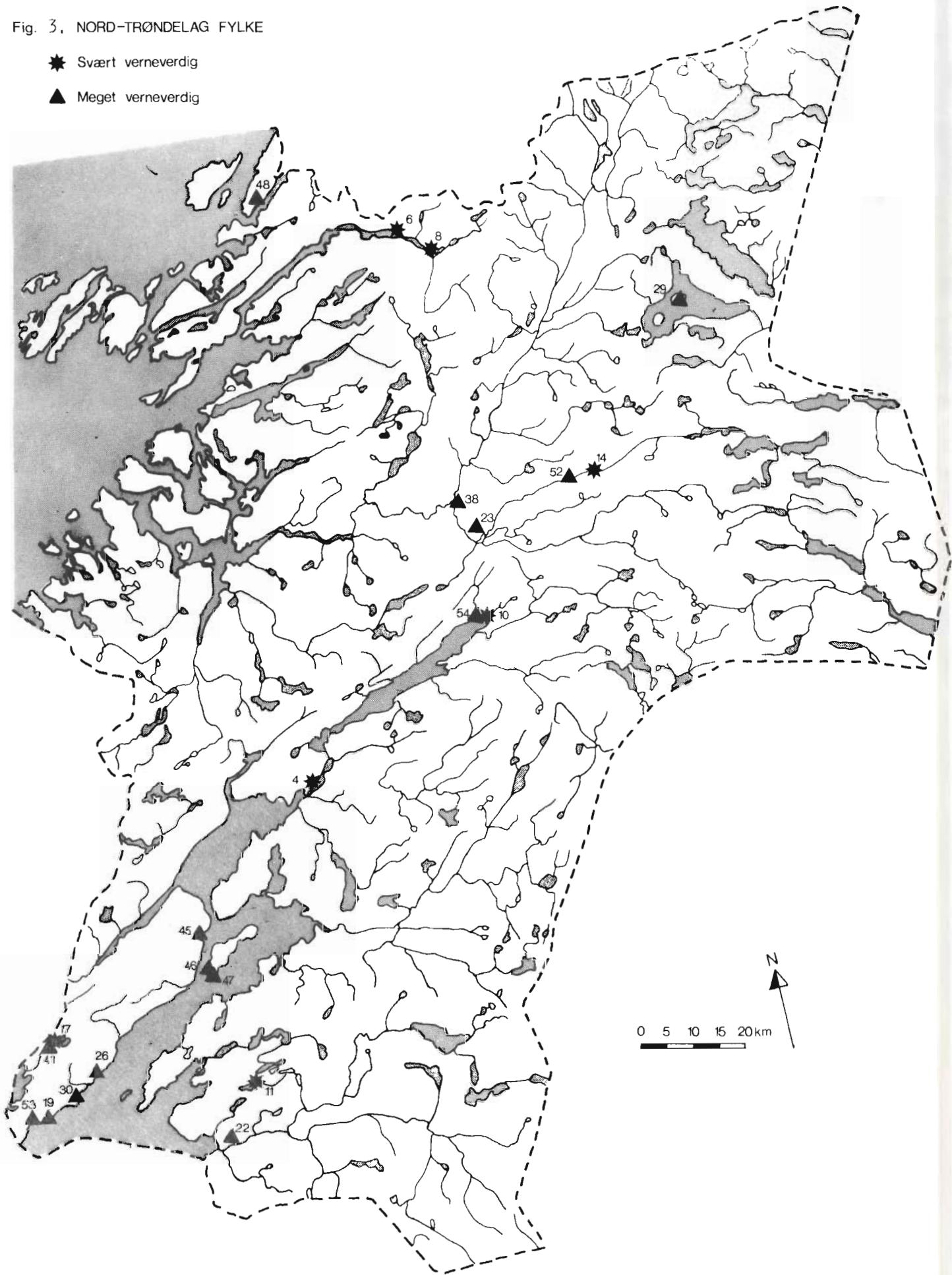

Nord-Trøndelag (se Fig. 3)

Kommune	Lok. nr.	Lok. navn	Skogtype	Vurdering
Grong	14	Mortenslund	Almeskog	+++
Grong	23	Bjørnstokkberget	Almeskog	++
Grong	38	Medjaura	Almeskog	++
Grong	52	Toremoen	Almeskog	++
Høylandet	8	Kubåsen	Almeskog, gråor-almeskog	+++
Leksvik	17	Sjettenberglia	Almeskog, alm-granskog	+++
Leksvik	19	Aksnes	Alm-hasselkog	++
Leksvik	26	Gjøråsvika	Rikt hasselkratt, alm-hassel-skog	++
Leksvik	30	Hindrem	Askeskog	++
Leksvik	41	Ramslia	Alm-granskog	++
Leksvik	53	Vanvikan	Rikt hasselkratt, alm-hassel-skog, almeskog	++
Levanger	46	Sandstad	Almeskog, alm-hasselkog	++
Levanger	47	Sandsøra	Almeskog	++
Mosvik	45	Saltvikhamn	Almeskog	++
Nærøy	6	Heimsnes	Almeskog	+++
Nærøy	48	Selliset	Alm-hasselkog	++
Røyrvik/Lierne	29	Gudfjelløya	Almeskog	++
Snåsa	10	Leiråmyra	Svartorskog	+++
Snåsa	54	Vegset	Gråorskog, gråor-almeskog	++

Kommune	Lok. nr.	Lok. navn	Skogstype	Vurdering
Steinkjer	4	Byahalla	Alm-hassel-skog, almeskog, grå- or-almeskog	+++
Stjørdal	11	Liaberga	Almeskog	+++
Stjørdal	22	Bjørkkammen	Rikt hasselkratt, alm-hassel- skog, almeskog	++

Fig. 3, NORD-TRØNDALAG FYLKE

VIII. LOKALITETSBEKRIVELSER

+++ 1. ALMLI, LAUGLO, SUNDET - TRONDHEIM

Kartblad: Trondheim 1621 IV. Økon. karttbl.: CK 125-3

UTM: NR 61,25 + 61,24 + 62,24.

Geologi/løsmasser: Grønnstein/leirraviner.

Høyde over havet (min.-max.): 10-125 m.

Areal: Ca. 200 dekar.

Undersøkelser og materiale:

Flatberg, K. I. & Sæther, B., 1974 (rapport).

Hagen, E., 1974 (edellauvskogsinventering).

Fremstad, E., 1975 (vegetasjonsanalyser).

Holten, J., 1977 (edellauvskogsinventering).

Flora og vegetasjon

Denne søreksponerte almelia ligger ovenfor Gaulosen, og er en av de største og frodigste almeliene i Trondheimsregionen. En rekke eksklusive almeliarter er registrert i denne lia: *Lerkespore*, *laukurt*, *tårnurt*, *krattfiol*, *lodneperikum*, *kransmynte*, *brunrot*, *lundkarse*, *myske*, *krossved*, *stortveblad*, *mørkkongslys* og *maurarve*. *Lundgrønaks* ble her for andre gang registrert på østsiden av Trondheimsfjorden. I kantsamfunn og tørre kalkberg i lia fins: *Kung*, *berggull*, *bakke-mynte*, *kantkonvall*, *svarterteknapp*, *slyngsøtvier* og *piggstarr*.

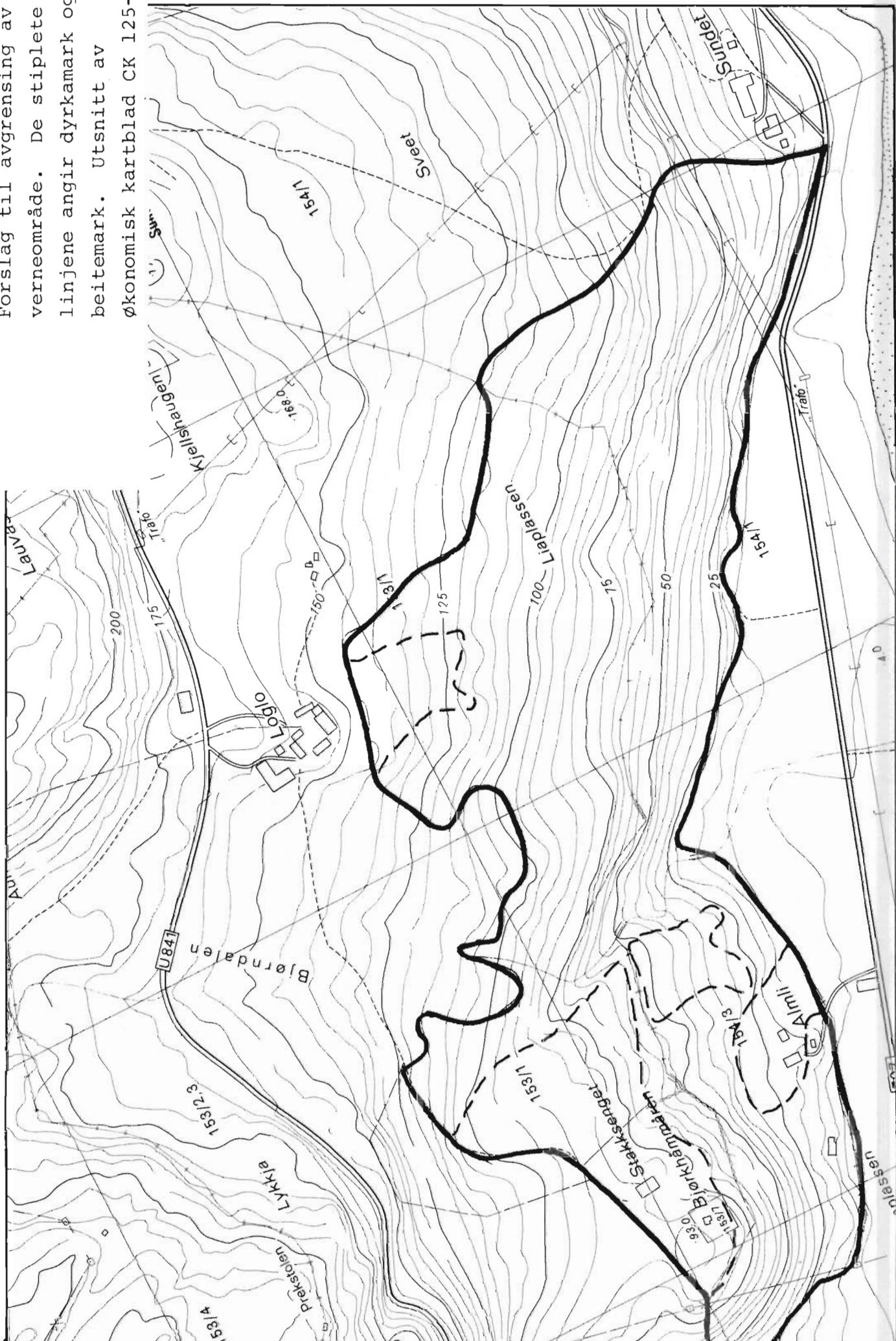
Kulturpåvirkning

En del beiting og tråkk tidligere. Tråkket er i høy grad utført av biologer som bruker lia som et ekskursjonsområde. En del hogst er foretatt i de vestligste deler av bestandet.

Vern

Denne store almelia med sin eksklusive varmekjære flora topp-prioriteres. Hele lia må skånes for all videre hogst, granplanting og alle former for utbygging. Denne almelia har også betydelige undervisningsmessige og forskningsmessige verdier. Det knytter seg også betydelige ornitologiske interesser til lokalitetene.

Fig. 4. Almeli, Lauglo, Sundet
Forslag til avgrensning av
verneområde. De stiplete
linjene angir dyrkamark og
beitemark. Utsnitt av
økonomisk kartblad CK 125-

+++ 2. APOTEKET (MULE)

-

TRONDHEIM

Kartblad: Trondheim 1521 I. Økon.kartbl. CJ 125-4.

UTM: NR 58,24.

Geologi: Leirskifer.

Høyde over havet (min.-max.): 10-100 m.

Areal: Ca. 150 dekar.

Undersøkelser og materiale:

Flatberg, K.I. & Sæther, B., 1974 (rapport).

Hagen, E., 1974 (edellauvskogsinventering).

Holten, J., 1977 (edellauvskogsinventering).

Flora og vegetasjon

Apoteket består av et stort kompleks av varmekjære plantesamfunn, med tørrberg, tørrenger og brattlendte hasselkratt i de øvre deler. I bergene vokser bl.a.: *Olavsskjegg*, *svartburkne* og *småbergknapp*. Selv berghyllene og de åpne hasselkrattene har varmekjær vegetasjon med *kung*, *kransmynte*, *raudflangre*, *krattlodnegras* og *piggstarr*. *Raudkjeks* ble registrert flere ganger både i kantsamfunna og i de tettere almhasselkrattene nedenfor. I det tettere almebestandet nedenfor er *kratthumleblom*, *hundegras* og *krattfiol* diagnostisk viktige arter i feltsjiktet. I almelia ble *lundkarse* registrert en gang. Nedenfor almelia flater terrenget ut, og man får et gråor-almeskogssamfunn. På overgangen edellauvskog/dyrkamark ved Nedre Mule har man varmekjære skogkantsamfunn med bl.a. rikelig *skogkløver*. Denne arten er tidligere registrert et fåtall ganger i området Leinstrand-Byneset.

Kulturpåvirkning

De nedre deler av lia er noe kulturpåvirket i form av tråkk og beite. De bratteste deler av lia med tørrenger, kantsamfunn og hasselkratt synes derimot å ha bortimot urskogspreg. I de fattigste vegetasjonstypene i nord og nordøst har det funnet sted en del hyttebygging.

Vern

Til tross for den hyttebygging som har foregått i de marginale områdene i bestandet, er Apoteket svært verneverdig, med sin eksklusive forekomst av varmekjære arter og mangfold av varmekjære plantesamfunn. Hele området bør vernes som et landskapsvernområde og all videre hyttebygging eller annen utbygging må stanses.

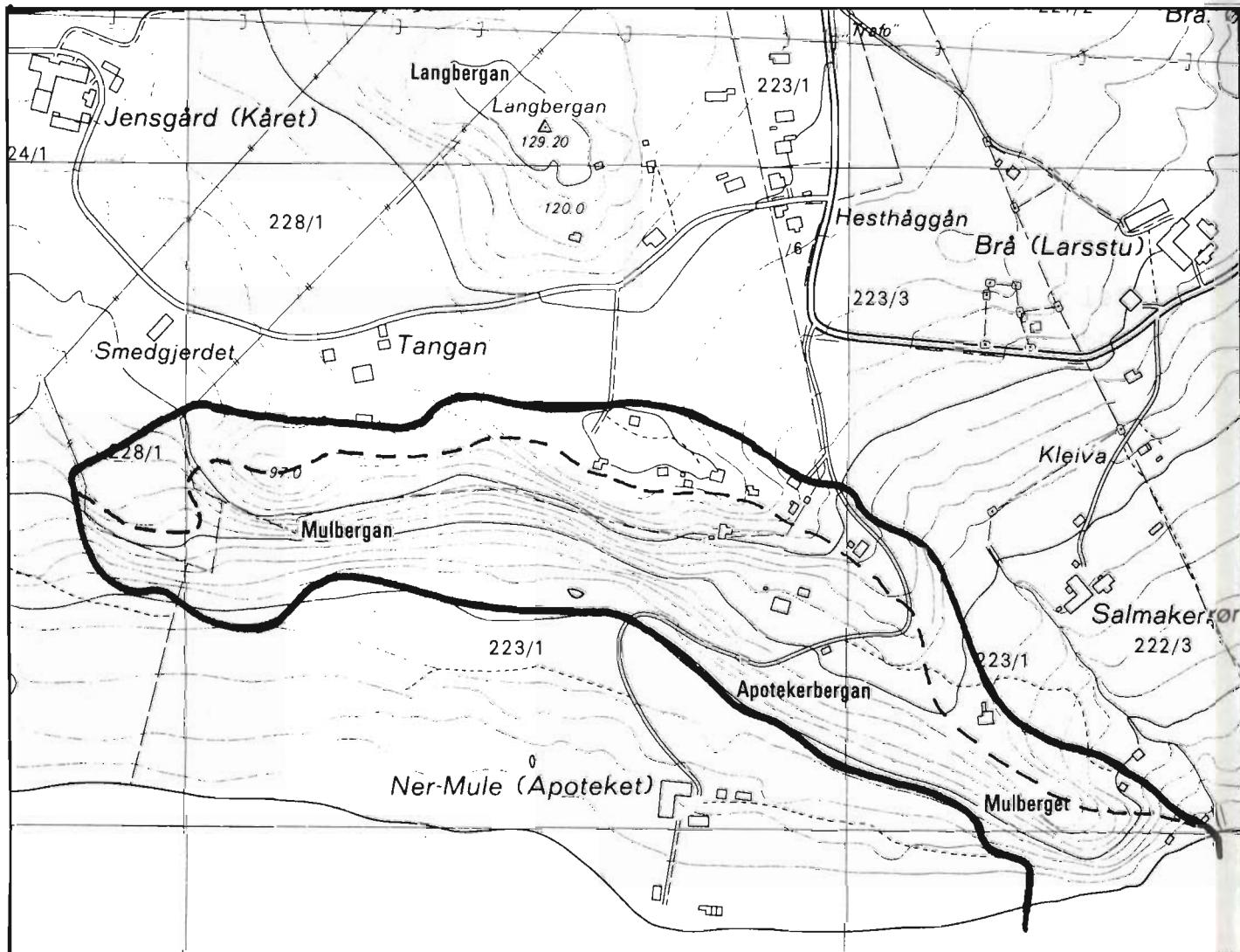

Fig. 5. Apoteket. Forslag til avgrensing av landskapsvernområde. De varmekjære plantesamfunnene forekommer nedenfor den stiplete linjen. Utsnitt av økonomisk kartblad CJ 125-4.

+++ 3. AUSTDALEN

-

ROAN

Kartblad: Roan 1623 III. Økon. kartbl.: CK 144-3.

UTM: NS 61,16.

Geologi: Heterogene gneiser, noe amfibolitt.

Høyde over havet (min.-max.): 20-180 m.

Areal: Ca. 120 dekar.

Undersøkelser og materiale:

Marker, E., 1975 (edellauvskogsinventering).

Holten, J., 1975 (edellauvskogsinventering).

Flora og vegetasjon

Denne store sørvestvendte alm-hassellia kan naturlig deles i tre med hensyn til vegetasjon. De øvre delene oppunder berget har varmekjære skogkantsamfunn med bl.a. *piggstarr*, *kransmynte*, *skogvikke* og *gulmaure*.

Selv alm-hassel-bestandet har beliggenhet midt i lia og har en del storvokst alm. De vanligste almeliartene er *myske*, *hengeaks* og *brunrot*. *Fjellflokk* ble også registrert i bestandet. Hele fire arter av lavslektet *Lobaria* er registrert i denne delen av lia. Tre av disse, *sølvnever*(*Lobaria amplissima*), *kystnever*(*Lobaria laetevirens*), *skrubbenever*(*Lobaria scrobiculata*) er mindre vanlige eller sjeldne i Trøndelag. *Sølvnever* og *kystnever* har en kystutbredelse i Norge.

I den nedre og slakkere delen av lia forekommer bjørkeskog med hassel. Dette plantesamfunnet er tydelig beitepåvirket og derfor grasdominert. Eineren er blitt favorisert av beitingen og danner flere steder tette kratt. Denne sonen av lia er artsrik, men hadde ingen floristiske overraskelser.

Kulturpåvirkning

En del beitepåvirkning og tråkk i den nedre delen av lia.

Vern

Et så stort og velutviklet bestand av edellauvskog i denne delen av Trøndelag må regnes for høyst interessant. Forekomstene av edellauvskog i denne delen av Trøndelag er sterkt begrenset, og oftest bare fragmentarisk, i form av små hasselkratt. Edellauvskogen i Austdalen er derfor svært verneverdig.

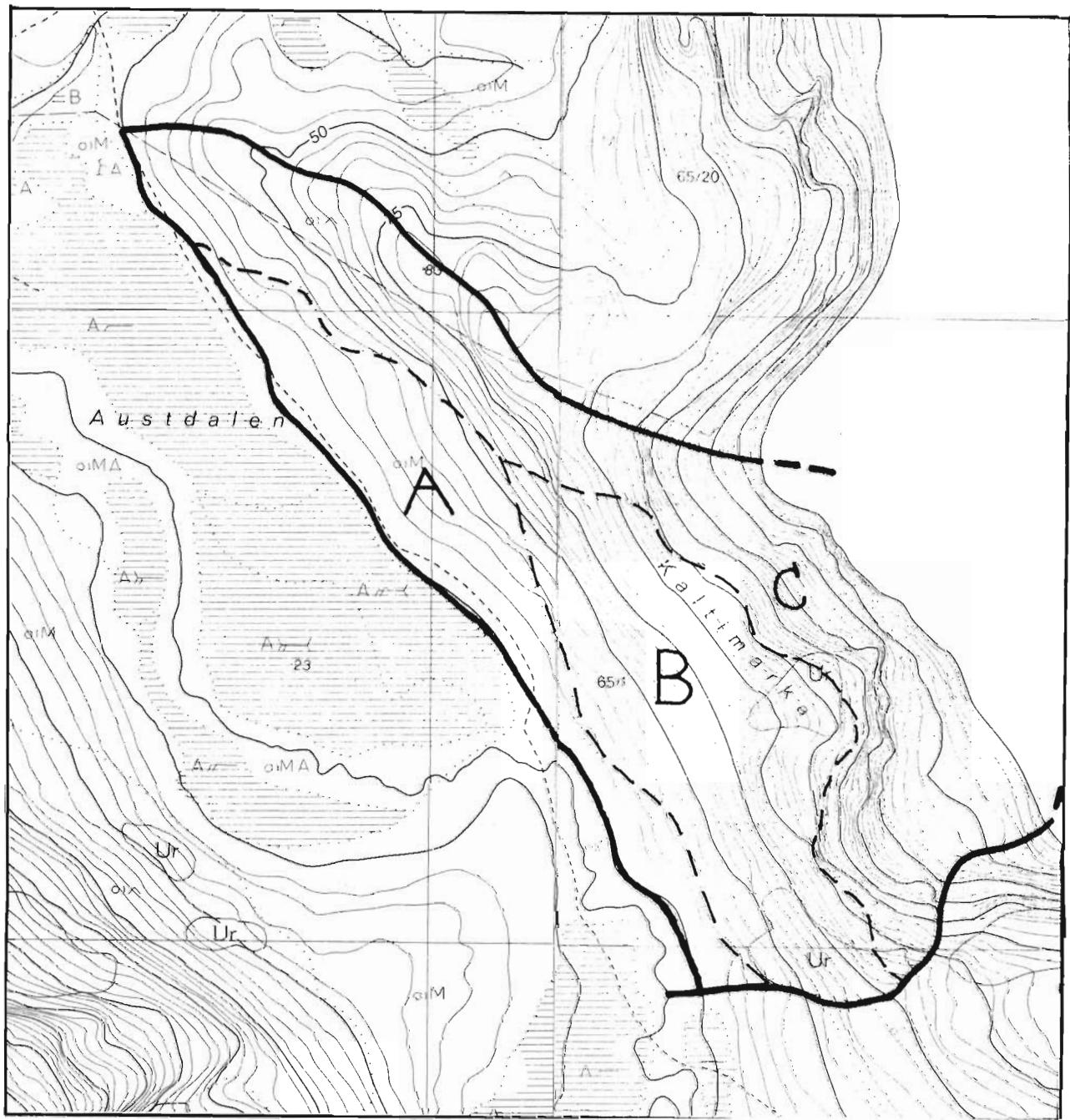

Fig. 6. Austdalen. Forslag til avgrensning av verneområde.

Utsnitt av økonomisk kartblad CK 144-3.

A - Heterogene hasselkratt, B - Almebestand,

C - Kantsamfunn, bergvegetasjon.

+++ 4. BYAHALLA

-

STEINKJER

Kartblad: Steinkjer 1723 III. Økon. kartbl.: CU 141-1 + CU 141-3.

UTM: PS 23,03 + 23,04 + 24,04 + 25,05 + 26,05 + 26,06.

Geologi/løsmasser: Grønnstein-fylitt/delvis leirraviner.

Høyde over havet (min.-max.): 40-200 m.

Areal: Ca. 450 dekar.

Eiendomsforhold: Privat.

Undersøkelser og materiale:

Hagen, E., 1974 (edellauvskogsinventering).

UNIT's hovedfagskurs i vegetasjonsøkologi 1974 (kryssliste).

Holten, J. & Sivertsen, S., 1977 (edellauvskogsinventering).

Flora og vegetasjon

Dette er ei stor almeli som strekker seg over en lengde på ca. 4 km. I sørvest er bestandet noe mer lysåpent, og her inngår mye hassel. Edellauvskogen er derfor noe mer kantsamfunnpreget i sørvest. Selve almebestandet er dominert av *junkerbregne*, *myske*, *hundekveke* og *kratthumleblom*. *Lundgrønaks* ble registrert her i 1974 på UNIT's hovedfagskurs i vegetasjonsøkologi, den ble i sommer funnet på en rekke tilleggslokaliteter. *Lundgrønaks* er nå (1977) kjent på to lokaliteter på østsiden av Trondheimsfjorden.

Kulturpåvirkning

For å ligge så nær tettbebyggelse, er lia overraskende lite preget av beiting, tråkk og hogst.

Vern

E. Hagen må støttes fullt og helt når han i sin rapport betrakter Byahalla som et stort og rikt bestand av edellauvskog med stor verne-verdi. Hele området topprioriteres og bør fredes som naturreservat.

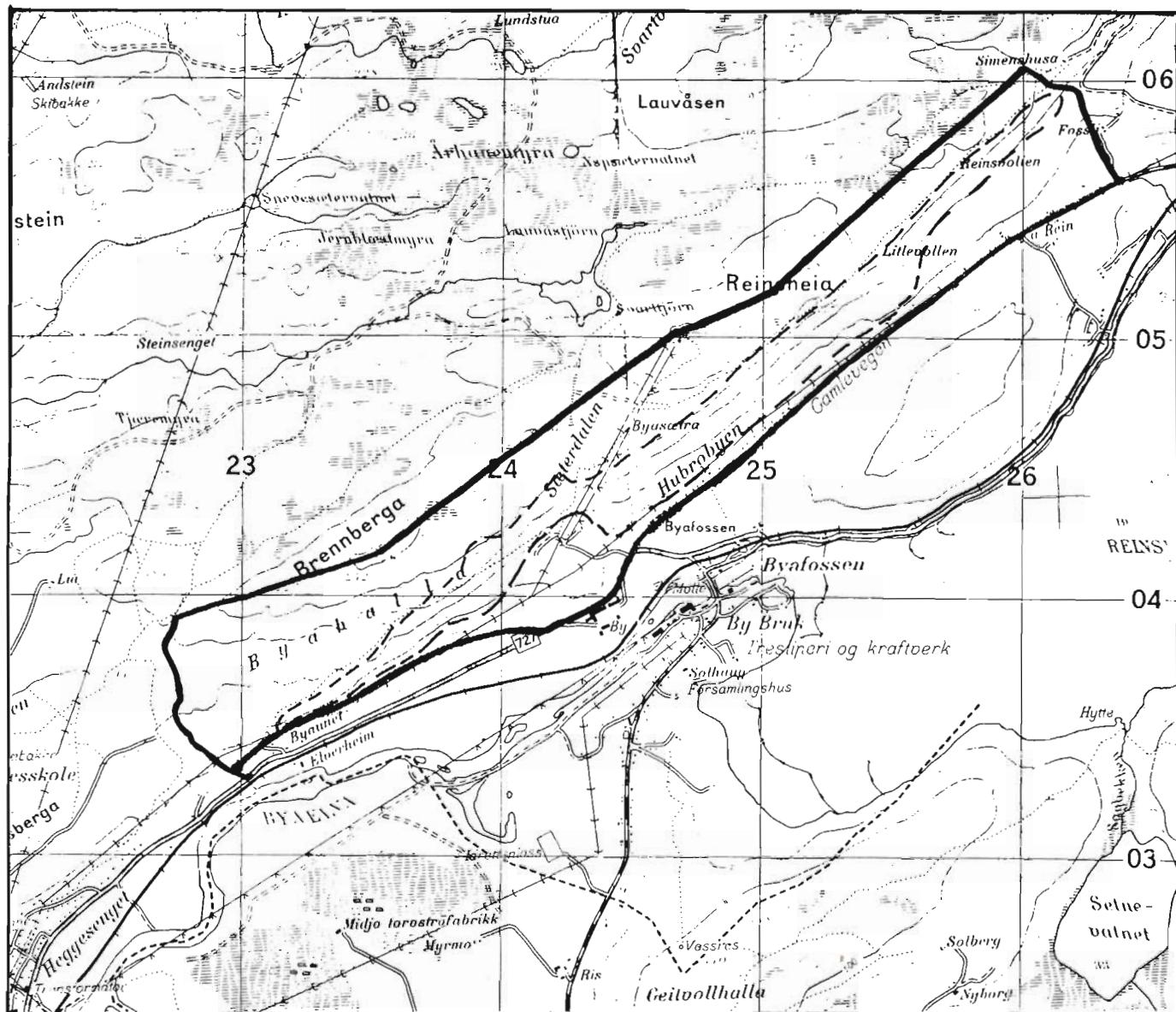

Fig. 7. Byahalla. Forslag til avgrensning av edellauvskogsreservat.
Selve edellauvskogsbestandet er uthevret med stiplet linje.
Gjengitt med tillatelse av NGO.

+++ 5. LØVSKOGSOMRÅDE MELLOM FLÅ OG SLIPRAN-

-

RENNEBU

Kartblad: Rennebu 1520 I. Økon. kartbl.: CG 113-5-4.

UTM: NQ 48,68.

Beliggenhet, areal:

Lauvskogsområdet ligger sørvesttlig på nordsiden av Orkla, mellom Flå og Slipran i høydeintervallet 230-425 m o.h. Totalt areal ca. 200 da.

Materiale:

Cand. mag. Eli Fremstad undersøkte området 10.7.1973. Rapport Bot. nr. 99.2.

Moen, B.F., 1974. Undersøkelser av botaniske verneverdier i Rennebu kommune, Sør-Trøndelag. K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser. 1974 5: 1-52.

Berggrunn etc.:

Berggrunnen består stort sett av grønnstein/amfibolitt. Dette er en basisk bergart som gir en næringsrik forvitningsjord.

Flora og vegetasjon

I denne sørvestlige lia finns en meget fin bestand av hassel med tilhørende varmekjær flora. Skogstypen må kunne klassifiseres som en alm-lindeskog (*Ulmo-Tilietum*) og det inngår arter som *piggstarr*, *fingerstarr*, *fuglestarr*, *hengeaks*, *vårerteknapp*, *lodneperikum*, *krattfiol*, *kung* og *kransmynte*.

På fuktigere partier er det innslag av or-heggeskog (*Alno-Prunetum*) med arter som *firblad*, *kranskonvall*, *skogstjerneblom*, *tyrihjelm*, *skogsvinerot* og *turt*.

På steder med meget grunt jordsmonn finns det fint utviklede tørrbergsamfunn med arter som *lodnebregne*, *hjertebras*, *vill-løk*, *flekkmure*, *kransmynte*, *bakkemynte*, *kung* og *fagerknoppurt*.

Verneverdi, avgrensning etc.

Området har verneverdi som typeområde for hassellier i denne del av landet og har planteregional interesse da det er en av de innerste, større forekomstene. Floristisk sett er området interes-

sant med en meget rik, varmekjær flora.

Hassellia er meget bratt og relativt lite påvirket både av beiting og hogst.

Verneområdet er naturlig avgrenset av veier og dyrket mark, men det er mulig man bør ta med et område nord for selve hassellia som en buffersone. Dette området er mer beitepåvirket og ligger på nordsiden av stien.

Forslag til avgrensning på vedlagte kartskisse.

Tillegg om kulturhistoriske verdier (fylkeskonservator Haanshuus, pers. medd. 9/12. 1977)

Lokaliteten har også meget stor kulturhistorisk verneverdi i det man på strekningen Eggan-Flå har en gammel ferdselsåre. Langs denne ferdselsåren fins enkelte gamle bygninger som man er interessert i å bevare. Denne antikvariske vernesaken er godt i gang, og bærer navnet "Rennebu kultursti". Konservator Haanshuus er interessert i at det botaniske og kulturhistoriske vernearbeidet kan gå hånd i hånd.

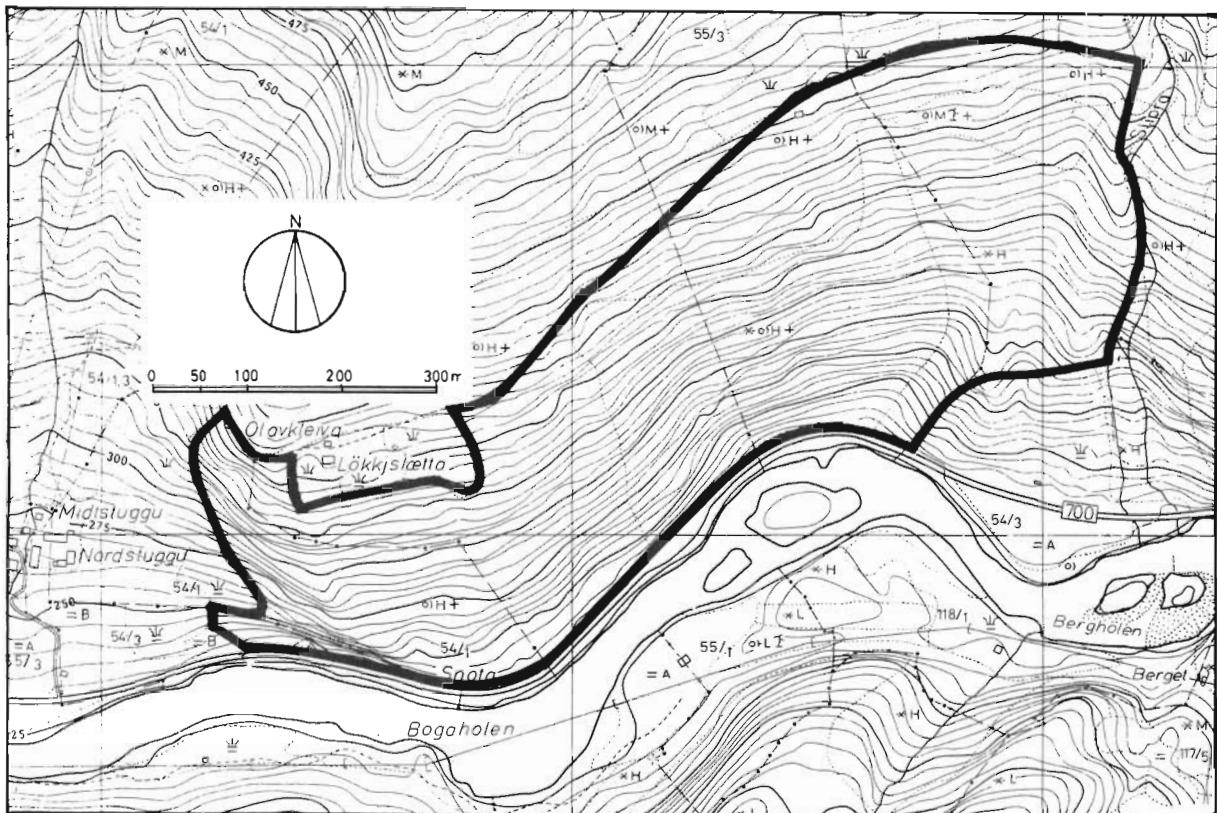

Fig. 8. Beliggenhet av den varmekjære lia Ø for Flå.

Forslag til grenser avmerket på økonomisk kart: CG 113-5-4.

+++ 6. HEIMSNES (lok. A i fig. 9). NÆRØY

Kartblad: Kongsmoen 1824 IV. Økon. kartbl.: Mangler

UTM: UN 74,04 + 75,03 + 75,04.

Geologi: Glimmerskifer/marmor.

Høyde over havet (min.-max.): 0-240 m.

Areal: Ca. 350 dekar.

Undersøkelser og materiale:

Holten, J. & Sivertsen, S., 1977 (edellauvskogsinventering).

Flora og vegetasjon

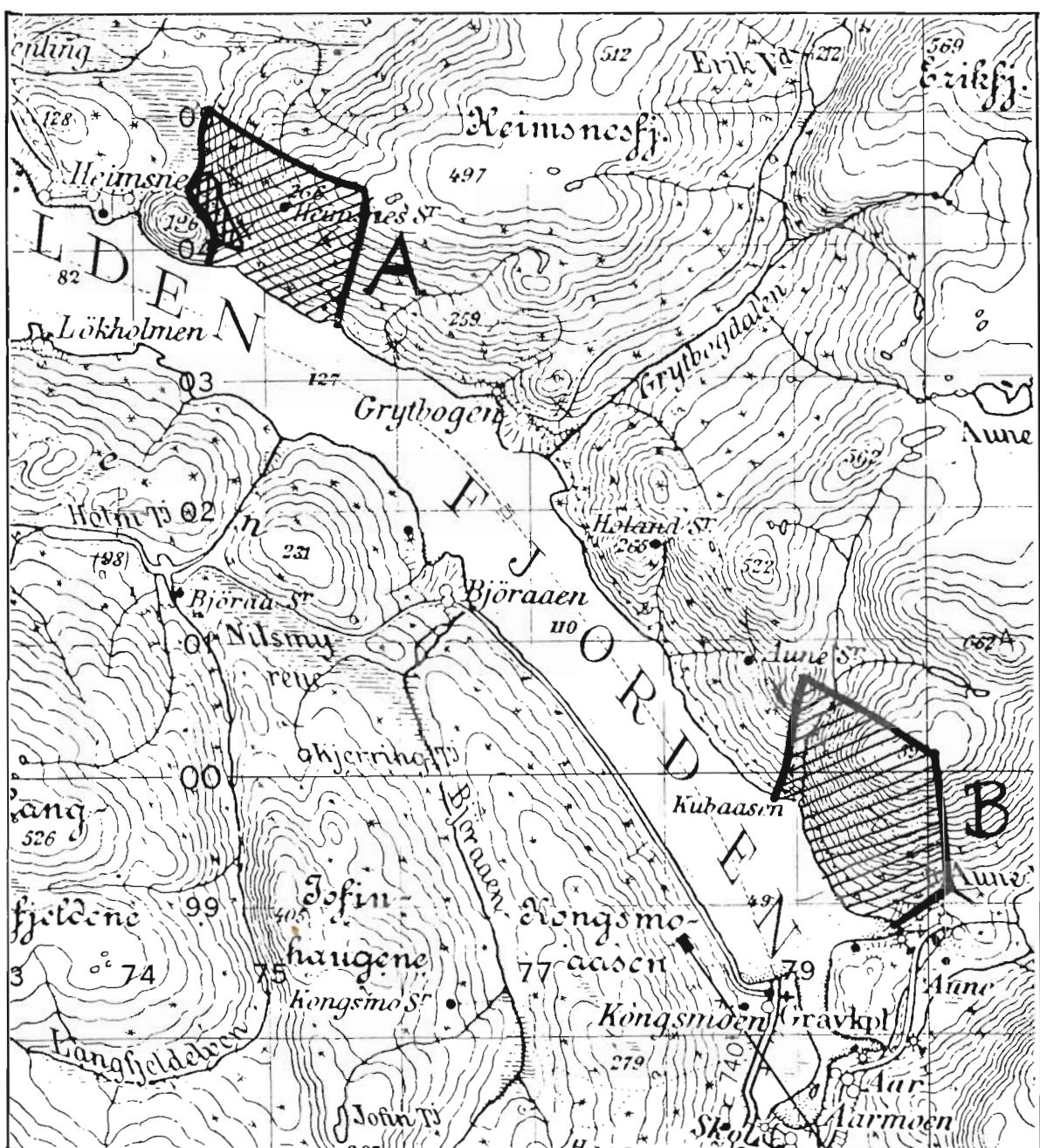
Dette er i likhet med Kubåsen ei stor edellauvskogsli, med de største og reneste almebestandene i lia under Heimsnesseter. Den øverste halvdel av det største almebestandet ligger på stabil rasmark med dominans av lågurter og spredte høgstauder. I feltsjiktet ble her bl.a. registrert *myske*, *liljekonvall*, *lodneperikum*, *krattfiol*, *taggbregne*, *hundegras* og *haremata*. Den nederste delen av lia er høgstaudedominert med mye *junkerbregne*, *ormetelg*, *skogstjerneblom*, *myskegras* og *mjødurt*. På tørr, grov rasmark i lia, er tresjiktet mer glissent. Bergene har en rik vegetasjon som er temmelig alpint preget, her ble funnet *fjellrapp*, *rundbelg*, *fjellarve*, *brudespore*, *raudsildre*, *gulsildre* og *murburkne*. Rik- og ekstremrikmyrer grenser helt opp til edellauvskogen. Fra artsinventaret på disse myrene kan bl.a. nevnes *nebbstarr*, *breiull*, *fjellmarihand*, *engmarihand*, *gulstarr* og krysningen *gulstarr/engstarr*. Den kvantitativt mest betydningsfulle arten på myra var imidlertid *bjønn-skjegg*.

Kulturpåvirkning

Selve almelia synes for meg å være helt uberørt både med hensyn til hogst, tråkk og beiting. De interessante myrene er imidlertid en del drenert, heldigvis grunt, i den vestlige delen.

Vern

På denne lokaliteten har man et kompleks av artsrike og krevende vegetasjonstyper, fra rik bergvegetasjon med alpint preg, via edellauvskog til rik- og ekstremrikmyrer med flere eksklusive arter. Området foreslås fredet som et kombinert myr- og edellauv-skogsreservat.

+++ 7. HERDALEN

-

AGDENES

Kartblad: Snillfjord 1521 IV. Økon. kartbl.: CE 128-1 + CE 128-2.

UTM: NR 29,40 + 30,40 + 30,41 + 31,41.

Geologi: Grønnstein

Høyde over havet (min.-max.): 90-300 m.

Areal: Ca. 300 dekar.

Undersøkelser og materiale:

Gjærevoll, O., 1963. Frå floraen i Trøndelag VI. K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Årb. 1962: 75-78.

Hagen, E., 1974. (edellauvskogsinventering)

Bretten, S., 1974. (bot. undersøkelser)

Moen, A., 1971. Notat vedrørende verneverdige lokaliteter i kommunene: Agdenes, Meldal, Orkdal og Snillfjord (Orkdalsregionen). K. norske Vidensk. Selsk. Mus. 12 s. (stensiltrykk).

Flora og vegetasjon

Denne store og relativt uberørte almelia er beskrevet (krysslister) av E. Hagen (1974) og S. Bretten (1974).

Vern

Bretten mener at alm-hassellia i Herdalen bør vernes som et typeområde. Lia prioriteres høyt, men ved et vern fremheves det at lia også bør sees i sammenheng med det botaniske interessante fjellområdet nordøst for Herdalen, Hestgrovheia. Bretten foreslår Hestgrovheia innlemmet i det samme verneområde som almelia i Herdalen. Se figur 10.

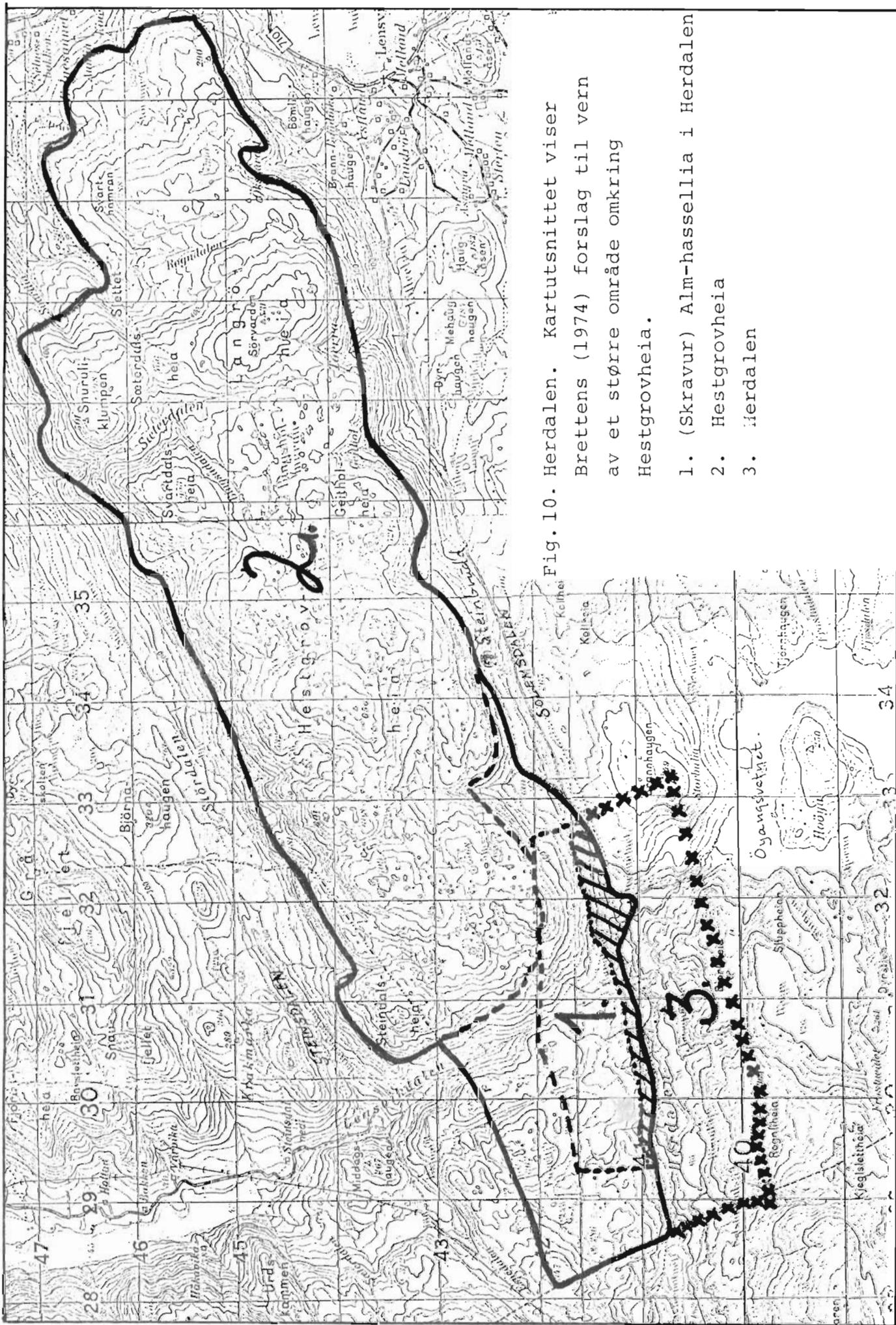

Fig. 10. Herdalen. Kartutsnittet viser
Brettens (1974) forslag til vern
av et større område omkring
Hestgrovheia.

1. (Skravur) Alm-hassellia i Herdalen
2. Hestgrovheia
3. Herdalen

+--+ 8. KUBÅSEN (INDRE FOLDA) (lok. B i fig. 11) - HØYLANDET

Kartblad: Kongsmoen 1824 IV. Økon. kartbl.: Mangler.

UTM: UM 79,99 + UN 79,00 + UM 78,99 + UN 78,00.

Geologi: Glimmerskifer - marmor.

Høyde over havet (min.-max.): 0-360 m.

Areal: Ca. 250 dekar.

Undersøkelser og materiale:

Blyttia 21, 1963 (ekskursjonsberetning).

Marker, E., 1975 (edellauvskogsinventering).

Holten, J. & Sivertsen, S., 1977 (edellauvskogsinventering).

Flora og vegetasjon

Vegetasjonsmessig kan lia deles i fire delområder. I en øvre sone, oppunder berggrotta, har man et homogent, men relativt glissent almebestand med en del kantarter. Høgstaude står her bare spredt, på grunn av de tørrere jordbunnsforhold. I dette området har man i feltsjiktet dominans av *myske*. Noe mindre hyppige er *ormetelg*, *strutseving*, *mjødurt*, *skogstjerneblom*, *krattmjølke*, *hundekveke*, *lodneperikum*, *skogsvinerot* og *kratthumleblom*. *Skogvikke* er vanlig i berggrotta. I et fuktigere parti midt i lia har man tett høgstaude-sjikt dominert av *strutseving* og *mjødurt*. Noe mindre forekomst har *strandør*, *gulfrøstjerne*, *skogstjerneblom* og *hundegras*. I et blokk-markdominert parti i vestligste del av bestandet har man stor forekomst av *junkerbregne*, *hundekveke*, *mjødurt*, *brennesle* (varianten *gracilis*), *lodneperikum*, *lundrapp*, *stankstorkenebb* og *myske*. I den nederste del av lia, fra sjøen og ca. 40-50 m oppover danner gråor og alm blandingsbestand i tresjiktet. Den korresponderende felt-sjiktvegetasjonen tilhører tydelig de rike gråorskogene, med dominans av *skogstjerneblom*, *tyrihjelm*, *strutseving*, *firblad* og *myskegras*. En del større almeforekomster ca. 350 m over havet, ble ikke inventert. Marker (1975) har i denne lia registrert *skavgras*, *skogsvingel*, *skogstarr*, *fingerstarr*, *vårmarihand*, *blåveis*, *trollbær* og *vårerteknapp*. *Skogsvingel* har her verdens nordligste kjente lokalitet og *skogstarr* er like ved sin nordgrense (se lokalitet Heimsnes).

Kulturpåvirkning

Urskog!

Vern

På grunn av grunn av urskogspreget, innholdet av eksklusive og sjeldne arter og bestandets størrelse, må denne lokaliteten topprioriteres, og foreslås vernet som et naturreservat.

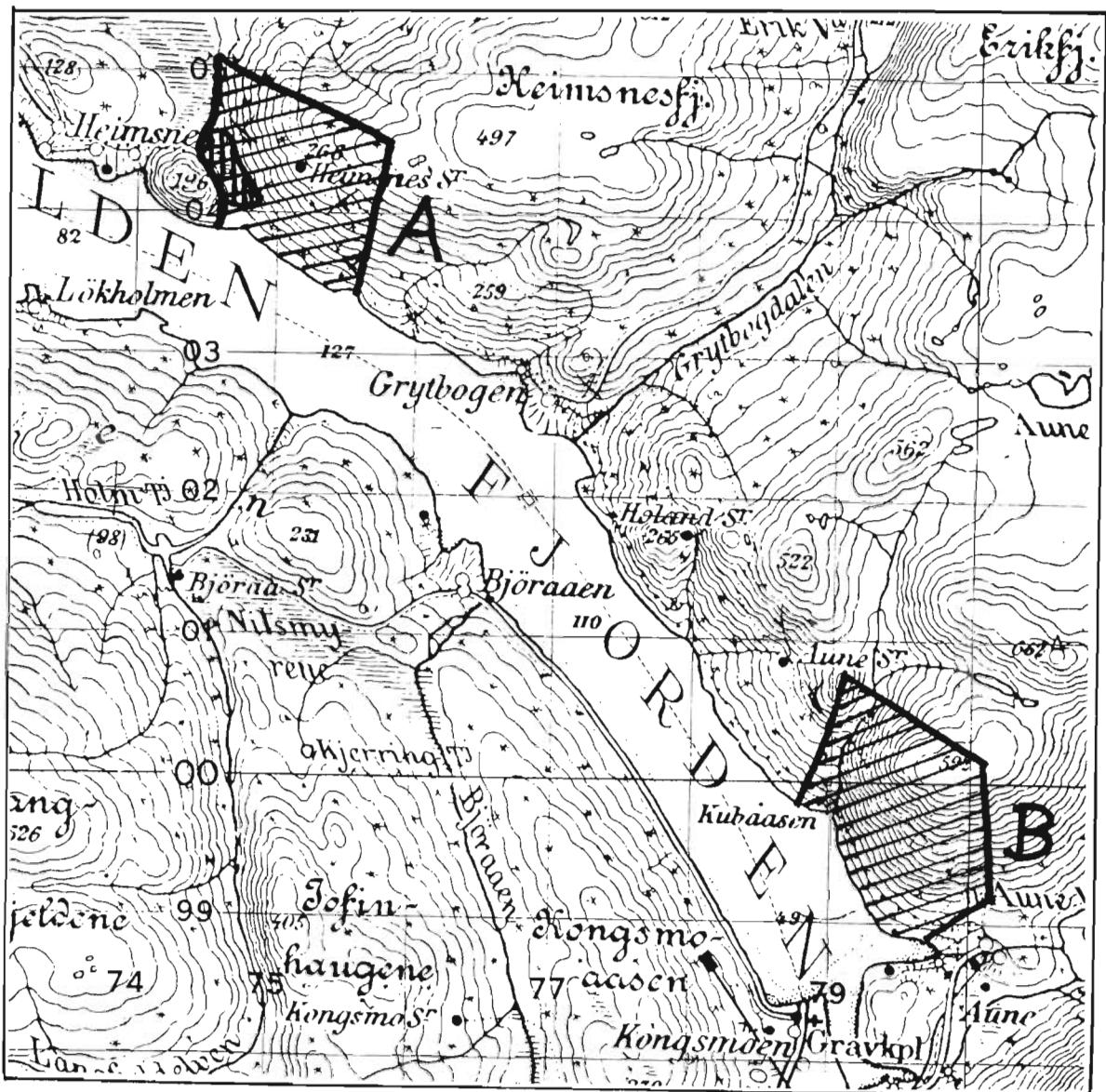

Fig. 11. Kubåsen (lok. B). Forslag til avgrensning av naturreservat.
Gjengitt med tillatelse av NGO.

+++ 9. LEINSLIA

-

RISSA

Kartblad: Rissa 1522 II. Økon. kartbl.: CH 128-2.

UTM: NR 51,42 + 52,42.

Geologi: Biotittskifer.

Høyde over havet (min.-max.): 60-160 m.

Areal: Ca. 100 dekar.

Undersøkelser og materiale:

Storm, V., 1886. Notiser til Trondhjems Omegns Flora I. K. norske Vidensk. Selsk. Skr. 1885.

Høeg, O.A., 1938. Årsberetning for Norsk Botanisk Forenings virksomhet i Trondheim 1937. Norsk Bot. For. Medd. 1937, 78: X-XII.

Gjærevoll, O., 1955. Trøndelagsavdelinga, ekskursjoner 1954. Blyttia 13(1): 17-18.

Flatberg, K.I., 1975 (rapport).

Flora og vegetasjon

Leinslia ligger på Stadsbygd mellom gårdene Lein, Reinkinn og Leinslia. Dette er den største almelia i Rissa, og foruten tette bevoksninger av storvokst alm, fins også mye hassel.

Lia er bratt og SV-eksponert. Den gunstige eksposisjonen, kombinert med næringsrikt jordsmonn og kystklima, gjør at en får innslag av en rekke interessante karplanter. Spesielt verd å nevne er de varmekjære kystplantene fuglereir, lundgrønaks og skogfaks. Lengre nord i Norge er fuglereir bare funnet i Ørland og Snåsa (ikke gjenfunnet), mens de to siste artene lengre nord bare er funnet i Leksvik (Fra juli 1975 er den kjente nordgrensen for fuglereir i Narvik kommune på nordsiden av Ofotfjorden. Se Granmo 1976).

I tillegg fins i Leinslia en rekke varmekjære, og i Trøndelag til dels sjeldne planter som: Blåveis, dalfiol, enghavre, haremata, humle, junkerbregne, kantkonvall, kransmynte, krattfiol, krattlodnegras, krossved, lundkarse, myske, mørkkongslys, piggstarr, sanikel, stavklokke, svarterteknapp, tannrot, trollhegg, vårerte-knapp, vårmarihand.

Kulturpåvirkning

I nedre del av lia, ovenfor gården Lein, er noe av alme- og hasselskogen uthogd, men den mest verdifulle delen er fremdeles intakt.

Vern

Selv om det fins større almelier i Trøndelag enn Leinslia, er det få eller ingen av disse som har et så eksklusivt og rikt artsutvalg som Leinslia. Etter min mening har derfor Leinslia verneverdi i landssammenheng som edellauvskogsreservat. Se forslag til avgrensning figur 12.

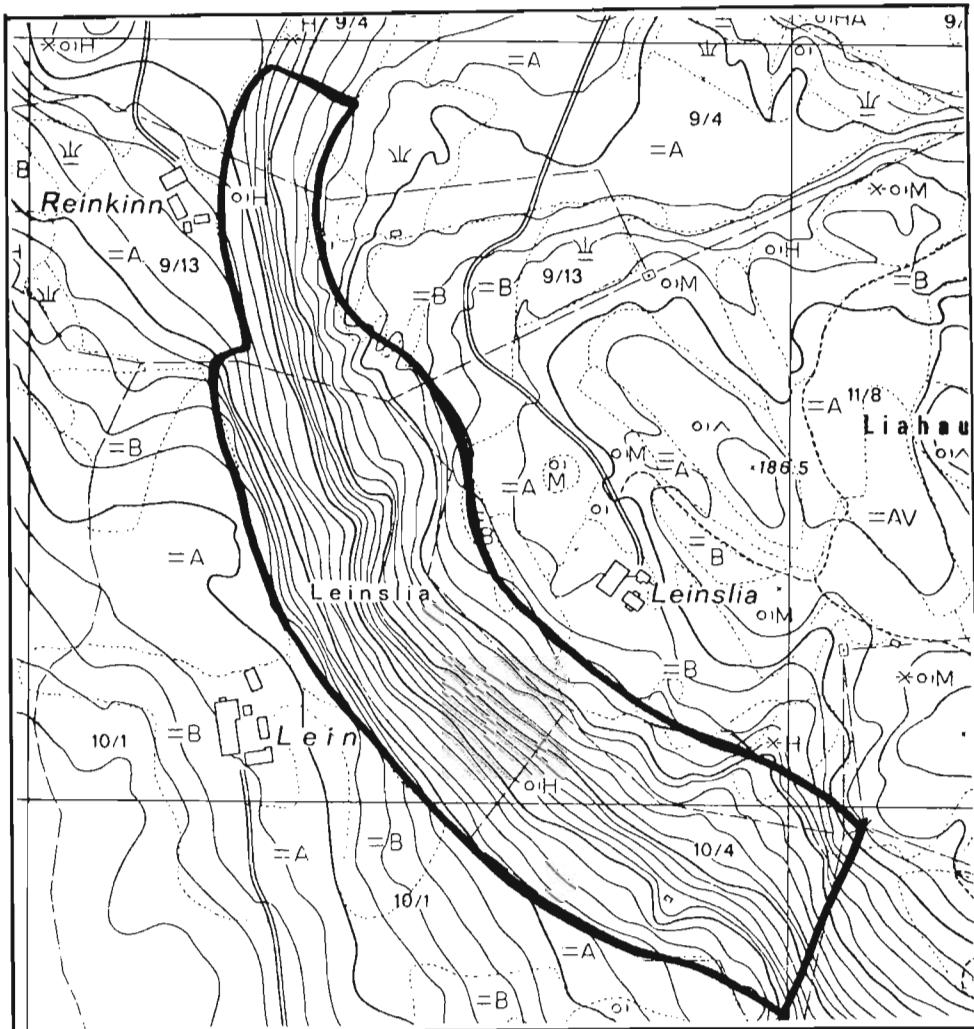

Fig. 12. Leinslia med forslag til verneområde.

Utsnitt av økonomisk kartblad CH 128-5-2.

+++ 10. LEIRÅMYRA (MED KANTSKOG)

-

SNÅSA

Kartblad: Grong 1823 IV. Økon. kartbl.: DG 146-2.

UTM: UM 74,29.

Høyde over havet (min.-max.): Ca. 25-45 m.

Areal: Ca 800 dekar.

Undersøkelser og materiale:

Gravaas, A.A., 1970 (Hovedoppgave Ås-NLH).

Moen, A., 1975 (Foreløpig oversikt over oppsøkte myrer).

Kjelvik, L., 1976 (rapport).

Flora og vegetasjon

For faglig beskrivelse henvises til Kjelviks (1976) rapport.

Kulturpåvirkning

En del grøfting foretatt i myrkanten.

Vern

Selve Leiråmyra er en eksentrisk høgmyr, som i Norge bare fins på Østlandet og i Trøndelag. Leiråmyra har innslag av edellauvtre-slaget svartor i myrkanten og kantskogen. Denne myra synes å være den mest verneverdige høgmyr i denne del av landet, også fordi den naturlig sees i sammenheng med svartorforekomstene øst for myra (jfr. Moen 1975). De grøftene som påvirker myra i kantene må da legges igjen. Et kombinert myr/skog-reservat er stiplet på figur 13.

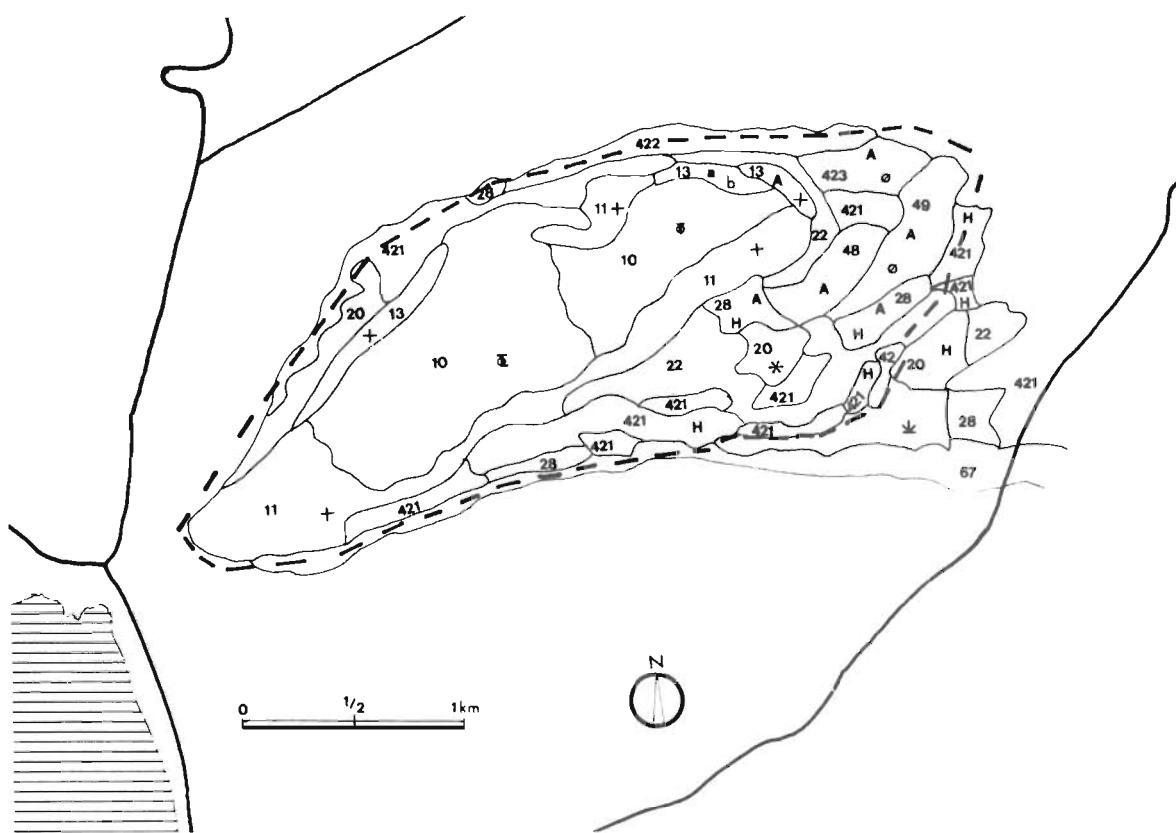

Fig. 13. Flybildet øverst (utsnitt av 3401, K 5. NGO) viser Leiråmyra med nærmeste omgivelser. Svartorforekomstene er antydet med symbolen A i østlige deler av Leiråmyra (nederst). For tydning av de andre symbolene på vegetasjonskartet se Kjelvik (1976 : 23). Et forslag til avgrensing av reservatet er angitt med stiplet linje. Gjengitt med tillatelse av NGO.

+++ 11. LIABERGA

-

STJØRDAL

Kartblad: Frosta 1622 II. Økon. kartbl.: CR 129-1.

UTM: PR 05,49 + 06,49.

Geologi: Kalkrik grønnskifer.

Høyde over havet (min.-max.): 200-300 m.

Areal: Ca. 200 dekar.

Undersøkelser og materiale:

Holten, J., 1977 (edellauvskogsinventering).

Flora og vegetasjon

Dette er kanskje den største almelia i denne delen av Trøndelag. Bestandet ligger S-eksponert ved Ausetvatn og begrenses oppover av et berg. På grunn av et relativt lite tilrenningsområde, er dette en tørr almeskogstype, med laukurt, kratthumleblom, hundegras, hundekveke, stankstorkenebb og ormetelg som de kvantitativt mest betydningsfulle artene. De mest massive og rene almebestandene har beliggenhet i de øvre deler av lia, under berget. Almene er storvokst. I en sone fra strandkanten og et stykke oppover har man blandingsbestand gråor/alm. Her er undervegetasjonen mer høgstaudepreget, men man finner aldri et tett høgstaudesjikt. I selve berghølen vokser hengebjørk og hassel, og vegetasjonen er kantsamfunnpreget med mye krattfiol, blåveis, skogvikke, lodneperikum og kransmynte. I selve berget er svartburkne, bergfrue, fingerstarr og murburkne vanlige. Bakemynte ble registrert en gang. Almebestand med mycke opptar bare små arealer. Oppå berget, i den konveksa del av lia, har man lyngrike granskoger.

Kulturpåvirkning

De deler av lia som ligger ovenfor Lia gård er noe beitepåvirket. En del alm er dessuten hogd ut i vestlige del av almelia, men den regenereres raskt.

Vern

Liaberga må prioriteres høyt, mest på grunn av almebestandets store utstrekning. Bestandet med sin tilslutningssamfunn er dessuten floristisk rike og interessante. Området bør fredes som et edellauvskogsreservat og reservatet bør omfatte hele lia fra Lia-setra (234 m) til Buland (310 m), da er også buffersone inkludert. Reservatet bør avgrenses nedover mot vatnet og oppover mot vannskillet.

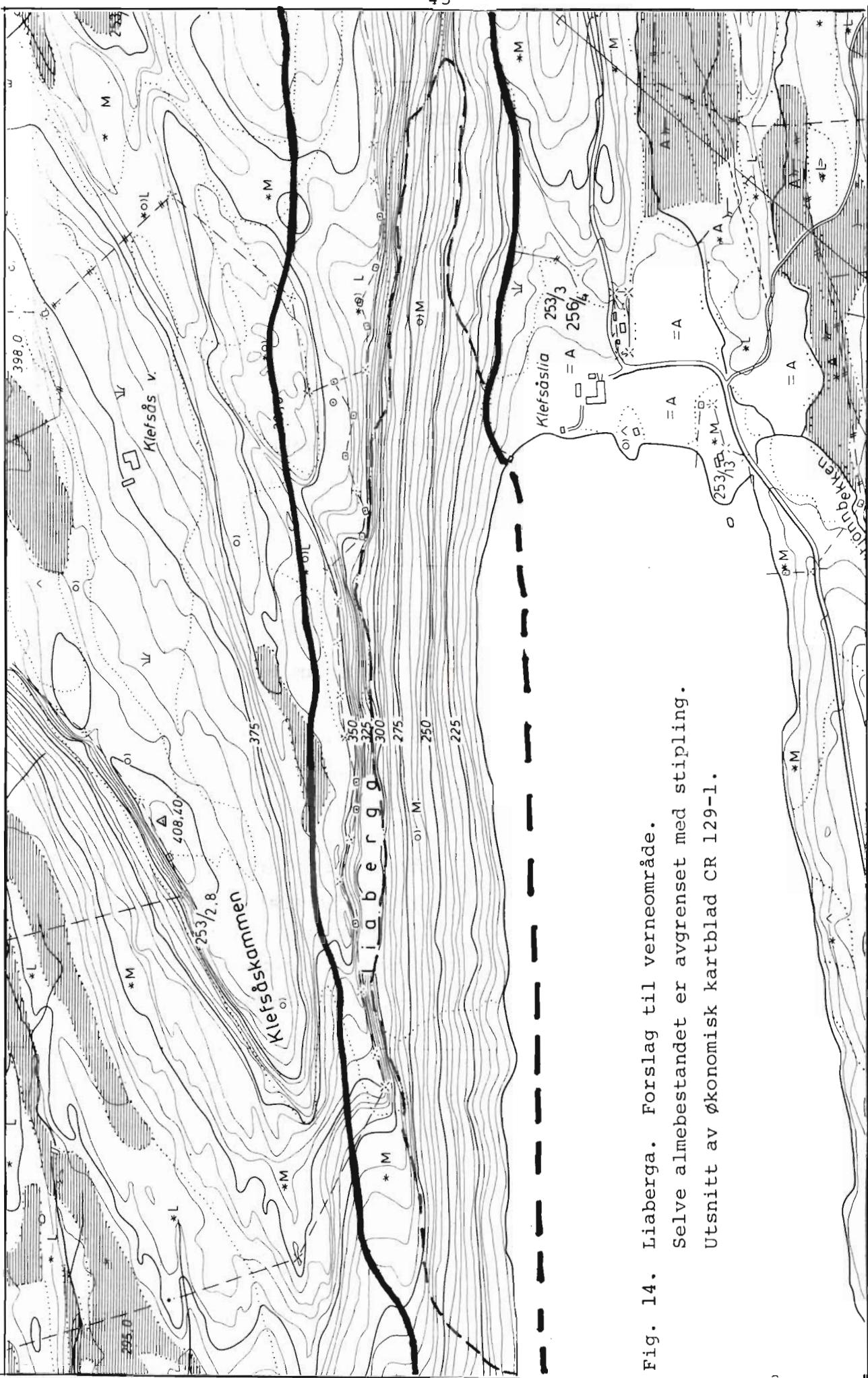

Fig. 14. Liaberga. Forslag til verneområde.
Selve almebestandet er avgrenset med stipling.
Utsnitt av økonomisk kartblad CR 129-1.

+++ 12. LIA VEST FOR BREIDVIKKAMMEN

-

SNILLFJORD

Kartblad: Snillfjord 1521 IV. Økon. kartbl.: BV 125-2.

UTM: NR 19,28 + 20,28.

Geologi: Granodiorittisk gneis med hornblende.

Høyde over havet (min.-max.): 0-250 m.

Areal: 6-700 dekar.

Undersøkelser og materiale:

Bretten, S., 1973. Verneverdige områder i Snillfjord kommune (stensil).

Bretten, S., 1974. Botaniske undersøkelser i forbindelse med generalplanarbeidet i Snillfjord kommune, Sør-Trøndelag.

K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser. 1974-2: 1-24.

Flora og vegetasjon

Lia ligger i en krok mellom Breidvikkammen og Seterbekken. Den stiger bratt opp fra fjorden og har både skogkledte partier og åpne urer opp til bergrota som de fleste steder ligger på ca. 250 m o.h.

Den nedre, tidligere snauhogde delen av lia, er i dag beovkst med ung, 5-8 m høg furu, selje, bjørk, gråor, rogn og osp. Bjørka er det dominerende treslaget og feltsjiktet bærer preg av at her har tidligere vært beiteland. Enkelte steder fins alm- og hasselstiklinger i denne skogen. Ved hustuftene etter sætra vokste humle.

I nivået fra ca. 150 m o.h. til bergrota er det grissen, grov almeskog av tørr utforming. Den vokser i ganske grov ur som er delvis overgrodd. I store deler av denne skogen danner hegg et nærmest krypende busksjikt.

I feltsjiktet fant Bretten (1974) bl.a. myskegras, lundrapp, maurarve, skogvikke, vårerteknapp, brunrot, myske, skogsalat og storklokke. Alle disse er vanlige i edellauvskog i kommunen. Av mindre vanlige arter nevnes: Bergrørkvein, raudflangre, breiflangre, prikkperikum, haremat og skogsalat.

Kulturpåvirkning

Nederst i lia har det vært sæter. Hustufter og steingarder vises ennå. Lia har i nedre halvdel vært utsatt for sterk hogst og den var helt uthogd opp til ca. 150 m o.h. så sent som i 1930-årene. Også under og etter annen verdenskrig har det forekommet sporadisk hogst av alm i lia. At almen tidligere har vært et viktig treslag i Snillfjord vitner den sterke hogst i denne og andre almelier om. Så tidlig som på 1700-tallet er det ført rettsak om denne lia, visstnok i forbindelse med almehogst (ovennevnte opplysninger er gitt av Arne Skårild til Simen Bretten).

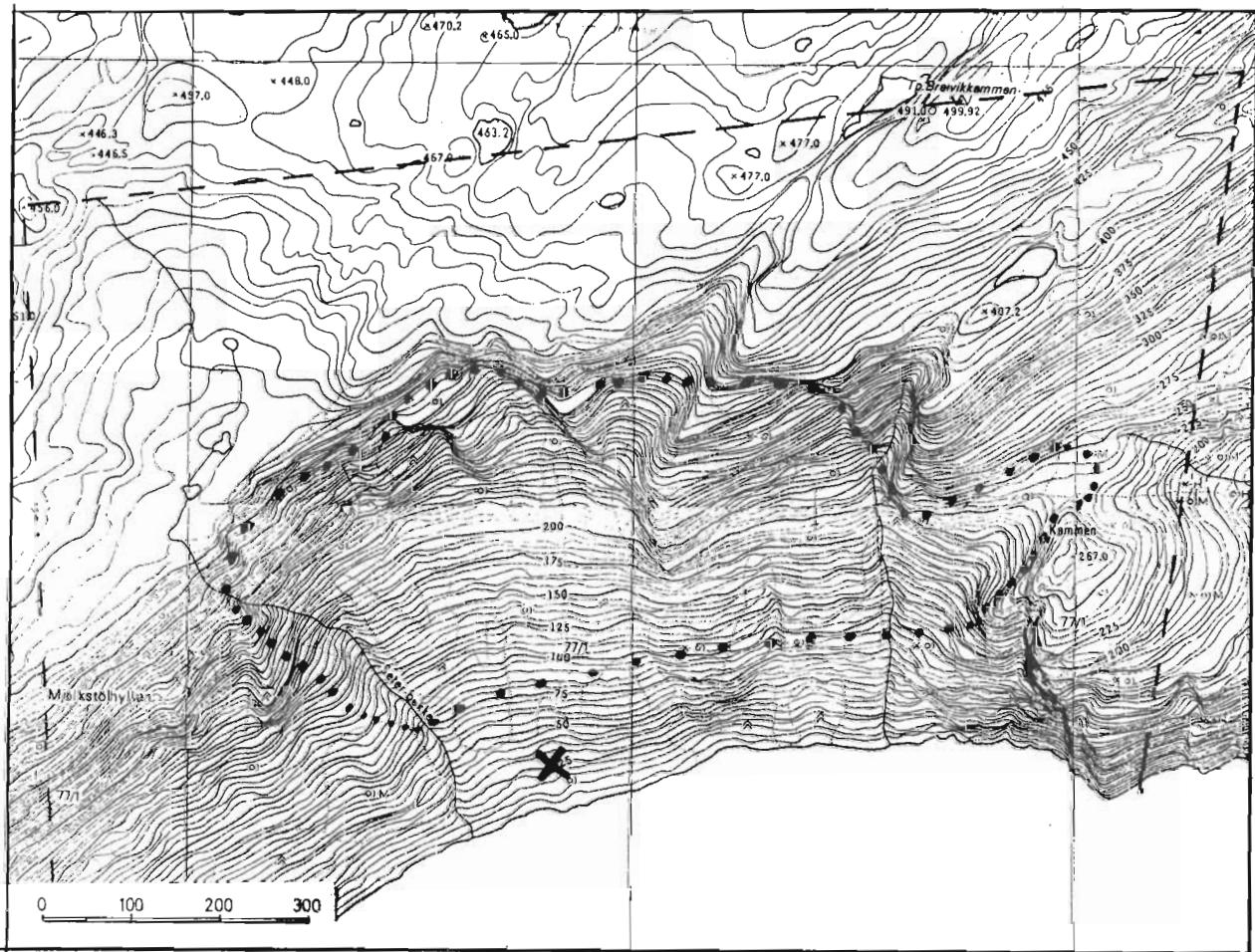

Fig.15. Lia vest av Breivikkammen.

Utsnitt av økonomisk kartblad BV 125-2.

Grense for spesielt interessant område.

Antydet "bufferson".

Lokalitet for humle.

+++ 13. MELVASSLIA

-

SNILLFJORD

Kartblad: Snillfjord 1521 IV. Økon. kartbl. BW 127-4.

UTM: NR 26,33.

Geologi: Grønnstein og biotittskifer.

Høyde over havet (min.-max.): 140-340 m.

Areal: Ca. 100 dekar.

Undersøkelser og materiale:

Blyttia 30: 43 (ekskursjonsberetning).

Moen, A., 1971. Notat vedrørende verneverdige lokaliteter i kommunene Agdenes, Meldal, Orkdal og Snillfjord (12 s, stensiltrykk).

Bretten, S., 1974 (rapport).

Flora og vegetasjon

Norsk Botanisk Forening, Trøndelagsavdelingen besøkte denne flotte almelia 6. juni 1971 og på denne ekskursjonen deltok jeg selv. Denne rasmarkspregede lia inneholder en rekke floristisk og plantekogeografisk interessante arter, hvor følgende arter fremheves spesielt: *Tannrot*, *lodneperikum*, *blåveis*, *piggstarr*, *fingerstarr*, *vårmarihand*, *myske*, *krattfiol* og *vårskrinneblom*.

Den rikeste og mest interessante delen av lia er oppunder bergrota hvor man foruten de forannevnte også finner flere fjellarter f.eks. *flekkmure*, *bergveronika*, *raudsildre*, *gulsildre*, *rosenrot* og *svarttopp*.

Vern

Moen (1971) sier at hele lia fra vegen og opp har fredningsverdi, og vil bli søkt fredet i forbindelse med landsplanen for edellaув-skog. Se figur 16.

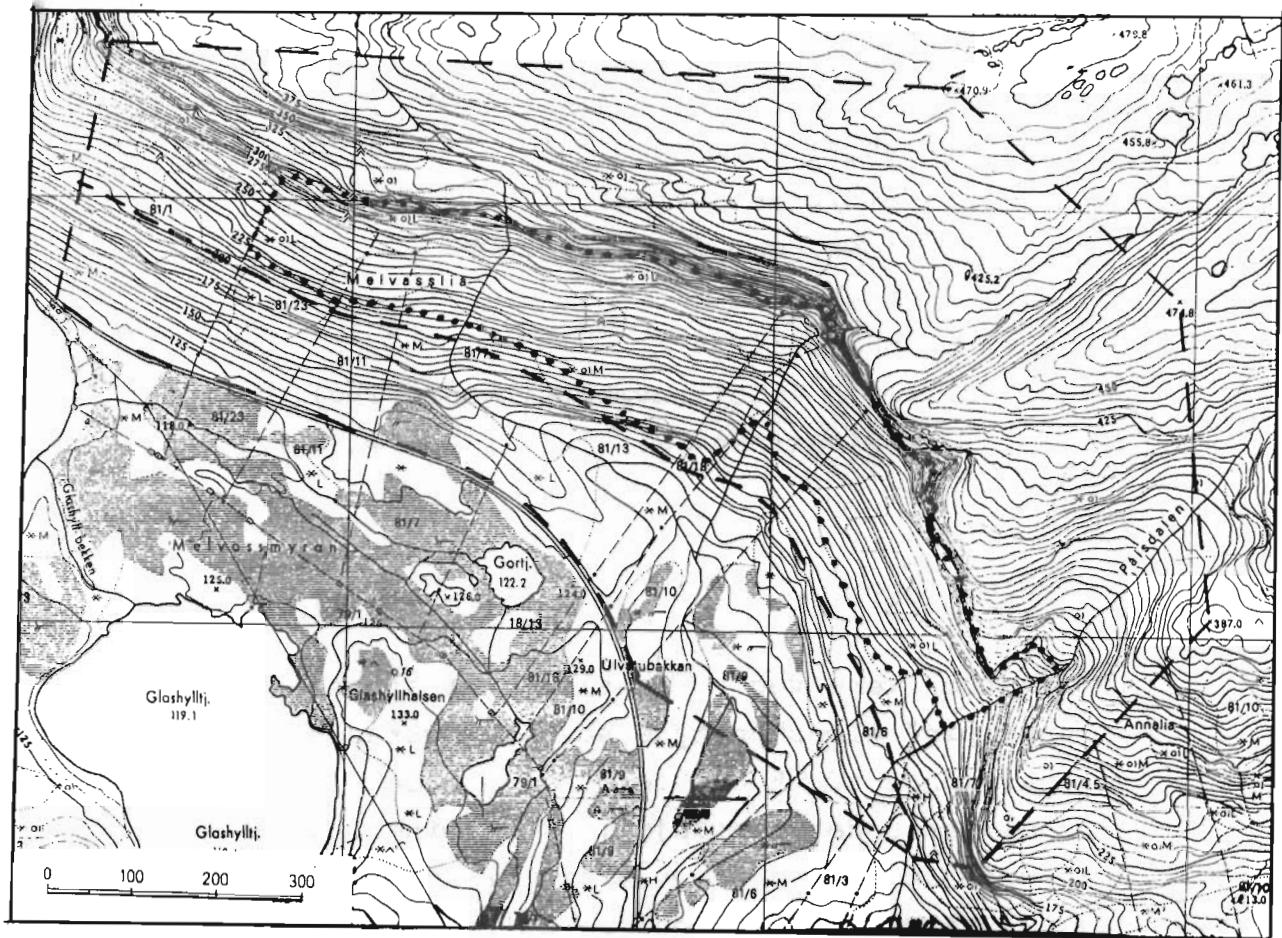

Fig. 16. Melvasslia. Forslag til avgrensning av verneområde.
Utsnitt av økonomisk kartblad BW 127-4.

..... Grense for spesielt interessant område.

— — Antydet "bufferson".

+++ 14. MORTENSLUND (I SANDDØLDALEN)

-

GRONG

Kartblad: Andorsjøen 1823 I. Økon. kartbl.: DL 151-3 + DL 151-4.

UTM: UM 98,51 + 99,51 + VM 00,51.

Geologi: Grønnstein/grønnskifer.

Høyde over havet (min.-max.): 190-320 m.

Areal: Ca. 100 dekar.

Undersøkelser og materiale:

Marker, E., 1975 (edellauvskogsinventering).

Holten, J. & Sivertsen, S., 1977 (edellauvskogsinventering).

Flora og vegetasjon

De sørvestlige liene ved Mortenslund har store bestand av en "montan/subalpin" almeskogstype som er høgstaudedominert. Artsutvalget har mange trekk til felles med både rike gråorskogers og rike bjørkeliers undervegetasjon. De dominerende arter er *tyrihjelm*, *strutseving*, *skogstjerneblom*, *brennesle* (varianten *gracilis*), *myskegras*, *junkerbregne*, *vendelrot* og til dels *turt*. I overgangssonen mot bergene ovenfor har høgstaudene mindre dekning, og her forekommer en del kantarter og arter som er karakteristisk for glissen almeskog, f.eks. *lodneperikum*, *krattfiol* og *skogsalat*. Spredt mellom høgstaudene vokser *firblad* og *trollbær*. Av floristisk interesse er også *storrapp*, *tysbast* og *myske*.

I det humide naturklimaet i Sanddøladalen, ligger forholdene vel til rette for en frodig epifyttvegetasjon. Rikbarksamfunnene på alm (tilhørende bl.a. forbundet *Leucodontion*) er velutviklet her, med overraskende mye *sølvnever*, *skrubbenever*, *lungenever* og *ekornmose* (se ellers notat av S. Sivertsen om soppfloraen i Sanddøldalen'..

I den flatere og mer konkave del av lia, avtar almen som viktig treslag og *grana* blir dominerende.

Kulturpåvirkning

Grana i nederste del av lia er til dels uthogd, men heldigvis er almen spart for hogst. De brattlendte og høgstauderike alme-

bestandene synes å eksistere i urskogstilstandet.

Vern

Almeliene ved Mortenslund bør prioriteres høyt ut fra flere kriterier. Denne almeskogen representerer bl.a. en egenartet "montan/subalpin" edellauvskogstype som er lite representert i Trøndelag i så store bestand. Den i Trøndelag relativt sjeldne og suboseaniske bregnene *junkerbregne* fins her i store mengder og er her på sin østgrense i Trøndelag. Almelia er en av de få høytliggende, større og samtidig relativt upåvirkede almeliene i denne delen av landet.

NOTAT OM SOPPFUNN I ALMESKOGENE I SANDDØL-DALEN (v/S. Sivertsen)

Tidspunktet for soppinnsamlinger(juli 1977) var ikke det beste, men enkelte tilfeldige funn ble tatt med. Tidligere er vedboende sopp blitt innsamlet i Alnus-samfunn på motsatt side av elva ved Finnkrufossen av A. Strid (Strid 1975, 1975 a, 1976, Eliasson & Strid 1976). Denne lokaliteten var den nest artsrikeste av de 18 midtnorske lokalitetene Strid undersøkte. En viss gjensidig effekt mellom nord- og sørside av Sanddøla må kunne påregnes, slik at de sørvendte Ulmus/Alnus-liene må kunne vise seg å være meget artsrike.

De artene som ble samlet på Ulmus av Holten/Sivertsen var følgende:

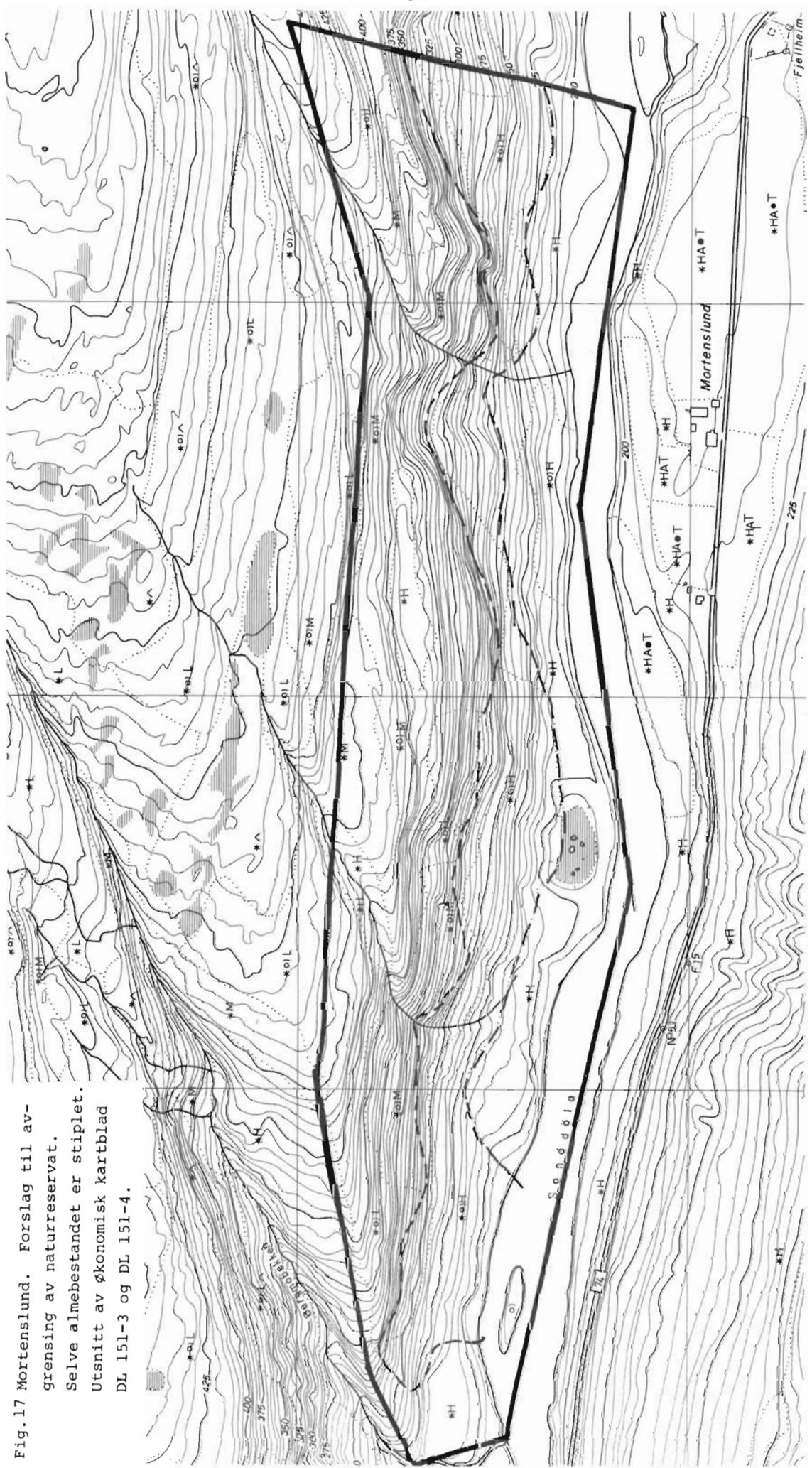
- Helicogloea lagerheimii Pat.
- Eichleriella deglubens (Berk. & Br.) Lloyd
- Subulicystidium longisporum (Pat.) Parm.
- Polyporus melanopus Sw. ex Ør. (på Alnus)
- Peziza micropus Pers. ex Pers.
- Hypoxyylon vogesiacum (Pers. ex Curr.) Sacc.

For *Helicogloea lagerheimii*, som vokste meget rikelig på en alimestamme, gjelder at den ikke tidligere har vært publisert for Norge. Fra Danmark kjennes den, foruten fra Frankrike og Storbritannia. Dessuten er den kjent fra Nord-Amerika og Sør-Amerika (Brasil og Ecuador).

Eichleriella deglubens er en i Norge sjeldent og tilsynelatende sørlig art som tidligere ikke var funnet i Nord-Trøndelag. Sanddøla representerer altså nordgrensen for arten. *Subulicystidium longisporum* er av Strid (1975) forsøkt ført til et svakt sørlig element, men da arten også er funnet i skoggrensenivå i Børgefjell, er det ikke sikkert at dette vil vise seg å stemme.

Peziza micropus er ikke tidligere publisert for Norge. Den vokste på liggende, råtne alimestammer. Svrček (1970) angir den som spesielt vanlig i fjellskoger i Tsjekkoslovakia, på liggende stammer etc. av løvtrær, men han angir ikke spesielt *Ulmus* som substrat. Den kan forekomme tidlig i sesongen.

Hypoxylon vogesiacum er tidligere registrert i Bindal, og lokaliseringen Sanddøla er derfor hittil den nest nordligste som er kjent. Granmo har bearbeidet og kartlagt de norske artene av *Hypoxylon* i et hovedfagsarbeid (upubl.).

+++ 15. RØNNINGEN

- ORKDAL

Kartblad: Løkken 1521 III. Økon. kartbl.: CE 120-5-2 + CF 120-5-1.

UTM: NR 35,04.

Beliggenhet, størrelse:

Lia ved Rønningen er den sentrale del av en 3-4 km lang, sterkt kulturpåvirket lauvskogsforekomst sørvest for Sworkmo. Det foreslatte verneområdet ligger i bratt lende mellom ca. 60 og 225 m o.h. og strekker seg ca. 800 m i øst-vestlig retning.

Undersøkelser og materiale:

Lia er besøkt av Kjell Ivar Flatberg i 1972. Eli Fremstad har arbeidet i lia i perioder i 1973-75. Dag Dolmen foretok i 1972 registreringer av insektfaunaen i lia.

Berggrunn, kvartærgeologi:

Lia er del av en større dalfylling av leirrikt glasifluvialt materiale. Dalsiden har i verneområdet en svakt buet form, en form som er oppstått ved utrasning av løsmassene. Rasstedet er nå preget av ravinering. Berggrunnen er bygd opp av glimmer-skifre og leirskeifre. Hist og her stikker skifrene frem i dagen som låge skrenter og nabber.

Flora og vegetasjon

Verneområdet er karakterisert av et meget tett tresjikt av alm, gråor og hegg. Trærne er overveiende unge. Årringtellinger på alm viser at 40-50 år er vanlig alder. En del individer er ca. 80 år gamle. Alm danner et øvre tresjikt, mens gråor og hegg danner et nedre. Lokalt kryper hegg i et tett nettverk langs bakken.

Felt- og bunnsjiktet er de fleste steder meget dårlig utviklet, med få, spredte individer. En av de vanligste karplantene i lia er trollbær som enkelte steder i de nedre deler av lia når dekning 5. På bakken er det oftest rikelig med døde grener, stammer og kvister. Annet strø blir meget raskt omsatt. På grunn av trekronenes tette tak, når normalt lite fuktighet ned til bakken. I svært fuktige perioder kan likevel jorda bli sterkt oppbløtt. Den raser da lett ut ved tråkk og ferdsel. Rønningenlia er spesielt i fuktige perioder før løvsprett og etter løvfall et meget sårbart område.

Corylus avellana opptrer i belte i ca. 175 m høyde. *Rogn*, *osp* og *bjørk* opptrer spredt. En del *gran* står like nord for Revmoen og i de høyereliggende deler av lia. I øst, langs stien opp til Øver-Rønningen, finner en rene orebestander hvor feltsjiktet er noe bedre utviklet enn i lia forøvrig. Dette området ble under vinteren 1975-76 utsatt for jordskred. I vest, bak Aunet, er det partier med frodig engvegetasjon. Disse er gammel slåtte- eller beitemark som nå ikke holdes i hevd. Arter som inngår i engene er bl.a. vanlig knoppurt, kransmynte, lodneperikum og vill-løk. Et hogstfelt i det samme området er preget av kraftig stubbeskuddforyngelse hos alm og oppslag av høye urter: tyrihjelm, storklokke, mjødurt, bringebær, skogsvinerot og brennesle, samt humle. Artene vokser spredt i hele lia, men når sjeldent en slik yppighet som i hogstfeltet. Hogstfeltet er tilplantet med gran. Denne bør fjernes dersom vern blir aktuelt.

Det er vanskelig å plassere skogsvegetasjonen i eksisterende plantesosiologiske systemer. Utviklingen i hogstfeltet antyder at i det minste visse deler av lia kan utvikle seg mot gråor-almeskog av høyurtttype (Aconito-Alnetum, jfr. Fremstad 1976). Det er sannsynlig at den dype skyggen i de relativt unge bestandene er hovedårsaken til at felt- og bunnsjikt for tiden er så dårlig utviklet.

Lia er som helhet ikke spesielt artsrik, og den har ingen arter som er sjeldne i distriktet.

Verneforslag og eierforhold

Verneforslag fremgår av kartskisse. En utvidelse av arealet er trolig lite tenkbar, i det de tilgrensende områder er av jord- eller skogbruksøkonomisk interesse.

Lia er privateid av 92/l, 98/l og 98/2. Eieren av bruk 98/2, Torleif Rønning, var i 1973 på grunn av lokale, miljømessige hensyn, interessert i at vern blir gjennomført.

Begrunnelse for vern:

Lia viser en utforming av løvskog hvor *alm* er dominant. Dette er ikke vanlig i Trøndelag, hvor alm som oftest forekommer i ulike typer blandingsskog, ofte sammen med *gran*.

Vegetasjonstypen dekker et relativt stort areal.

Området egner seg som referanseområde.

Området er stort nok til at en biotopfredning kan gjennomføres.

Området har estetisk verdi og er viktig for opprettholdelse av dalførerets naturlige variasjon.

Området ligger tett ved riksvei og har lett adkomst.

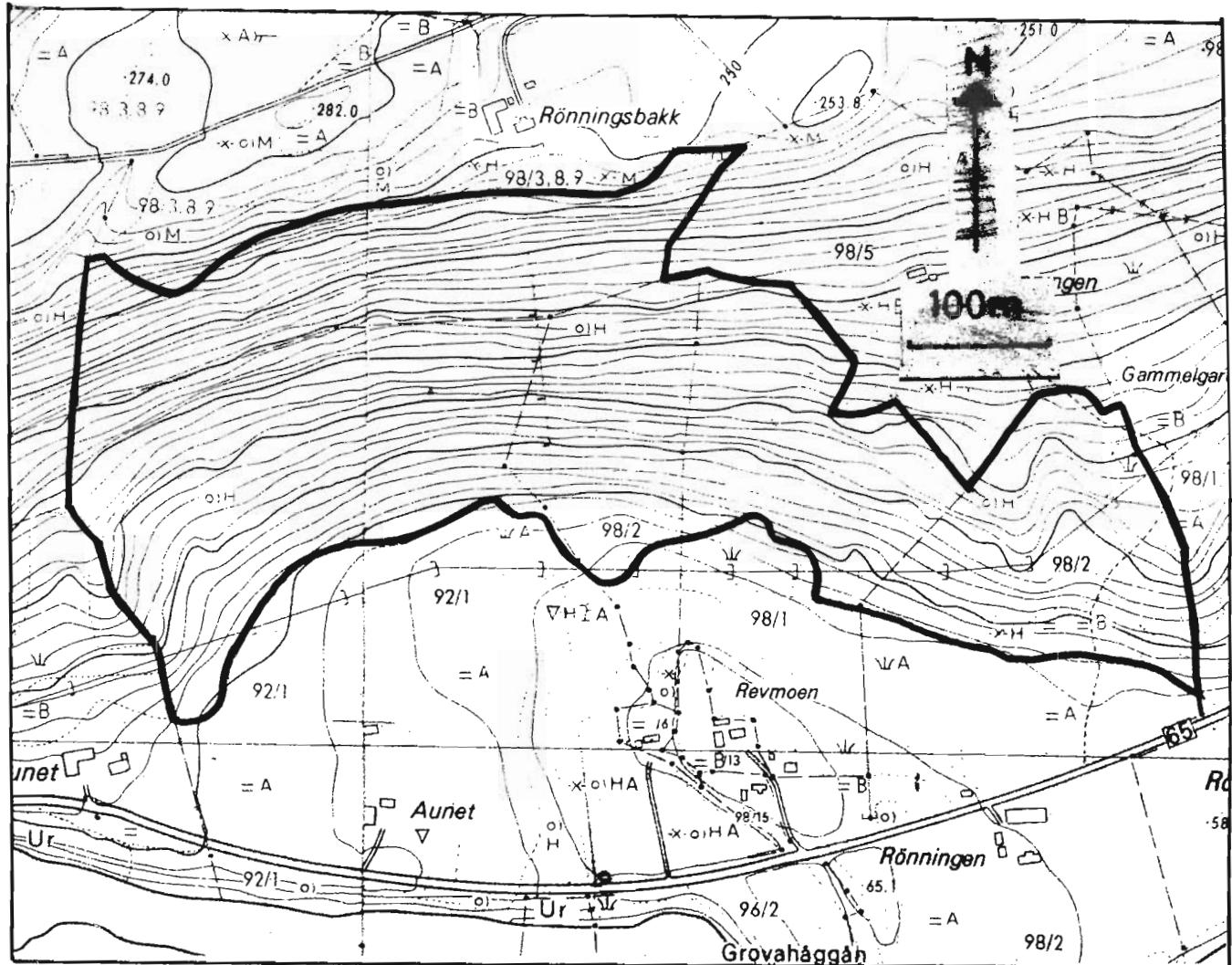

Fig. 18. Rønningen. Økonomisk kart Oppøya CE 120-5-2 og Klingen CF 120-5-1. Forslag til grenser for verneområde. Grensene er i overensstemmelse med de som er foreslått i rapport til Miljøverndepartementet 1973.

+++ 16. SEKKEN

-

ÅFJORD

Kartblad: Åfjord 1622 IV, Verran 1622 I. Økon. kartbl. CN 138-2 +

UTM: NR 82,92 + 83,92. CN 139-4.

Geologi: Kalkstein, grønnstein.

Høyde over havet (min.-max.): Ca. 340-420 m.

Areal: Ca. 100 dekar.

Undersøkelser:

Jørstad, 1915-18 (artslister).

Moen, A., 1972. Forslag om fredning av Simadalen, Nord-Trøndelag. Flora og vegetasjon (stensiltrykk).

Bretten, S., 1975 (rapport).

Flora og vegetasjon

Dette er et fantastisk rikt område som det neppe fins maken til i Trøndelag i dag. Området er relativt upåvirket av menneskelig aktivitet, og vi finner urskog av flere typer.

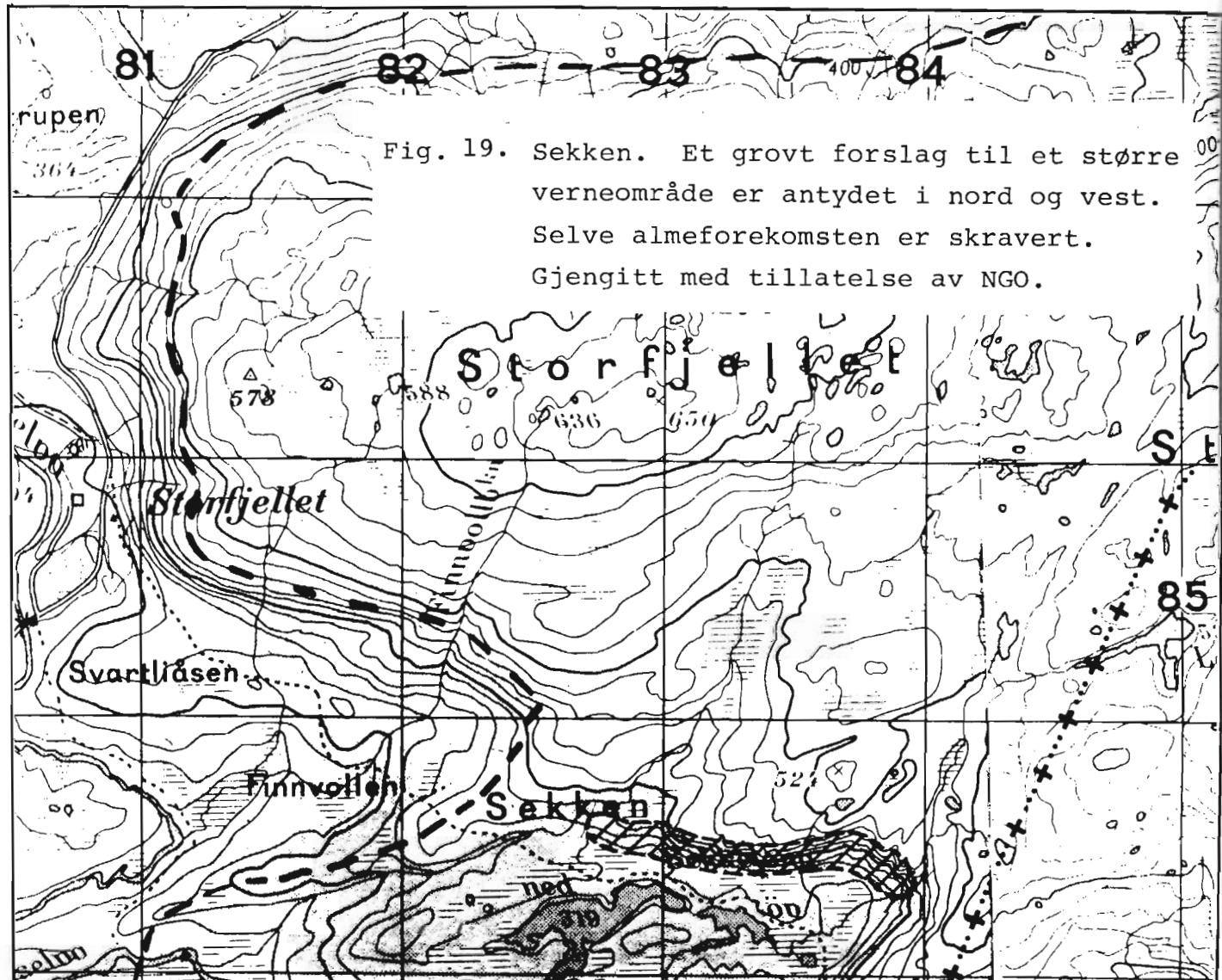
Mest interessant er kanskje den varmekjære skogen med alm en finner i Sekken. I et relativt bredt belte i den bratteste lia under bergrota nord for Sekklona, fins den utviklet som urskog på dypt jordsmonn med brunjordsprofil. Det er en blandingsskog, der alm, gran og bjørk dominerer, ellers inngår gråor, selje, rogn, og hegg. Feltsjiktet varierer en del, men er de fleste steder dominert av høgstauder og storbregner, som regel en eller flere av følgende arter: skogburkne, ormetelg, strandrør, skogrørkvein, tyrihjelm, skogstorkenebb, sumphaukeskjegg og turt. Særlig turt danner mange steder praktfulle bestand. Ellers forekommer mange arter som ikke er så vanlige på Fosenhalvøya. Her skal nevnes: taggbregne, fir-blad, kantkonvall, skogmarihand, trollbær, kvitsoleie, tannrot, kratthumleblom, lodneperikum, myske, storklokke, bakkestjerne og skoggråurt.

Like oppunder bergrota står det også en del alm i ur og rasmark. I tilknytning til skrentene ovenfor denne, nevner Jørstad også en del fjellplanter.

Vern

Høgproduktive urskoger er det lite av i Trøndelag i dag. Bretten (1975) mener at den varmekjære skogen med alm og gran på godt utviklet brunjord, slik vi finner den i Sekken, er en av de siste av sitt slag i Trøndelag i dag. Kalkgranskogen, myrene og de andre vegetasjonstypene (se fyldig beskrivelse i Brettens rapport) som er nevnt foran er også godt utviklet og relativt urørte i Sekken. Sammen med Storfjellet og Simadalsområdet (se Moen, 1972) i Verran, der fredning allerede er på tale har dette området et slikt mangfold av relativt upåvirkede vegetasjonstyper at det trer fram som særlig verneverdig.

Et større verneområde som omfatter noenlunde de kvaliteter som er nevnt foran, foreslås opprettet på Fosenhalvøya. Eventuelle alternative områder kan tenkes i og omkring Stordalen. Dette bør utredes. Se figur 19.

+++ 17. SJETTENBERGLIA (lok. A i fig. 20) LEKSVIK

Kartblad: Leksvik 1622 III. Økon.kartbl.: CL 133-3 + CL 133-4.

UTM: NR 65,62 + 66,62 + 65,63 + 66,63 + 67,63 + 68,63.

Geologi: Grågrønn fyllitt og gråvakke.

Høyde over havet (min.-max.): 245-360 m.

Eiendomsforhold: Leksvik bygdealmenning.

Areal: Ca. 300 dekar.

Beliggenhet: Hele lia ovenfor Gulløybekken fra Røsvatnet til Bjørsjøen, en strekning på ca. 4 km.

Undersøkelser og materiale:

De frodige liene ved Tinghaugen og ved Bjørsjøen (Sjettenberglia) har i lengre tid vært kjent for sin sjeldne flora.

Ornitologiske undersøkelser er av nyere dato, og stort sett utført av Jan Erik Kjøsnes, og strekker seg over et tidsrom på ca. 14 år, i årene 1963-1977. Fuglefaunaen må betegnes som usedvanlig rik og variert. De botaniske befaringer er utført høsten 1977, dette var så sent på vekstsesongen at mange arter var visnet ned, dette gjelder blant annet ramsløk.

Flora og vegetasjon

Størsteparten av lia er av en særdeles rik og produktiv høgstaude-type. Nederst mot myrene langs Gulløybekken har man et belte av høgstaudegranskog som ovenfor gradvis går over i rene almebestand. Blandingsbestand *alm/gran* er også vanlig, eventuelt med innslag av gråor og andre lauvtreslag. Almebestandet strekker seg opp til bergrota. Både gran- og almebestandet består av til dels svært store og gamle trær. De store og mer eller mindre frittstående granene er bredkronet, grovgreinet og tykkstammet. De gamle almene derimot har ofte flere grove stammer, sannsynligvis primært forårsaket av jord- og snøskred fra bergene ovenfor. På mer stabilt substrat er

almene gjerne mer rake og enstammet. Almen synes altså å være vel tilpasset det til dels urolige substratet i rasmarkene og regenereres lett her.

Almestammene har en rik epifyttflora med dominans av suboseaniske og oseaniske moser og lavarter, hvor *ryemoose* (*Antitrichia curtipendula*) er vanligste mosearten. Av epifyttiske makrolavarter bør nevnes forekomsten av *sølvnever* (*Lobaria amplissima*). Denne arten har en oseanisk utbredelse (Degelius 1935) og er tidligere i sommer også registrert fra Tinghaugen ca. 1 km lenger sørvest. Totalt må arten regnes som relativt sjeldent i Trøndelag. Den suboseaniske lavarten *Parmeliella plumbea* ble derimot registrert flere ganger i lia.

Av interessante arter i feltsjiktet i almelia bør først og fremst nevnes den rikelige forekomsten av *junkerbregne* og *blåveis*. Lia har en rik vårfloa av geofytter, noe som er vanligere på østsiden av Trondheimsfjorden, både *gullstjerne* og *lerkespore* er registrert, foruten den mer trivielle våraspektarten *kvitveis*. *Tannrot* er tidligere registrert i lia.

Mellom de mer storbregne-/høgstaude-dominerte partiene av almelia, forekommer mer åpne og noe tørrere partier med *myske*. Denne samfunnstypen er noe kantpreget med blant annet rikelig forekomst av *lodneperikum* og til dels *piggstarr*. Disse dellokalitetene har beliggenhet opp under bergrota, hvor man også finner andre varmekjære arter, f.eks. *skogvikke* og *krattfiol*. Krattfiol er tidligere bare registrert få ganger på Fosen.

I selve bergene forekommer også den del tørrbergarter og fjellarter, f.eks. *bergskrinneblom*, *vårskrinneblom* og *fjellarve*.

Ovenfor bergene flater landskapet ut, og her har man heipregede og lyngrike skogssamfunn med gran og bjørk opptil skoggrensa.

Kulturpåvirkning

Størsteparten av lia må betegnes som urskog, dette gjelder særlig strekningen fra Bjørsjøen og ca. 1,5 km vestover. Lia ovenfor Sjettenbergsetra er fra en tid tilbake noe hogst- og beitepåvirket, men i dette strøket er almelia mindre velutviklet. Vest for Sjettenbergsetra er også almeinnslaget relativt lite, men feltsjiktfloraen er temmelig ensartet langs hele lia, artsrikt og frodig.

Vern og grenseforslag

Jeg har i sommer på oppdrag fra Miljøverndepartementet, registrert edellauvskog i begge Trøndelagsfylkene, og jeg begynner nå å få oversikt over alle større alm- og hasselforekomster. Ut fra en samlet vurdering av de edellauvskogslokalitetene jeg har befart, må Sjettenberglia regnes blant de høyt prioriterte, og må komme i kategorien nasjonalt verneverdig. Sjettenberglia foreslås vernet som naturreservat. Jeg legger følgende kriterier til grunn: Almelias størrelse, relativ uberørtheit (ø: urskog) artsinventar, egnethet for vitenskapelige studier av vegetasjonsdynamikk, undervisningsformål og rikt og variert fuglefauna. Reservatet bør omfatte hele lia nord for Gulløybekken, og som naturlig grense oppover foreslås vannskillet og nedover Gulløybekken og Bjørsjøen.

Dette forslaget til opprettelse av edellauvskogsreservat i Sjettenberglia ble oversendt Miljøverndepartementet og naturvernkonsernent Jerstad i Nord-Trøndelag 12/10-1977. Sjettenberglia må betraktes som truet, og denne saken må derfor få en rask behandling.

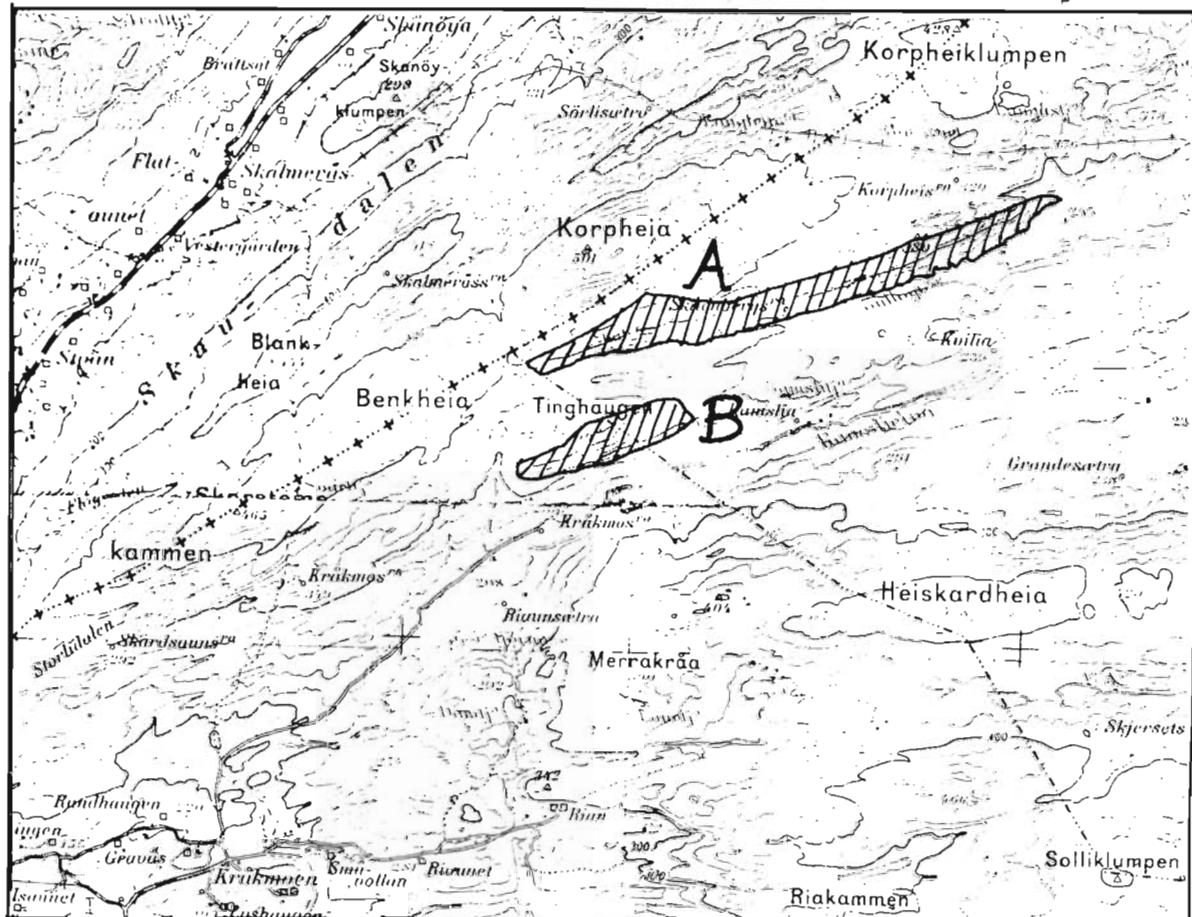

Fig. 20. Sjettenberglia (lok. A). Forslag til avgrensning av naturvernreservat. Gjengitt med tillatelse av NGO.

+++ 18. VINJE-LIA

-

HEMNE/AURE

Kartblad: Vinjeøra 1421 II. Økon.kartbl.: BR 121-2 + BS 121-1 + BS 121-2 +

UTM: MR 97,08 + 98,08 + 98,09 + 99,09 osv.

BS 122-4 etc.

Geologi: Diverse gneiser og amfibolitt.

Høyde over havet (min.-max.): 0-300 m.

Areal: >500 dekar (edellauvskog).

Undersøkelser og materiale:

Aune, E.I., 1975 (kryssliste).

Aune, E.I., 1976 (rapport)

Aune, E.I. & Holten, J., 1977 (edellauvskogsinventering).

Se også Generalplan for Hemne kommune.

Flora og vegetasjon

Lia nord for Vinjefjorden er ei nesten sammenhengende lauvskogsli med varmekjær vegetasjon. Den vertikale soneringen av lauvskogs-samfunnene følger det normale mønstret, men har de rikeste typene øverst (ved bergrota), hvor feltsjiktet i almebestandet domineres av *ormetelg* og de breiblada lundgrasa *skogfaks*, *kjempesvingel* og noe *lundgrønaks*. *Kjempesvingel* ble her for første gang registrert i Trøndelag, og dertil i en stor forekomst. Den suboseaniske arten *revebjelle* var svært vanlig i åpningene i de nedre deler av lia. Den østlige arten *tyrihjelm* ble registrert i et bestand på ca. 10 fertile eksemplarer. *Sanikel* var til dels vanlig ved selve bergrota. *Breiflangre* og *kransmynte* hadde en rikelig forekomst i hasselkrattene ned mot sjøen. Hasselkrattene nærmest Vinjeøra er tydelig preget av hogst, og har et artsinventar med kulturpreg, med bl.a. mye *sølvbunke* og *engsoleie*.

Epifyttfloraen på lauvtrestammene var interessant, og den regionalt sjeldne suboseaniske lavarten *sølvnever* (*Lobaria amplissima*) ble registrert 6-7 ganger og på 3 slags substrat: *selje*, *rogn* og *bjørk*. Almestammene og gamle almegreiner var ofte svært begrodd med bl.a. *ryemose* (*Antitrichia curtipendula*) og *ekornmose*. Den suboseaniske lavarten *Parmeliella plumbea* var til dels vanlig på rogn.

Kulturpåvirkning

Hogst og beitepåvirkning bare observert i de østligste deler av lia, ellers er lia relativt uberørt.

Vern

Ut fra en befaring langs fjordens sørside, synes også liene videre vestover og inn i Møre og Romsdal å være like så interessante. Liene er her bortimot uberørte, noe som er et sjeldent fenomen for edellauvskog i hele tatt i Norge. Lia er dessuten interessant som et sted hvor vestlige og østlige arter møtes, f.eks. revebjelle og tyrihjelm. Forekomsten av kjempesvingel og skogfaks er her marginale både mot øst og nord, men forekomstene er likevel vitale og fertile på dette stedet. Dette eksklusive artsinventaret sammen med alme- og hasselbestandenes store utstrekning, gjør lia verneverdig i nasjonal/internasjonal sammenheng. Et edellauvskogsreservat bør her omfatte hele lia fra Vinjeøra i øst og vestover til Røyrvneset ved Todalen i Møre og Romsdal (Aure kommune). En naturlig avgrensing vertikalt er skoggrensa og sjøen.

Artsliste fra kjempesvingel-bestand:

+++ = rikelig forekomst, dominerende.
++ = vanlig.
+ = sporadisk.

Karplanter:

Alm	+++
Kjempesvingel	+++
Ormetelg	++
Brennesle	++
Bringebær	++
Myske	++
Skogstorkenebb	++
Stankstorkenebb	++
Gaukesyre	++
Skogsvinerot	+
Krattmjølke	+
Kratthumleblom	+
Tveskjeggveronika	+
Skogfiol	+
Firkantperikum	+
Lundrapp	+
Hundekveke	+

Moser:

<i>Mnium cuspidatum</i>	+
<i>Porella cordaeana</i>	+
<i>Anomodon rugelii</i>	++
<i>Brachythecium salebrosum</i>	++

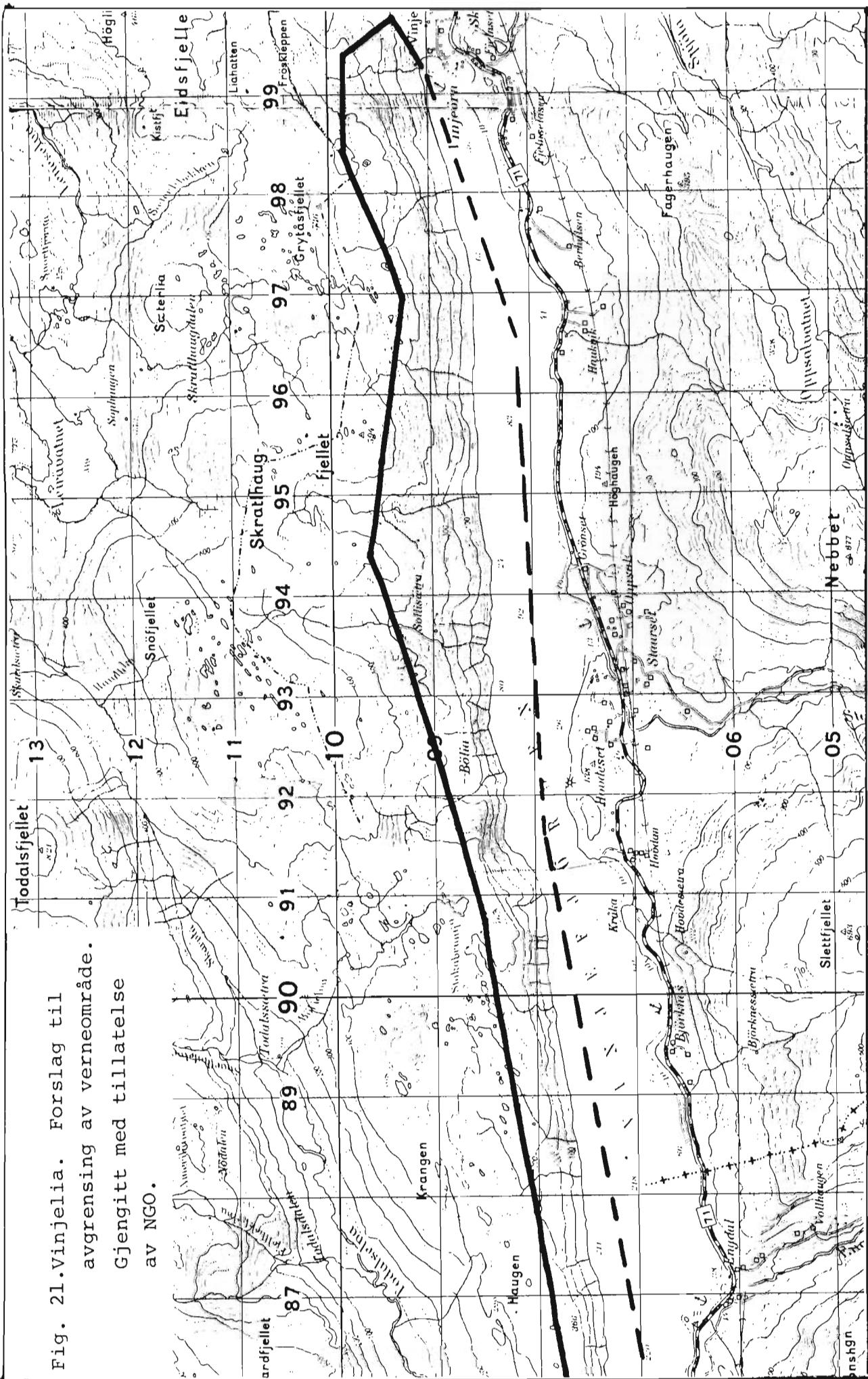

Fig. 21. Vinjelia. Forslag till
avgrensing av verneområde.
Gjengitt med tillatelse
av NGO.

++ 19. AKSNES

-

LEKSVIK

Kartblad: Leksvik 1622 III. Økon. kartbl.: CK 130-4.

UTM: NR 65,49.

Geologi: Metaarkose og kvartsgneis.

Høyde over havet (min.-max.): 90-180 m.

Areal: Ca 20 dekar.

Eierforhold: Privat.

Undersøkelser og materiale:

Blyttia 18, 1960 (ekskursjonsberetning).

Hagen, E., 1974 (edellauvskogsinventering).

Flora og vegetasjon

Alm-hasselli med en meget rik flora. Her inngår arten *falkbregne*, som her har sin isolerte nordligste kjente forekomst. Ellers fins her *lundgrønaks*, *skogfaks*, *fingerstarr*, *trollbær*, *blåveis*, *vårerteknapp*, *krattfiol*, *skogsvinerot* og *myske*.

Vern

Området har stor floristisk og plantegeografisk interesse.

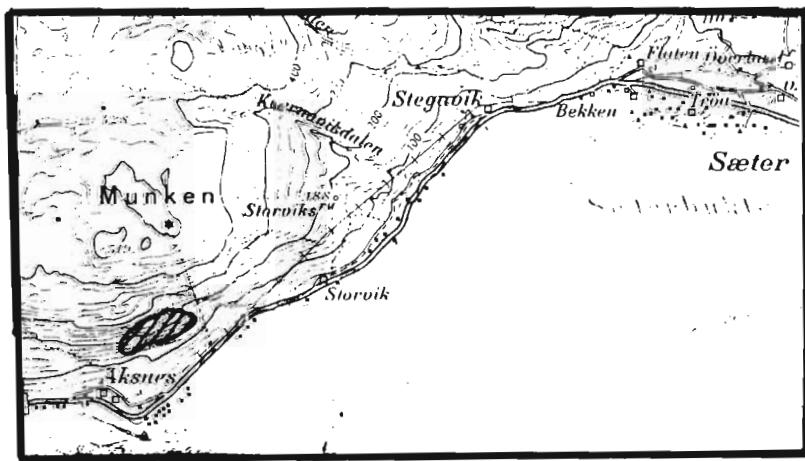

Fig. 22. Aksnes. Beliggenhet og grovt forslag til avgrensning av verneområde.
Gjengitt med tillatelse av NGO.

++ 20. ALMFJELLET

-

BJUGN

Kartblad: Bjugn 1522 I Økon. kartbl.: CH 135-1.

UTM: NR 48,76.

Geologi: Biotittskifer.

Høyde over havet (min.-max.): Ca. 52-180 m.

Undersøkelser og materiale:

Skogen, A., 1974. Trekk av vegetasjonen i Bjugn. 6 s.
(stensiltrykk).

Flora og vegetasjon

Vest- og sørsiden av Almfjellet ved Gjølgavatn har en artsrik alm- og hasselskog med mange kalkrevende urter, og en artsrik moseflora i bunnsjiktet. (Se ellers Skogen 1974).

Vern

A. Skogen foreslår lokaliteten sikret sammen med en rekke andre lokaliteter i Bjugn kommune.

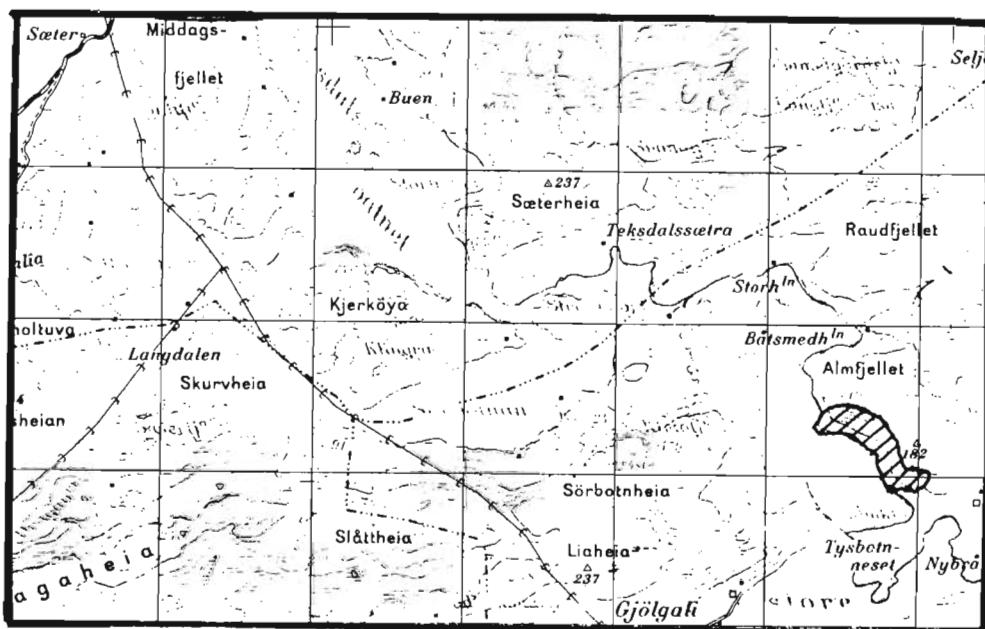

Fig. 23. Almfjellet. Forslag til verneområde.

Gjengitt med tillatelse av NGO.

++ 21. AUNBERGA (MYRSUND)

-

TRONDHEIM

Kartblad: Orkanger 1521 I. Økon. kartbl.: CJ 125-2.

UTM: NR 59,27 + 59,28.

Geologi: Grønnstein.

Høyde over havet (min.-max.): 140-230 m.

Areal: Ca. 120 dekar.

Eierforhold: Privat.

Undersøkelser og materiale:

Flatberg, K.I., 1972 (kryssliste).

Hagen, E., 1974 (edellauvskogsinventering).

Flatberg, K.I. & Sæther, B., 1974 (rapport).

Holten, J., 1977 (edellauvskogsinventering).

Flora og vegetasjon

Denne store og sørvestvendte alm-hassellia er floristisk rik og interessant. Noen av de mest eksklusive karplantene er laukurt, vårværtekapp, tannrot, krattfiol og lodneperikum, gullstjerne og lerkespore. I kantsamfunnene forekommer svartekapp, kung, kransmynte, villauk og kantkonvall.

Kulturpåvirkning

En del beiting, tråkk og hogst har forekommert i de nedre deler av lia. Beiting synes fortsatt å foregå i fattige bjørk-hasselkratt oppå selve bergene.

Vern

På grunn av forekomst av en rekke regionalt sjeldne arter og bestandets størrelse, er denne lia meget verneverdig, og foreslås fredet som naturreservat.

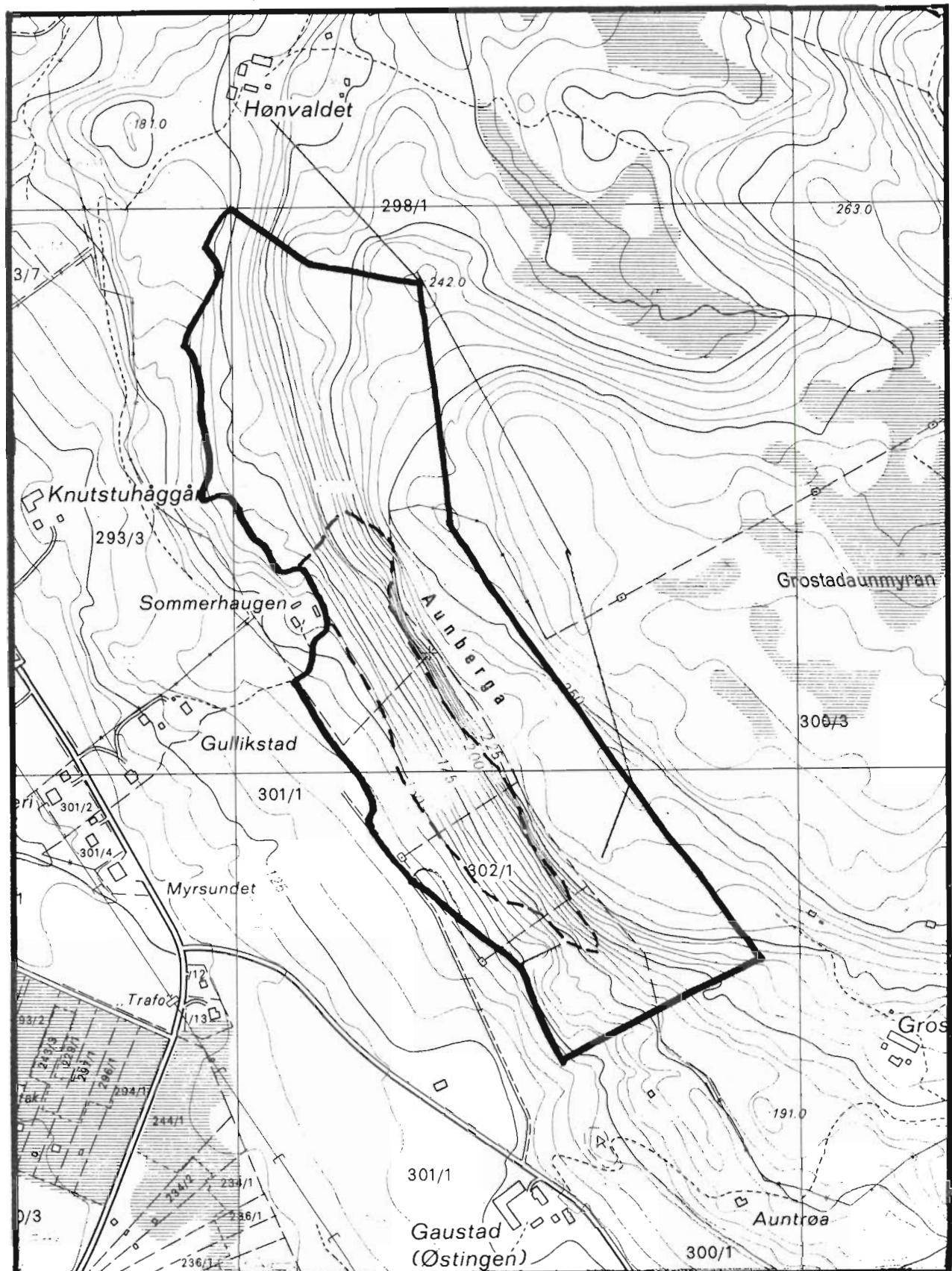

Fig. 24. Aunberga. Forslag til verneområde. Selve almebestandet er stiplet.

Utsnitt av økonomisk kartblad CJ 125-2.

++ 22. BJØRKAMMEN

-

STJØRDAL

Kartblad: Stjørdal 1621 I. Økon. kartbl.: 127-1.

UTM: PR 00,40 + 01,40.

Geologi: Fyllitt og grønnskifer.

Høyde over havet (min.-max.): Ca. 60-140 m.

Areal: Ca. 60 dekar.

Undersøkelser og materiale:

Holten, J., 1977 (edellauvskogsinventering).

Flora og vegetasjon

Dette edellauvskogsbestandet danner en 50-100 m bred bård under et bratt berg. Mesteparten er tørt, glissent hasselkratt med et felt- og busksjikt som har tydelig kantsamfunnspreg. Artene som indikerer kantsamfunn er *Rosa*-arter, *piggstarr*, *kransmynte* og *svarterteknapp*. De nedre deler av bergen har floristisk rike tørrengsamfunn med bl.a. *labbmose* (*Rhytidium rugosum*), *sølvture*, *bakke-mynte*, *gjeldkarve* og *kantkonvall*. Selve bergen har en interessant kryptogamflora, her ble funnet den flotte kystarten *krusfjeldmose* (*Neckera crispa*).

De tettere bestandene med alm har en nitrofil feltsjiktflora med mye *brennesle*, *skogsvinerot* og *bringebær*. I øverste del av alme-bestandene, mot bergrota, forekommer mye *blåveis*, *krattfiol* og *vårerteknapp*.

Kulturpåvirkning

Ca. 1/4 av edellauvskogsbestandet er hogd, og delvis beplantet med gran. Alm og hassel regenereres imidlertid raskt igjen og vil bli en alvorlig konkurrent for grana på disse tørre lokalitetene. Den vestlige del av lia er beitemark for ungdyr av storfe.

Vern

Dette edellauvskogsbestandet, sammen med selve bergene ovenfor er floristisk rike og interessante og bør vernes. Området er lett tilgjengelig for feltundervisning i botanikk. Ved et eventuelt vern bør ekstensivt utmarksbeite fortsatt kunne tillates, slik som det drives i dag, men all videre beplantning med gran bør stanses.

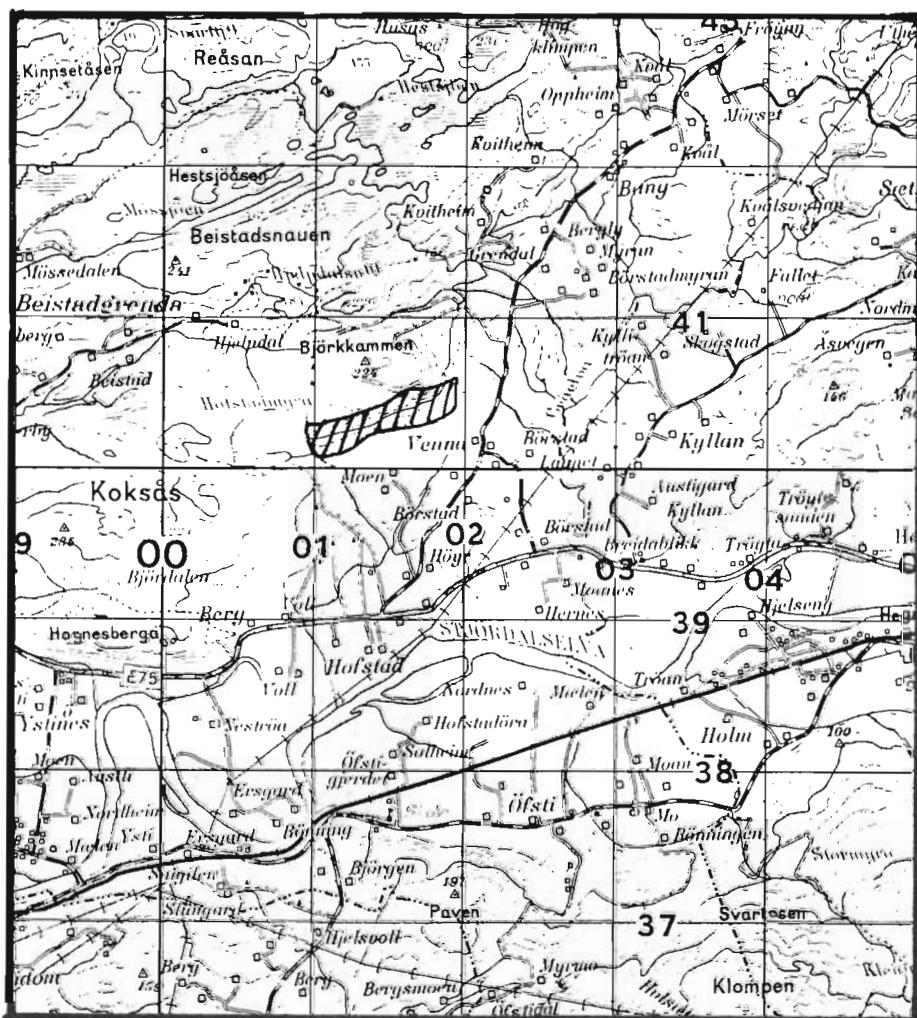

Fig. 25. Bjørkkammen. Forslag til verneområde.
Gjengitt med tillatelse av NGO.

++ 23. BJØRNSTOKKBERGET

-

GRONG

Kartblad: Grong 1823 IV.

Økon. kartbl.: DG 150-4.

UTM: UM 75,47.

Geologi: Grønnstein.

Høyde over havet (min.-max.): Ca. 300-400 m.

Undersøkelser og materiale:

Blyttia 8, 1950 (ekskursjonsberetning).

Marker, E., 1975 (edellauvskogsinventering) (upubl.).

Flora og vegetasjon

Bjørnstokkberget har en relativt stor almeforekomst i overkanten av grov ur. I feltsjiktet inngår arter som *hengeaks*, *hundekveke*, *skogvikke*, *skogsvinerot* og *myske*. I ekskursjonsberetningen for Bot. For. nevnes interessante funn som f.eks. *lerkespore* og *skogjamne*.

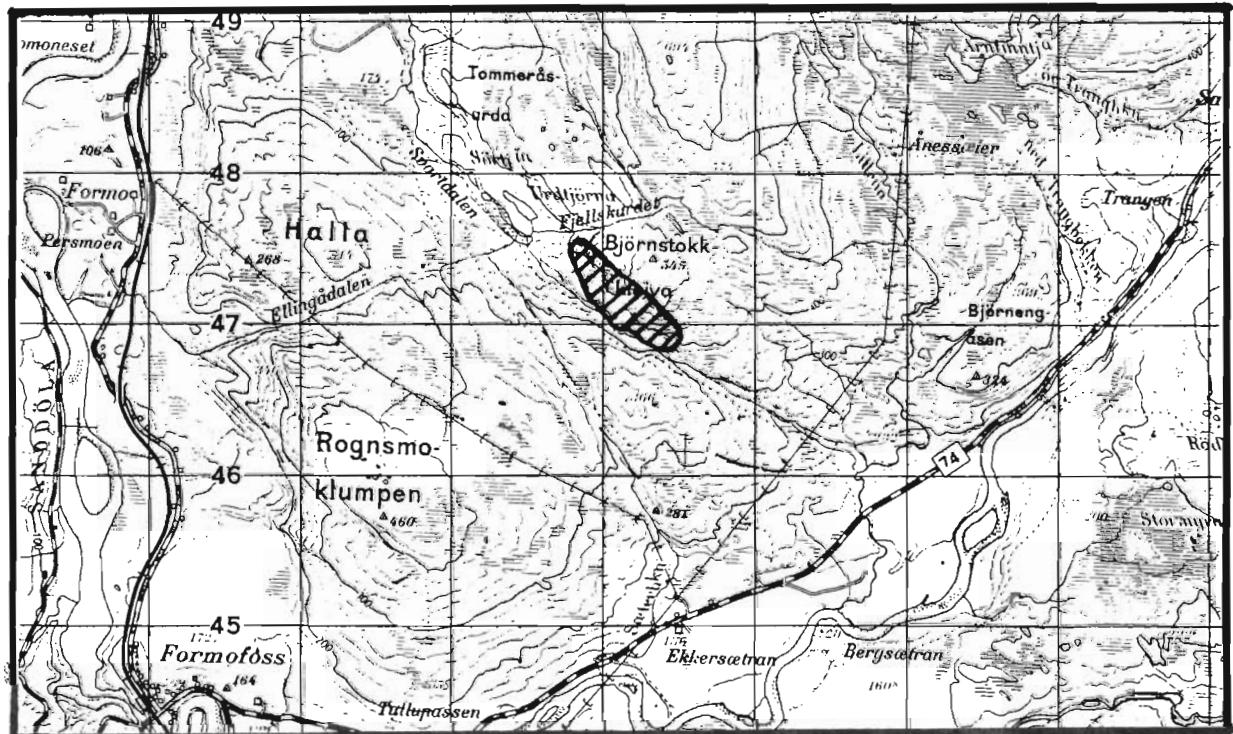

Fig. 26. Bjørnstokkberget. Beliggenhet og grovt
forslag til verneområde.

Gjengitt med tillatelse av NGO.

++ 24. BUA BRU

-

MIDTRE GAULDAL

Kartblad: Budal 1620 IV. Økon. kartbl.: CM 116-1 + CM 116-3.

UTM: PQ 74,83.

Geologi/løsmasser: Hornblende og biotittskifer/finkornet morene.

Høyde over havet (min.-max.): Ca. 180-360 m.

Areal: Ca 200 dekar (inkludert oreskogen).

Undersøkelser og materiale:

Flatberg, K.I., 1972 (kryssliste).

Holten, J., 1977 (edellauvskogsinventering).

Flora og vegetasjon

Den østeksponte lia nord for Bua bru er en høgstauderik oreskogstype dominert av *turt*, *storklokke* og *junkerbregne*. Det mest overraskende er kanskje den store forekomsten av *huldregras* som her av "storgrasa" faktisk er hyppigere enn *storrapp* og *myskegras* til sammen. På østsiden av dalen ved Bua bru er almeinnslaget større, men også i denne lia ble *huldregras* registrert, sammen med typiske almeliarter som *krattfiol* og *vårerteknapp*. Den østlige arten *tysbast* er vanlig i begge liene.

Kulturpåvirkning

Liten kulturpåvirkning i de bratteste partiené av høgstaude-samfunnene, kanskje en del sauebeite i de øvre og slakkere delene av liene.

Vern

På grunn av den store forekomsten av den i Trøndelag svært sjeldne planten *huldregras*, bør et parti på begge sider av Bua bru fredes.

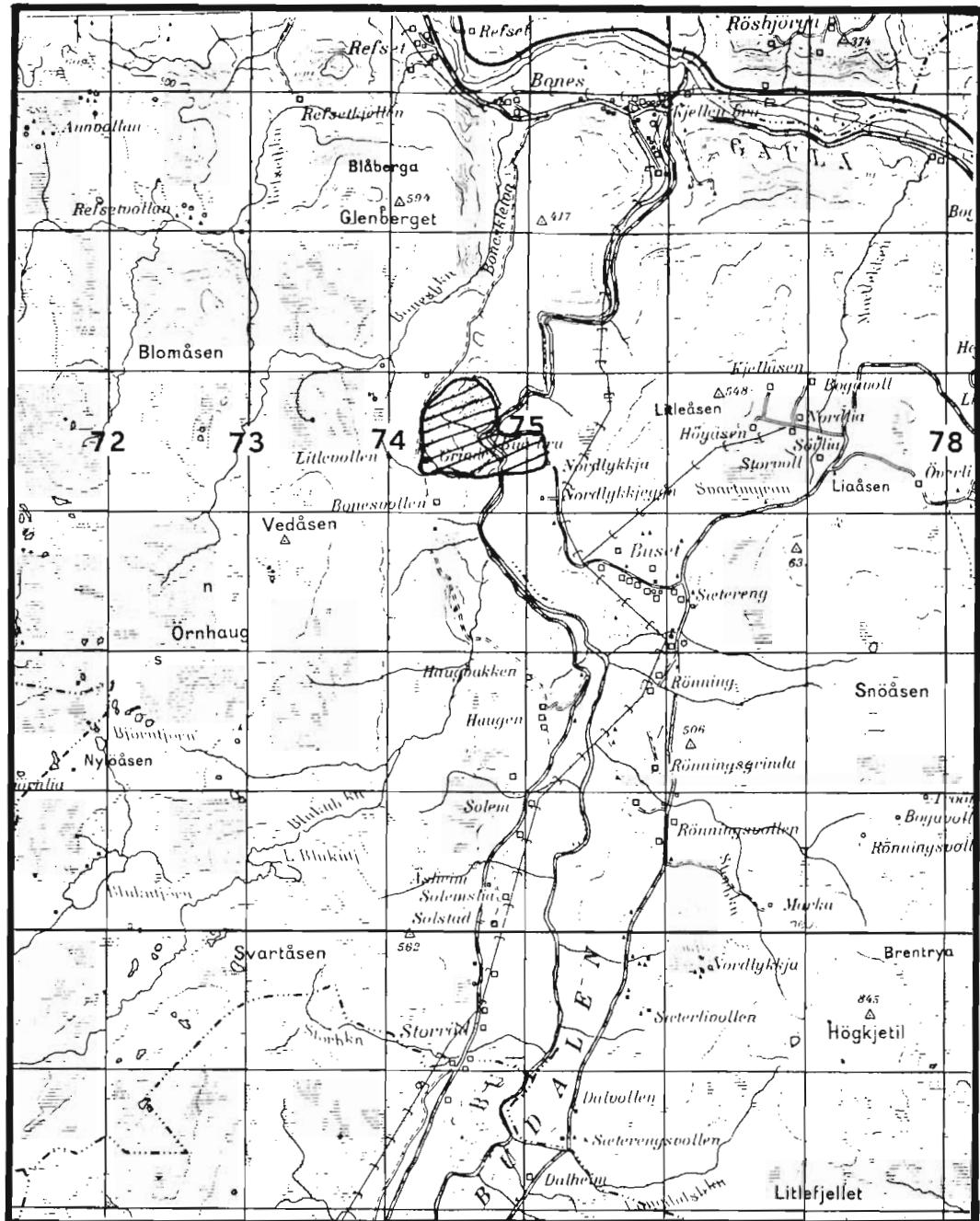

Fig. 27. Bua bru. Beliggenhet og forslag
til verneområde.
Gjengitt med tillatelse av NGO.

++ 25. DEVLE

-

TRONDHEIM

Kartblad: Trondheim 1621 IV. Økon. kartbl.: CM 127-5-3.

UTM: NR 73,35 + 73,36.

Geologi: Grønnstein med isprengte kalkårer.

Høyde over havet (min.-max.): 0-40 m.

Areal: Ca. 600 dekar.

Undersøkelser og materiale:

Moen, A., 1972. Bevaring av naturområde ved Leangenbukta i Trondheim. Notat.

Baadsvik, K., 1974 (rapport).

Holten, J., 1977 (edellauvskogsinventering).

Flora og vegetasjon

Det inventerte område omfatter en ca. 200 m bred sone regnet fra strandbergene, på begge sider av Devlebukta. Skogsfunnene mellom Devlebukta og Leangenbukta må sies å være de mest trivielle, bortsett fra en artsrik kantsone mot strandbergene med en del hassel. Området nord og nordvest for Devlebukta er et kompleks av krevende skogssamfunn, fra "kalkfuruskog" med *hengeaks* og *liljekonvall* i feltsjiktet og *hassel* i busk/tresjikt, til edellauvskog med blanding av *platanlønn*, *eik*, *bøk*, *alm*, *hassel*, *krossved* og *hyll* (*Sambucus* sp.). Forekomsten av platanlønn, eik og bøk er helt sikkert sekundær og forvillet fra beplantninger på de store gårdene i nærheten. Det er spesielt interessant å merke seg at bøk synes å etablere seg her, og jeg fant flere steder unge bøkeplanter i forskjellig alder. Av mer eller mindre varmekjære urter som hører til edellauvskog kan nevnes: *Vårerteknapp*, *trollbær*, *blåveis* og *skogvikke*. I skogkanten mot strandbergene fins en rekke kantarter. Disse kantsamfunnene går så over i rike strandbergssamfunn, som tidligere er undersøkt av Baadsvik (1974). På disse tørre strandbergene finner man bl.a. *kryptimian* (*Thymus praecox* subsp. *arcticus*), *sølvture*, *rundbelg*, *gulmaure*, *bittersøte*, *vårrublom*, *bakkemynte*, *vårskrinneblom*. Fjellartene *fjell-lodnebregne*, *fjellrapp* og *raudsildre* er også vanlig noen steder, og disse vokser sammen med de forannevnte varmekjære tørrbergartene. Flere av disse artene er sjeldne i Trøndelag.

Kulturpåvirkning

Hele skogområdet er påvirket av tråkk og annen menneskelig aktivitet, særlig i nærheten av de floristisk og vegetasjonsmessig interessante strandbergene (Baadsvik 1974).

Vern

Strandbergene rundt Ladehammeren til Leangenbukta er i seg selv verneverdige, men disse rike strandbergene må absolutt sees i sammenheng med de innenforliggende rike kant- og skogsfunn. På grunn av allerede stor kulturpåvirkning bør man ikke foreta noen strengere fredningsform enn landskapsvernområde. Moen (1972) nevner at man bør sikre dette området etter bygningslovens §25 (pkt. 4 eller 6). Moen mener da områdene ved Korsvika, områdene like vest for NGU og omkring Devlebukta. Det fins flere gode grunner, foruten floristiske og plantekartografiske, for å frede strand- og skogstrekningen fra Leangenbukta og nordover. Moen nevner i sitt notat at området mye er benyttet som ekskursjonsområde for skoleungdom, studenter og foreninger. Det er særlig den rike og tidlige vårfloreaen som gjør området særlig verdifullt som ekskursjonsobjekt. Jeg vil her opprettholde Moens (1972) forslag til avgrensning av fredet naturområde på østsiden av Ladehalvøya.

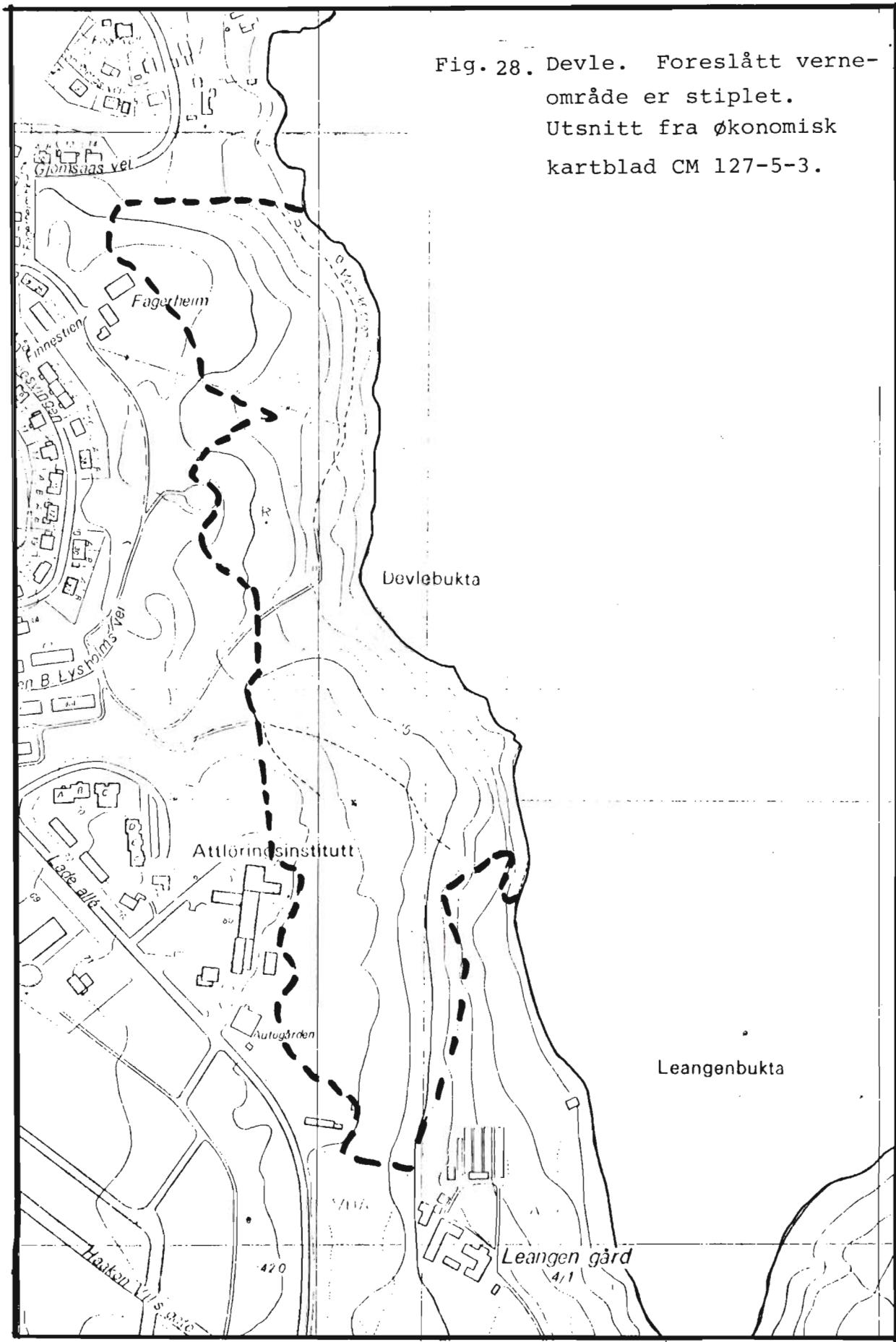

Fig. 28. Devle. Foreslått verne-
område er stiplet.
Utsnitt fra økonomisk
kartblad CM 127-5-3.

++ 26. GJØRÅSVIKA

-

LEKSVIK

Kartblad: Leksvik 1622 III. Økon. kartbl.: CM 131-3.

UTM: NR 74,55 + 75,55.

Geologi: Biotittskifer og øyegneis.

Høyde over havet (min.-max.): 20-120 m.

Areal: Ca. 40 dekar.

Undersøkelser og materiale:

Holten, J., 1975 (artsliste).

Blyttia 34(2), 1976 (ekskursjonsberetning).

Flora og vegetasjon

Bestandet er ganske stort og hører til den rike hasselkratt-typen, et plantesamfunn som er lite representert i denne delen av Trøndelag. Av indikatorene på rik edellauvskog fins her *breiflangre*, *svartknoppurt*, *lundkarse* og *blåveis*. På tørrbergene og i kantsamfunnene ble registrert bl.a. *piggstarr*, *kransmynte* og *villin*.

Kulturpåvirkning

Bestandet er mer eller mindre sterkt beitet, men de fleste artene som er nevnt ovenfor synes å tåle et visst beitetetrykk med tilhørende tråkkpåvirkning. En del av feltet er dessverre granbeplanted.

Vern

Ved et vern bør fortsatt de gamle driftsformer med ekstensivt utmarksbeite kunne tillates.

Fig. 29. Gjøråsvika. Beliggenhet og
forslag til verneområde.
Gjengitt med tillatelse av NGO.

++ 27. GRANØYA

-

MIDTRE GAULDAL

Kartblad: Støren 1621 III. Økon. kartbl.: CL 117-1 + CL 117-2.

UTM: NQ 69,88 + 70,88.

Geologi: Biotittskifer og trondhjemitt.

Høyde over havet (min.-max.): 90-280 m.

Areal: Ca. 150 dekar.

Eierforhold: Privat.

Undersøkelser og materiale:

Ouren, T., 1964 (floristisk/plantegeografisk undersøkelse).

Flatberg, K.I., 1972 (kryssliste).

Hagen, E., 1974 (edellauvskogsinventering).

Holten, J., 1977 (edellauvskogsinventering).

Flora og vegetasjon

På grunn av intenst beite er feltsjiktfloraen i dette store almebestandet utarmet, og man finner derfor få eksklusive og varmekjære urter i selve almelia. Lia har mye storvokst alm. Klimaks-samfunnet er nok her av høgstaudetypen, men beitingen og tråkket har ført til kortvokst gras- og urtesjikt. De vanligste artene er bringebær, brennesle, sølvbunke, haremat, eng- og krypsoleie, hundegras og hundekveke. Tysbast ble registrert flere ganger.

Kulturpåvirkning

Ganske beite- og tråkppåvirket.

Vern

Hagen (1974) nevner også i sine verneskjema at lia har et relativt artsfattig feltsjikt, og at den derfor ikke bør prioriteres høyt. Granøya har imidlertid det desidert største almebestandet i denne delen av Trøndelag (Gauldal/Haltdal), og bør av den grunn tas vare på.

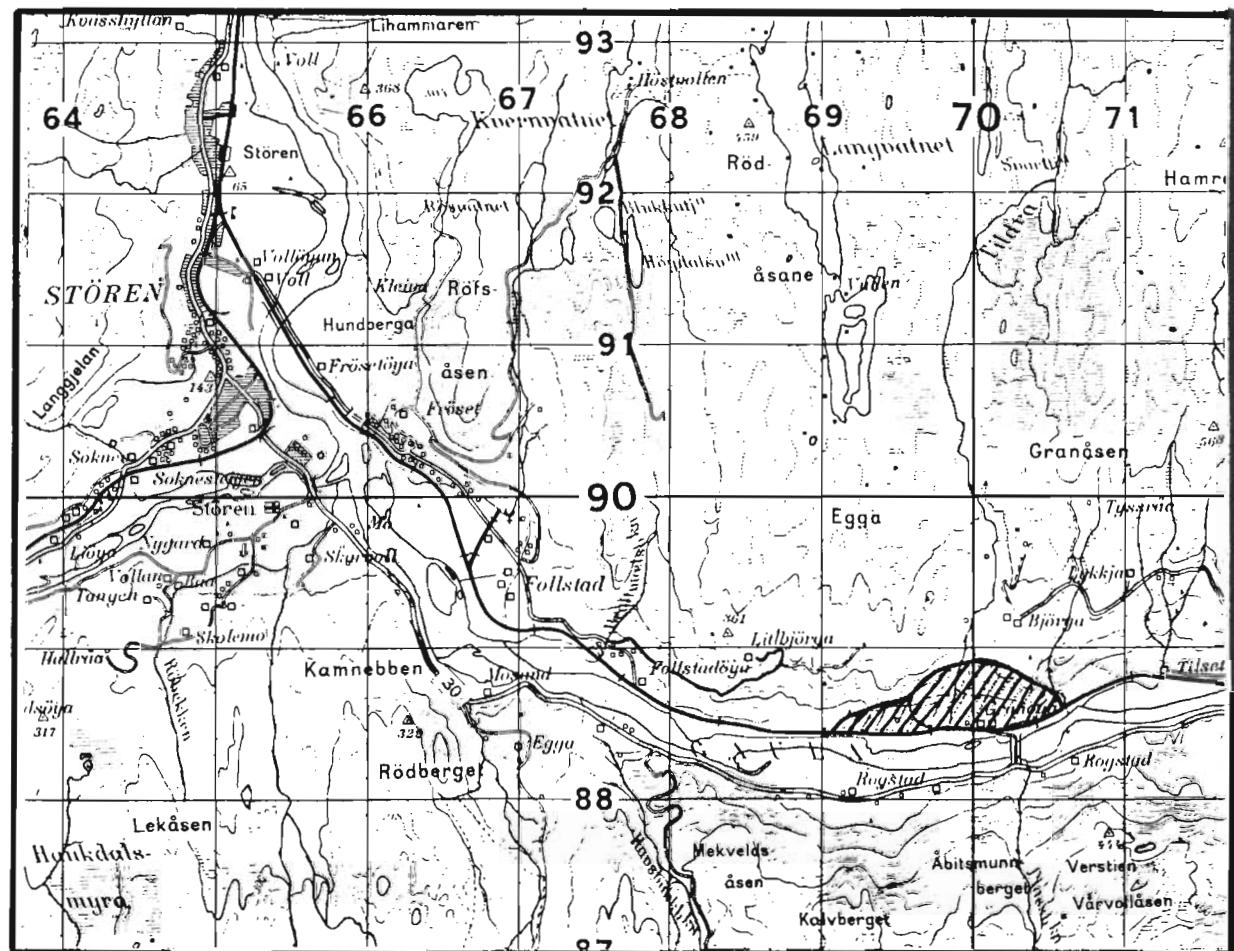

Fig. 30. Granøya. Beliggenhet og grovt forslag
til avgrensning av verneområde.
Gjengitt med tillatelse av NGO.

++ 28. GRUBBE

-

SELBU

Kartblad: Stjørdal 1621 I. Økon. kartbl.: CO 123-4.

UTM: NR 91,16.

Geologi: Grønnstein.

Høyde over havet (min.-max.): Ca. 160-300 m.

Undersøkelser og materiale:

Bryn, H., 1888 (floristisk inventering).

Kjelvik, L., 1977 (rapport).

Flora og vegetasjon.

Denne almelia har en lun beliggenhet i en sørvestvendt vik på nordsiden av Selbusjøen. Hele det aktuelle området består egentlig av et kompleks av edellauvskog, kantsamfunn, tørrbakker og tørrberg. Edellauvskogsbestandet har en blanding av alm og gråor i tresjiktet. Typiske almeliarter er: krattfiol, trollbær, brunrot, storklokke, skogsvinerot, lodneperikum, skogsalat, haremata, vårerteknapp, maurarve, myske og blåveis.

I mer åpne partier i lia (kantsamfunnpreg) er registrert kransmynte, vanlig knoppurt og raudflangre og i fuktige riksige bl.a. sumpfaukeskjegg og stortveblad.

På tørrbakker/tørrberg er funnet bergskrinneblom, bakkemynte, kantkonvall og rundbelg.

Bergene ovenfor selve edellauvskogen er floristisk spesielt interessante på grunn av forekomsten av en rekke fjellarter: gulsildre, bergfrue, raudsildre, fjellarve, rosenrot og fjellrapp. Mest overraskende er kanskje den rike forekomsten av reinrose som her har en av sine få låglandsforekomster i Trøndelag.

Vern

Kjelvik synes lokaliteten er interessant og verdifull, med vegetasjonstyper og floraelementer som er sjeldne i store deler av Trøndelag. Det er da naturlig å verne både almebestandet og de tilslutningssamfunn som er nevnt ovenfor.

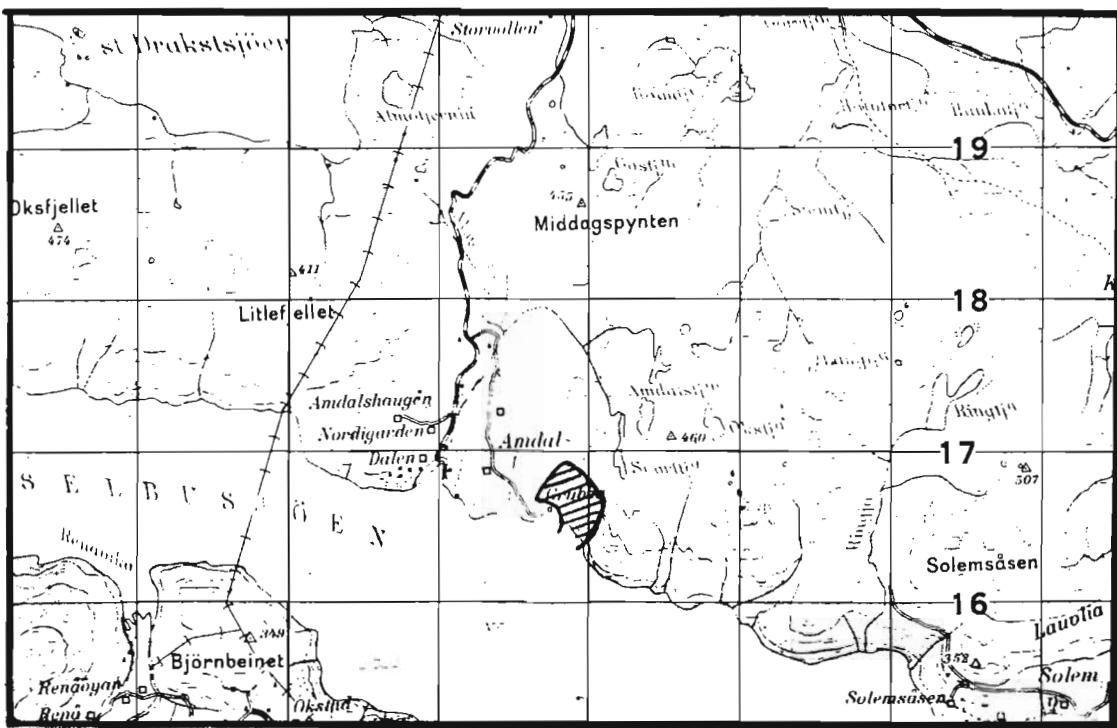

Fig. 31. Grubbe. Beliggenhet og grovt forslag til avgrensning av verneområde.
Gjengitt med tillatelse av NGO.

++ 29. GUDFJELLØYA

-

RØYRVIK/LIERNE

Kartblad: 1924 III. Økon. kartbl.: DO 157-4. DP 157-3 mangler.

UTM: VM 21,78 + 22,78 + 23,78 + 24,78.

Geologi: Grønnstein.

Høyde over havet (min.-max.): 355-490 m.

Undersøkelser og materiale:

Gjærevoll, O., 1950. Vegetasjonen i Gudfjelløyas sørberg,

Røyrvik i Namdalen - Blyttia 8: 115-124.

Flora og vegetasjon

Gudfjelløya ligger i den store og djupe Tunnsjøen, mesteparten av den i Røyrvik kommune, mens den aller østligste delen hører til Nordli. En del steder er almen helt dominerende i rasmarka, men ellers danner den blandingsbestand med hegg, rogn, bjørk og osp (Gjærevoll 1950). Almebestandet er av rasmarkstypen med mye myske, men en rekke arter fra den subalpine bjørkeskogen inngår, bl.a. tyrihjelm. Ellers er registrert lerkespore, trollbær, storklokke, tysbast, krattmjølke, krattfiol. I kantsamfunnene på berghyllene har Gjærevoll registrert bl.a. bergmynte, fuglestarr, vårskrinneblom, takhaukeskjegg og bergmjølke.

Det er i disse sørbergene som mange andre steder karakteristisk at en rekke sørlige arter vokser sammen med fjellarter, her finner vi bl.a. snøsildre og kung i almeskog.

Fig. 32. Gudfjelløya. Beliggenhet og forslag til verneområde.

Gjengitt med tillatelse av NGO.

++ 30. HINDREM

-

LEKSVIK

Kartblad: Leksvik 1622 III. Økon. kartbl.: CL 130-2.

UTM: NR 70,52.

Geologi: Øyegneis.

Høyde over havet (min.-max.): Ca. 0-20 m.

Undersøkelser og materiale:

Mørkved, K.L., 1951. Askeforekomster i Nord-Trøndelag.

Tidsskr. for skogbruk 59: 125-145.

Hagen, E., 1974 (edellauvskogsinventering).

Marker, E., 1975 (befaring, upubl.).

Flora og vegetasjon

Dette har vært den største askeforekomsten man har kjent til i Nord-Trøndelag og er det vel fortsatt, selv om den i dag er redusert som følge av hogst, særlig i den øvre delen.

Kulturpåvirkning

E. Hagen nevner i sin reiserapport at feltsjiktet er kraftig beitet og lite interessant, bortsett fra noen eksemplarer av *revebjelle*.

Vern

Asken er her nær sin nordgrense og det er derfor av stor interesse å få sikret et større bestand innen Trøndelagsområdet.

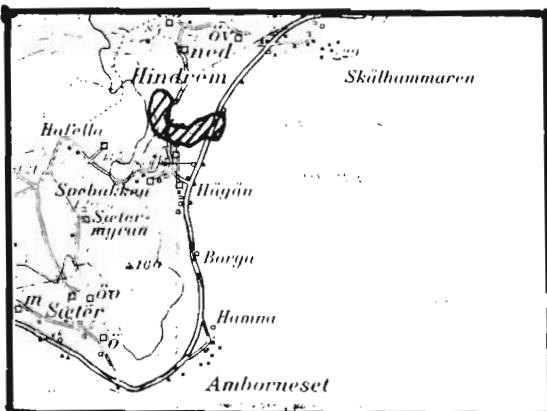

Fig. 33. Hindrem. Beliggenhet og grovt forslag til avgrensing av verneområde.

Gjengitt med tillatelse av NGO.

++ 31. HOPSJØÅSEN (VED MELANDSJØ)

-

HITRA

Kartblad: Hitra 1422 II. Økon. kartbl.: BQ 131-2.

UTM: MR 86,55.

Geologi: Dioritt m/innslag av mer kalkrike årer.

Høyde over havet (min.-max.): 5-45 m.

Areal: Ca. 35 dekar.

Undersøkelser og materiale:

Fægri, K., 1948 (artsliste).

Blyttia 8, 1950 (ekskursjonsberetning).

Flora og vegetasjon

Øst-og sørskråningen av Hopsjøåsen består av rike hasselkratt med bl.a. lundgrønaks, kratthumleblom, storklokke, kranskonvall og stortveblad. I et parti av den sørøst-eksponerte lia under toppen av åsen er skogsamfunnene mer mesotrofe og består av blandingsbestand hassel/bjørk med fugletelg, blåbær og storfrytle. Tuppen av åsen har nøysom blåbær-/småbregnebjørkeskog uten hasselinnslag.

De sørøst- og østeksponeerte bergene og kantsamfunnene under åsen er også svært rike, her ble registrert villauk, murburkne, olavsskjegg, bergskrinneblom, gjeldkarve, storklokke og sølvvasal.

Kulturpåvirkning

Granplanting har funnet sted i en del av den øst-eksponerte lia i nord. Beiting synes å ha vært begrenset bare til de nedre deler av de rike hasselkrattene, ved dyrkamarka.

Vern

Hasselkrattene på Hopsjøåsen synes å høre til de rikeste vi har på kysten av Trøndelag. Hopsjøåsens østsiden ligger særlig godt til rette for å studere vegetasjonssoneringen fra de rike hasselkrattene nederst, via mesotrofe bjørke-hasselkratt midt i lia, over i de nøysomme bjørkeskogssamfunnene på toppen av Hopsjøåsen.

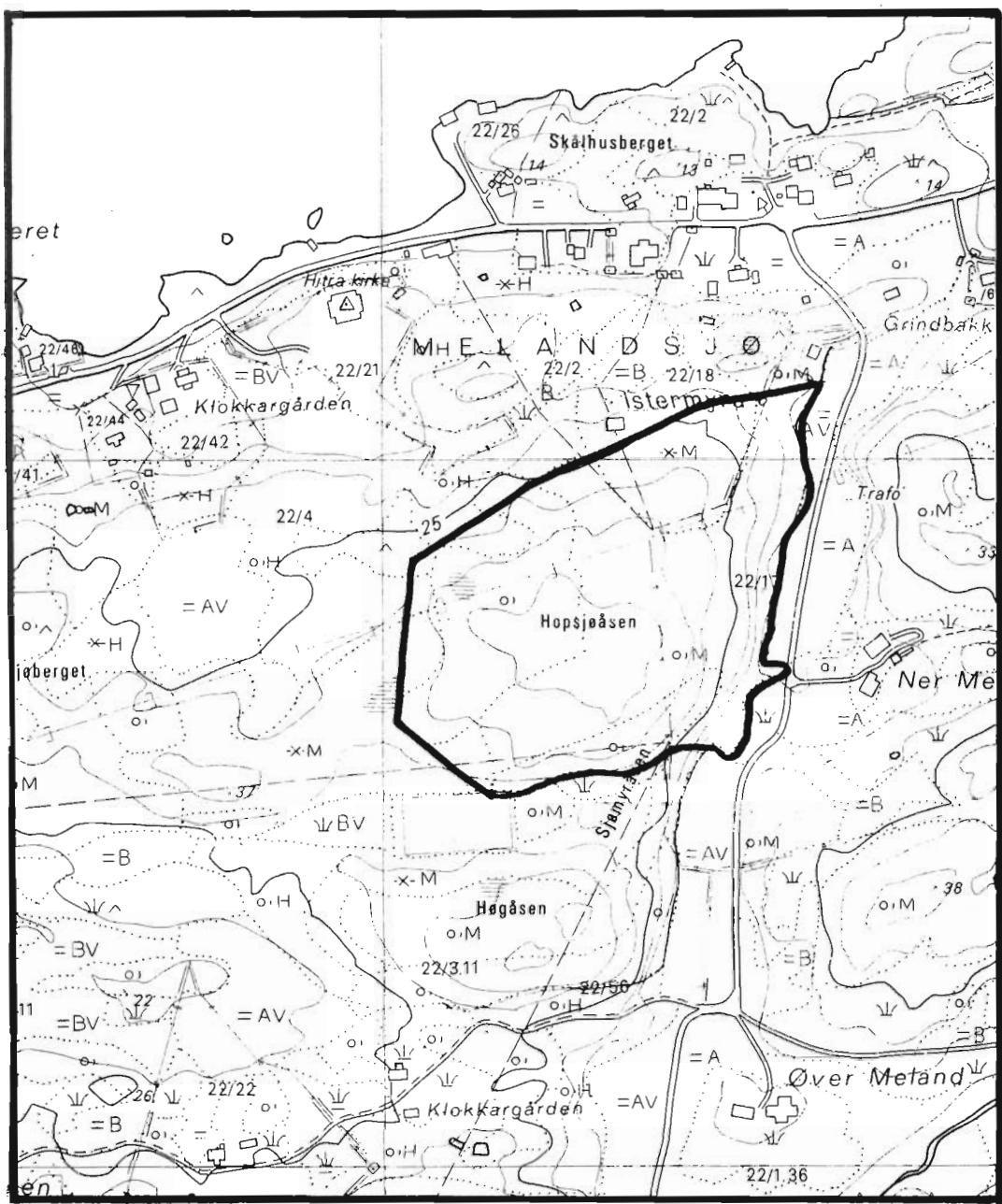

Fig. 34. Hopsjøåsen. Forslag til verneområde.

Utsnitt av økonomisk kartblad BQ 131-2,

++ 32. HOVENGAN - BERGSBRUBERGA

-

RENNEBU

Kartblad: Rennebu 1520 I. Økon. kartbl.: CG 113-1 + CG 114.

UTM: NQ 43,69 + 43,70 + 43,71.

Geologi: Grønnstein/amfibolitt.

Høyde over havet (min.-max.): 210-450 m.

Eierforhold: Privat.

Undersøkelser og materiale:

Åsmo, J., 1943 (funn av leddved).

Blyttia 9, 1951: 39-40 (ekskursjonsberetning).

Frisvoll, A., 1973 (botaniseringstur).

Fremstad, E., 1973 (krysslister etc.).

Moen, B.F., 1974 (rapport).

Flora og vegetasjon

Foruten edellauvskog med varmekjære element nevner Moen (1974) flere vegetasjonstyper i dette området. En høgstaudetype av lauvskog har bl.a. *skogburkne*, *strutseving*, *tyrihjelm*, *kranskonvall*, *kvitsoleie* og *storrapp* i feltsjiktet. I en annen vanlig lauvskogs-type er *gulaks*, *hengeaks*, *hundekveke* og *lundrapp* vanlig i feltsjiktet. I fuktige sig i lauvskogen dominerer ofte *turt* og *sumphaukeskjegg*. Av mer varmekjære urter nevner Moen (1974: 44) *dvergmispel*, *bakkemynte*, *dunkjempe*, *filtkongslys*, *hengepiggrø*, *kransmynte*, *krattfiol*, *lodneperikum*, *maurarve*, *mørkkongslys*, *storklokke*, *trollbær*, *villauk*, *vårerteknapp*, *fingerstarr*, *fuglestarr* og *piggstarr*. Arne Frisvoll har funnet den relativt sjeldne mosearten *Entodon concinnus* i Bergsbruberga.

Kulturpåvirkning

I Moens (1974) fyldige lokalitetsbeskrivelse nevnes ingen ting om kulturpåvirkning, bortsett fra en brann som herjet i hassellia øst for Hovengan gård våren 1967. Lia synes således å være temmelig upåvirket av mennesker.

Vern

Den vestvendte lia øst for Hovengan og ved Bergsbruberga, representerer den mest markerte lauvskogslia langs Orkla i Rennebu kommune. Innen det foreslått verna området er det stor variasjon i vegetasjonstyper. Lia inneholder noen element som er vanlige i de fleste lier i Rennebu, dessuten inneholder den godt utviklede typer av mer sjeldne og spesiell karakter. I det hele representerer den mye av variasjonsbredden for lauvskogslier langs Orkla.

Av floristisk interessante ting må nevnes at busken *leddved* ble funnet innunder Bergsbruberga av Johannes Åsmo fra Rennebu i 1943. Arten har også et voksested 1 km lengre sør i bergskrenten øst for Sandbekken. Disse lokalitetene er meget isolerte. Nærmeste finnested ellers i landet er Tolga og Tafjord (Gjærevoll 1951) (se fig. 1).

I tillegg til store botaniske verdier er det også av estetisk verdi å beholde denne lauvskogslia intakt. En tilplanting med gran ville gi området et mye dystrere og mørkere preg.

Lia foreslås vernet etter naturvernloven. Forslaget til grenser for området er inntegnet på økonomisk kart, figur 35.

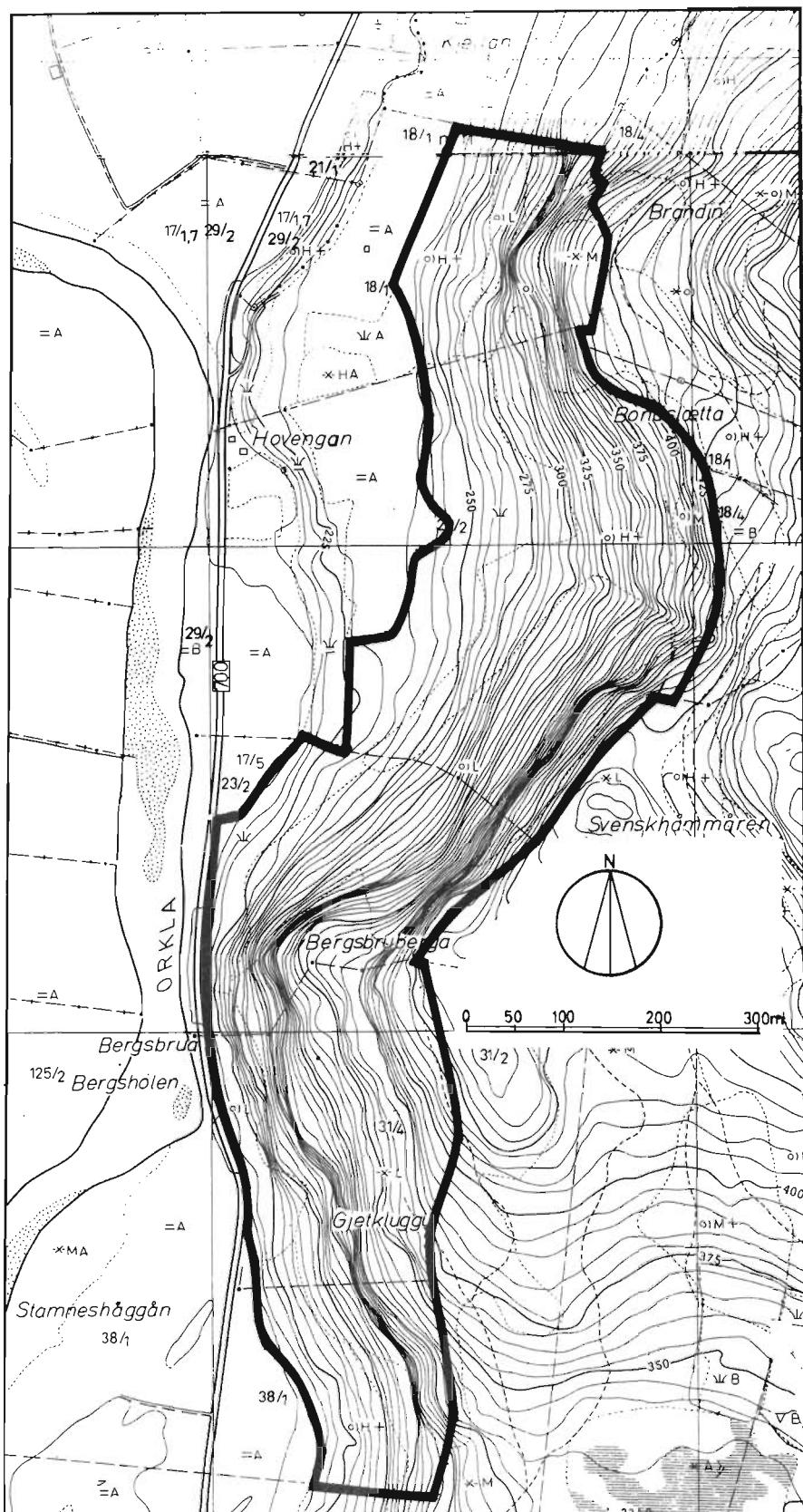

Fig. 35. Beliggenhet av den varmekjære lia ved Hovengan - Bergsbruberga. Forslag til grenser inntegnet på økonomisk kart:
CG 113-5-1 og CG 114-5-3.

++ 33. LANGSMOEN

-

SELBU

Kartblad: Tydal 1721 III. Økon. kartbl.: CS 120-4.

UTM: PR 14,02 + 14,03 + 13,03.

Geologi: Hornblende-biotittskifer (kalksilikatgneis).

Høyde over havet (min.-max.): 210-320 m.

Areal: Ca. 80 dekar.

Undersøkelser og materiale:

Holten, J., 1977 (edellauvskogsinventering).

Kjelvik, L., 1977 (kryssliste).

Flora og vegetasjon

Det nederste partiet av almelia, ved riksveien, har sterkt oreinnslag eller er ren oreskog av høgstaudetypen med mye *tyrihjelm*, *storklokke*, *brennesle* og *bringebær*.

Ovenfor denne oresonen er *alm* dominerende treslag, og er tildels svært storvokst og danner store bestand. Feltsjiktet er også her til dels dominert av de samme høgstaudene som i oreskogssonen nedenfor, mens andre og tørrere partier av almelia er lågurtpreget med bl.a. *trollbær*, *vårerteknapp* og *krattfiol*. Innslaget av *junkerbregne* er betydelig både i "oresonen" og "åmesonen".

I øvre del av lia blir innslaget av *gran* og *bjørk* større og skogsamfunnene har mer heikarakter. Den sjeldne arten *myskemaure* er tidligere registrert i denne lia.

Kulturpåvirkning

Tilnærmet i naturtilstandet (urskog).

Vern

Dette er sannsynligvis den største almelia i denne delen av Sør-Trøndelag og tilhører en mer "montan" type av almeskog i

Trøndelag, med innslag av subalpine høgstauder. Lokaliteten bør vernes etter naturvernloven.

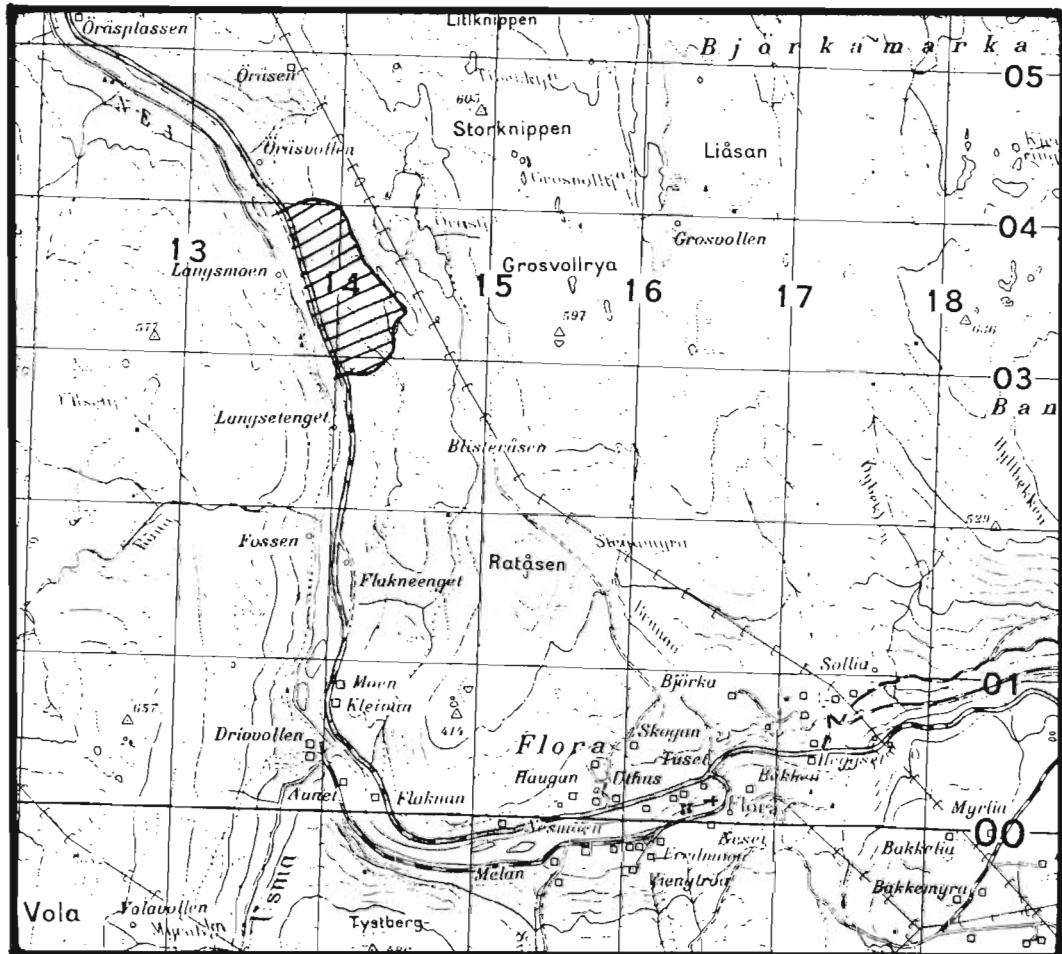

Fig. 36. Langsmoen. Forslag til verneområde.
Gjengitt med tillatelse av NGO.

++ 34. LEIRFOSSENE

-

TRONDHEIM

Kartblad: Trondheim 1621 IV. Økon. kartbl.: CL 126-4.

UTM: NR 69,28 + 70,28.

Geologi/løsmasser: Grønnstein/leirraviner

Høyde over havet (min.-max.): 35-110 m.

Areal: Ca. 80 dekar (gråor-almeskog).

Undersøkelser og materiale:

Flatberg, K.I., 1972 (Kryssliste).

Holten, J., 1976 (edellauvskogsinventering).

Eierforhold: Leira 92/1

Flora og vegetasjon

Den sørvestvendte lia mellom Nedre og Øvre Leirfoss er et kompleks av rike oreskogssamfunn og gråor-almeskogssamfunn. Innslaget av alm er størst i to delområder, et ved Nedre Leirfoss, og i et større område midt mellom Nedre og Øvre Leirfoss.

Klimakssamfunnet i hele lia er sannsynlig en høgstaudetype med storklokke, kranskonvall, kratthumleblom og mjødurt. Almen er sine steder temmelig storvokst og grov og synes som gråora å greie seg godt i de til dels ustabile leirravinene. Antallet mer varmekjære karplanter er relativt lite innen bestandet.

Kulturpåvirkning

Feltsjiktfloraen er flere steder ganske sterkt påvirket av beiting og tråkk, særlig ved Nedre Leirfoss og ved stien mellom Nedre og Øvre Leirfoss. På disse stedene har man et "sølvbunke-kryptosoleiesamfunn".

Vern

Hele det avgrensede området med oreskoger og gråor-almeskoger må betraktes som en helhet og må vernes. Området er også brukt i undervisning i kryptogamer under Universitetet i Trondheim.

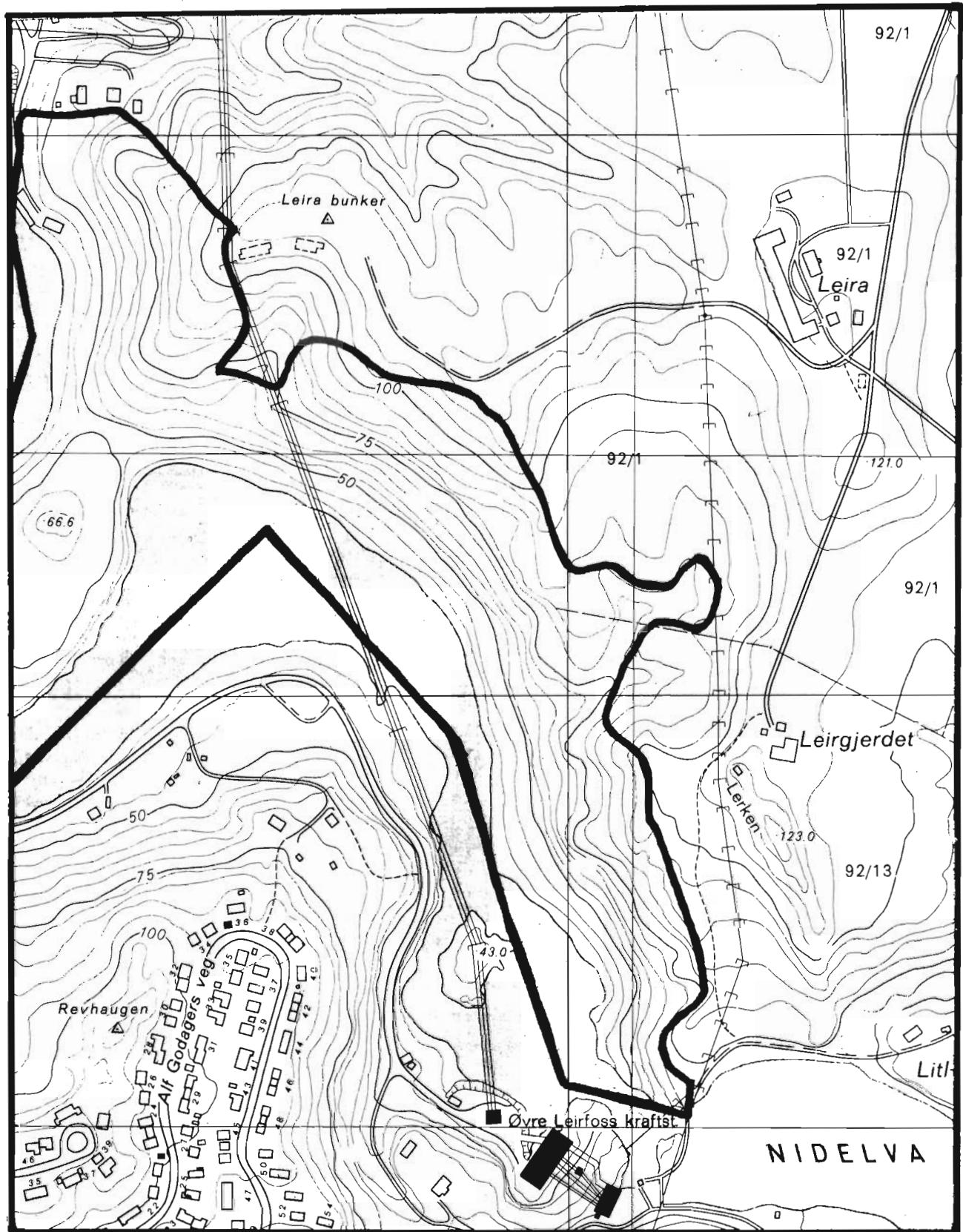

Fig. 37. Leirfossene. Forslag til verneområde.
Utsnitt av økonomisk kartblad CL 126-4.

++ 35. LITLRATET

- SNILLFJORD

Kartblad: Snillfjord 1521 IV. Økon. kartbl.: BV 128-3.

UTM: NR 15,40.

Geologi: Granittisk gneis og migmatitt.

Høyde over havet (min.-max.): 20-100 m.

Areal: Ca 15 dekar.

Undersøkelser og materiale:

Bretten, S., 1974 (rapport).

Holten, J., 1977 (edellauvskogsinventering).

Eierforhold: 1/1 og 1/8.

Flora og vegetasjon

Dette lille almebestandet er av rasmarkstypen og har beliggenhet langs et belte under berget og ovenfor riksvei 714. De til dels meget eksklusive artene som forekommer i lia, vokser hovedsaklig i en sone på ca. 30-40 m under bergrota, f.eks. *skogsvingel*, som her har det eneste kjente voksestedet i Sør-Trøndelag, *prikkperikum*, *kantkonvall*, *junkerbregne*, *lundgrønaks* og *skogfaks*. De to sist nevnte artene forekommer i store mengder. Ellers er registrert *krossved*, *lodneperikum*, *filt-* og *mørkkongslys*.

Kulturpåvirkning

Almelia har opprinnelig vært mye større, men under bygging av riksvei 714, ble almebestandet kraftig beskåret. Den "ødelagte" delen er imidlertid raskt i ferd med å restaurere seg selv.

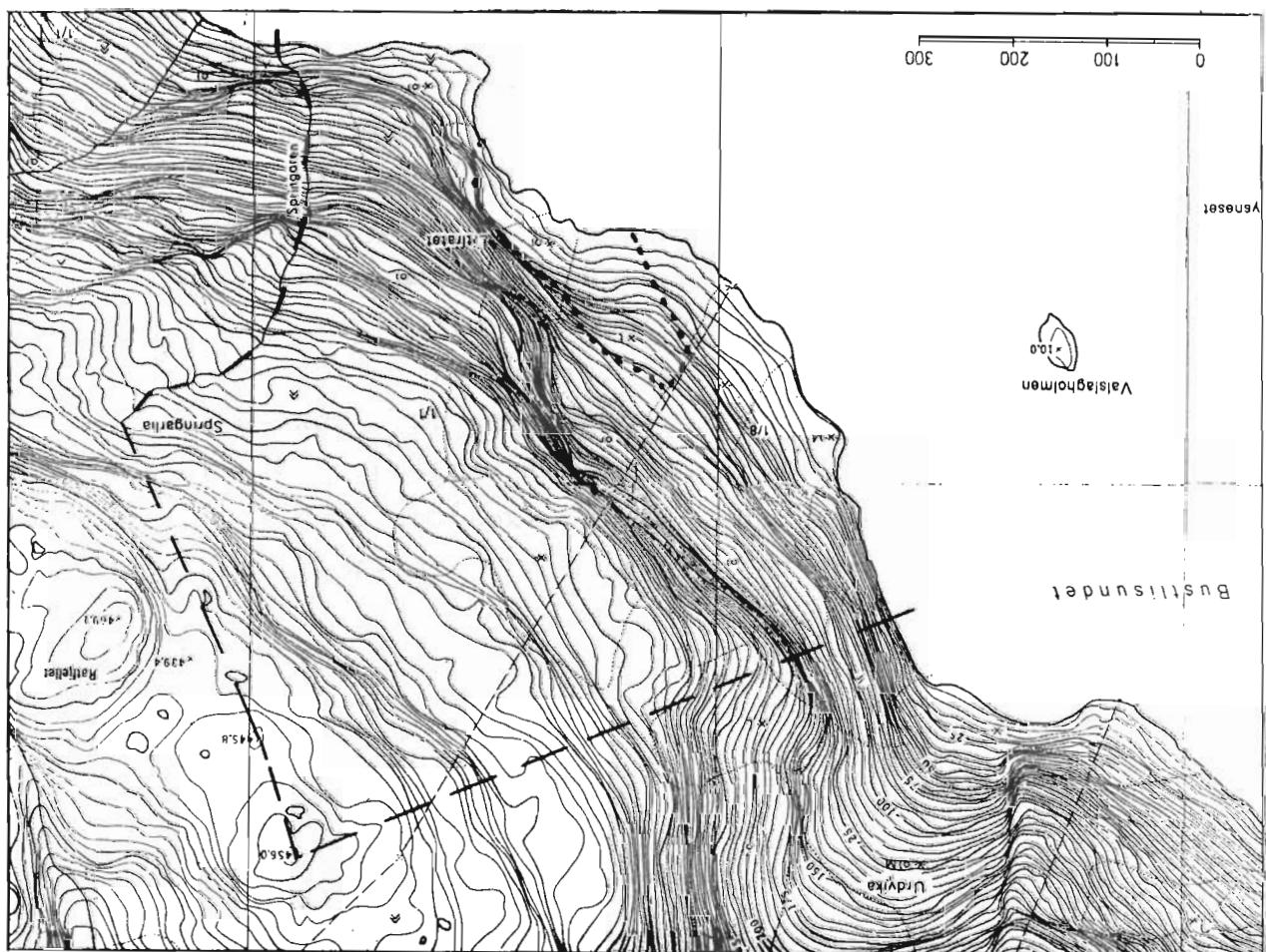
Vern

På grunn av sitt eksklusive artsinventar med flere regionalt sjeldne arter er lia verneverdig. Bretten (1974) nevner at man ved eventuell vegutvidelse på denne strekningen bør og må foretas ved fylling i stedet for videre sprenging ovenfor veien.

AT

Greense for spesiellet interessant omrade.

Fig. 38. Literature.

++ 36. LODDGÅRDSÅSEN

-

MELHUS

Kartblad: Trondheim 1621 IV. Økon. kartbl.: 123-4.

UTM: NR 65,17 + 65,18.

Geologi: Grønnstein.

Høyde over havet (min.-max.): 15-100 m.

Areal: Ca. 100 dekar.

Eierforhold: Privat.

Undersøkelser og materiale:

Holten, J., 22.9.1977 (edellauvskogsinventering).

Flora og vegetasjon

Denne bratte vest- og sørvestvendte lia har et ganske stort alme-bestand med til dels storvokst alm. Blandingsbestand gråor og alm er også rikt representert. I de rene almebestandene forekommer mer lysåpne partier med kantsamfunn og tørrberg/-enger. På disse små-lokalitetene ble bl.a. registrert *kransmynte*, *fingerstarr*, *kantkonvall* og *gjeldkarve*. Av stor floristisk interesse er de relativt store forekomstene av *junkerbregne* og *tysbast*, henholdsvis vestlig og østlig art. I Trøndelag har også krattfiol og lodneperikum østlig utbredelsestendens, og begge disse er hyppige i Loddgårdslia. Almelia er av en relativt tørr type med mye *kratt-humleblom*, *hundegras*, *hundekveke* og *hengeaks*. *Tyrihjelm*, *strutseving* og til dels *junkerbregne* er hyppigst i bunnen av leirraviner i lia. Det nederste partiet av almelia, på overgangen mot dyrka-marka er også av en frodig høgstaudetype, med bl.a. rikelig *storklokke*.

Epifyttvegetasjonen på alm er svært rik i denne lia, og her er særlig *ekornmose* (*Leucodon sciuroides*) fremtredende. En del av bergene i almelia er moserike med *silkmose* (*Homalothecium sericeum*), *kalkkraggmose* (*Anomodon viticulosus*), *vanlig hårstjerne* (*Tortula ruralis*) og *almemose* (*Porella platyphylla*) som de hyppigste. Den varmekjære mosen *Homallia trichomanoides* ble registrert to ganger i lia.

Kulturpåvirkning

Det er av stor interesse å merke seg at den nordligste delen av almelia bare har alm som er yngre enn 20 år. Før den tid var det her bare gråorskog, hvor man hadde skogsbeite. Husdyra spiste da alle almeskudd. Etter at husdyrbeitet opphørte for ca. 20 år siden, har man samme sted fått rene almebestand eller blanding gråor/alm. Almen rager nå til dels over gråora og virker svært konkurransedyktig i denne sørvestvendte delen av lia.

Vern

Denne lia er floristisk rik, og plantekjønnskifte interessant, blant annet som møtested for et østlig og et vestlig floraelement.

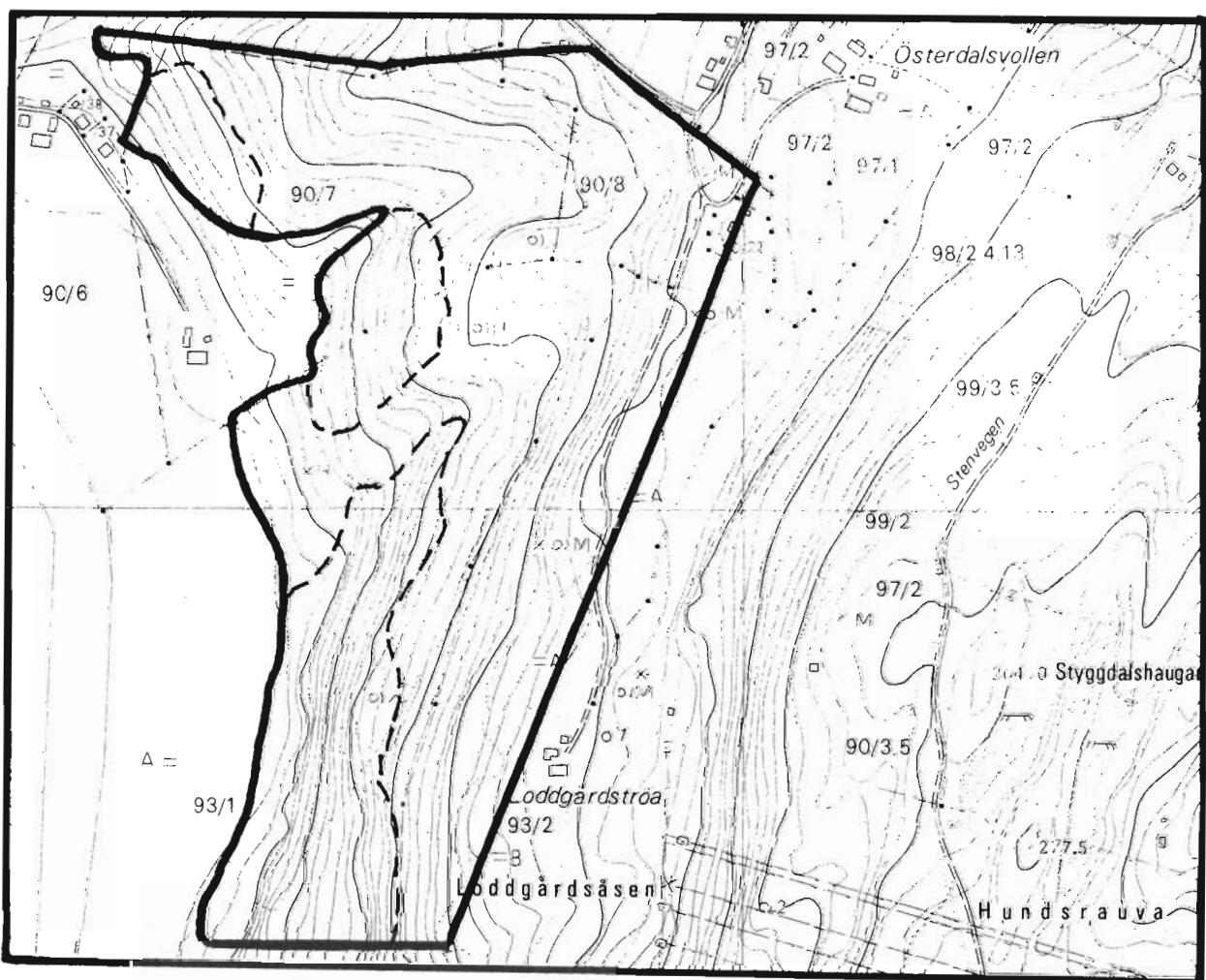

Fig. 39. Loddgårdssåsen. Forslag til verneområde.
Rene almebestander stiplet.
Utsnitt av økonomisk kartblad C 123-4.

++ 37. LUNDADALEN

-

MELHUS

Kartblad: Støren 1621 III. Økon. kartbl.: CL 120-3 + CL 120-4.

UTM: NR 69,01 + 70,01.

Beliggenhet, areal: Det aktuelle verneområdet ligger på nordsiden av Lundadalen og Sokna. Totalt areal ca. 300 dekar.

Undersøkelser og materiale:

Flatberg, K.I., og Sæther, B., 1974. Botanisk verneverdige områder i Trondheimsregionen. DKNVS, Museet Rapport Botanisk serie 1974-8.

Cand. mag. Terje Klokk og cand. mag. Bjørn Sæther undersøkte området 19.9.1974.

Rapport til Miljøverndepartementet. Bot. nr. 107.2.

Geologi: Berggrunnen består av kambro-siluriske sedimentbergarter, for en stor del grønnskifer.

Flora og vegetasjon

Vegetasjonen består for en stor del av grandominert blandingsskog med arter som bjørk, osp, rogn, gråor, selje og furu ved siden av gran. Feltsjiktet er artsrik og det inngår krevende arter som hengeaks, fingerstarr, liljekonvall, raudflangre og fugletelg. Skogstypen kan klassifiseres som en lågurtgranskog med innslag av arter fra kalkfuruskogen.

I vest går denne skogstypen over i ren almeli der det i feltsjiktet fins arter som junkerbregne, maurarve, myske, vårerteknapp, trollbær, kratthumleblom og stankstorkenebb. Denne almelia har et visst suboseanisk preg.

Verneverdi, avgrensning

Området er svært lite påvirket, men det er store hogstflater sør og vest for området. Elva (Lundasokna) er tidvis tørrlagt som følge av regulering og det går vei på sørsida av dalen. Området er vel egnet som typeområde for denne sørsvendte blandingsskogen som for en stor del er sterkt hogstpreget der den måtte finnes andre

steder i regionen.

Edellauvskogen, almelia har sin store egenverdi. De fleste alme-liene lenger sør, på nordsiden av Gaula, er av samme type, men de er sterkt påvirket av hogst og skogplanting. Området bør legges ut som reservat. Forslag til avgrensning på vedlagte kartskisse.

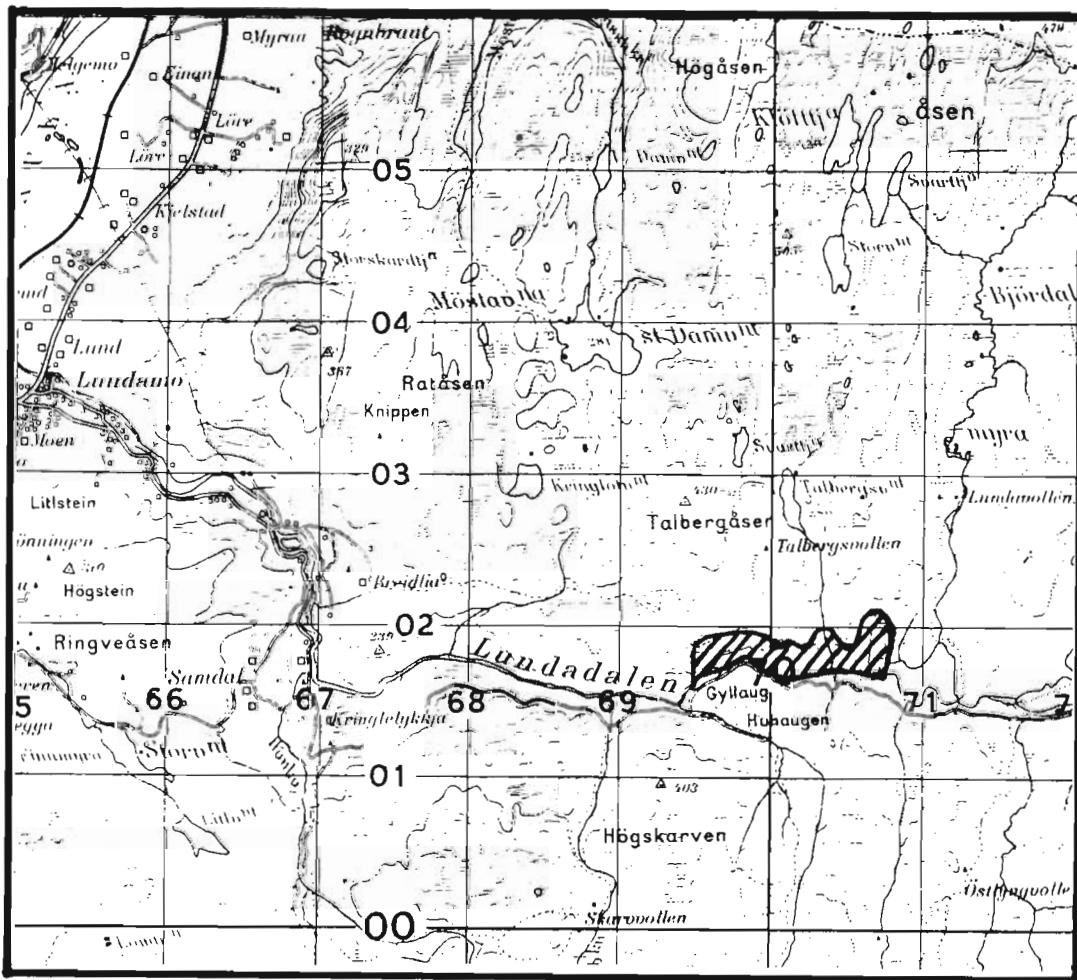

Fig. 40. Lundadalen. Beliggenhet og forslag til verneområde.

Gjengitt med tillatelse av NGO.

++ 38. MEDJÅURA

-

GRONG

Kartblad: Grong 1823 IV. Økon. kartbl.: DH 152-1 + DH 152-3.

UTM: UM 72,51 + 72,52 + 72,53.

Geologi: Grønnstein.

Høyde over havet (min.-max.): Ca. 100-250 m.

Undersøkelser og materiale:

Blyttia 8, 1950 (ekskursjonsberetning).

Marker, E., 1975 (edellauvskogsinventering).

Flora og vegetasjon

Dette er en stor almeforekomst i overkant av grov ur. Her er rikelig av stankstorkenebb, springfrø, hundekveke, hengeaks, lundrapp, hengepiggrø, humle, lodneperikum, trollbær, skogvikke og skogsvinerot.

Vern

Flere av almetrærne har grove dimensjoner og lokaliteten er meget verneverdig.

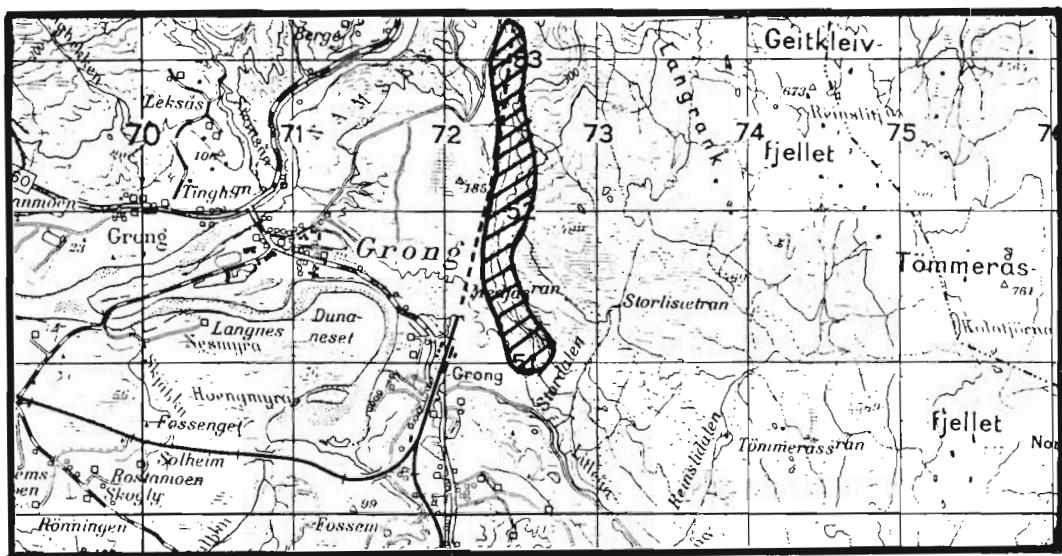

Fig. 41. Medjaura. Beliggenhet og forslag til verneområde.

Gjengitt med tillatelse av NGO.

++ 39. RABBOREN

-

ORKDAL

Kartblad: Orkanger 1521 I. Økon. kartbl.:

UTM: NR 44,29 + 44,30.

Beliggenhet og størrelse: Fjellet Rabboren (518 m) ligger i gneisområdet innenfor de låge åsene vest for Orkdalsfjorden. Fjellets vestside kuttes brått av i et nærloddrett fall med en høyde på ca. 150 m. Forvitring av bergartene i stupet har dannet en rasmark som strekker seg langs hele fjellsiden i en lengde av knapt 1 km, mellom ca. 160 og 275 m o.h. Rasmarken strekker seg nedover mot en vid dal, Langengdalen, som domineres av granskog og mindre myrområder.

Undersøkelser og materiale:

Rabboren er besøkt av Norsk botanisk forening, Trøndelagsavdelingen i 1963 (Rønning 1964) og 1971 (Flatberg (1972)). Eli Fremstad har arbeidet på lokaliteten i kortere perioder i 1973-75 (Fremstad 1976). Kryssliste og beskrivelse er basert på funn fra alle de nevnte kilder.

Geologi: Rabboren ligger i en sone av gneisgranitter og øyegneis tilhørende det "Romsdalske grunnfjellsområde". Gneisen sprekker opp i flak parallelt med fallet. Gjennom sprekkenes siver betydelige vannmengder ned til rasmarkens øverste del. Mindre steinsprang er hyppige og rasmarken tilføres stadig nytt materiale.

Eierforhold: 285/1 og Husdal statsalmenning.

Flora og vegetasjon

Rasmarkas lauvskog danner en skarp kontrast til Langengdalens barskoger. I og over berghøta fins på små hyller og avsatser en rekke fjellarter: reinrose, skredrublom, raudsildre, bergveronika, fjelltistel, flekkmure, fjellrapp, fjellsmelle, taggbregne og fjellmari-nøkkel. Floraen omfatter også suboceaniske arter: laukurt, tannrot, myske, blant kryptogamer Plagiothecium undulatum, Mnium hornum, M. undulatum, Fissidens cristatus, Rhytidadelphus loreus, Antitrichia curtipendula, Cavernularia hultenii og Platismatia norvegica (Flatberg 1972).

Det meste av rasmarka består av grove blokker som gir dårlig grobunn både for karplanter og kryptogamer. De øvre partier med mer finkornet materiale danner grunnlag for blandingslauvskog av *alm*, *bjørk*, *rogn*, *selje*, *gråor*, *hegg* og *hassel*. *Einer* og *furu* opptrer sparsomt. *Alm* fins langs hele rasmarka og danner enkelte steder sluttet tresjikt. Bunnvegetasjonen omfatter en rekke kravfulle og mer og mindre varmekjære arter: *Laukurt*, *blåveis*, *tannrot*, *raudflangre*, *myske*, *trollbær*, *lodneperikum* og *vårerteknapp*. *Myske* må betegnes som dominant. Lauvskogen kan trolig føres til en nordlig utforming av Ulmo-Tilietum (Kielland-Lund 1971, Aune 1973, Fremstad 1976).

Rasmarka er omkranset av granskog (Eu-Piceetum myrtilletosum og dryopteridetosum). Denne er avvirket i det område som ligger opp mot rasmarkas nordre del. Deler av granskogen er likevel inkludert i det foreslalte verneområdet som en buffersone mot dalbunnen. Rabbolsmyren er en graminiddominert, slakt skrånende rikmyr med bl.a. *gulstarr*, *tvebo-starr*, *klubbestarr*, *dvergjamne*, *breiull*, *jåblom*, og mosene *Sphagnum angermanicum*, *S. warnstorffii*, *Calliergonella cuspidata*, *Drepanocladus revolvens*, *Campylium stellatum* og *Scorpidium scorpioides*. Myra danner en naturlig overgang mot rasmark og barskog og bør, om mulig, inkluderes i et eventuelt verneområde.

Verneforslag og eierforhold

Følgende område foreslås vernet som verneobjekt:
Stupet mellom ca. 275 og 490 m o.h., rasmarka under stupet, barskogen som grenser opp mot rasmarka og eventuelt Rabbolsmyren. Barskogen og myra vil øke verneområdets variasjonsbredde og dets verdi som studie- og undervisningsobjekt.

Det foreslalte verneområdet ligger dels innenfor Husdal statsalmenning og er dels eid av 285/1.

Områdets verneverdi begrunnes med det følgende: Området inneholder interessante plantogeografiske elementer i en blanding som er meget karakteristisk for Midt-Norge. Den dominerende vegeta-

sjonstype er godt utviklet og moderat kulturpåvirket. Arealet er stort nok til at en biotopfredning kan gjennomføres. Området er av stor estetisk verdi. Området er viktig for bevaring av distrikts naturlig diversitet. Området egner seg som referanseområde. Vegetasjon og flora er relativt vel dokumentert. Området egner seg til, og blir benyttet til undervisningsformål. Området er et godt eksempel på topografiens og eksposisjonens inflytelse på utforming av plantedekket.

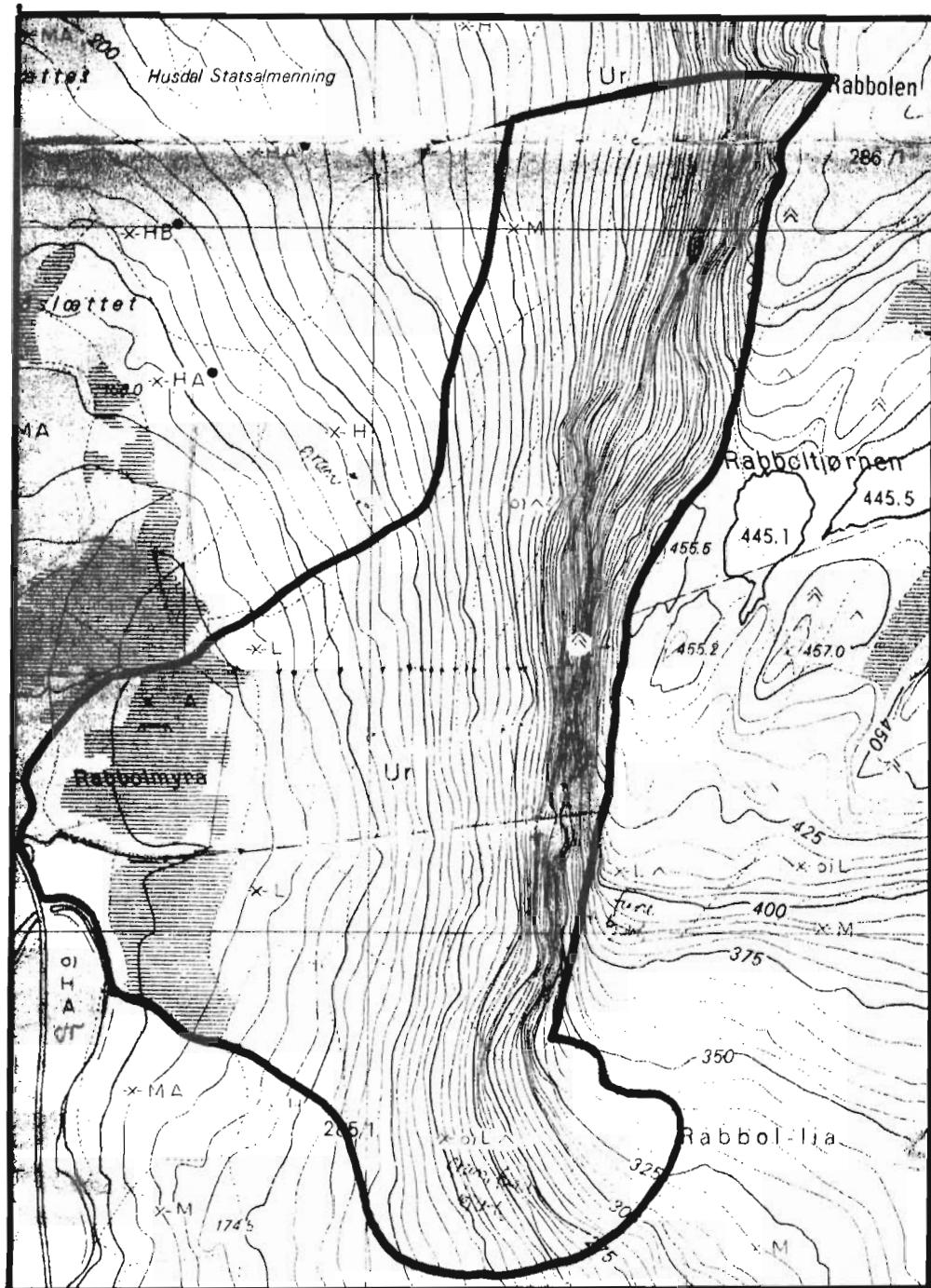

Fig. 42. Rabboren. Økonomisk kart Langengkammen

CG 126-5-3.

Forslag til grenser for verneområde.

++ 40. RAMNFLAUGET

-

RISSA

Kartblad: Orkanger 1521 I. Økon. kartbl.: CH 128-2.

UTM: NR 51,41 + 52,41.

Geologi: Biotittskifer.

Høyde over havet (min.-max.): 20-120 m.

Areal: ca. 50 dekar.

Undersøkelser og materiale:

Høeg, O.A., 1938. Årsberetning for Norsk Botanisk Forenings virksomhet i Trøndelag 1937. Norsk Bot. For. Medd. 1937, 78: X-XII.

Flatberg, K.I., 1975 (rapport).

Flora og vegetasjon

Ramnflauget ligger ca. 1 km Sørøst for Leinslia, ovenfor Reitan i Skyråsens sørvest-side. Hassel og alm. fins her i et belte under en sammenhengende sør/sørvest-eksponert bergskrent, til dels med storsteinet ur under.

Artsinventaret har mye til felles med Leinslia, men de mest eksklusive plantene er ikke funnet her. Av karplanter kan nevnes: Berggull, bergskrinneblom, blåveis, enghavre, humle, kantkonvall, krattfiol, myske, piggstarr, stortveblad, svarterteknapp, trollbær, tårnurt, vårerteknapp og tannrot.

Kulturpåvirkning

En del granplanting er foretatt nederst i lia, ellers er lokaliteten relativt uberørt.

Vern

Lokaliteten er i likhet med Leinslia floristisk og planteregionalt interessant. Stud. real. Ole Reitan, Stadsbygd, avlegger sin hovedoppgave i spesiell botanikk i Ramnflauget. I den forbindelse har han også registrert en del karplanter, hvor fore-

komstene av tannrot er særlig interessante. Reitan mener at lokaliteten må sikres.

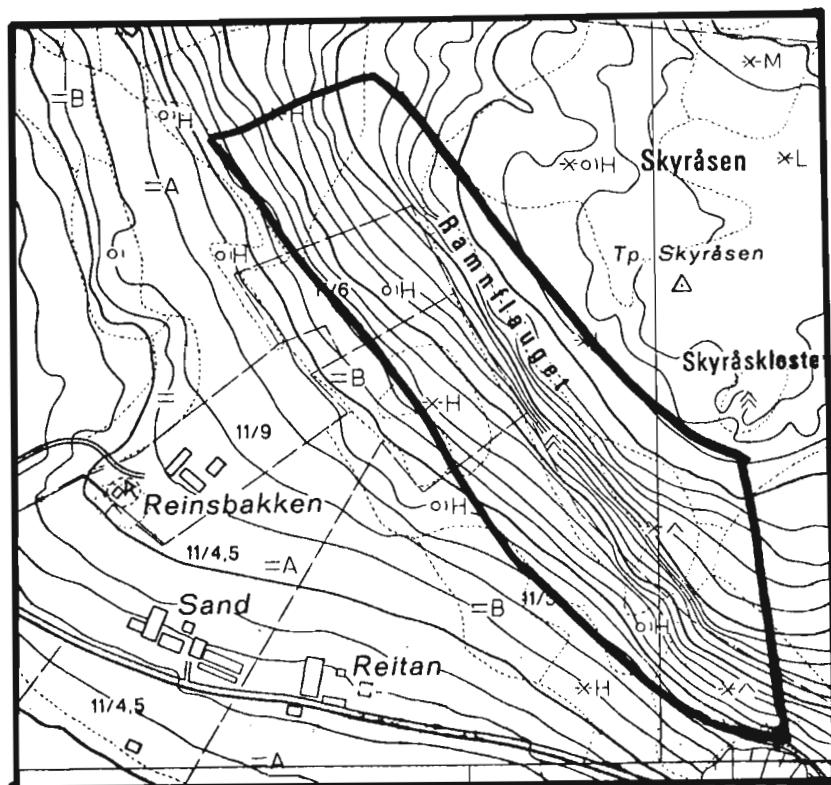

Fig. 43. Ramnflauget med forslag til verne-
område.
Utsnitt av økonomisk kartblad
CH 128-5-2.

++ 41. RAMSLIA (TINGHAUGEN) (lok. B i 20) - LEKSVIK

Kartblad: Leksvik 1622 III. Økon. kartbl.: CK 132-2 + CL 132-1.

UTM: NR 65,61 + 65,62 + 66,62.

Geologi: Grønnstein og fyllitt.

Høyde over havet (min.-max.): 260-360 m.

Areal: Ca 60 dekar.

Undersøkelser og materiale:

Bryn, H., 1888 (artslistes).

Hagen, E., 1974 (edellauvskogsinventering).

Blyttia 34(2) (ekskursjonsberetning).

Sivertsen, S. & Erlandsen, Å., 1975 (kryssliste).

Holten, J., 1977 (edellauvskogsinventering).

Flora og vegetasjon

Dette er et almebestand med innslag av både *gran* og storvokst *bjørk*. Bestandet er en av de mest høytliggende som er inventert i Trøndelag denne sommeren. Det samme gjelder den store Sjettenberglia 1 km lenger nord. I feltsjiktet er bregner og høgstauder dominerende, særlig *strutseving*, *skogburkne*, *ormetalg* og *turt*. Under høgstaudene er *myske* hyppig. Stammene av *rogn* og *alm* har en rik epifyttflora med bl.a. *lungenever*, *sølvnever* og *ekornmose*. Den siste er en god indikator på rikbarksamfunn.

Kulturpåvirkning

Den delen av bestandet som ligger i Leksvik bygdealmennings er hardt hogstpåvirket, her har man nå nylig plantet *gran*.

Vern

Ramslia og Sjettenberglia kan sies å være typeområder for en montan almeskogstype i humide strøk. Denne typen er ellers i Trøndelag

bl.a. registrert i Sanddøldalen. Det gjenværende bestandet i Ramslia må skånes for videre hogst påvirkning med etterfølgende granplanting. Se lok. B i fig. 20.

++ 42. RAMSØYLIA

-

RISSA

Kartblad: Rissa 1522 II. Økon. kartbl.: CH 131-5-4.

UTM: NR 52,43.

Geologi: Grønnstein.

Høyde over havet (min.-max.): 30-120 m.

Undersøkelser og materiale:

Bryn, H., 1888 (floristiske undersøkelser).

Flatberg, K.I., 1975 (rapport).

Flora og vegetasjon

Modalen er kjent allerede gjennom Bryns undersøkelser i 1886 (se Bryn 1888) som et rikt område for varmekjære planter. Den mest velutvikla almeskogen fins i Ramsøylias sørøst-helling. Av planter herfra nevner Bryn bl.a. blåveis, enghavre, hassel, junkerbregne, krattfiol, lodneperikum, lundkarse, myske, piggstarr, svarterteknapp, taggbregne og vårerteknapp.

Alle disse ble gjenfunnet sommeren 1974 med unntak av junkerbregne. I tillegg ble den varmekjære kystplanten skogstarr funnet på en studentekskursjon sommeren 1973.

Kulturpåvirkning

Den mest upåvirkta og verdifulle delen ligger nordvest og vest for gården Ramsøy. Ellers fins alm spredd i en strekning av ca. 1 km nordøstover fra Ramsøy, men påvirkning er her til dels sterkt med bl.a. betydelig hogst og nyplantinger av gran.

Vern

Den mest verdifulle delen av almelia er avgrenset i figur 44.

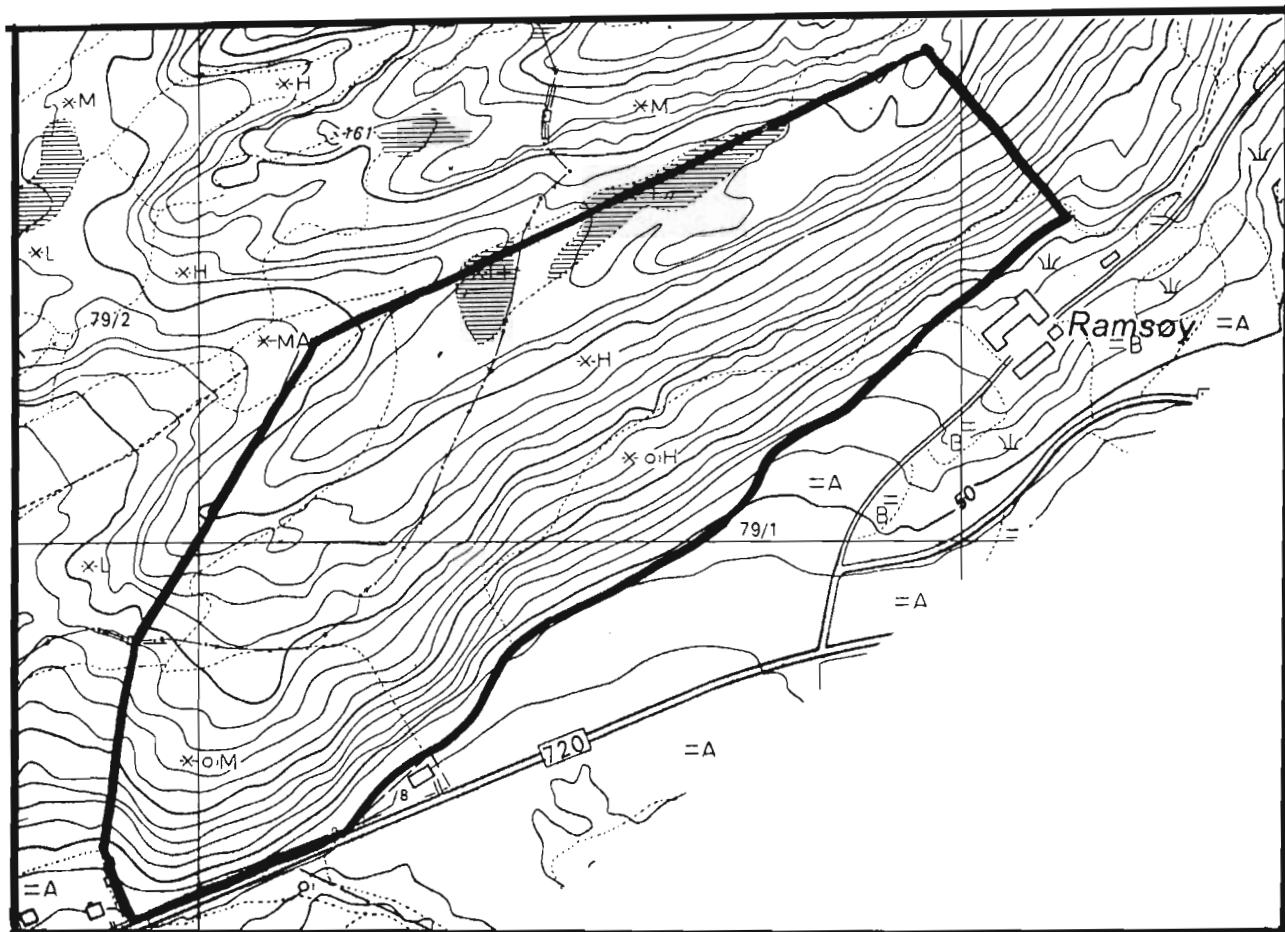

Fig. 44. Ramsøylia med forslag til verneområde.
Utsnitt av økonomisk kartblad CH 131-5-4.

++ 43. RUSASET/REITAN

-

ØRLAND

Kartblad: Rissa 1522 II. Økon. kartbl.: CF 133-1 + CF 133-3.

UTM: NR 35,67 + 36,67 + 36,66 + 37,66.

Geologi: Devonkonglomerat.

Høyde over havet (min.-max.): 20-150 m.

Areal: Rusaset: ca. 50 dekar. Reitan: ca. 20 dekar.

Undersøkelser og materiale:

Skogen, A., 1965 "Floraen i Ørland herred".

Holten, J., 1977 (edellauvskogsinventering).

Eierforhold: Stort sett sameie.

Flora og vegetasjon

Rasmarkene, bergene og kløftene ved Rusaset og Reitan er floristisk og vegetasjonsmessig svært rike, på grunn av et kompleks av forskjellige økologiske nisjer. Devonkonglomeratet sørger for et gunstig substrat og en rekke av karplantene og mosene er edafisk kravfulle.

Rusasetfjellets sørhelling er møtested for østlige arter og kystarter. Østlige arter fins generelt på solåpne, sør-eksponerte og tørre steder, f.eks. *labbmose*, *lemenmose* og *furuvintergrønn*, kystplantene gjerne på skyggefulle og fuktigere lokaliteter. Mange kystarter og varmekjære, sørlige arter er her nær sin nordgrense i Norge, f.eks. *pelsmose*(*Campylopus atrovirens*), *krusfeldmose*, *reve-mose*(*Thamnobryum alopecurum*), *dronningmose*(*Hookeria lucens*), *skog-faks*(3 enkeltlok.), *lundgrønaks*(3 enkeltlok.), *laukurt* (2 enkeltlok.), *sanikel*, *kusymre*. Innslaget av fjellarter er også interessant, ved Rusaset går en rekke av disse ned til 50 m o.h., f.eks. *fjellsmelle*, *svarttopp*, *fjellfrøstjerne* og *bergstarr*.

Selve edellauvskogsbestandene er dominert av *osp* og *hassel*. Alt synes bare å være representert i berghølet under Rusasetfjellet. Det fattige "edelkrattet" har innslag av *storfrytle* og *blåbær*, mens de middels kravfulle til kravfulle bestandene er urtedominert med bl.a. *sanikel*, *firblad*, *liljekonvall*, *lundgrønaks* og *skogfaks*. De fuktige områdene er høgstaudepreget med bl.a. *kranskonvall*, mens de tørre hasselkrattene er rike på *krossved* og *svarterteknapp*. Kantsamfunnene har hyppig forekomst av *kantkonvall*, *kransmynte*, *lodneperikum* og spredt *piggstarr*.

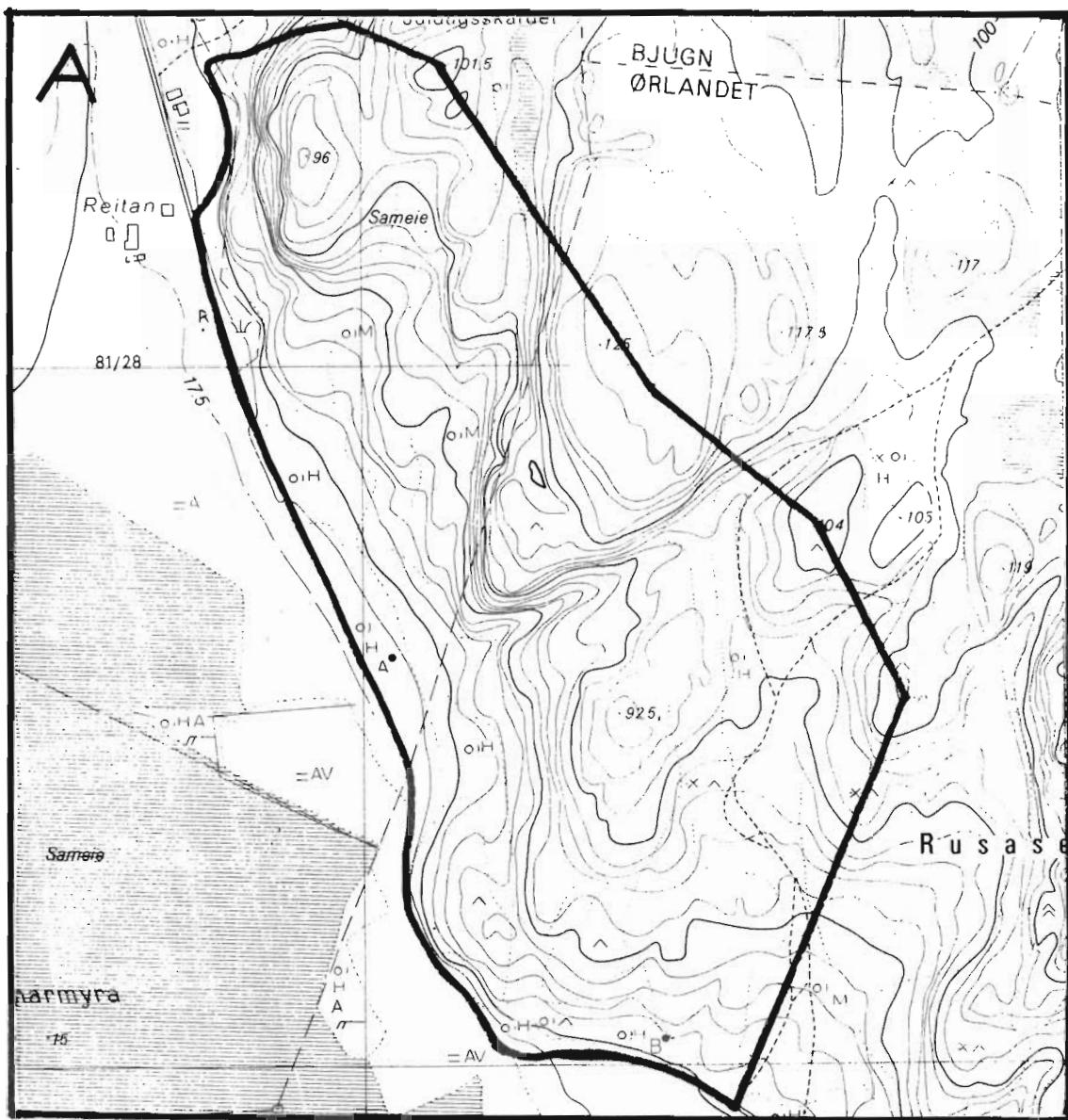
Kystmosen *Pterogonium gracile* ble påska 1978 registrert på hele 4 forskjellige lokaliteter i sørhellinga av Rusasetfjellet. Dette er i dag artens kjente nordgrense.

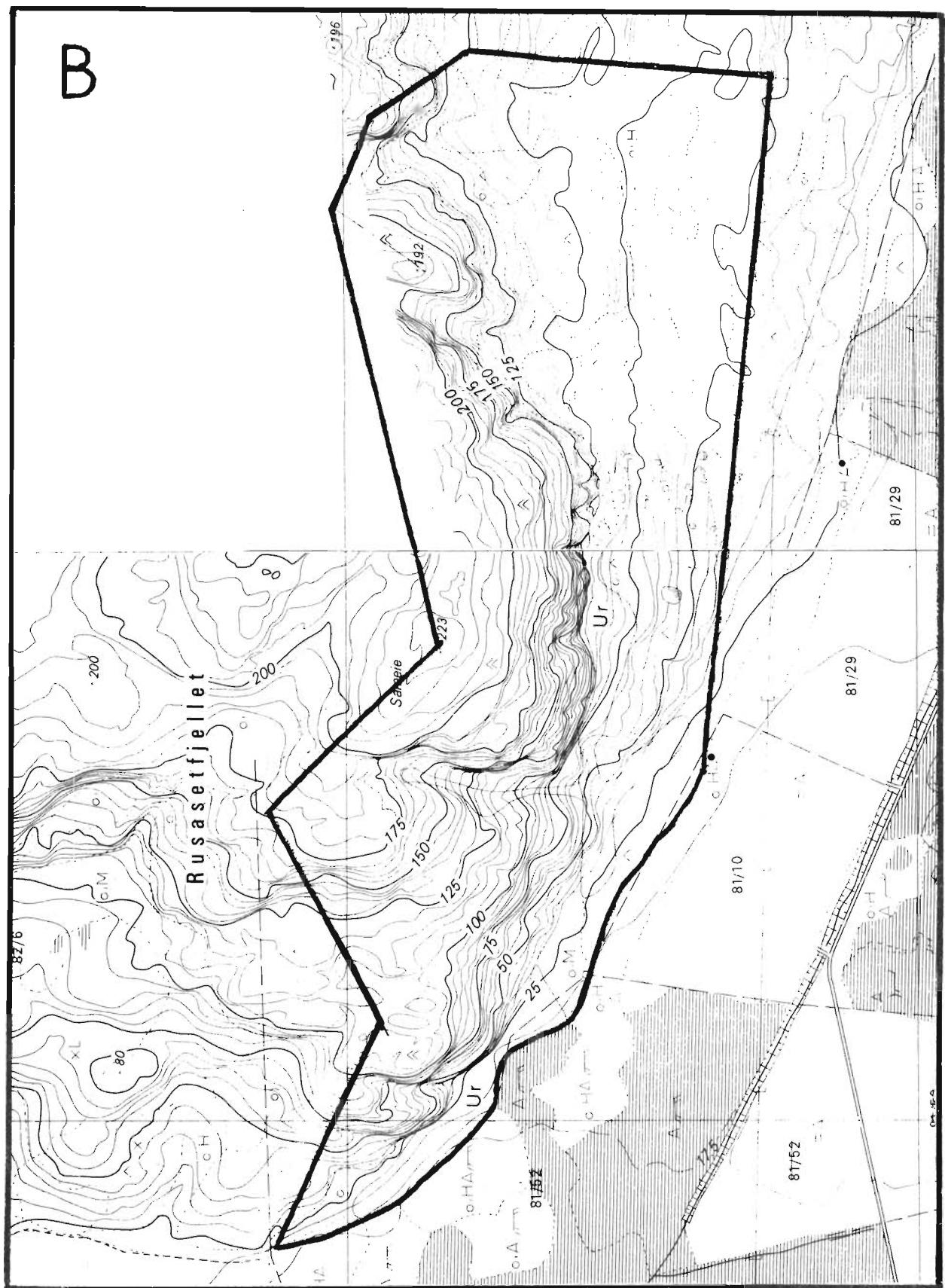
Kulturpåvirkning

En del beitepåvirkning i de lettest tilgjengelige områdene, ellers "urskogspreg".

Vern

Rusaset/Reitan foreslås vernet som naturreservat, siden dette er de eneste større edellauvskogsbestandene på devonkonglomerat i Trøndelag. Både Rusaset- og Reitanområdet er floristisk svært rikt med forekomst av flere floraelementer, hvor særlig mer varmekjære kystarter er rikt representert.

++ 44. RY

- MELDAL

Kartblad: Løkken 1521 III. Økon. kartbl.: CE 119-3.

UTM: NQ 31,96.

Beliggenhet, størrelse: Lokaliteten er en rasmekke under Rødsåsen, like bak gården Ry. Rasmarken er eksponert mot sørvest og har et meget gunstig lokalklima. Den går fra ca. 180 til ca. 250 m o.h. der den støter opp mot en bratt bergvegg. Det foreslalte verneområdet strekker seg ca. 300 m i nordvestlig-sørøstlig retning.

Undersøkelser og materiale:

Eli Fremstad har gjentatte ganger besøkt lia i årene 1972-76.

Vegetasjon og flora er behandlet av Fremstad (1976).

Geologi: Berggrunnen er en litt skifrig grønnstein som forvitrer lett. Rasmarken er meget finkornet og partivis ganske ustabil.

Eierforhold: Ry (6/l).

Flora og vegetasjon

Rasmarkas samfunn kan grovt deles i følgende grupper:

Aconito-Alnetum: Samfunnet er særlig godt utviklet i de lavere-liggende, gjengrodde rasmarkpartiene rett bak Ry. Her fins de varmekjære arter som inngår i typen når vekstforholdene er gode og kulturpåvirkningen liten: *krusetistel*, *kratthumleblom*, *lodneperikum*, *maurarve*, *skogvikke*, *krattfiol*, *gul frøstjerne*. Andre viktige arter er *tyrihjelm*, *mjødurt*, *bringebær*, *skogsvinerot* og *brenn-nesle*. Tresjiktet er åpent, med høgvokste eksemplarer av *alm*.

Alno-Padion: Rene gråor-heggbestander danner en buffersone mellom rasmark og gårdsanlegg.

"Engbjørkeskog": Dekker små arealer i øvre del av rasmarka. Den har dels åpent feltsjikt på ustabil grunn, dels tett feltsjikt av urter og graminider på stabilere mark. Arter som inngår er bl.a. *trollbær*, *bergskrinneblom*, *tysbast*, *raudflangre*, *berggull*, *lodneperikum*, *hengepiggrø*, *vårerteknapp*, *snau vaniljerot*, *vaniljerot*, *kransmynte*, *skogvikke*, *krattfiol*, *fingerstarr*, *piggstarr*, *hengeaks*, *lundrapp*, *labbmose* og *granmose*. Tresjiktet består av *vanlig bjørk* og *hengebjørk*, noe rogn, hegg og furu. Einer og bustnype er vanlige i busksjiktet.

Ustabil rasmark med spredt tresetting og glissent feltsjikt. Mange av artene fra "engbjørkeskogen" inngår. Spesielt vanlige er *kransmynte*, *skogvikke* og *stankstorkenebb*.

Bergveggsamfunn: Bergveggen består av en mengde små hyller og avsatser med til dels frodig vegetasjon. Her fins bl.a. *olavskjegg*, *svartburkne*, *grønnburkne*, *fjellarve*, *kantkonvall*, *sølvture*, *flekkmure*, *bergfrue*, *bergveronika*, *sandfiol*, *fjell-lodnebregne*, *vanlig lodnebregne*, *fuglestarr* og *fjellrapp*.

Lyngrik bjørk-furuskog på blokkrik mark nedenfor rasmarka, delvis mellom denne og oreskogen.

Hele området har tidligere vært beitet, dels av storfe, dels av sau. Etter at saueholdet på Ry opphørte, har rasmarka vokst noe igjen.

Verneforslag, eierforhold

Grenser for verneområde fremgår av kartskisse. Forslaget omfatter gråor-heggeskog, rasmark og bergvegg. Vern begrunnes med det følgende:

Området er en av de rikeste lokalitetene i distriktet og inneholder en rekke arter som ikke er vanlige i Orkladalen. Området viser en interessant blanding av ulike planteklimatiske elementer. De forskjellige samfunnstypene er godt utviklet. "Engbjørkeskogen" representerer en samfunnstype som er sjeldent i distriktet. Området har lett adkomst og vil, dersom det blir alment kjent, kunne skades av tråkk og ferdsel og planteinnsamlinger. Hele området eies av Ry (6/1).

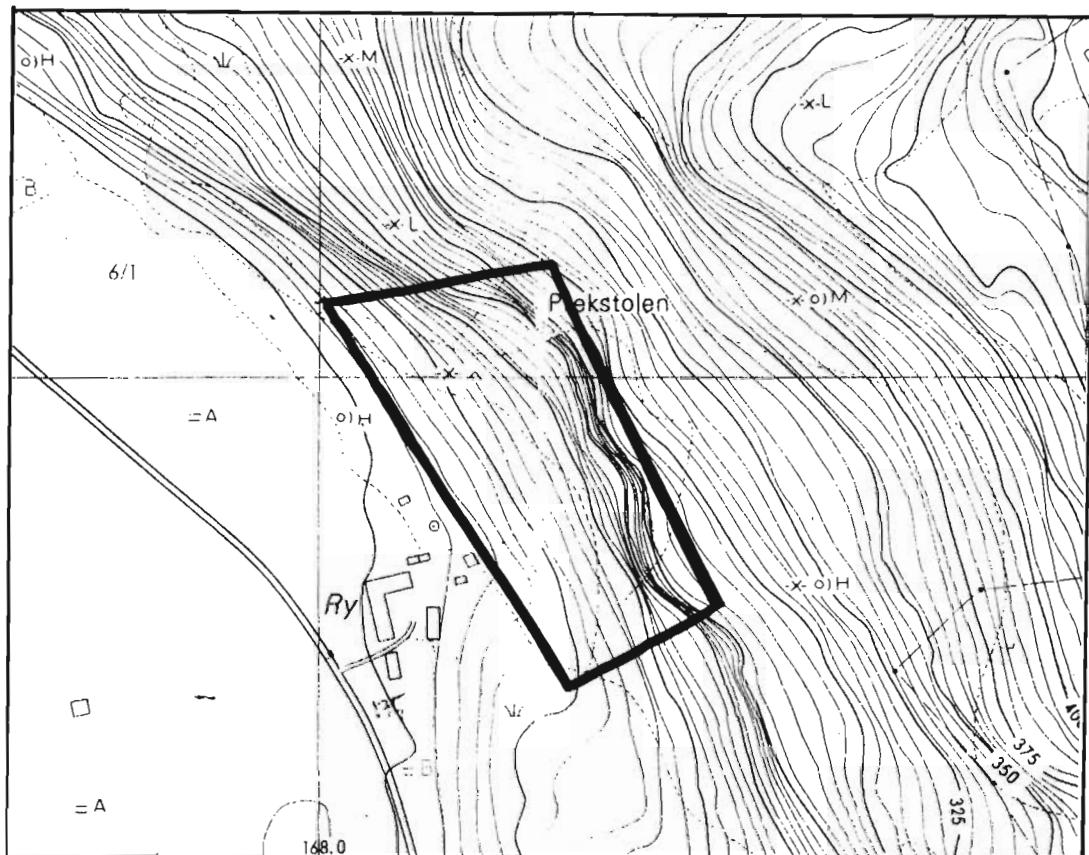

Fig. 46. Ry. Økonomisk kart Storås CE 119-5-3.

++ 45. SALTVIKHAMN

-

MOSVIK

Kartblad: Verran 1622 I. Økon. kartbl.: CQ 135-3.

UTM: NR 97,73 + 98,73 + 97,74 + 98,74.

Geologi: Grønnstein.

Høyde over havet (min.-max.): 0-200 m.

Areal: Ca. 100 dekar.

Eierforhold: Privat.

Undersøkelser og materiale:

Holten, J., 1977 (edellauvskogsinventering).

Flora og vegetasjon

Almeliene fra Saltvikhamn og nordover til Olderbakken danner et mosaikk og kontrast til et gammelt kulturlandskap. Gårdene ligger brattlendt her, og gir bare muligheter for ekstensiv drift etter gamle driftsformer.

Edellauvskogen er rik med flere regionalt sjeldne arter, f.eks. sølvvasal, fuglebær(*Prunus avium*), laukurt og lundkarse. Kantsamfunnene har mye hassel, bergmynte, kransmynte, piggstarr og mørkkongslys. I tørrbergene vokser sølvmore, sandarve og øieidkarve. Ved Skavlen 1 km lenger sør ble den i Trøndelag sjeldne soppen *Phallus impudicus* funnet.

Kulturpåvirkning

Edellauvskogen med sine tilslutningssamfunn er tydelig kulturpåvirket. Veiskjæringer har imidlertid gjort en del skade. På sine steder er lia så bratt at man bare har åpen, løs og mørk moldjord mellom de storvokste almene. Slike steder finner man noen få karplanter: Hundegras, gjerdevikke, skogsalat og jordbær. Almen regenereres godt her for tiden, noe som tyder på at beiting helt har opphört i edellauvskogsbestandene.

Vern

Det mest naturlige form for vern her, må være landskapsvern-område, hvor man tar vare på det gamle kulturlandskapet sammen med edellauvskogen. Innen et slikt landskapsvernområde bør man opprettholde den ekstensive jordbruksdrift i den form den er drevet frem til i dag. All videre utbygging, særlig av fritidsbebyggelse, bør ikke skje.

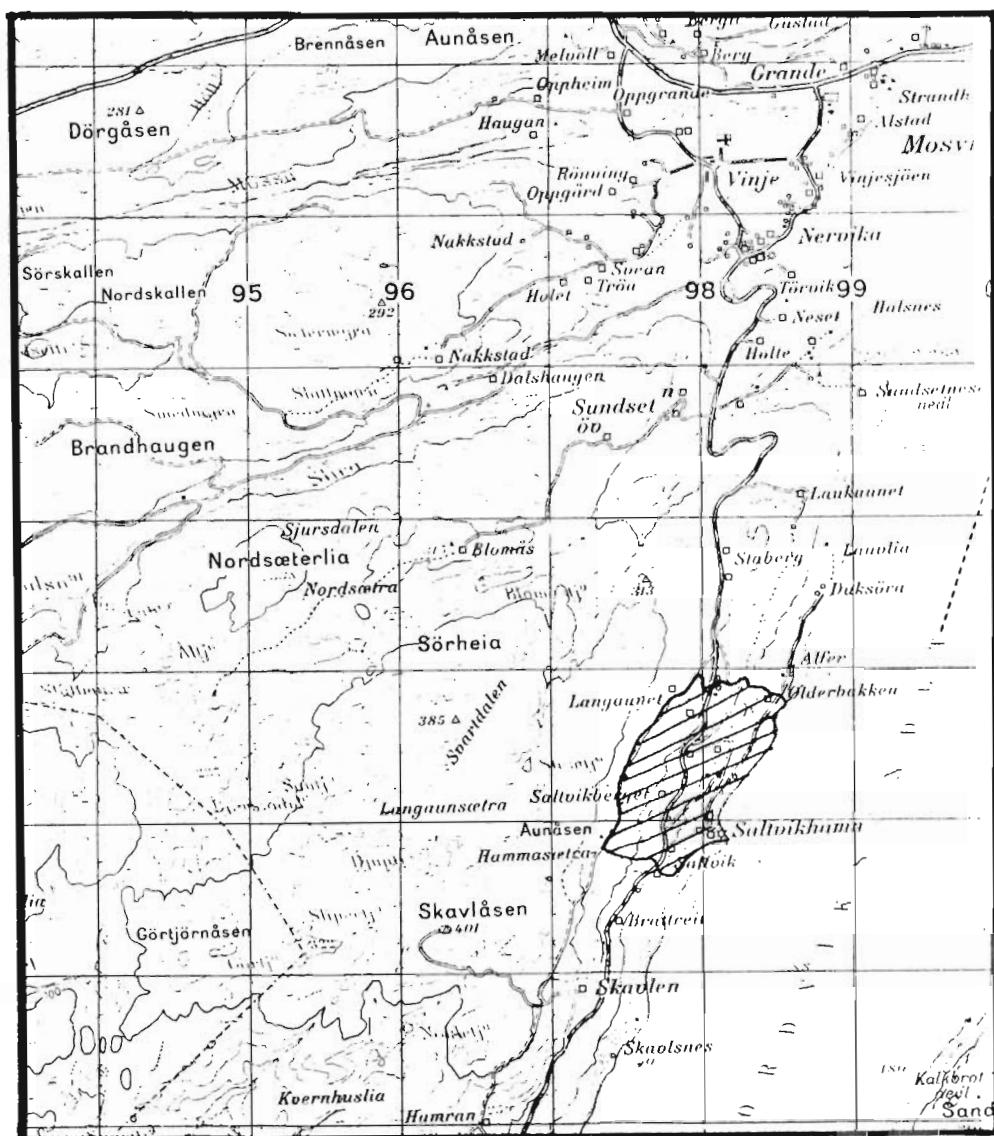

Fig. 47. Saltvikhamn. Forslag til avgrensning
av verneområde.

Gjengitt med tillatelse av NGO.

++ 46. SANDSTAD (YTTERØYA)

-

LEVANGER

Kartblad: Verran 1622 I. Økon. kartbl.: CQ 134-2.

UTM: NR 99,71.

Geologi: Grønnstein og grønnskifer.

Høyde over havet (min.-max.): 135-180 m.

Areal: Ca. 30 dekar.

Undersøkelser og materiale:

Eklo, O.M., 1977 (rapport in prep.).

Flora og vegetasjon

Almelia nord for Sandstad er av rasmarkstypen og er en meget lang sør-eksponert almeli. Artsinventaret er ikke så rikt som i almelia ved Sandsøra. Tre- og busksjikt består av *alm*, *hassel*, *hengebjørk*, *krossved* og *gråor*. Feltsjiktfloraen er lik den i de andre almeliene på Ytterøya, med bl.a. *skogsalat*, *trollbær*, *krattfiol*, *berggull* og *haremat*. Eklo har i sommer funnet leddved i denne lia. Dette er ny nordgrense for arten, før var leddved kjent nord til Rennebu. Leddved skal imidlertid også vokse på Inderøya, som er enda lenger nord (Moksnes pers. medd. til Eklo) (se fig. 48).

Kulturpåvirkning

Den nederste delen av lia er uthogd.

Vern

Lia som lokalitet for leddved og almebestandets størrelse gjør at den må sikres.

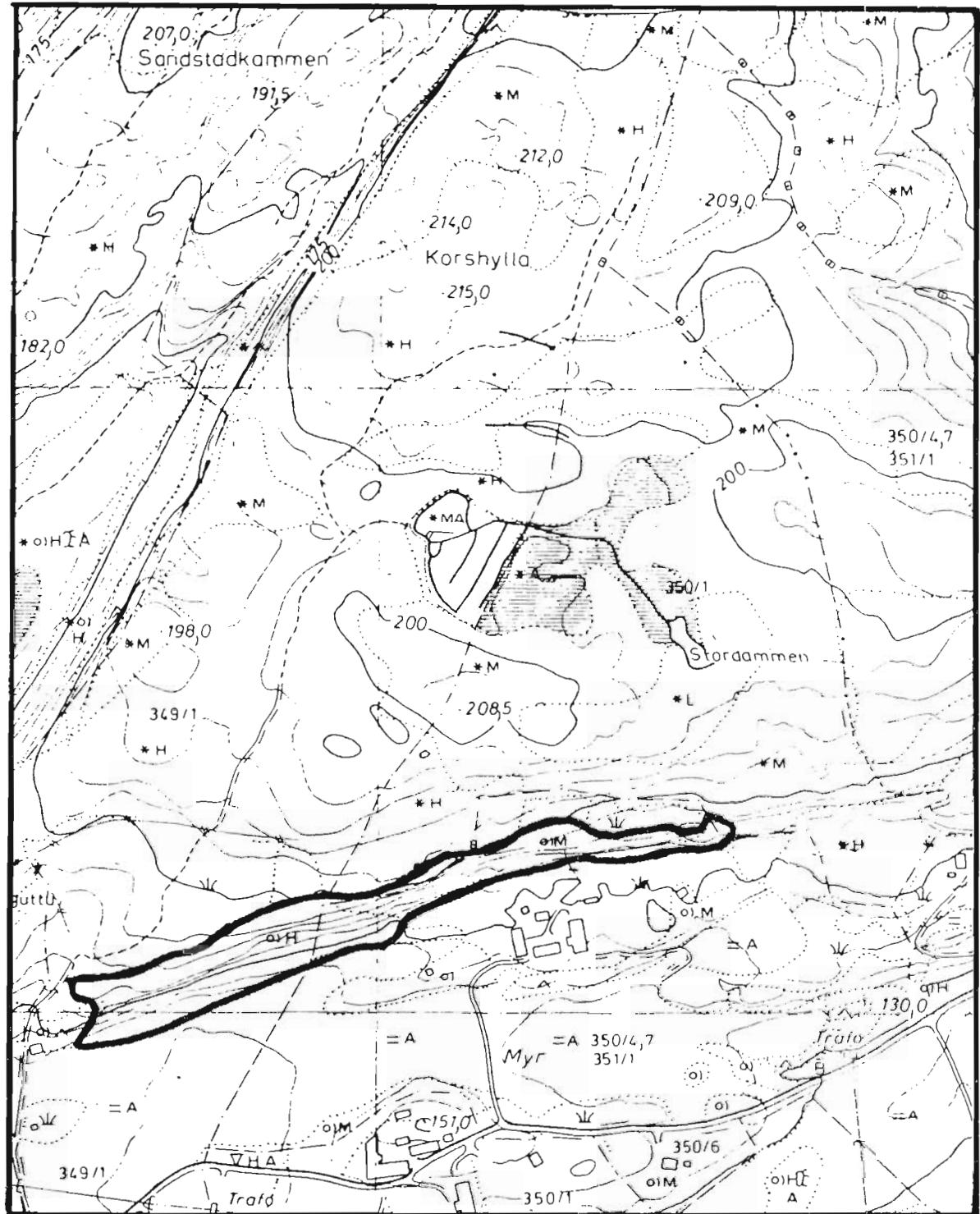

Fig. 48. Sandstad. Forslag til verneområde.

Utsnitt av økonomisk kartblad CQ 134-2.

++ 47. SANDSØRA (YTTERØYA)

-

LEVANGER

Kartblad: Frosta 1622 II. Økon. kartbl.: CQ 134-4.

UTM: PR 00,70.

Geologi: Grønnstein og grønnskifer.

Høyde over havet (min.-max.): 0-70 m.

Areal: Ca. 60 dekar.

Undersøkelser og materiale:

Eklo, O.M. 1977 (rapport in prep.).

Flora og vegetasjon

Denne relativt store almelia er sør- og sørvest-eksponert, og er den største, frodigste og best utforma av de undersøkte almeliene på Ytterøya. Kronedekket er meget tett og almen dominerer alene som treslag. Fra busk- og feltsjiktet kan nevnes: *Hassel*, *haremat*, *skogsvinerot*, *kransmynte*, *lodneperikum*. I skogkanten ble *kung*, observert.

Kulturpåvirkning

Den nordligste delen av bestandet ble dessverre hogd ned for noen år tilbake, og man har i dag fått et oppslag av et nesten u gjennomtrengelig hasselkratt. Eklo tror at også dette feltet vil få alme-vegetasjon med årene.

Vern

Størrelse og utforming gjør denne lia meget verneverdig.

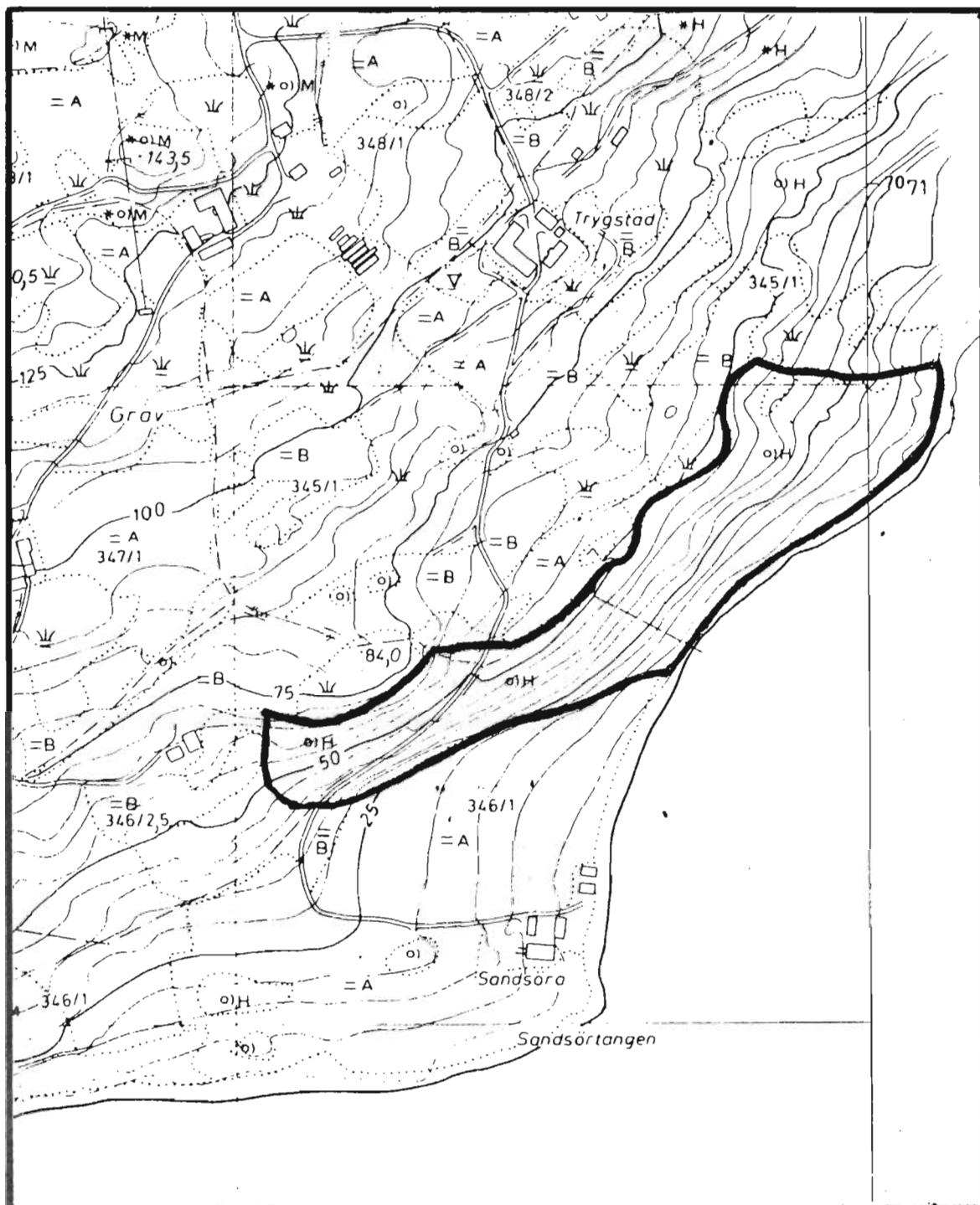

Fig. 49. Sandsøra. Forslag til verneområde.

Utsnitt av økonomisk kartblad CQ 134-4.

++ 48. SELLISSET (AUSTRALIA)

-

NÆRØY

Kartblad: Solstad 1725 II. Økon. kartbl.: Mangler.

UTM: PT 32,15 + 33,15 + 33,16 + 34,16.

Geologi: Kalksilikatgneis.

Høyde over havet (min.-max.): 15-160 m.

Areal: Ca. 100 dekar.

Undersøkelser og materiale:

Holten, J. & Sivertsen S., 1977 (edellauvskogsinventering).

Flora og vegetasjon

Denne lia som ligger godt beskyttet mot nordvesten har et ganske stort almebestand med innslag av ganske mye *hassel*. Bestandet er hovedsaklig av rasmarkstypen. I tresjiktet ble endog observert 2 unge asker, men de synes imidlertid å være spredd fra gården på Selliset hvor det står noen asketrær. Selve almeli-floraen i busk- og feltsjikt var relativt triviell, med mye *hundekveke*, *hundegras*, *hengeaks*, *lundrapp*, *skogburkne* og *ormetelg*. Noe mer interessant var forekomstene av *junkerbregne*, *krossved* og *taggbregne*.

I bergene i almebestandet forekommer et fjellelement med bl.a. *jåblom*, *bergfrue*, *rosenrot*, *raudsildre*, *bergveronika*, *fjellarve* og *svarttopp*.

Kulturpåvirkning

Noe beitepåvirkning i de nederste deler, men størsteparten av bestandet er nærmest urskog.

Vern

Dette er den eneste større almelia som foreløpig er registrert ytterst på kysten av Nord-Trøndelag, og må derfor vernes.

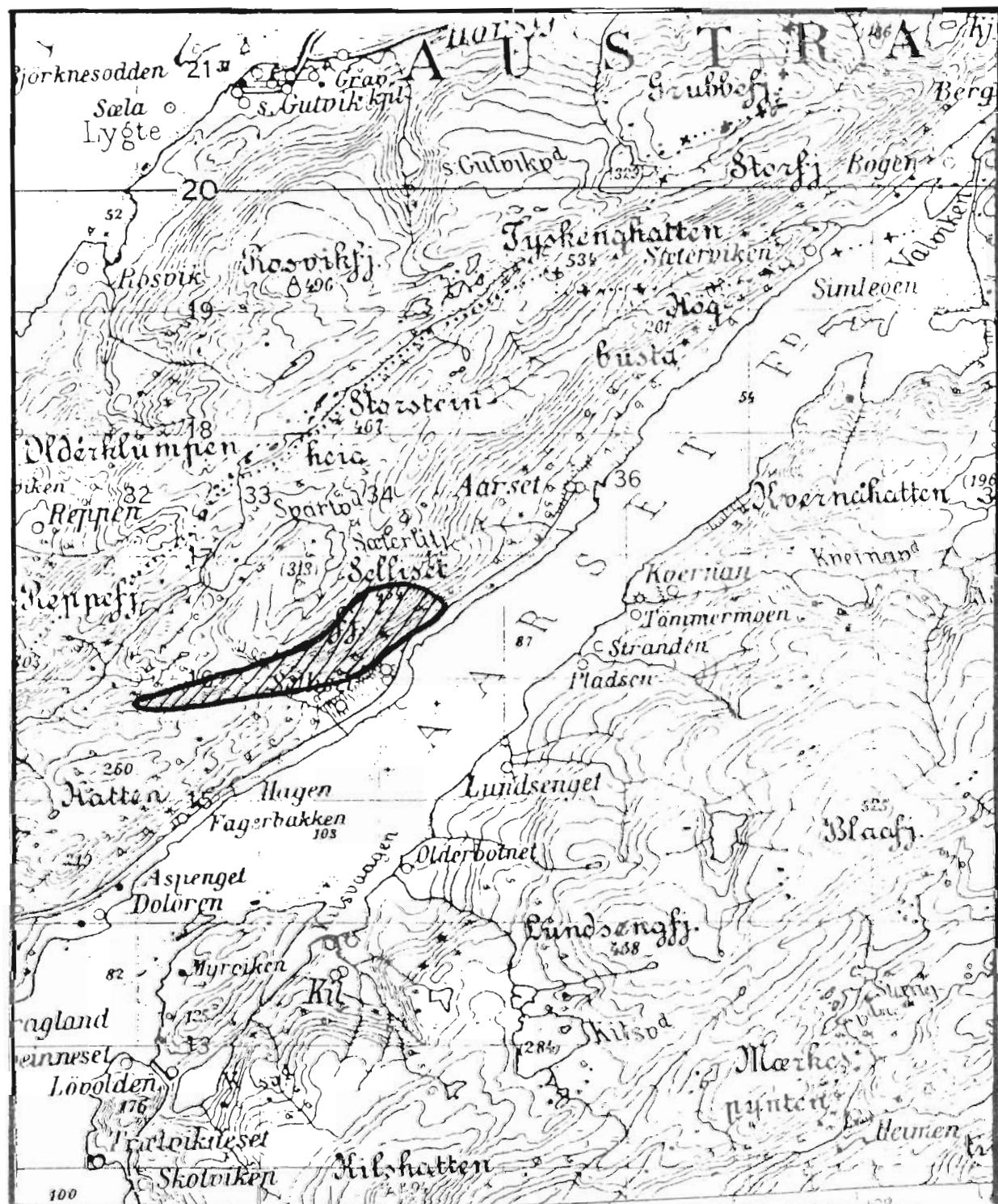

Fig. 50. Selliset. Forslag til verneområde.

Gjengitt med tillatelse av NGO.

++ 49. SKOLA

- RISSA

Kartblad: Leksvik 1622 III. Økon. kartbl.: CK 132-5-1.

UTM: NR 61,16.

Geologi: Grønnstein.

Høyde over havet (min.-max.): 100-250 m.

Undersøkelser og materiale:

Flatberg, K.I., 1975 (rapport).

Marker, E., 1975 (edellauvskogsinventering) (upubl.).

Flora og vegetasjon

Dette er ei av de største og frodigste almeliene i Rissa, med store homogene bestander av alm. Den ligger mellom Skaudalen og Storvatnet, nær grensa mot Leksvik kommune, langs den bratte østsida av Skolabekken. Eksposisjonen varierer fra vest til sørvest. Ved siden av storvokst alm inngår spredt hassel, selje, rogn, hegg, gråor og gran.

På kvister av gran vokser til dels mye av laven lungenever. Denne laven vokser normalt på forskjellige lauvtreslag, særlig selje og rogn, men i de mest fuktige granskogene i Trøndelag vokser den også på gran.

En indikasjon på lias kystkarakter i florasmessetningen er også sølvnever, som vokser spredd på alimestammer i lia, samt de store mengdene av den varmekjære kystplanten tannrot. Ellers inngår karplanter som brunrot, hundekveke, liljekonvall, kranskonvall, maurarve, skogkarse, springfrø, trollbær, turt, tyrihjelm, stankstorke nebb og vårerteknapp.

I bekkekanten ble fjellsyre og kvitmjølke funnet, begge med bare noen få kjente voksesteder på Fosenhalvøya fra før av.

Ramsløk, som er funnet i Storlidalen (i Leksvik kommune) noe lengre sør (se Bryn 1888, s. 9), ble forgjeves ettersøkt.

Kulturpåvirkning

I dag er almelia upåvirket av tekniske inngrep. Det er imidlertid planlagt en vegtrasé gjennom lia. Dette bør unngås.

Vern

I figur 51 er foreslått vernegrenser for lokaliteten.

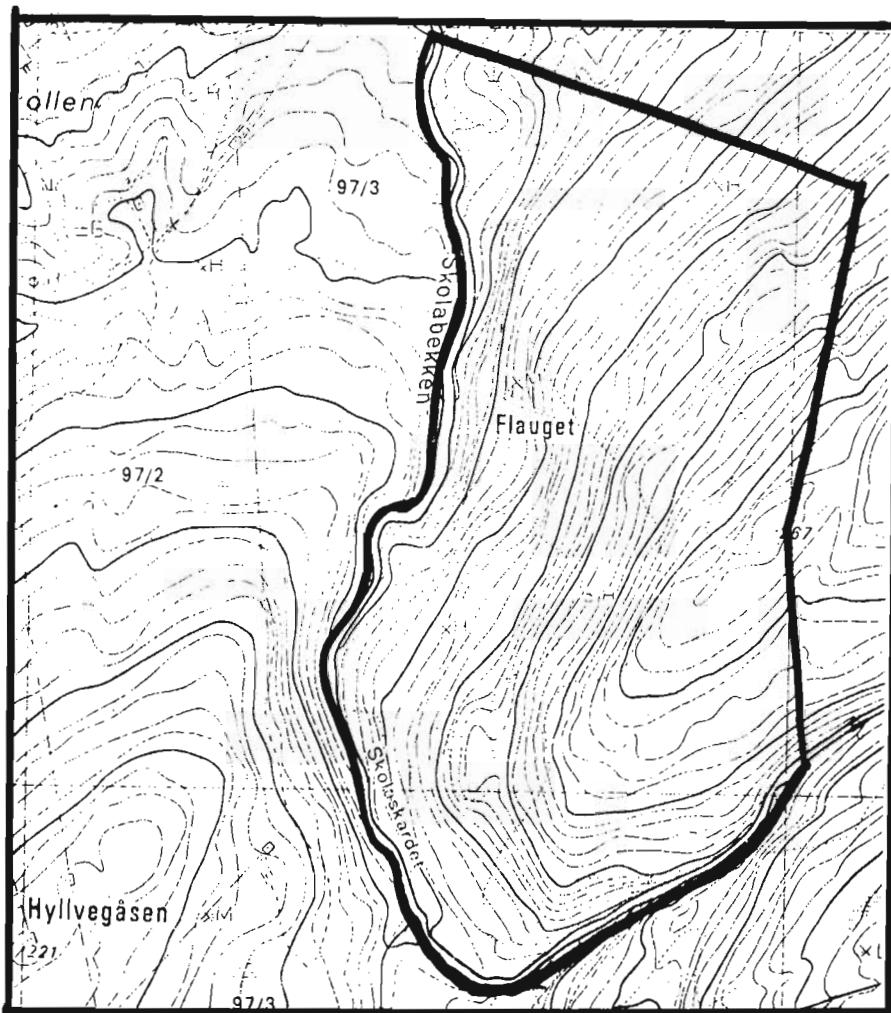

Fig. 51. Skola med forslag til verneområde.

Utsnitt av økonomisk kartblad CK 132-5-1.

++ 50. STØRDALEN

-

AGDENES

Kartblad: Rissa 1522 II. Økon. kartbl.: CF 130-4.

UTM: NR 38,48 + 39,48.

Geologi: Grønnstein og granodiorittisk gneis.

Høyde over havet (min.-max.): 15-100 m.

Areal: Ca. 150 dekar.

Undersøkelser og materiale:

Holten, J., 1977 (edellauvskogsinventering).

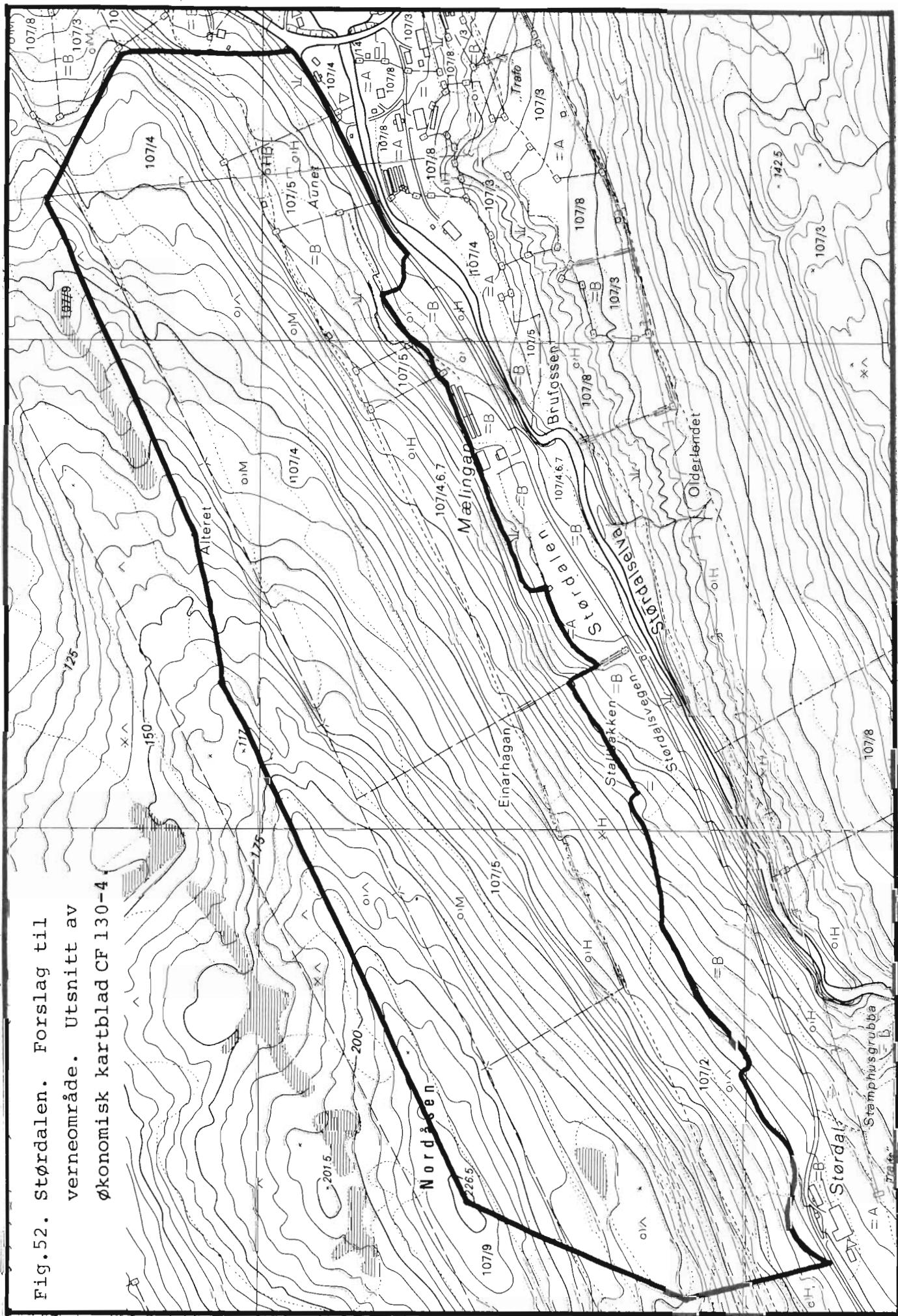
Flora og vegetasjon

Dette er et middels rikt hasselkratt. Bestandet er stort, men er delvis blandet med bjørk og osp. Feltsjiktfloraen er forholdsvis triviell de fleste steder, dominert av sølvbunke og en del småvokste urter som f.eks. tveskjeggveronika og legeveronika. Lenger opp i dalsida og lenger inn i Størdalen har man en mer lyngdominert hasselkrattype med blåhær og smyle. Fndt høyere blir bjørkeinnslaget større og lyngen blir mer storvokst og livskraftig. Det ble registrert bare ett eksemplar *alm* i lia under befaringen og det samme gjelder *krossved*.

Kulturpåvirkning og vern

Hele hassellia må betraktes som en del av kulturlandskapet, for beiting har tydeligvis foregått i lange tider. Ved et vern av denne store hassellia bør man derfor fortsatt holde på de gamle driftsformene med bl.a. utmarksbeite. Høgst har forekommet for en tid tilbake, men hasselen regenereres lett med sine stubbeskudd.

Fig. 52. Størdalen. Forslag til verneområde. Utsnitt av økonominisk kartblad CF 130-4.

++ 51. TOMSETLIA

-

TRONDHEIM

Kartblad: Trondheim 1621 IV.

Økon. kartbl.: CL 126-4 + CM 126-3.

UTM: NR 72,29 + 72,70.

Geologi: Grønnstein og grønnskifer.

Høyde over havet (min.-max.): 130-210 m.

Areal: Ca. 30 dekar.

Tidligere undersøkelser:

Blyttia 13, 1955 (ekskursjonsberetning).

Flatberg, K.I. & Sæther, B., 1974 (rapport).

Holten, J., 1976 (artsliste).

Flora og vegetasjon

Dette er ei sør-eksponert almeli med til dels storvokst *alm*. Almebestandet har mye til felles med almeliene ved Eklebakken og Bratsbergåsen, men er kanskje noe mer artsrik. Her er det nordligste kjente voksestedet for *dovrerublom*. Ellers kan nevnes *breiflangre*, *piggstarr*, *laukurt*, *lodneperikum* og *krattfiol*.

Kulturpåvirkning

På grunn av beliggenheten nær kulturlandskapet, er kantene av bestandet delvis preget av tråkk og beite.

Fig. 53. Tomsetlia. Beliggenhet og grovt forslag til verneområde.

Gjengitt med tillatelse av NGO.

++ 52. TOREMOEN (I SANDDØLDALEN)

-

GRONG

Kartblad: Andorsjøen 1823 I. Økon. kartbl.: DK 151-4.

UTM: UM 92,50.

Geologi: Grønnstein/grønnskifer.

Høyde over havet (min.-max.): 180-250 m.

Areal: ca. 40 dekar.

Undersøkelser og materiale:

Marker, E., 1975 (edellauvskogsinventering) (upubl.).

Holten, J. & Sivertsen, S. (edellauvskogsinventering).

Flora og vegetasjon

På grunn av en for stri elv ble vi dessverre avskåret fra å besøke denne lokaliteten, så vi måtte nøye oss med kikkertrekognosering. Vegetasjonsmessig er imidlertid denne lia svært lik alme-liene ved Mortenslund (se beskrivelse), men er kanskje noe tørrere, og synes å ha dominans av skogstorkenebb, skogsvinerot og kratthumleblom.

Kulturpåvirkning

En del plukkhogst av gran er foretatt. Den flate elvesletta nedenfor almebestandet, er gjenplantet med gran.

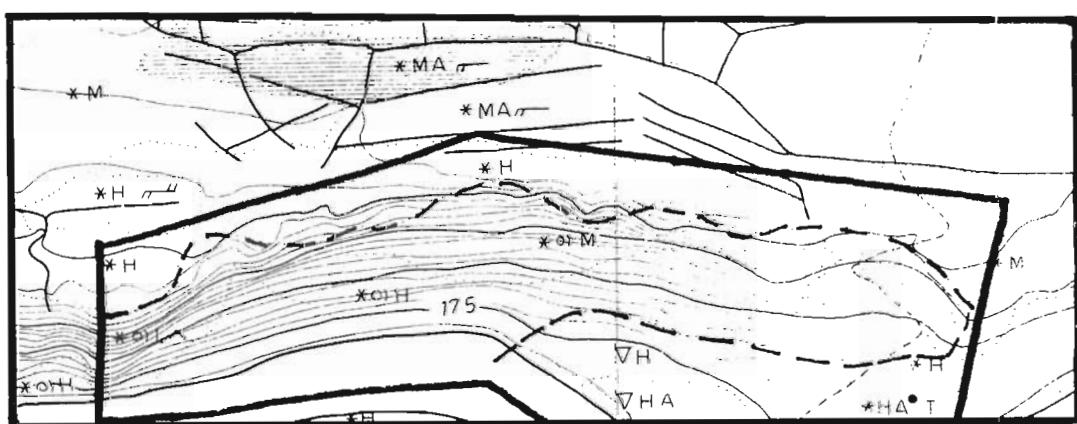

Fig. 54. Toremoen. Forslag til verneområde.

Selve almebestandet er stiplet.

Utsnitt av økonomisk kartblad DK 151-4.

++ 53. VANVIKAN

- LEKSVIK

Kartblad: Leksvik 1622 III. Økon. kartbl. CK 129-1 + CK 130-3.

UTM: NR 60,49 + 60,48 + 61,48.

Geologi: Biotittskifer og hornblende-biotittskifer.

Høyde over havet (min.-max.): 0-300 m.

Areal: Ca. 200 dekar.

Undersøkelser og materiale:

Blyttia 11, 1953 (ekskursjonsberetning).

Blyttia 17, 1959 (ekskursjonsberetning).

Blyttia 18, 1960 (ekskursjonsberetning).

Hagen, E., 1974 (edellauvskogsinventering).

Holten, J., 1977 (edellauvskogsinventering).

Flora og vegetasjon

Denne alm-hassellia må sees i sammenheng med de floristisk rike og interessante strandbergene nedenfor riksvei 755 (jfr. Baadsvik 1974). Den østlige delen av almelia, som er svært heterogen, med mange andre lauvtreslag i blanding med alm, har enorme mengder lundgrønaks i feltsjiktet. Denne grasarten synes å ta liten skade av det ekstensive sauebeitet som fortsatt foregår. Skogstarr synes også å tåle et visst beitettrykk, den synes faktisk i visse tilfeller å være favorisert av beite eller annen kulturpåvirkning. Det ble flere steder observert "sauegnag" på skogstarr. Flere regionalt sjeldne kystarter er funnet i denne lia, bl.a. sanikel, blankstorkenebb, raudkjeks, skogfaks, krattlodnegras og falkbregne. Edellauvskogssamfunnene på Fosen har tydelig mer kystpreg enn de som er befart på østsiden av Trondheimsfjorden, hvor ovennevnte arter stort sett mangler.

Floraen i og under bergene er også interessant. De edafisk krevende artene taggbregne og blåveis er hyppige under disse bergene. De sjeldne oseaniske mosene krusfeldmose (*Neckera crispa*) og revemose (*Thamnobryum alopecurum*) ble funnet i et skyggefullt, kalkrikt berg høyt opp i lia.

Store deler av lia har også "kalkgranskog" med blåveis og andre krevende urter i feltsjiktet. Denne granskogstypen har ofte et karakteristisk busksjikt med hassel.

Kulturpåvirkning

Til tross for kulturpåvirkningen og det antropogene artsinventaret i visse deler av lia, må denne lia prioriteres høyt. En del av almebestandet vest for Bjørgan gård er dessverre uthogd og erstattet med gran. Almen regenereres imidlertid og ser ut til å by grana konkurransen, i alle fall i en startfase.

Vern

De viktigste kriteriene for vern er den enestående artsrike flora med et kompleks av varmekjære edellauvskogssamfunn, kantsamfunn og tørrberg/-enger. Denne lia, inkludert strandbergene, er dessuten et ofte anvendt ekskursjonsmål for botanikkstudenter fra Universitetet i Trondheim. Ved en fredning av lia, bør man fortsatt tillate et ekstensivt sauebeite, men all videre hyttebygging og granplanting må stanses.

Fig. 55. Vanvikan. Forslag til verneområde.

Gjengitt med tillatelse av NGO.

++ 54. VEGSET

-

SNÅSA

Kartblad: Grong 1823 IV. Økon. kartbl.: DF 146-2.

UTM: UM 67,29.

Geologi: Grønnskifer.

Høyde over havet (min.-max.): Ca. 90-130 m.

Undersøkelser og materiale:

Kjelvik, L., 1976 (rapport).

Flora og vegetasjon

Kjelvik (1976) beskriver denne lia som ei rik og variert li med flere skogtyper. Skogtypen er hovedsaklig av lågurttypen med næringskrevende og til dels varmekrevende arter i feltsjiktet, f.eks. trollbær, blåveis og vårerteknapp. I de fuktige delene av lia er det gråor som dominerer tresjiktet, med spredt gran og hegg. Almen er vanlig på et mindre område. Kjelvik (op.cit.) har også registrert sanikel her i lia, og dette er foreløpig den innerste lokalitet i Trøndelag (tidligere Kvam). Kjelvik mener at forekomsten av alm og andre varmekjære og/eller næringskrevende arter gjør at gråoralmeskogen må sees i sammenheng med almeliene.

Et område med rasmark øverst i bestandet er mer kantsamfunnpreget med stort innslag av varmekjære arter: Kantkonvall, lodneperikum, raudflangre, kransmynte, skogvikke, taggbregne, jordbær, liljekonvall, hengeaks og krattfiol. Trollhegg, dvergmispel og humle fins også i området.

På bergveggen vokser bergfrue, grønnburkne, svartburkne og olavsskjegg.

Kulturpåvirkning

De nedre deler av lia er delvis påvirket av hogst.

Vern

Edellauvskog med almelielementer fins i Snåsa bare i området ved nord-østenden av Snåsavatnet. Områdene er lett tilgjengelige og kan benyttes i undervisning. På grunn av den store variasjon og forekomsten av sanikel i lia ved Vegset, gir Kjelvik i sin rapport denne lia høyeste prioritet av de beskrevne almelokalitetene i Snåsa.

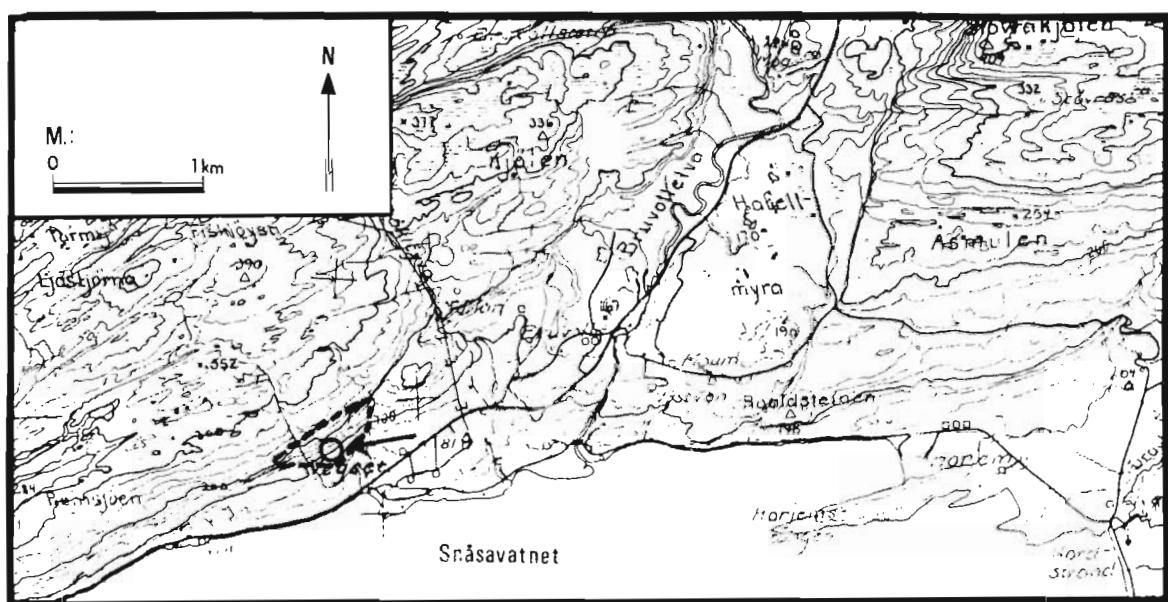

Fig. 56. Kart over området ved Vegset, eventuelt verneområde er stiplet.
Gjengitt med tillatelse av NGO.

++ 55. VÅGAN (FJELDVÆRØY)

-

HITRA

Kartblad: Hitra 1422 II. Økon. kartbl.: BT 132-3 + BT 132-4.

UTM: NR 03,57.

Geologi: Granittisk gneis og migmatitt.

Høyde over havet (min.-max.): 0-20 m.

Undersøkelser og materiale:

Blyttia 33(2), 1975 (ekskursjonsberetning).

Flora og vegetasjon

Landskapet er dominert av lypnhei, og med myrdråg mellom knausene, hvor f.eks. heisiv er vanlig. Ved tjernet like øst for Vågan er det et sør-eksponert bestand av osp-hasselskog. Her ble funnet store mengder sanikel sammen med arter som broddtalg, brunrot og skogsalat. Noen få eksemplarer av svartor ble funnet i skogkanten ned mot tjernet.

Vern

Lokaliteten har lokal/regional verneverdi.

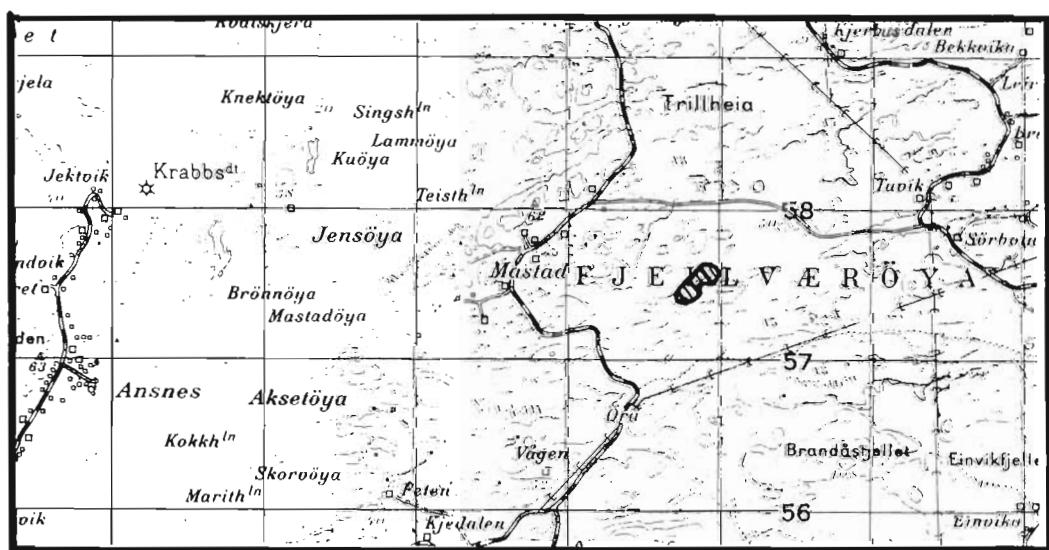

Fig. 57. Vågan. Beliggenheten av bestanden er antydet.
Gjengitt med tillatelse av NGO.

++ 56. ØST FOR RYSDALSVATN

-

ÅFJORD

Kartblad: Bjogn 1522 I. Økon. kartbl.: CH 140-2 + CJ 140-1.

UTM: NR 52,95.

Geologi: Biotittskifer.

Høyde over havet (min.-max.): Ca. 120-180 m.

Areal: Ca. 15 dekar.

Undersøkelser og materiale:

Blyttia 19, 1961 (ekskursjonsberetning).

Bretten, S., 1975 (rapport).

Flora og vegetasjon

Almelia ligger i ei vestvendt li ca. 1 km rett øst av Rysdalsvatn. Almen vokser i et smalt belte oppunder bergrota, nedenfor almen er det grovsteinet ur. Ellers er området dominert av røsslyngfuruskog. Selve almefestandet er rent. Feltsjiktet preges sterkt av de store bregnene *skogburkne*, *ormetelg* og *junkerbregne*. Lia er ikke spesielt rik, men de fleste av de artene som vanligvis fins i almeliene i rasmark i denne delen av landet er representert. Spesielt skal nevnes: *Bergrørkvein*, *maurarve*, *skogsvinerot*, *brunrot* og *myske*. *Fjellsyre* som er mindre vanlig i denne delen av landet vokste også her.

Vern

Denne almelia er ikke av de artsrikeste på Fosenhalvøya. Men den er en typisk representant for almeliene i tilknytning til stup og rasmark. Samtidig som den er upåvirket av mennesker, er den en av de vestligste almeforekomstene på nordligste del av Fosenhalvøya. Junkerbregne som ikke er vanlig i Trøndelag, forekommer rikelig i denne lia. Almelia foreslås vernet etter naturvernloven. Grensene for verneområdet trekkes slik at all skog mellom almelia og snau-fjellet kommer med. På nord- og sørsida trekkes grensen slik at det kommer med en "vernesone" av annen skog mellom almen og grensen. Vest for almelia trekkes grensen i nerkant av ura.

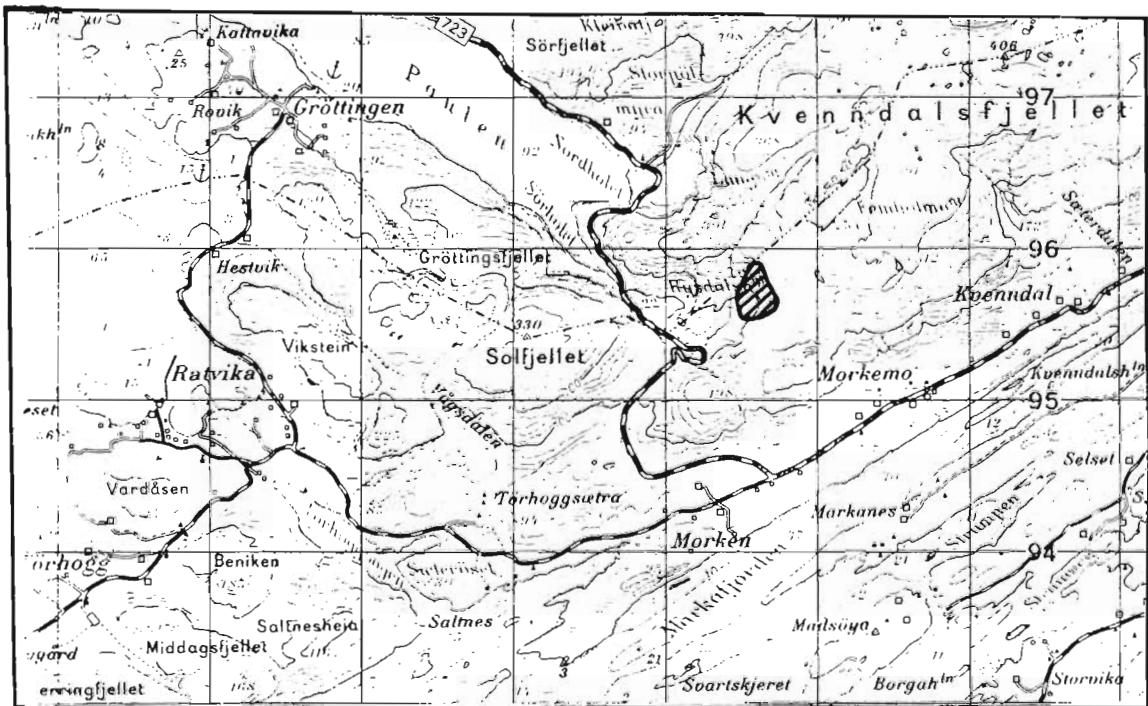

Fig. 58. Rysdalsvatn. Beliggenhet og grovt forslag til verneområde.

Gjengitt med tillatelse av NGO.

+ 57. ALMLIA

-

ORKDAL

Kartblad: Orkanger 1521 I. Økon. kartbl.: CG 125-5-3, 125-5-4.
UTM: NR 43,24 + 44,24.

Beliggenhet, størrelse

Mellan Furen og Åstan, en strekning på ca. 4 km, fins en mer og mindre sammenhengende forekomst av *alm*. Rikere lauvskogstyper er best utviklet i områdene rundt Almlia gård, mellom riksvei 710 og kote 200, jfr. kartskisse.

Berggrunn, kvartærgeologi

Området ligger i en sone med kambrosiluriske bergarter, bl.a. glimmerskifer, amfibolitt og marmor. I syd fins dessuten kvartsittiske skifre av eokambris opprinnelse. Berget går mange steder i dagen som låge skrenter og skråninger, men opp til ca. 160-170 m o.h. er lia for det meste preget av marine avleiringer. Over dette nivå er løsmassene morene.

Undersøkelser og materiale

Storm (1886-92) nevner en rekke arter fra stedet. Eli Fremstad har arbeidet på stedet i perioder i 1973-75 (Fremstad 1976).

Flora og vegetasjon

Vegetasjonen er nesten over alt sterkt kulturpåvirket gjennom oppdyrkning, beite, hogst, veianlegg og bebyggelse. Området er vegetasjonsmessig meget heterogen, med en rekke ulike skogssamfunn hvorav de fleste er i ett eller annet stadium i en suksesjonsrekke. De viktigste treslag er *alm*, *hassel*, *gråor* og *hegg*. *Gråor* og *hassel* er begge bestandsdannende. *Almen* kan dominere lokalt. *Grana* er viktigst i de høyestliggende deler av lia. Tresjiktet er mange steder meget tett og felt- og bunnsjikt følgelig dårlig utviklet. Sjiktenes

sammensetning varierer imidlertid meget og er avhengig bl.a. av kulturpåvirkning. Følgende typer av rike skogssamfunn er representeret i området, foruten flere som ikke er utredet sosiologisk:

Aconito-Alnetum (Fremstad 1976), høgstaudeskog med *alm*, *gråor* og i noen tilfeller *gran*.

Melico-Coryletum (Fremstad 1976), hasselskog med lage urter og gras.

Alno-Prunetum, *gråor-heggskog*.

Melico-Piceetum, lågurtgranskog, med eller uten innslag av *alm*.

Dessuten forekommer mindre områder med typiske granskogssamfunn (Eu-Piceetum).

Av kravfulle karplanter kan nevnes *lundkarse*, *myske*, *svarterteknapp*, *vårerteknapp*, *krattfiol*, *trollbær* og *kantkonvall*. Kryptogamfloraen omfatter flere suboseaniske arter, f.eks. *Eurhynchium striatum*, *Isopterygium elegans*, *Mnium hornum*, *Mnium undulatum*, *Thuidium tamaticinum*, *Thamnium alopecurum* og soppen *Phallus impudicus*. Den siste er ikke særlig vanlig i Trøndelag.

Verneforslag og eierforhold

Det foreslås vernet et område langs Styggdalsbekken nord for Almlia, med utløpere vest og nordøst for gården. Lokaliteten er vesentlig av lokal interesse, men er på grunn av stor variasjon og artsrikdom egnet til undervisningsbruk og for studium av kulturens innvirkning på vegetasjon og flora. Det må være en forutsetning for vern at gårdsdriften ikke blir påført skade. Avvirkning av lauvskogen bør dog unngås.

Området eies av 278/1.10.

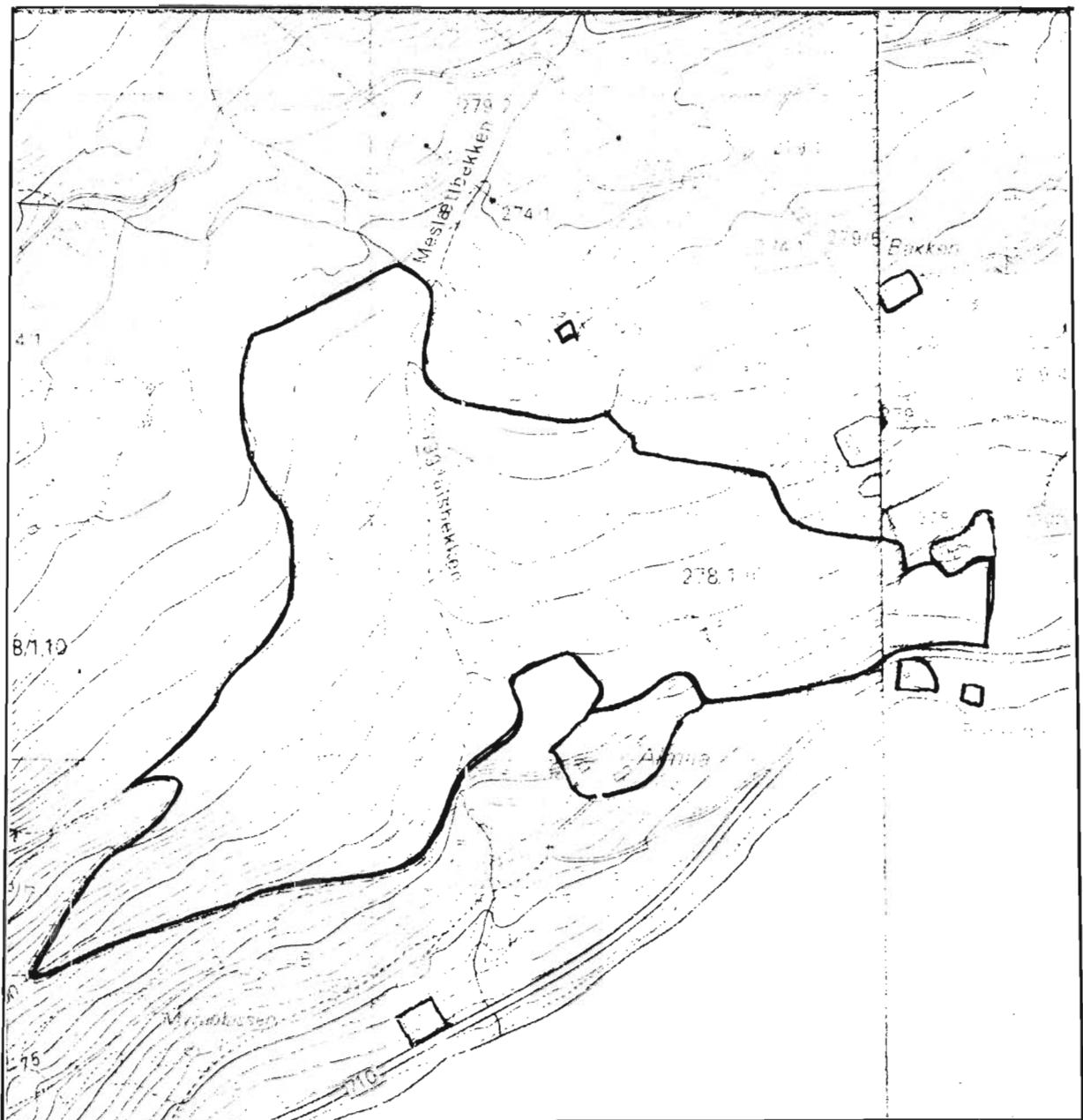

Fig. 59. Almlia. Økonomisk kart Sjurdsåsen CG 125-5-3
og Åstnebben CG 125-5-4.
Forslag til grenser for verneområde.

+ 58. Almeli vest for KRINGSVATNET

RISSA

Kartblad: Bjugn 1522 I og Åfjord 1622 IV.

UTM: NR 59,75 + 60,75

Geologi: Grågrønn leirskifer

Høyde over havet (min.-max.): 100-180 m

Areal: Ca. 40 dekar.

Undersøkelser og materiale:

Flatberg, K. I., 1975 (rapport).

Holten, J., 1975 (artsliste).

Flora og vegetasjon

Denne almelia ligger i umiddelbar tilknytning til og parallelt med riksveg 719 mellom Kringsvatnet og Lona, i Kringsliheias sørøst-skråning. I øvre del av lia er det bratte bergskrenter med grovsteinet og gråmosedominert ur nedenunder. Renbestander av alm fins bare stedvis. Ellers inngår mye hassel, gran, rogn, selje, gråor og bjørk. Lengst øst i lia dominerer storvokst gran, til dels nedsvylta av lungenever. Her er også den sjeldne og usedvanlig vakre *laven Pseudocyphellaria crocata* funnet (innsamlet av S. Ahlner 1954, herbariebelegg ved Museet i Trondheim). På alm er også i denne lia sølvnever vanlig.

Artsutvalget av karplanter er stort, men de mer eksklusive plantene synes å mangle. Det ble funnet bl.a.: Brunrot, kranskonvall, liljekonvall, lodneperikum, maurarve, myske, myskegras, skogstjerneblom, skogsvinerot, trollbær og stankstorkenebb.

I sumpig granskog under lia var det innslag av storfrytle.

Vern

Verneområdet er grovt avgrensa på kart i fig. 60.

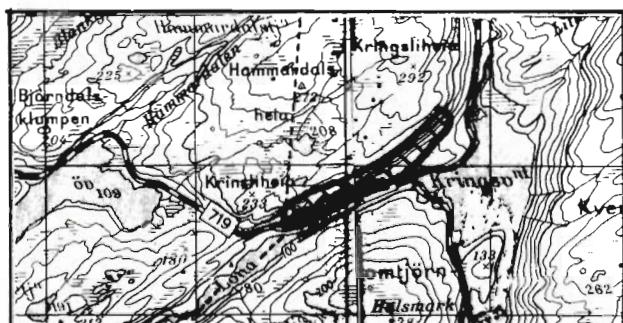

Fig. 60. Almeli V for Kringsvatnet med grovt forslag til verneområde.
Gjengitt med tillatelse av NGO.

+ 59. ALMÅSEN

-

HØYLANDET

Kartblad: 1824 III.

UTM: UM 70,72 + 70,73.

Geologi: Diverse gneisbergarter.

Høyde over havet (min.-max.): Ca. 100-200 m.

Undersøkelser og materiale:

Blyttia 21, 1963 (ekskursjonsberetning).

Marker, E., 1975 (edellauvskogsinventering) (upubl.).

Flora og vegetasjon

Frodige lauvskogslier med innslag av *gran*. Det er en del grov *alm* med innslag av *osp*, *gråor* og *selje*. Området domineres stort sett av høgstauder, bl.a. *tyrihjelm*, *brunrot* og *mjødurt*. Ellers fins *skogsvinerot*, *kvitbladtistel*, *trollbær*, *springfrø*, *kransmynte* og *bakkemynte*.

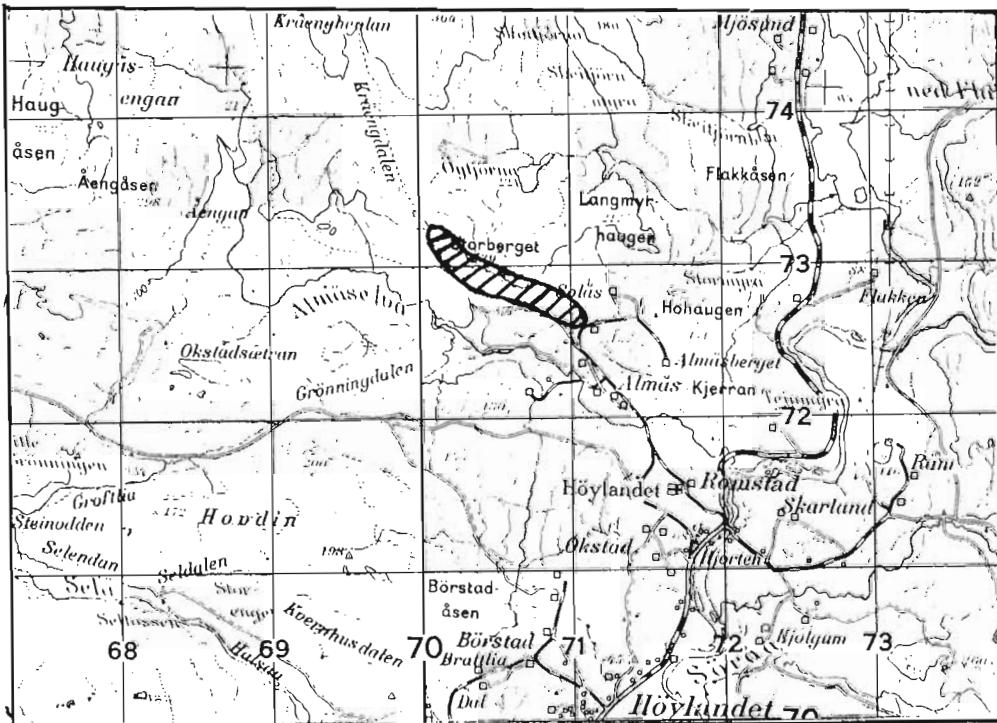

Fig. 61. Almåsen. Beliggenhet og grovt forslag til verneområde.

Gjengitt med tillatelse av NGO.

+ 60. AURSTADKLUMPEN

-

GRONG

Kartblad: Harran 1824 III.

UTM: UM 74,63.

Geologi: Gneis.

Høyde over havet (min.-max.): 100-200 m.

Areal: Ca. 20 dekar.

Undersøkelser og materiale:

Blyttia 9, 1951 (ekskursjonsberetning).

Holten, J. & S. Sivertsen, 1977 (edellauvskogsinventering).

Flora og vegetasjon

Under befaringen ble registrert 2 større almebestand på strekningen Gartland - Høylandet, ett bestand under Aurstadklumpen (se kryssliste) og ett bestand under Brynntjørnklumpen som ikke ble undersøkt. Begge bestandene er av rasmarkstypen. På grunn av rasmarkas grove struktur i de nedre partier, vokser almen i en 15-20 m brei kantskog under berget. De største arealene er høgstaudepreget med *tyrihjelm* og *strutseving*.

De tørrere og mer åpne partiene har mye *lodneperikum*, *vårerteknapp* og *krattfiol*. Under Botanisk Forenings ekskursjon hit i 1950, ble det registrert *blåveis* på denne lokaliteten. Tilslutningssamfunnene er av typen tørreng eller tørr rasmark og er floristisk interessante.

Kulturpåvirkning

Svært liten.

Vern

Et forslag til avgrensing medregnet buffersoner er antydet på kart i målestokken 1:50 000, og må betraktes som grov og foreløpig.

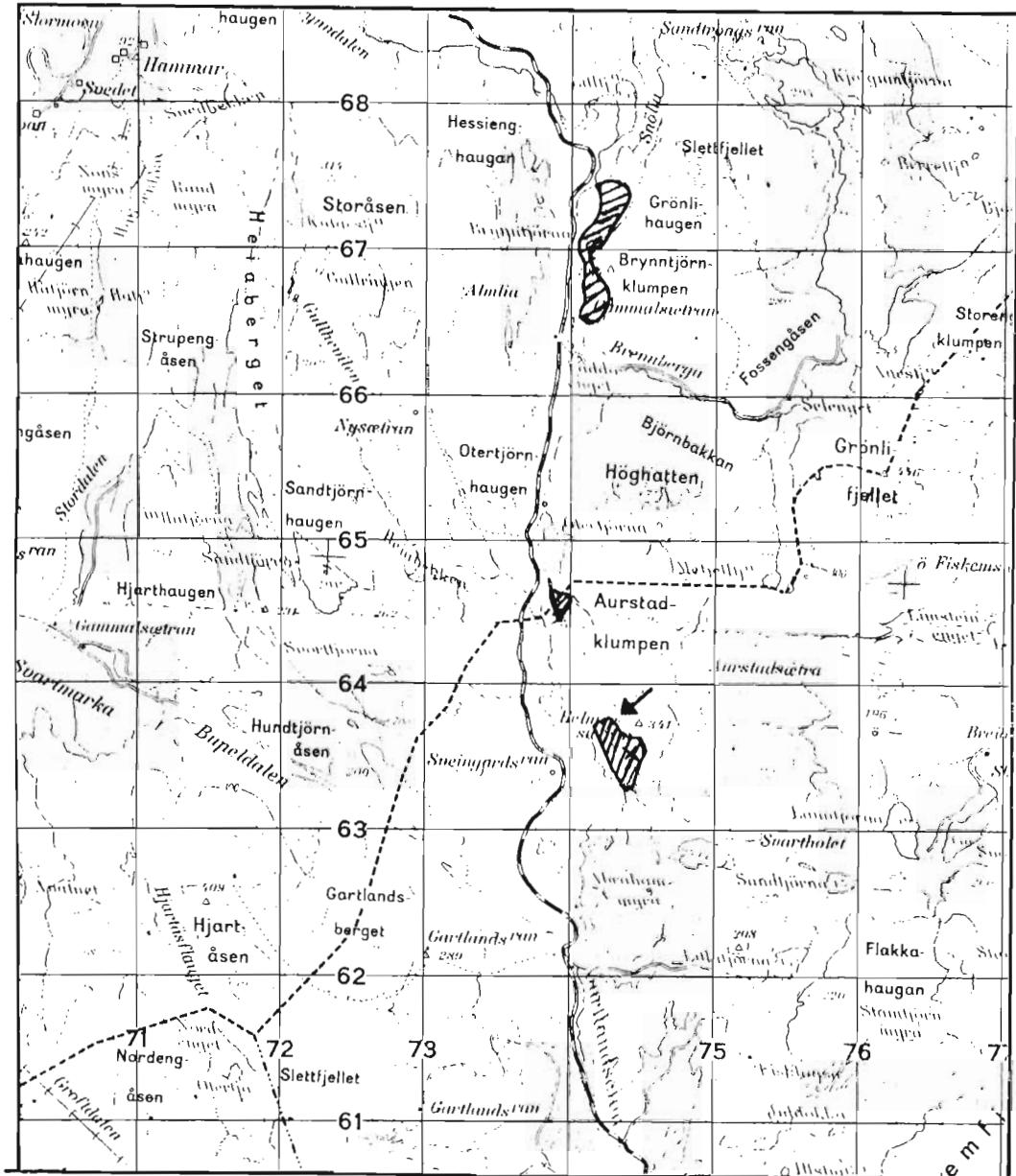

Fig. 62. Aurstadklumpen. Beliggenhet og grovt
forslag til verneområde. Lokaliteten
er angitt med pil på kartet.
Gjengitt med tillatelse av NGO.

+ 61. BLIKKSÅSEN

-

RISSA

Kartblad: Rissa 1522 II. Økon. kartbl.: CH 129-5-3.

UTM: NR 49,44.

Geologi: Biotittskifer.

Høyde over havet (min.-max.): 90-180 m.

Areal: Ca. 50 dekar.

Undersøkelser og materiale:

Storm, V., 1885. Notiser til Trondhjems Omegns Flora. I.

K. norske Vidensk. Selsk. Skr. 1885.

Høeg, O. A., 1938. Årsberetning for Norsk Botanisk Forenings virksomhet i Trondheim 1937. Norsk Bot. For. Medd. 1937, 78: X-XII.

Flatberg, K. I., 1975 (rapport).

Flora og vegetasjon

Sør-sida av Blikksåsen er også en av de klassiske almeliforekomstene på Stadsbygd med et rikt utvalg av varmekjære planter. Foruten alm kan nevnes: blåstarr, blåveis, brudespore, hassel, humle, krattfiol, krossved, kvitkurle, lodneperikum, myske, piggstarr, raudflangre, svarterteknapp, trollbær, trollhegg, vårerteknapp og vårmarihand.

Fra Blikksåsens østside foreligger det herbariebelegg av *kusymre*, en utpreget kystplante som er funnet bare ett sted lengre nord i Norge. Hvorvidt planten vokser der ennå, tør jeg ikke si, da jeg ikke var oppmerksom på dette under feltbefaringene.

Det kan også nevnes at Blikksåsen blant lokalbefolkningen er kjent for forekomster av uvanlig stor og opprett *einer*.

Vern

Et forslag til grov avgrensing av verneområde er tatt med i fig. 63.

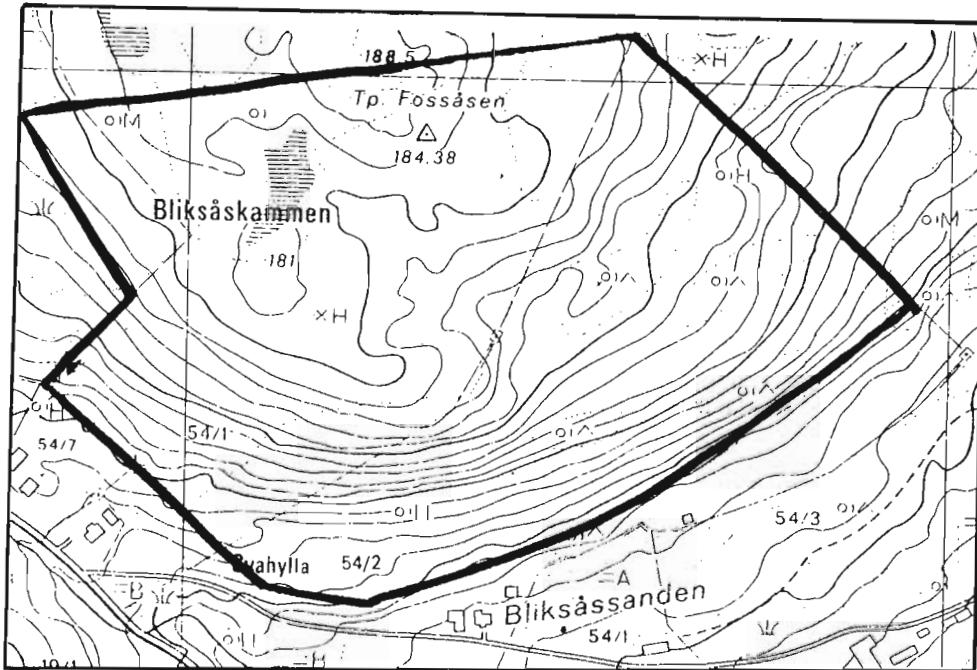

Fig. 63. Blikksåsen med forslag til verneområde.
Utsnitt av økonomisk kartblad CH 129-5-3.

+ 62. BRATSBERGÅSEN

- TRONDHEIM

Kartblad: Trondheim 1621 IV.

UTM: NR 72,24 + 73,24.

Geologi: Grønnstein og grønneskifer.

Høyde over havet (min.-max.): 80-200 m.

Areal: Ca. 40 dekar.

Undersøkelser og materiale:

Flatberg, K. I. & B. Sæther, 1974 (rapport).

Holten, J., 1976 (artsliste).

Flora og vegetasjon

Almebestandet ligger mellom dyrkamarka og bergene ovenfor, ca. 400 m sør for Tiller bru. Almelia er av en relativt tørr, men kalkrik type med mye kratthumleblom, hundegras, lundrapp og blåveis. Blåveis er sine steder temmelig dominerende, særlig i en 5-10 m bred sone under berghøya. Bergene og berghyllene er tørrbergarter og kantarter, med bl.a. dovrerublom, Rosa-arter og kantkonvall.

I de bratteste delene av lia er substratet så ustabilt at man har store åpne flekker i vegetasjonsdekket.

Kulturpåvirkning

Noe hogst er foretatt i de nedre deler av lia, og her ser man nå en frodig og nitrofil urtevegetasjon med mye brennesle og bringebær.

Fig. 64. Bratsbergåsen.

Beliggenhet og grovt
forslag til verneområde.
Gjengitt med tillatelse
av NGO.

+ 63. BRATTSET

-

RENNEBU

Kartblad: Rennebu 1520 I.

UTM: NQ 50,63.

Beliggenhet

Lokaliteten ligger i den bratte lia som går ned til Orklas vestbredd, mellom elveleiet ved ca. 250 m o.h. og ca. 400 m o.h. Da lokaliteten er for dårlig undersøkt, er det ikke foreslått grenser for et eventuelt verneområde.

Berggrunn, kvartærgеologi

Lia ligger på østskråningen av de store løsmasseavsetningene på Orklas vestsida. Berggrunnen består av stripelag med grønnstein vekslende med stripelag med sandsteinsbergarter.

Undersøkelser og materiale

Lia har tidligere vært besøkt av Tore Ouren og Arne Frisvoll. Eli Fremstad har arbeidet i deler av lia i 1974-75.

Flora og vegetasjon

De nordligste deler av lia domineres av blandingslauvskog av *alm*, *gråor*, *selje*, *bjørk*, *rogn* og *hegg*, samt spredte eksemplarer av *gran*. Mot sydvest blir *gran* vanligere. Stedvis finner en rene gråorbestander (Alno-Prunetum). Den rikeste del av lia viser en frodig skogstype med *alm* og feltsjikt av høgstauder (Aconito-Alnetum), deriblant enkelte subalpine arter: *turt*, *skogminneblom* og *kvitsoleie*. Det er også sett små arealer med lågurtgranskog (Melico-Picetum). Hele området har tidligere vært beitet eller slått. Ifølge lokale kilder har lia forandret seg mye de siste tiår.

Rike lauvskogslier er det ikke mange av i de indre deler av Orkladalen eller i Rennebu kommune. Liene ved Berkåksmoen og Brattset

viser begge karakteristiske, men noe forskjellige utforminger av midt-norske lauvskogssamfunn med alm. Liene bør bevares av hensyn til fremtidig undervisning og som referanseområder.

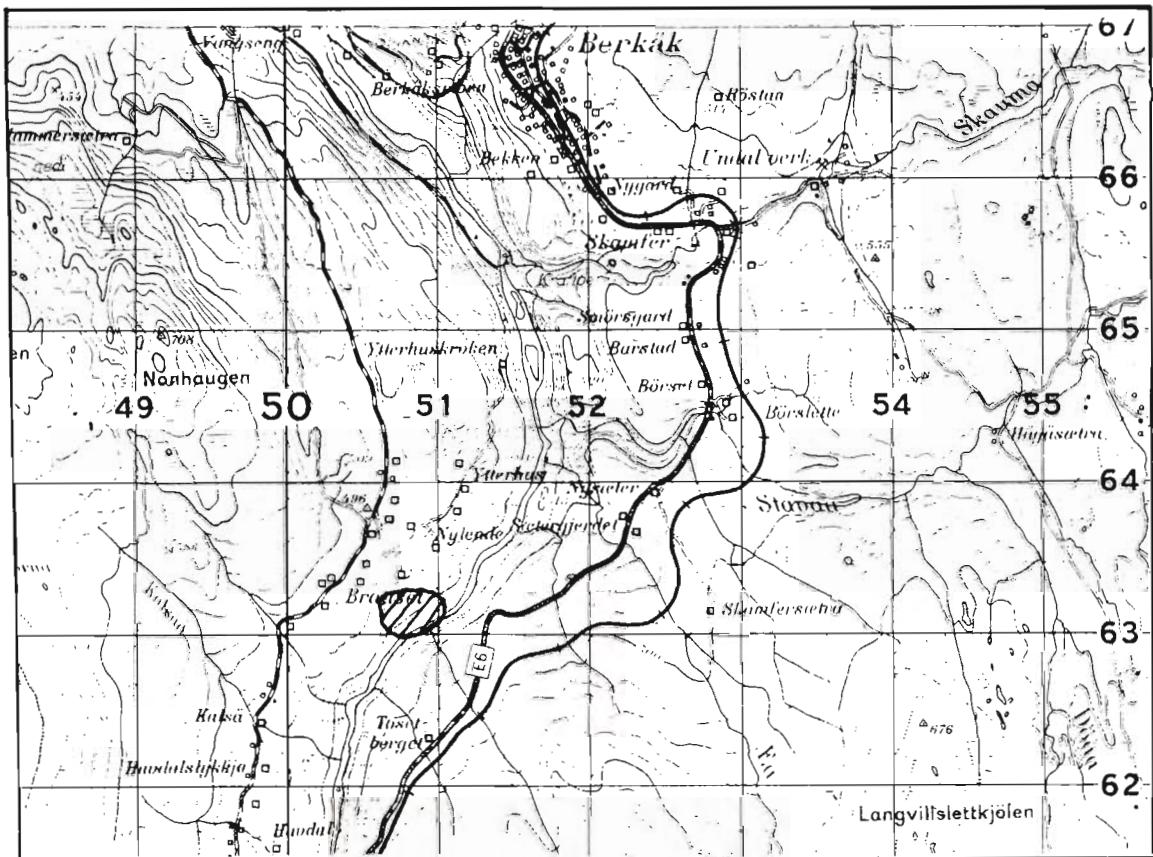

Fig. 65. Brattset. Beliggenhet antydet med skravur.
Gjengitt med tillatelse av NGO.

+ 64. BREKKA

-

SKAUN

Kartblad: Orkanger 1521 I.

UTM: NR 59,21 + 59,22.

Geologi: Grønnstein.

Høyde over havet (min.-max.): 10-40 m.

Areal: Ca. 20 dekar.

Undersøkelser og materiale:

Blyttia 12, 1954 (ekskursjonsberetning).

Holten, J., 1977 (edellauvskogsinventering).

Flora og vegetasjon

Dette er et velutviklet og rikt hasselkratt. Eksposisjonen varierer fra sør til vest. Feltsjiktet har til dels nitrofilt preg med mye bringebær og brennesle, eller lågurtpreg med hengeaks, kratthumleblom og krattfiol.

Kantsamfunnene og tørrengene/-bergene mot sjøen og riksveien er kanskje vel så interessante arter floristisk som hasselkrattet. Kantsamfunnene er dominert av Rosa-arter, dvergmispel, på kalktørrengene/-bergene forekommer flere varmekjære og xerofile karplanter, f.eks. bakkemynte, villauk, sølvture, bitter bergknapp, dunkjempe, sausvingel, bergskrinneblom og svarterteknapp. Et fjellelement med bl.a. fjellrapp og flekkmure går også ned på de åpne sørbergene.

De mest eksklusive karplantene i selve hasselkrattet er kanskje lundkarse, laukurt og breiflangre. Breiflangre kan betraktes som en av karakterartene for rike hasselkratt langs kysten.

Kulturpåvirkning

Før Brekka ble utbygd som boligområde var hele feltet beitemark, og da var sikkert hasselkrattet beite- og tråkk-påvirket. Det er sannsynlig at man også i framtida må sørge for en viss kulturpåvirkning i form av beite og tråkk, hvis man skal ta vare på slike

rike hasselkratt.

Vern

Dette hasselkrattet må kanskje regionalt regnes som relativt stort, og er derfor verd å ta vare på. Bebyggelsen like ved ser ut til å volde liten skade på krattet. Dette gjelder også kalk-tørrengene/-bergene og kantsamfunnene som ser ut til å tåle betydelig tråkkpåvirkning (jfr. Sunding 1972).

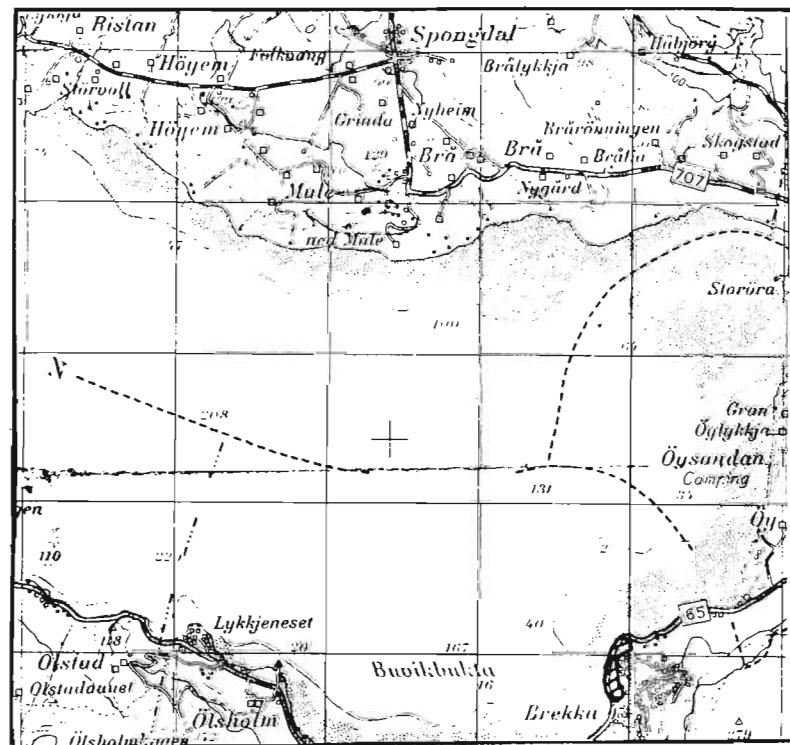

Fig. 66. Brekka. Beliggenheten av foreslått verneområde.
Gjengitt med tillatelse av NGO.

+ 65. DUNA (ALMDALEN)

-

NAMSOS

Kartblad: Skogmo 1724 II.

UTM: PS 35,66.

Geologi/løsmasser: Gneis/finkornig morene.

Høyde over havet (min.-max.): 60-100 m.

Areal: Ca. 10 dekar.

Undersøkelser og materiale:

Holten, J. & S. Sivertsen, 1977 (edellauvskogsinventering).

Flora og vegetasjon

Almebestandet er lite og blandet med gråor. Feltsjiktet er egenartet med dominans av 3 arter: springfrø, skogkarse og junkerbregne. Jeg har aldri sett så mye junkerbregne samlet på et sted som akkurat her.

Kulturpåvirkning

En del sauebeiting og -tråkk.

Vern

På grunn av de enorme forekomstene av junkerbregne bør denne lokaliteten vernes.

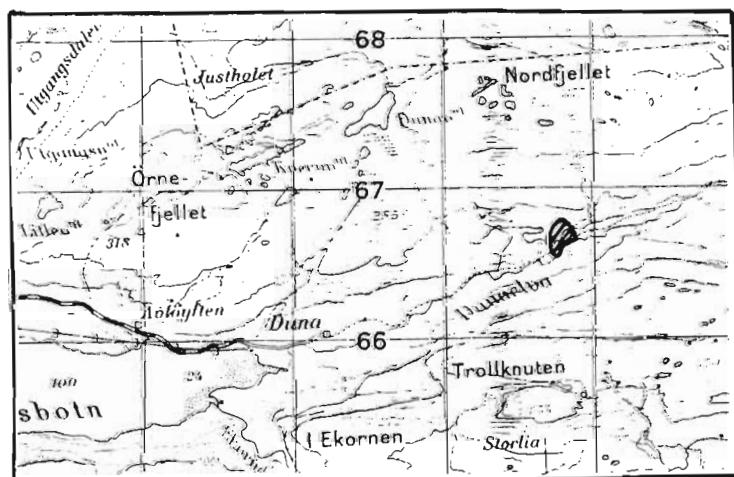

Fig. 67. Duna. Beliggenhet og forslag til verneområde. Gjengitt med tillatelse av NGO.

+ 66. EID

HITRA

Kartblad: Hitra 1422 II.

UTM: MR 96,55 + 97,55.

Geologi: Dioritt.

Høyde over havet (min.-max.): 5-60 m.

Areal: Ca. 30 dekar.

Undersøkelser og materiale:

Holten, J., 1977 (edellauvskoqsinventering).

Flora og vegetasjon

Den søreksponerte lia ved Eid består av et kompleks av rike lauvskogssamfunn, hvor hasselkrattene er mest dominerende. Forekomsten av *breiflangre* og *kusymre* indikerer at man her har en rik hasselkratt-type.

Kulturpåvirkning

En del av den rike hassellokaliteten er dessverre uthøgd og beplantet med gran. Beiting av husdyr foregår fortsatt i denne lia, men synes ikke å ha noen uheldig innflytelse på de rike hasselkrattene.

Vern

Til tross for kulturpåvirkningen må de resterende rike hasselkrattivaretas på en eller annen måte. En fortsatt hogst med etterfølgende granplanting bør ikke finne sted. Se fig.

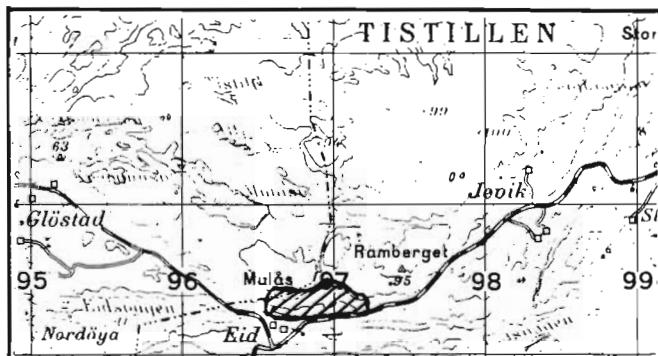

Fig. 68. Eid. Beliggenhet og grovt forslag til verneområde. Gjengitt med tillatelse av NGO.

+ 67. EKLESBAKKEN

-

TRONDHEIM

Kartblad: Trondheim 1621 IV.

UTM: NR 72,26.

Geologi: Grønnstein og grønnskifer.

Høyde over havet (min.-max.): 140-260 m

Areal: Ca. 40 dekar.

Undersøkelser og materiale:

Flatberg, K. I. & B. Sæther, 1974 (rapport).

Hovedfagsekksjon 1975 (leder: Arne Frisvoll).

Flora og vegetasjon

Vest- og sørvestekspontert almeli med rik, varmekjær flora og innslag av fjellplanter som *bergfrue* og *fjellodnebregne*. De viktigste artene ellers er *alm*, *hassel*, *kantkonvall*, *trollbær*, *blåveis*, *dovre-rublom*, *berggull*, *vårerteknapp*, *lodneperikum*, *krattfiol*, *kransmynte* og *myske*. Under en studentekksjon her i 1975, ble funnet *vaniljerot*.

Kulturpåvirkning

På grunn av bratt og til dels ulendt terreng er lia lite påvirket av hogst, beite og granplanting.

Fig. 69. Eklesbakken. Beliggenhet og grovt
forslag til verneområde.

Gjengitt med tillatelse av NGO.

+ 68. FETA

-

LEVANGER

Kartblad: Frosta 1622 II.

UTM: NR 96,50.

Geologi: Grågrønn fyllitt og gråvakke.

Høyde over havet (min.-max.): 0-80 m.

Areal: Ca. 50 dekar.

Undersøkelser og materiale:

Holten, J., 1977 (edellauvskogsinventering).

Flora og vegetasjon

Bestandet ligger i sin helhet på ustabil rasmark av fyllitt. Bunn- og feltsjiktet er på grunn av denne ustabiliteten i rasmarka lite utviklet. Noen få karplanter er svært hyppige: skogsalat, haremata og løvetann. Raudflangre vokser spredt i rasmarka og indikerer bra næringsforhold. I den øvre og mer konvekse del av lia kommer mer gran inn, og overtar lengre opp helt dominansen.

Kulturpåvirkning

Noe tråkk og til dels hogst i den nedre del av lia.

Vern

Dette bestandet er plantesosiologisk interessant, og jeg kan ikke huske å ha sett noe lignende i Trøndelag, og lokaliteten må derfor på en eller annen måte tas vare på.

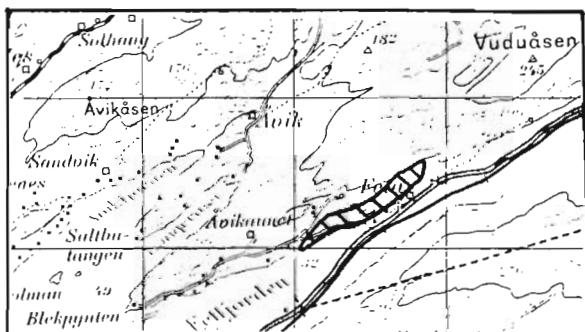

Fig. 70. Feta. Beliggenhet med grovt forslag til verneområde. Gjengitt med tillatelse av NGO.

+ 69. GAFSETÅSEN

- RISSA

Kartblad: Rissa 1522 II. Økon. kartbl.: OG 128-2, 129-4.

UTM: NR 46,42 + 46,43.

Geologi: Biotittskifer - grønnstein.

Høyde over havet (min.-max.): Ca. 0-200 m.

Areal:

Undersøkelser og materiale:

Blyttia 14 (1), 1956 (ekskursjonsberetning).

Flatberg, K. I., 1975 (rapport).

Flora og vegetasjon

Lia er undersøkt av Trøndelagsavdelingen av Norsk Botanisk Forening i 1955. Fra ekskursjonsrapporten (se Gjærevoll 1956) går det fram at det er store mengder *hassel* og en god del *alm* i den sørvest-vendte lia ned mot Trondheimsfjorden.

Av de mest interessante karplanteartene kan nevnes: *laukurt*, *lundgrønaks*, *sanikel* og *tannrot*. Dette indikerer at lia har mye til felles med de andre edellauvskogsliene på Stadsbygd.

Vern

Et grovt avmerket verneområde er gitt i fig. 71.

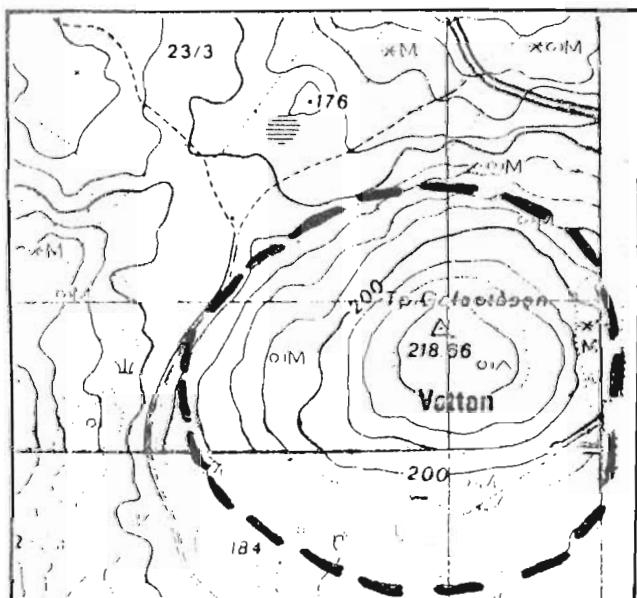

Fig. 71. Gafsetåsen med forslag til verneområde.
Utsnitt av økonomisk kartblad CG 128-2, 129-4.

+ 70. GRØNLIHØ

- SNÅSA

Kartblad: Snåsa 1823 III.

UTM: UM 66,02.

Høyde over havet (min.-max.): Ca. 450-650 m.

Undersøkelser og materiale:

Blyttia 20, 1962: 36 (ekskursjonsberetning).

Flora og vegetasjon

Grønlihø er et stort sørberg med stup og rasmark. Stedet har frodig vegetasjon og en rik flora. I øverste del av rasmarka vokser noen grupper av almetrær. I selve berget vokser store mengder bergfrue. Av andre interessante funn kan nevnes trollbær, blåmjelt, bergskrinneblom, bjønnkam, storklokke, svartstarr, hårstarr, fingerstarr, bergstarr, tysbast, bergrublom, kastanjesiv, vårerteknapp, myskegras, fjellrapp, bitter blåfjær, kantkonvall, kranskonvall og bergveronika.

Vern

Grønlihøområdet har stor floristisk interesse og foreslås vernet som et spesialområde hvor flere floraelementer møtes. Blandingen av varmekjære arter og fjellarter er her særlig interessant.

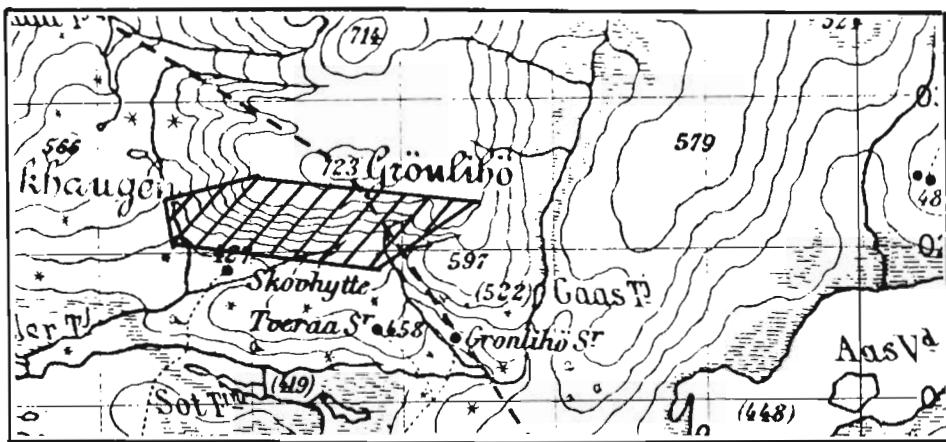

Fig. 72. Grønlihø. Beliggenhet med grovt
forslag til verneområde.

Gjengitt med tillatelse av NGO.

+ 71. HASSELLI ØST FOR DOMBU

-

MELDAL

Kartblad: Løkken 1521 III.

UTM: NQ 33,92.

Beliggenhet

Lia ligger ca. 750 m øst for Dombu mellom riksvei 701 og dyrket mark, fra ca. 160 til ca. 220 m o.h.

Berggrunn, kvartærgeologi

Lia er dannet på et tynt lag av løsmasser av glasifluvialt materiale over grønnstein.

Undersøkelser og materiale

Lia er undersøkt av Eli Fremstad 6.8.1975.

Flora og vegetasjon

Lokaliteten viser fine utforminger av det rike hasselskogssamfunnet Melico-Coryletum (Fremstad 1976). Nærmest riksveien består skogen av en blanding av bjørk, rogn og hassel. Innslaget av hassel tiltar med høyden. I feltsjiktet inngår nærings- og varmekrevende urter og gras som vårerteknapp, krattfiol, kransmynte og fingerstarr, samt mye liljekonvall, teibær og hengeaks. Kransmose (Rhytidia-delphus triquetrus) dominerer bunnsjiktet.

Samfunnet finnes her i en utforming som er representativ for rike, varme og relativt tørre lier i Orkladalen. Arealet er lite, men tilstrekkelig til at det gir et bilde av samfunnets fysiognomi og artssammensetning.

Verneforslag, eierforhold

Det foreslås vernet et område mellom riksvei 701, dyrket mark og bebyggelse, omtrent som på vedlagte kartskisse. Området bør vernes som referanseområde.

Eierforholdene er ikke utredet.

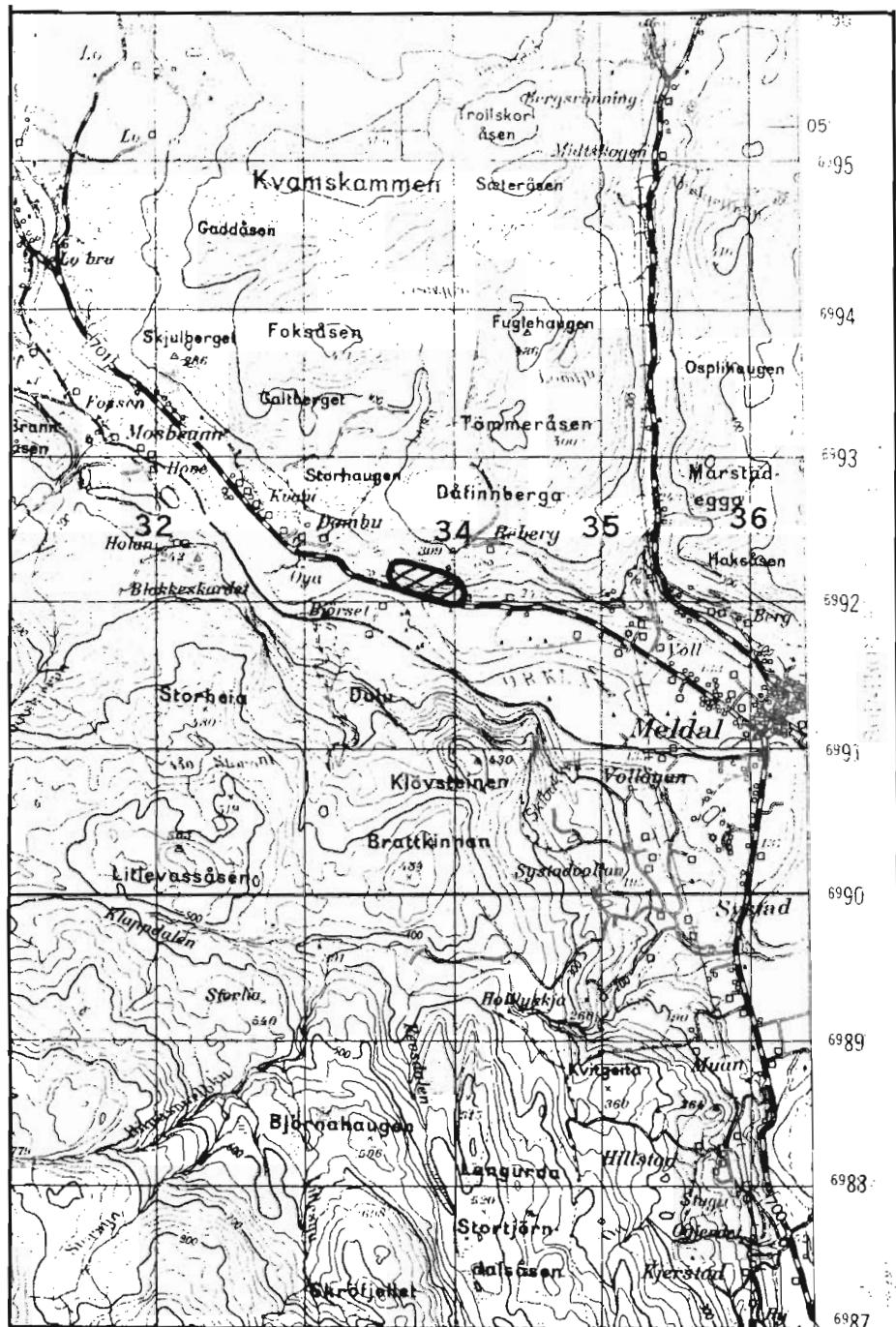

Fig. 73. Hasselli øst for Dombu.

Beliggenhet og omtrentlig avgrensning.

+ 72. HYNDØYVÅGEN

-

FROSTA

Kartblad: Frosta 1622 II.

UTM: NR 89,52 + 90,52.

Geologi: Grågrønn leirskifer.

Høyde over havet (min.-max.): 10-100 m

Areal: Ca. 50 dekar.

Undersøkelser og materiale:

Baadsvik, K., 1974 (rapport).

Holten, J., 1977 (edellauvskogsinventering).

Flora og vegetasjon

Den sørreksponerte lia ved Hyndøyvågen består av et kompleks av varmekjære plantesamfunn, hvor de mest dominerende er *alm-hassel-skog*, *kalkfuruskog*, *kalkgranskog* med mye *hassel*, kantsamfunn og tørreng-/tørrbergvegetasjon på strandbergene.

Kalkfuruskog: Kalkfuruskogen er lysåpen og har beliggenhet ned mot strandbergene. Flere av urtene i bestandet er mer eller mindre edafisk krevende, f.eks. *raudflangre*.

Alm-hassel-skog: Mesteparten av bestandet er dessverre rasert av hogst, mest i forbindelse med en kraftlinje gjennom lia, men også på grunn av utvidelse av riksvei 753. Feltsjiktfloraen synes imidlertid å tåle dette og er fortsatt svært rik. Hvis man f.eks. legger kraftlinja som kabel forbi lokaliteten, kan man ganske sikkert restaurere denne lokaliteten, i kombinasjon med fornuftige skjøtselstiltak. Av relativt hyppige arter i *alm-hassel*-bestandet kan nevnes: *krattfiol* og *lodneperikum*.

Kantsamfunn, tørrenger og tørrberg: Kantsamfunnene er preget av busker bl.a. flere *Rosa* spp.. Strandbergene er floristisk svært artsrike og interessante (jfr. Baadsvik 1974). Til de mest eksklusive hører *småmure*, *rundskolm*, *kvitbergknapp*, *bakkemynte*, *sølvmur*, *kantkonvall*, *vill-lauk* og *prikkperikum*. Fjellartene *fjellrapp* og *islandslav* er vanlige på strandbergene.

Kulturpåvirkning

En del hogst er foretatt. Bestandet er dessuten noe beskåret av R 753.

Vern

Det er naturlig å se alle disse varmekjære plantesamfunnene i sammenheng, og derfor inkluderer fredningsområdet som antydet på kartet alle de ovennevnte samfunnstypene, fra strandberg til kalkgranskog med *hassel*. På grunn av det ovennevnte kompleks av varmekjære plantesamfunn, må lokaliteten regnes som et spesialområde.

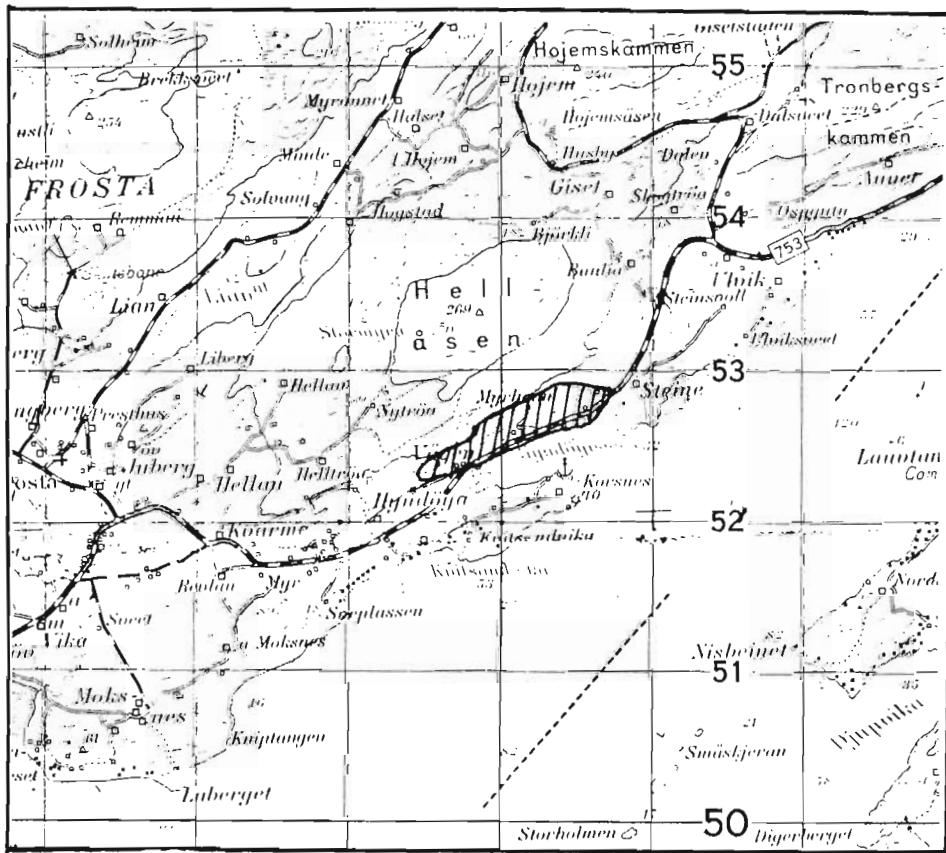

Fig. 74. Hyndøyvågen. Beliggenhet og forslag til verneområde.

Gjengitt med tillatelse av NGO.

+ 73. HYTTFOSSBERGA

KLÆBU

Kartblad: Trondheim 1621 IV.

UTM: NR 73,15.

Geologi: Fylitt og grønnstein.

Høyde over havet (min.-max.): 130-300 m.

Undersøkelser og materiale:

Klokk, T., 1973. Notat angående botanisk verneverdige lokaliteter i forbindelse med generalplanarbeide i Klæbu kommune. 73.2 kart. (stensilttrykk).

Flatberg, K. I. & B. Sæther, 1974 (rapport).

Flora og vegetasjon

En stor del av floraen i Hyttfossberga tilhører et varmekjært og kalkkrevende element, f.eks. *kalktelg*, *trollbær*, *vårerteknapp*, *lødneperikum*, *bakkemynte*, *krossved* og *kantkonvall*. Dette er stort sett arter med en sørlig utbredelse og som såvidt langt nord som Trøndelag bare vokser på kalkrike og ellers gunstige lokaliteter. De nevnte arter samt flere med liknende økologiske krav, representerer som helhet en vegetasjonstype som i vår landsdel er relativt sjeldent og som det er viktig å ta vare på. Vegetasjonstypen er meget artsrik og floristisk interessant. Hyttfossberga har lenge vært kjent av botanikere og vært flittig besøkt opp gjennom tidene.

Vern

Som det framgår av fig. 75 dekker lokaliteten de bratte vestvendte berga. Lokaliteten avgrenses i sør mot Svebakken og i nord mot Stabbdalen. Som vestgrense er elva fulgt og mot øst er det en naturlig avgrensning mot flatere terrenget.

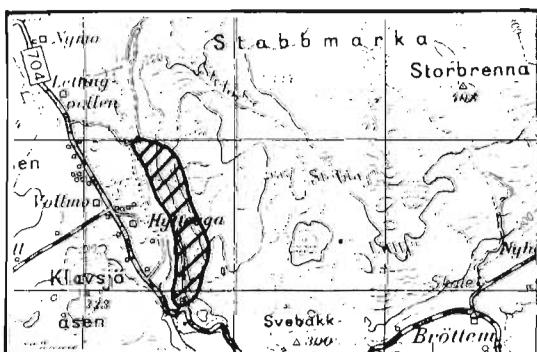

Fig. 75. Hyttfossberga. Beliggenhet og forslag til verneområde. Gjengitt med tillatelse av NGO.

+ 74. HÅBJØRG

-

TRONDHEIM

Kartblad: Orkanger 1521 I. Økon. kartbl.: CK 125-3.

UTM: NR 60,26.

Geologi: Grønnstein.

Høyde over havet (min.-max.): 130-200 m.

Areal: Ca. 20 dekar.

Undersøkelser og materiale:

Flatberg, K. I. & B. Sæther, 1974. (rapport).

Blyttia 2, 1944 (ekskursjonsberetning).

Holten, J. 1977 (edellauvskogsinventering).

Flora og vegetasjon

Denne sørvesteksponerte almelia ligger like ovenfor veien mellom Ringvål og Myrsund. Hele almebestandet bærer preg av kulturpåvirkning i felt- og bunnsjikt, som har et nitrofilt preg med dominans av bringebær, sølvbunke, hundegras og brennesle. Beitepåvirkningen har imidlertid nesten opphørt og i de øvre deler av bestandet foregår en kraftig foryngelse av alm. Alm beites normalt helt ned av de fleste husdyr. Under bergene vokser mye laukurt, en art som etter mine felterfaringer synes å ha et visst forhold til kultur. Broddtelg ble registrert flere ganger i lia.

I selve bergene ble bl.a. registrert murburkne, svartburkne, flekkmure, prikkperikum og gulssildre.

Vern

På grunn av innslaget av storvokst, grov alm i et særpreget kulturlandskap, bør denne lia vernes. På denne lokaliteten kan man også studere hvilken innflytelse beiting og tråkk kan ha på flora og vegetasjon i edellauvskog.

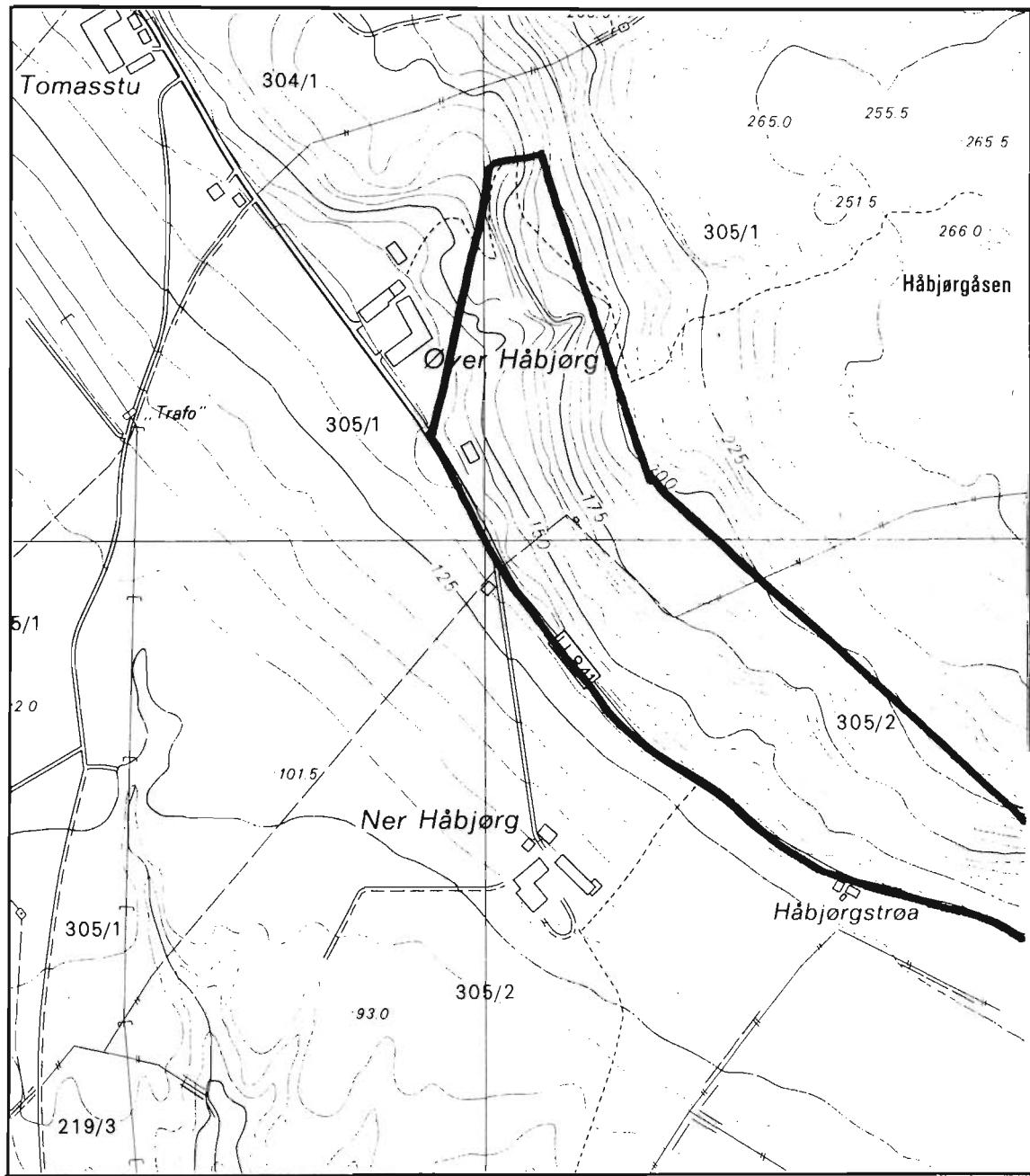

Fig. 76. Håbjørg. Beliggenhet og forslag til verneområde.
Utsnitt av økonomisk kartblad CK 125-3.

+ 75. KARLSLYST

-

MALVIK

Kartblad: Stjørdal 1621 I.

UTM: NR 90,32 + 90,33.

Geologi: Grågrønn leirskifer.

Høyde over havet (min.-max.): 10-65 m.

Areal: Ca. 100 dekar.

Undersøkelser og materiale:

Ornitologiske undersøkelser foretatt ved Jon Suul, som betrakter lokaliteten som verdifull.

Flora og vegetasjon

Bestandet er egentlig ikke noen edellauvskog i streng mening, men er tatt med her på grunn av innslaget av hengebjørk og varmekjære tørrengsamfunn og kantsamfunn. Hengebjørkene og bjørkene i lunden har store dimensjoner og de virker jevnaldret. De høyestliggende partiene i sørøst av lunden er dominert av bjørkeskog av lyng- og småbregnetypen, mens man i nord og i vest i lunden har lauvskog av engtypen. De varmekjære artene er særlig benyttet til de sørvest- og vesteksponeerte kantsamfunnene og tørrbergene. Her ble bl.a. registrert bakkemynte, flekkmure, vårskrinneblom, gjeldkarve, bergskrinneblom, sòlvture og vill-lin.

Kulturpåvirkning

Lunden har sannsynligvis vært en beitehage. Beitingen har i dag opphørt, og man har en rask gjengroing av lauvkratt, særlig bjørk og rogn, i bjørkelunden.

På tørrbergene og i kantsamfunnene har man rask kolonisering med osp. På litt lengre sikt må man regne med at konkurransesvake og lyskrevende arter som bakkemynte og sòlvture vil gå ut.

En fornuftig skjøtsel må gå ut på bl.a. rydding av lauvkratt og gjenoppta noen av de gamle driftsformene i lunden, f.eks. beiting.

Vern

Forslag til avgrensing av et fredet område foreligger på fig. 77.

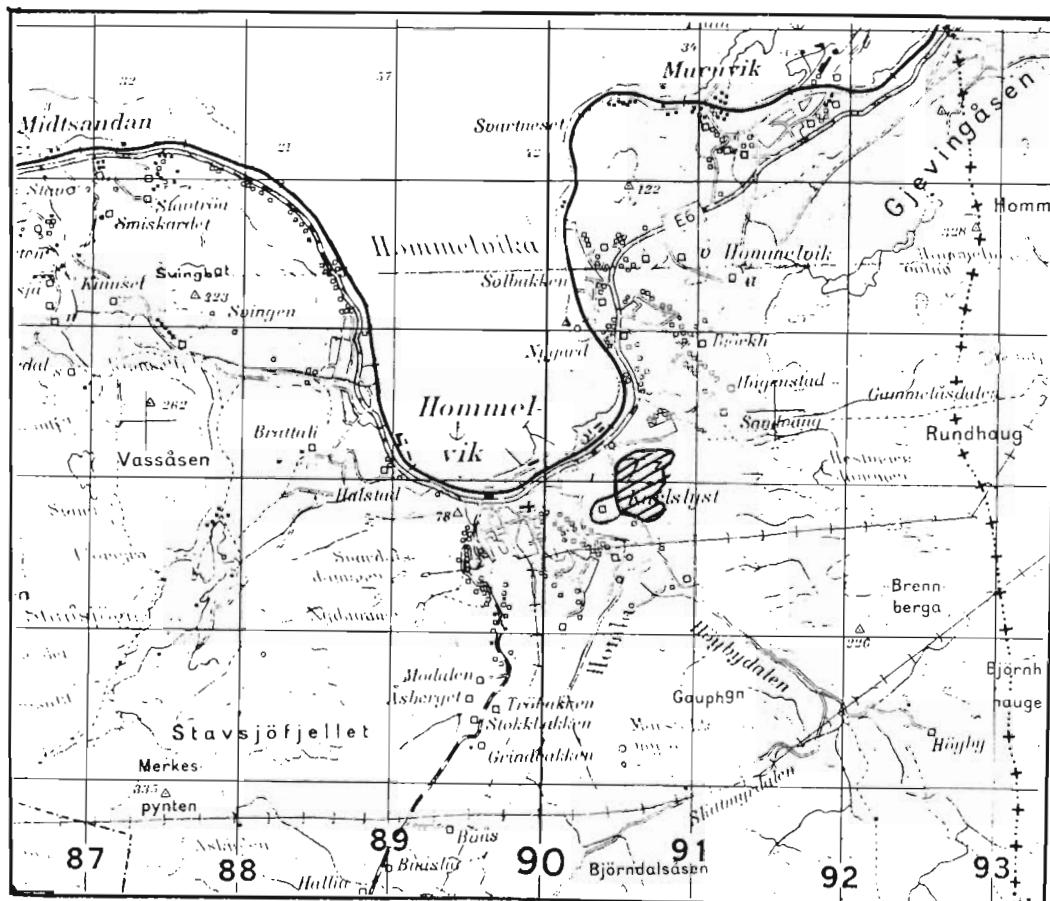

Fig. 77. Karlslyst. Beliggenhet og forslag til verneområde.

Gjengitt med tillatelse av NGO.

+ 76. KOVÅN (OFARET)

-

RISSA

Kartblad: Rissa 1522 II.

Økon. kartbl.: CG 130-1.

UTM: NR 42,52.

Geologi: Diverse gneisbergarter.

Høyde over havet (min.-max.): 0-200 m.

Undersøkelser og materiale:

Flatberg, K. I., 1975 (rapport).

Flora og vegetasjon

Ofaret utgjøres av de bratte sørvest-eksponerte bergskrentene mellom Galgeneset og Årlottneset. Vegetasjonen på strekningen er stort sett karrig og ensformig, men ved Kovån (på oversida av riksvegen) i ly av en sørøst-eksponert berghammer, er det en mindre forekomst av *alm* og *hassel*. Sammen med disse inngår en rekke varmekjære planter som *kantkonvall*, *kransmynte*, *krattfiol*, *lodneperikum*, *maurarve*, *myskegras*, *piggstarr*, *prikkperikum*, *trollbær*, *vårerteknapp* og *stankstorkenebb*.

På stammer og greiner av gamle almetrær vokser den i Trøndelag sjeldne bladlaven *sølvnever* (*Lobaria amplissima*). Ellers vokser *bergfrue* og *rosenrot* på bergskrentene. På oversida av vegen umiddelbart sørøst for Kovån vokser det store mengder av kystplanten *storfrytle*. Kovån er ikke undersøkt i detalj, og en mer grundig gjennomgåelse av området kan derfor øke dets verneverdi.

Vern

På grunn av det ovennevnte er forslag til avgrensning bare grovt antydet.

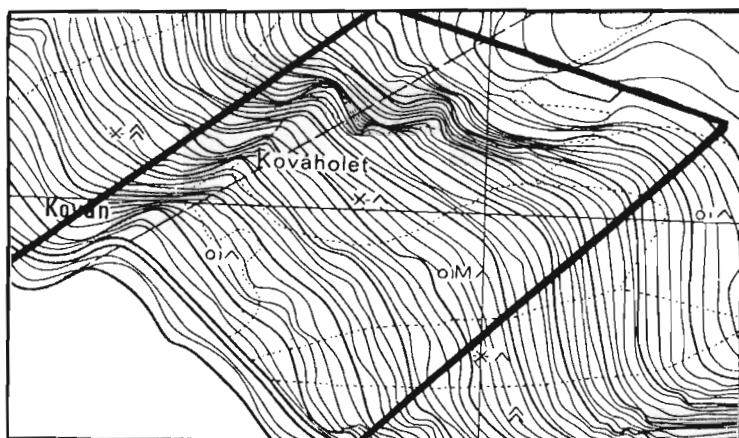

Fig. 78. Kovån. Beliggenhet og grovt forslag til verneområde.
Utsnitt av økonomisk kartblad CG 130-1.

+ 77. KVERNBERGET

-

SKAUN

Kartblad: Orkanger 1521 I.

UTM: NR 60,20 + 60,21.

Geologi: Grønnstein.

Høyde over havet (min.-max.): 140-200 m

Areal: Ca. 30 dekar.

Undersøkelser og materiale:

Blyttia 12, 1954 (ekskursjonsberetning).

Holten, J., 1977 (edellauvskogsinventering).

Flora og vegetasjon

Lauvskoqen under øverste berget er en typisk gråor-almeskog med innslag av hegg. Bunn- og feltsjiktfloraen er imidlertid nærmest beslektet med de rike oreskogssamfunnene, hvor bl.a. skogstjerneblom er særlig hyppig. Typiske almeskogsarter som f.eks. krattfiol, trollbær og vårerteknapp forekommer helst i en smalere sone fra bergrota og nedover. Nederst i lia har man rene gråor-heggesamfunn uten innslag av alm.

Floraen i selve bergene er interessant på grunn av flere fjellarter som forekommer her, bl.a. raudsildre, fjellnøkleblom og fjellarve.

Kulturpåvirkning

Beiting har vært vanlig i liene her tidligere, men dette har i dag helt opphört og i visse, mer lysåpne deler av lia foregår en rask gjengroing med lauvtrær, først og fremst bjørk og rogn.

Vern

Lokaliteten bør vernes som typelokalitet for blandingsbestand alm - gråor. Ved et eventuelt vern bør man se dette bestandet i sammenheng med de rike oreskogssamfunnene lenger mot nordvest.

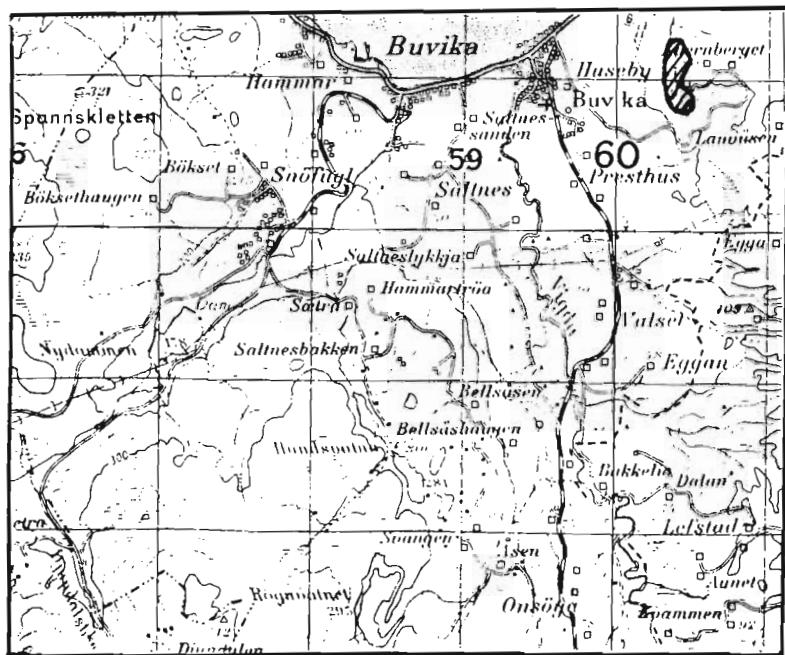

Fig. 79. Kvernberget. Beliggenhet og grovt forslag til verneområde.
Gjengitt med tillatelse av NGO.

+ 78. LANGNES

-

SNÅSA

Kartblad: Grong 1823 IV.

UTM: UM 65,28.

Geologi: Grønneskifer.

Høyde over havet (min.-max.): 25-60 m.

Areal: Ca. 15 dekar.

Undersøkelser og materiale:

Kjelvik, L., 1976 (rapport).

Holten, J. & S. Sivertsen, 1977 (edellauvskogsinventering).

Flora og vegetasjon

Dette er ei lita almeli langs en relativt smal stripe ovenfor E 6 i nordøstenden av Snåsavatnet. Bestandet er imidlertid floristisk meget rikt, med bl.a. blåveis, lodneperikum, kantkonvall og trollhegg.

Kulturpåvirkning

Bestandet er delvis beskåret av E 6.

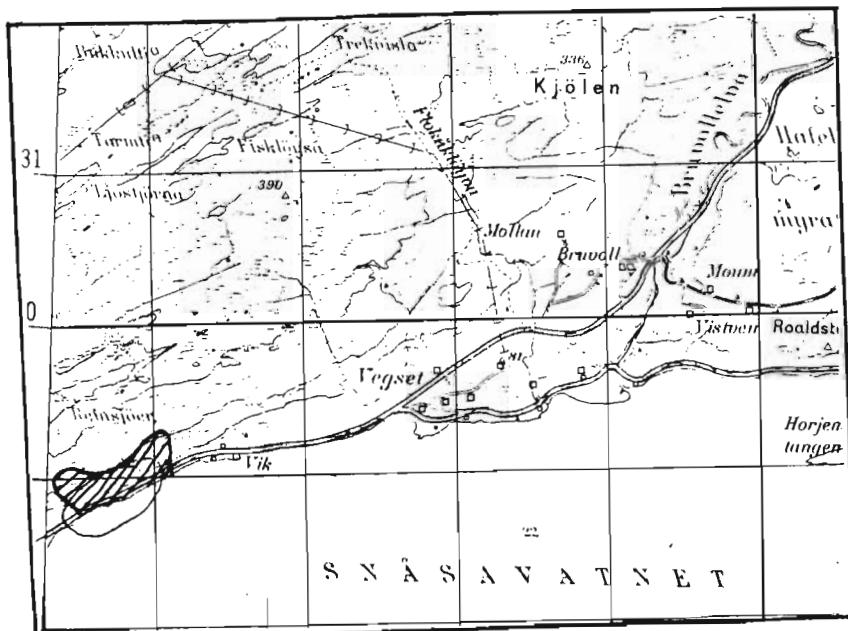

Fig. 80. Langnes. Beliggenhet av lokaliteten er grovt antydet.
Gjengitt med tillatelse av NGO.

+ 79. LIA (ved VERRASUNDET)

-

VERRAN

Kartblad: Åfjord 1622 IV

UTM: NR 81,79

Geologi/løsmasser: Granittisk gneis og migmatitt/leirraviner.

Høyde over havet (min.-max.): 0-80 m.

Areal: Ca. 50 dekar.

Undersøkelser og materiale:

Holten, J. & S. Sivertsen (edellauvskogsinventering).

Flora og vegetasjon

Dette er et relativt stort sørøstekspontert hasselkratt med storvokst, grov hassel. Plantesamfunnet synes å være nært beslektet med det som E.Fremstad beskriver som Melico - Coryletum (= "hengeakshasselkratt") fra Orkladalføret. På mine befaringer sommeren 1977 har jeg ikke sett lignende hasselkratt andre steder i Trøndelag. Hengeaks har stor dominans i bestandet, og sammen med den opptrer hyppig *gullris*, *legeveronika* og *tveskjeggveronika*. *Alm* vokser spredt i nederste del av bestandet.

Kulturpåvirkning

En del beitet og litt hogstpåvirket. På grunn av utvidelsen av riksvei 720, har det foregått en utrasning i leirravinene ovenfor, og dette har beskåret de nederste delene av hasselkrattet.

Vern

Denne hasselkratt-typen synes å være sjeldent i større bestand i Trøndelag og man bør foreta en typefredning.

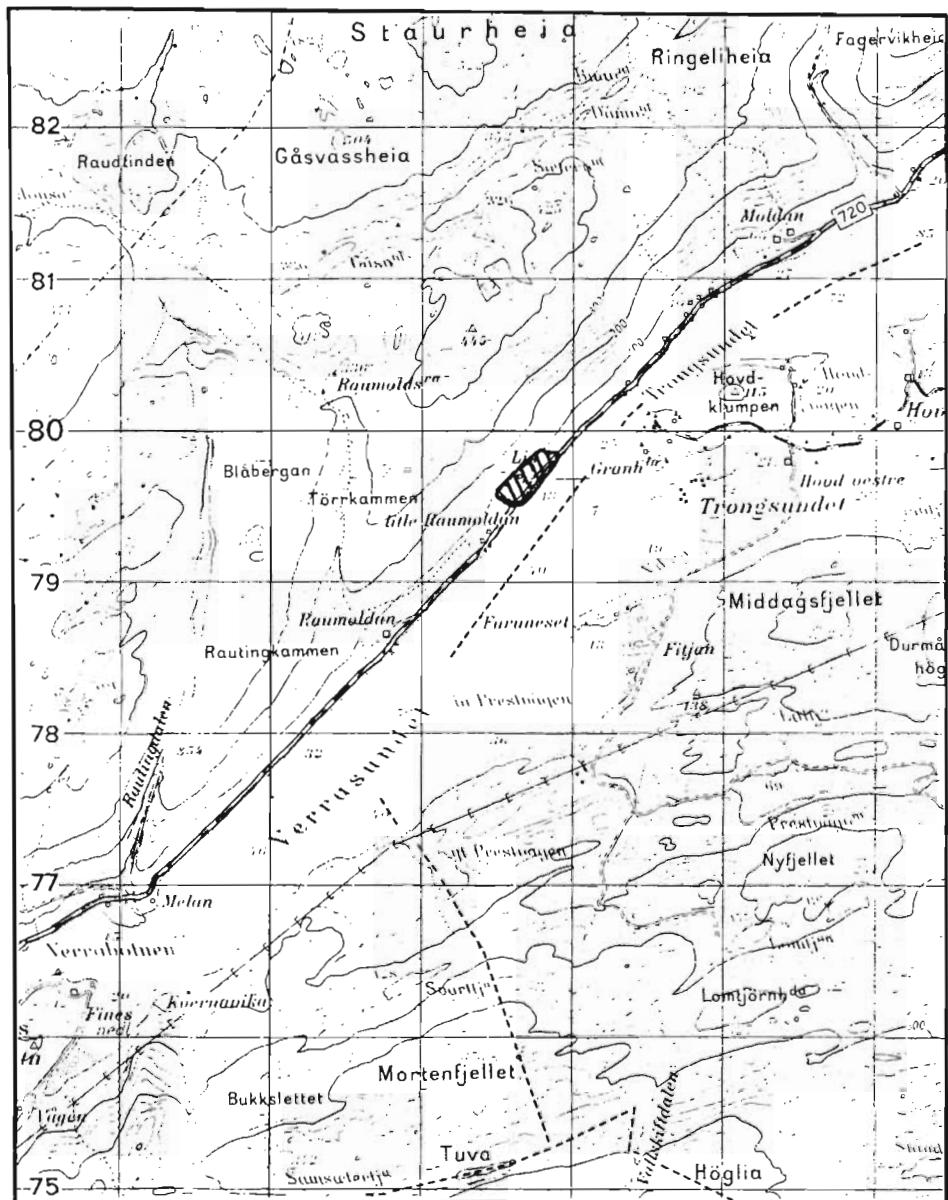

Fig. 81. Lia. Beliggenhet og grovt forslag til verneområde.
Gjengitt med tillatelse av NGO.

+ 80. Lia nordvest for BERKÅKSMOEN

-

RENNEBU

Kartblad: Rennebu 1520 I. Økon. kartbl.: CH 113-5-3.

UTM: NQ 49,67 + 50,66.

Geologi: Grå og svart fyllitt.

Høyde over havet (min.-max.): 250-350 m.

Eierforhold: Privat.

Undersøkser og materiale:

Høeg, O. A. 1942 Ekskursjon til Rennebu 1941. Norsk Bot.

For. Medd. 1941:5-7.

Blyttia 9: 39-40 (ekskursjonsberetning).

Ouren, T., S.a. (artsliste)

Moen, A. & B. F. Moen, 1973 (kryssliste).

Moen, B. F., 1974 (rapport).

Flora og vegetasjon

Denne lia har element av varmekjær flora. *Hassel* fins spredt, og meget sparsomt fins *alm*. Som ellers for de rike lauvskogsliene i Rennebu, er følgende treslag vanligst: *bjørk*, *hegg*, *hengebjørk*, *selje* og *rogn*, mens *osp* er sjeldnere. Feltsjiktet er tett og frodig, av mer eller mindre interessante arter kan nevnes *dvergmispel*, *tysbast*, *fjell-lodnebregne*, *trollbær*, *lodneperikum*, *vårerteknapp*, *kung*, *dunkjempe*, *sølvmore*, *tårnurt*, *mørkkongslus* og *krattfiol*.

Kulturpåvirkning

Innen området fins restene av den gamle kongeveien til Trondheim. Nå vises den som en markert sti i terrenget. Lia er en del påvirket av granplanting. Dessuten er det vest for Berkåksmoen ei markert hogstflate, ca. 100 m brei, fra gårdsveien og opp til riksveien.

Vern

I dag fins bare små flekker igjen av edellauvskog i Rennebu, en naturtype som tidligere dekte større arealer. Lia nordvest for Berkåksmoen er en av de største og fineste liene som er tilbake, og

og en bør søke å verne den, sjøl om den ikke nødvendigvis fredes etter naturvernloven. Fredningsforslaget er inntegnet på fig. 82.

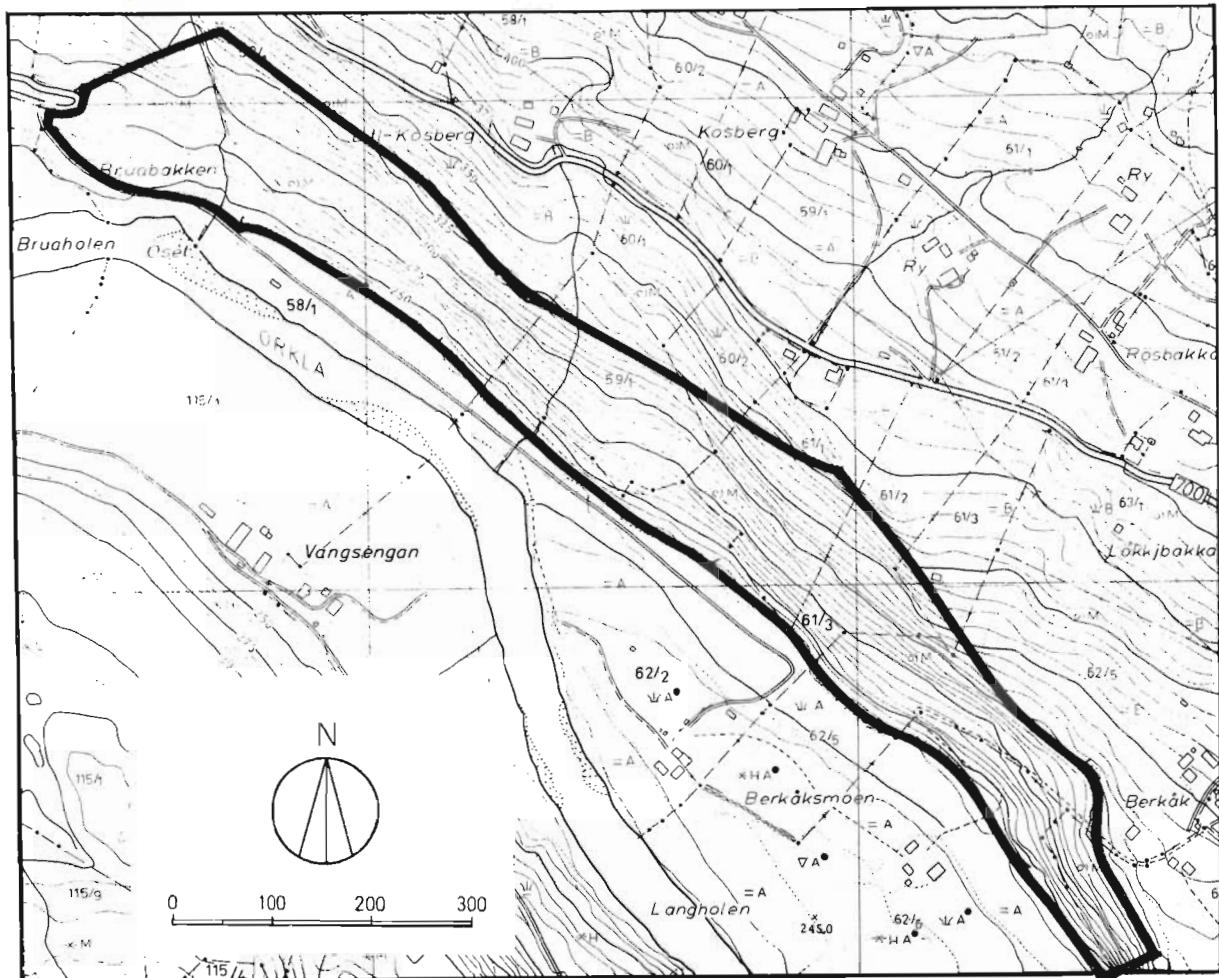

Fig. 82. Beliggenhet av den varmekjære lia NV for Berkåksmoen. Forslag til grenser avmerket på økonomisk kart: CH 113-5-3.

+ 81. PERSBERGET

- TRONDHEIM

Kartblad: Orkanger 1521 I.

UTM: NR 54,27.

Geologi: Biotittskifer.

Høyde over havet (min.-max.): 0-150 m.

Undersøkelser og materiale:

Blyttia 19, 1961 (ekskursjonsberetning).

Flatberg, K. I. & B. Sæther, 1974 (rapport).

Flora og vegetasjon

Sørvest li med godt utvalg av varmekjære, kalkkrevende arter. Her finnes også innslag av alpine elementer, f.eks. fjellarve og bergfrue. Indikative arter: bakkemynte, bergfrue, berggullkung, fjellarve, kantkonvall, krattfiol, krossved, laukurt, lerkespore, myske, piggstarr, svarterteknapp, trollbær, vårerteknapp og vårskrinneblom.

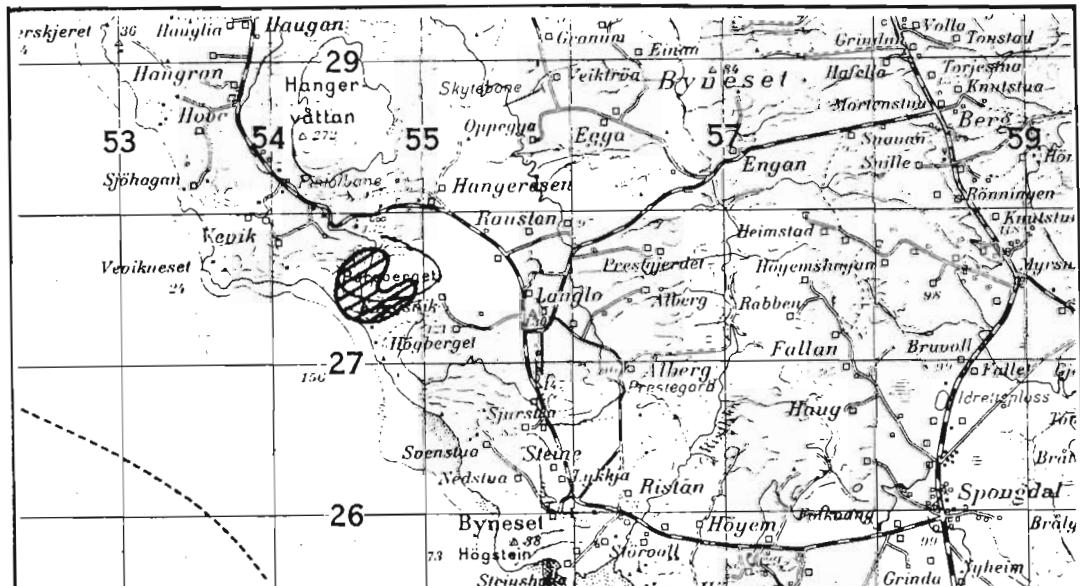

Fig. 83. Persberget. Beliggenhet og grovt forslag til verneområde.

Gjengitt med tillatelse av NGO.

+ 82. REITHAUGEN (ved Ytterøya skole)

- LEVANGER

Kartblad: Verran 1622 I. Økon. kartbl.: CQ 135-4.

UTM: PR 00,73.

Geologi: Grønnstein.

Høyde over havet (min.-max.): 60-100 m.

Areal: ca. 10 dekar.

Undersøkelser og materiale:

Eklo, O. M., 1977 (rapport in prep.).

Flora og vegetasjon

Foruten alm finnes her en hel del asketrær, både store og små. Eklo tror ikke at asken er spontan på Ytterøya, men at den er plantet inn og sprer seg villig som f.eks. her under Reithaugen hvor den til dels danner u gjennomtrengelig kratt noen steder. Andre arter her er vårkål, trollbær, rødhyll, osp og skogsalat. Artsutvalget i feltsjiktet er imidlertid ikke så rikt som på andre almelokaliteter på øya.

Vern

Ifølge Eklo (pers. medd.) finnes her så mye ask, at lokaliteten bør tas vare på.

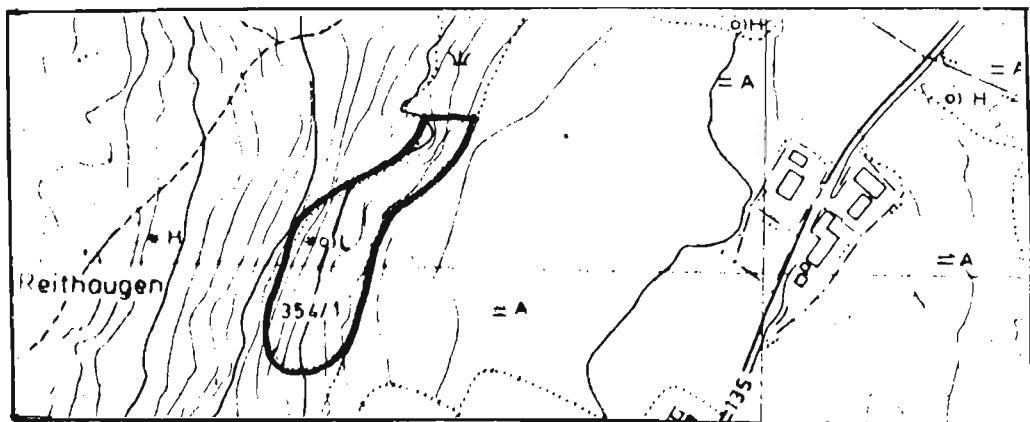

Fig. 84. Reithaugen. Forslag til verneområde.

Utsnitt av økonometrisk kartblad CQ 135-4.

+ 83. RØVIK (på YTTERØYA)

-

LEVANGER

Kartblad: Verran 1622 I. Økon. kartbl.: CQ 134-2.

UTM: PR 00,72 + 00,73.

Geologi: Grønnstein.

Høyde over havet (min.-max.): 60-100 m.

Areal: Ca. 10 dekar.

Undersøkelser og materiale:

Eklo, O. M., 1977 (rapport in prep.).

Flora og vegetasjon

Almen er her ikke så storvokst som f.eks. ved Vansvik, men arts-inventaret er noe større. I tillegg til artene ved Vansvik forekommer bl.a. *haremat* og *lodneperikum*. Ellers har Eklo merket seg hvor liten dekning selve feltsjiktet har i lia, naken jord var faktisk dominerende.

Vern

Lokaliteten har floristisk interesse.

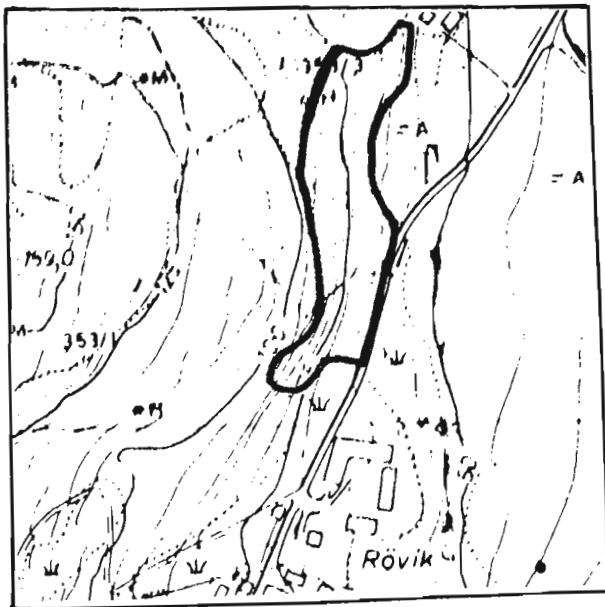

Fig. 85. Røvik. Forslag til verneområde.

Utsnitt av økonometrisk kartblad
CQ 134-2.

+ 84. SALTBOTN

-

NÆRGØY

Kartblad: Foldereid 1724 I.

UTM: PT 29,01.

Geologi: Diverse gneisbergarter.

Undersøkelser og materiale:

Gjærevoll, O., 1955: Frå floraen i Trøndelag IV. DKNVS, Museet

Årbok 1954: 69-75.

Flora og vegetasjon

Alm- hasselli med en meget frodig vegetasjon der det inngår arter som bergrørkvein, hengeaks, fingerstarr, trollbær, skogvikke, lodneperikum, sanikel, som her har sin nordligste kjente lokalitet, og myske.

Vern

Lokaliteten har plantegeografisk interesse og bør sikres.

Fig. 86. Saltbotn. Beliggenheten av lokaliteten er grovt antydet.
Gjengitt med tillatelse av NGO.

+ 85. SNEVE

STEINKJER

Kartblad: Steinkjer 1723 III.

UTM: PS 21,04 + 21,05 + 22,05.

Geologi: Kambrosiluriske bergarter.

Høyde over havet (min.-max.): 100-200 m.

Undersøkelser og materiale:

Marker, E., 1975 (edellauvskogsinventering) (upubl.).

Flora og vegetasjon

Dette er en almeli med en rik flora, men det er plantet gran i det meste av lia, og denne må fjernes dersom det skal ha noe for seg å frede lia. Feltsjiktet er relativt rikt med arter som f.eks. taggbregne, firblad, trollbær, hundekveke, hengeaks og lodneperikum.

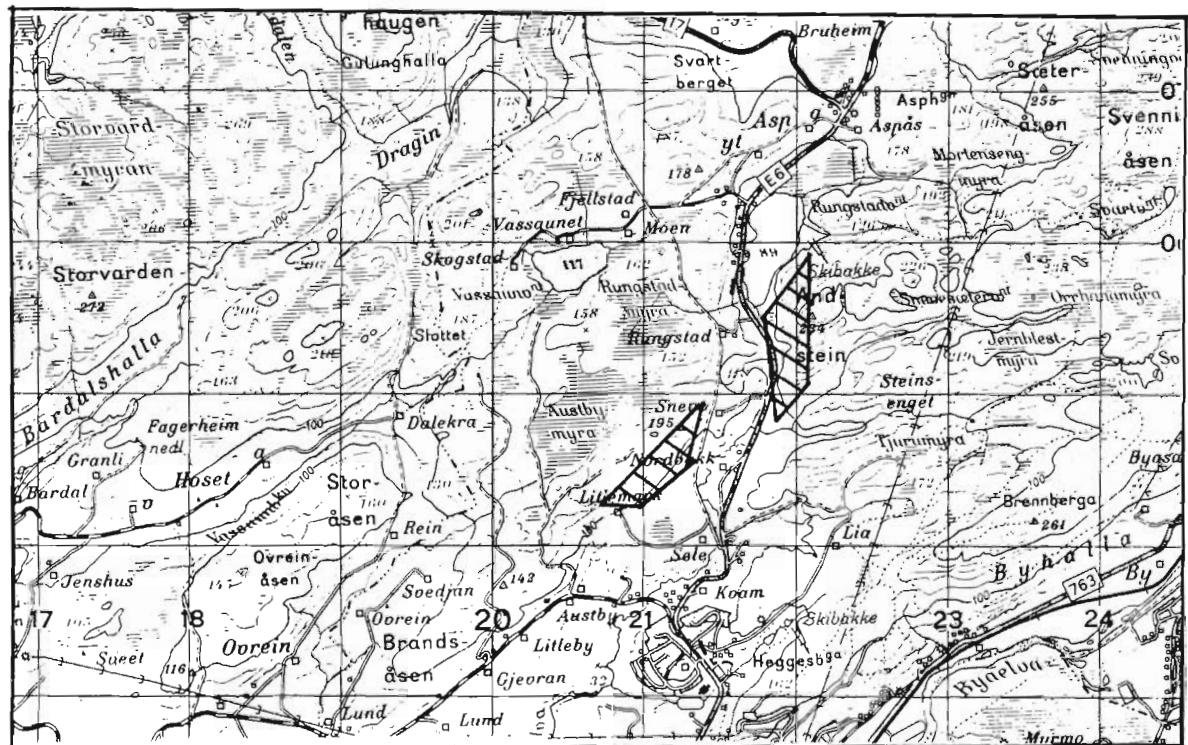

Fig. 87. Sneve. Beliggenheten av den varmekjære lia er grovt antydet på kartet (to-delt).
Gjengitt med tillatelse av NGO.

+ 86. SVARTÅSEN

- STJØRDAL

Kartblad: Flornes 1721 IV.

UTM: PR 14,39 + 15,39.

Geologi: Grågrønn fyllitt og gråvakke.

Høyde over havet (m.n.-max.): 60-150 m.

Areal: Ca. 30 dekar.

Undersøkelser og materiale:

Holten, J. & S. Sivertsen, 1977 (edellauvskogsinventering).

Flora og vegetasjon

Bestandet ligger ved E 75, ca. 20 km øst for Stjørdalshalsen. Plantesamfunnene veksler mellom dominans av *myske* og *kratthumleblom* og fuktigere partier med *mjødurt* med innslag av *hegg* og *gråor*. De floristisk mest interessante artene er kanskje *krattfiol*, *tysbast*, *lodneperikum* og *trollhegg*.

Kulturpåvirkning

Denne almelia var sannsynligvis noe beitet og hogstpåvirket tidligere, men beitingen synes i dag å være opphørt.

Vern

Det antydete forslag til avgrensing medregnet buffersoner må betraktes som grovt og foreløpig.

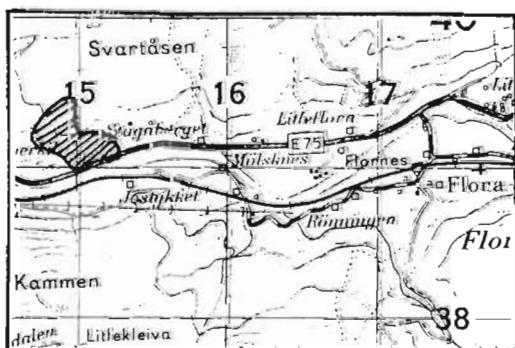

Fig. 88. Svartåsen. Beliggenhet og grovt forslag til verneområde. Gjengitt med tillatelse av NGO.

+ 87. SØRAUNET (ved STORVATNET)

-

HITRA

Kartblad: Hitra 1422 II.

UTM: MR 89,49 + 90,49.

Geologi: Dioritt.

Høyde over havet (min.-max.): 6-50 m.

Areal: Ca. 30 dekar.

Undersøkelser og materiale:

Holten, J., 1977 (edellauvskogsinventering).

Flora og vegetasjon

Hasselbestandet hører til den rike typen, særlig i de nedre deler nær Storvatnet, hvor *kusymre* er helt dominerende i feltsjiktet. Ovenfor veien ble funnet *myske* i stein-/blokkterrenge.

Kulturpåvirkning

En nyere veiskjæring har beskåret bestandet. Beiting synes å foregå fortsatt.

Vern

Det er særlig viktig å ta vare på de rike krattene nedenfor veien. Et grovt avgrenset fredningsforslag er antydet i fig. 89.

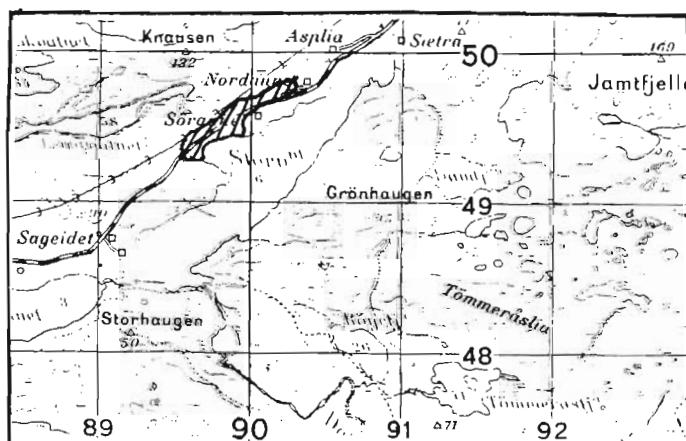

Fig. 89. Søraunet. Beliggenhet og grovt forslag til verneområde.
Gjengitt med tillatelse av NGO.

+ 88. VANSVIK (YTTERØYA)

-

LEVANGER

Kartblad: Verran 1622 I. Økon. kartbl.: CR 135-3.

UTM: PR 04,74.

Geologi: Grønnstein.

Høyde over havet (min.-max.): 15-40 m.

Areal: Ca. 10 dekar.

Undersøkelser og materiale:

Eklo, O. M., 1977 (rapport in prep.).

Flora og vegetasjon

Vansvik-lokaliteten er en almeli av rasmarktypen med mye storvokst alm. Hengebjørk er også hyppig i almebestandet og i utkanten av området. Hassel og krossved er det også en del av. Av arter i feltsjiktet kan nevnes skogsål, krattfiol, blåveis, marinøkleblom, trollbær, firblad, myske og vårkål.

Vern

Lokaliteten har floristisk og vegetasjonsmessig interesse.

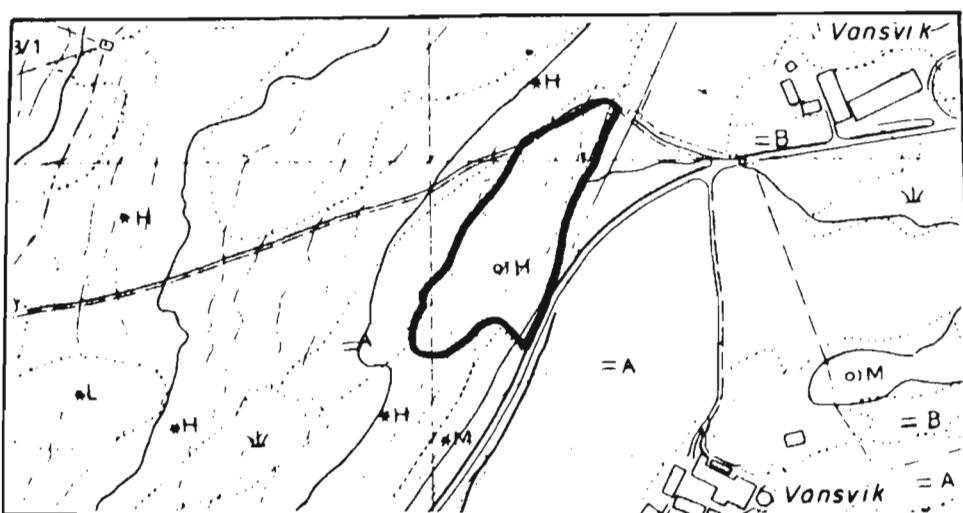

Fig. 90. Vansvik. Forslag til verneområde.

Utsnitt av økonomisk kartblad CR 135-3.

+ 89. "VESLETUN"

-

STJØRDAL

Kartblad: Stjørdal 1621 I.

UTM: NR 92,40

Beliggenhet

Lokaliteten ligger innenfor grensene til Vesletun feriekoloni på nordsiden av fylkesveien, vest for Nylende gård, mellom ca. 20 og 60 m o.h. Eksposisjonen er sydlig.

Geologi

Berggrunnen er metamorfe, kalkrike kambrosiluriske bergarter som stikker frem som avrundede knauser. Knausene går mot nord over i en bratt skrent.

Undersøkelser og materiale

Lokaliteten ble besøkt av Arnfinn Skogen og hovedfagsstudenter ved Botanisk museum, Bergen den 6.7.1975.

Flora og vegetasjon

Lokaliteten viser meget fine og typiske utforminger av rike midtnorske strand- og tørrberg slik de er beskrevet av Baadsvik (1974: 4-7). Her fins de fleste av de mest interessante tørrbergsartene, f.eks. *vårrublom*, *broddbergknapp*, *trefingersildre*, *flekkmure*, *vårmure*, *bakkemynte*, *bakkeveronika* og *takhaukeskjegg*. På grunn av beliggenheten innenfor feriekoloniens grenser er vegetasjonen noe nedslitt, men det ser ikke ut til å være noen direkte fare for at arter eller vegetasjonstypen som helhet skal ta skade.

Tørrbergene går mot nord over i edellauvskog med *alm* og *hassel* og flere av distriktets kravfulle arter, bl.a. *blåveis*. Denne er ikke sjeldent i Stjørdalsområdet, men flere av dens voksesteder er i de siste år blitt redusert på grunn av husbygging. Lauvskogen er ikke nærmere undersøkt, men den hører til den rikeste typen av edel-

lauvskog som er representert i Trøndelagsbekkenet.

Verneforslag, eierforhold

Lokaliteten belyser to vegetasjonstyper som er karakteristiske for landsdelen. Det er av stor betydning å få vernet området fordi det ligger spesielt utsatt til. En videre utbygging av feriekolonien mot øst og nord bør unngås. Eierforholdene er ikke utredet.

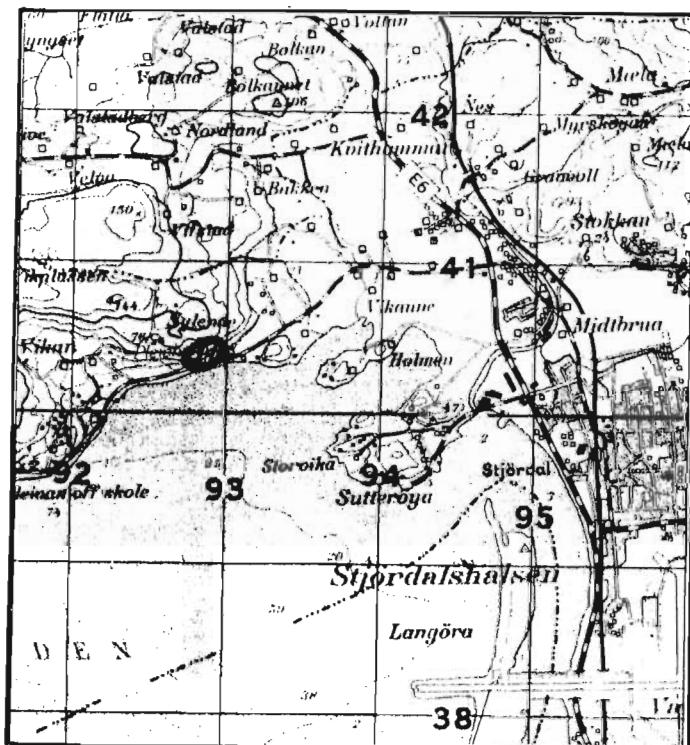

Fig. 91. "Vesletuns" beliggenhet.

Økonomisk kart har ikke vært tilgjengelig, og det er derfor ikke gjort forsøk på avgrensning av verneområdet. Gjengitt med tillatelse av NGO.

+ 90. VIKAN

-

RISSA

Kartblad: Rissa 1522 II. Økon. kartbl.: CG 129-5-4.

UTM: NR 45,44.

Geologi: Hornblende-biotittskifer (kalksilikatgneis).

Høyde over havet (min.-max.): 0-100 m.

Areal: Ca. 100 dekar.

Undersøkelser og materiale:

Baadsvik, K., 1974 (rapport).

Flatberg, K. I., 1975 (rapport).

Flora og vegetasjon

Dette bratte sørvest-eksponerte området ligger mellom Vikan og Vikanneset på Stadsbygd, ned mot Trondheimsfjorden. *Alm* mangler, og en blandingslauvskog med mye *hassel* dominerer. Ovenfor Vikanneset finnes også et parti med bratte strandberg og furuskog på toppen. I øvre del av lia og langs gårdsvegen ned til Vikan er det innslag av beita engbakker.

Som alle de omtalte edellauvskogslier på Stadsbygd, så ligger også denne i et område som geologisk er karakterisert gjennom kambriske skifre som gir jordsmonn for krevende planter.

I lauvskogslia, de tilstøtende strandberg, engbakker og fuktsig, vokser et rikt utvalg av næringskrevende og til dels varmekrevende planter som: *blåstarr*, *blåveis*, *brunrot*, *grov nattfiol*, *kantkonvall*, *krattfiol*, *krattlodnegras*, *krossved*, *kvitsoleie*, *laukurt*, *legevintergrønn*, *lodneperikum*, *loppestarr*, *lundkarse*, *prikkperikum*, *rundskolm*, *sanikel*, *skogvikke*, *stavklokke*, *storblæfjær*, *stortveblad*, *svarterteknapp*, *tannrot*, *trollbær*, *vill-lin*, *vårerteknapp* og *vårmarihand*.

På strandberga vokser dessuten *bergfrue* og *rosenrot*, og nedenunder lia noe *revebjølle* og *storfrytle*.

Vern

Foreslått verneområde er avgrenset kartet i fig. 92.

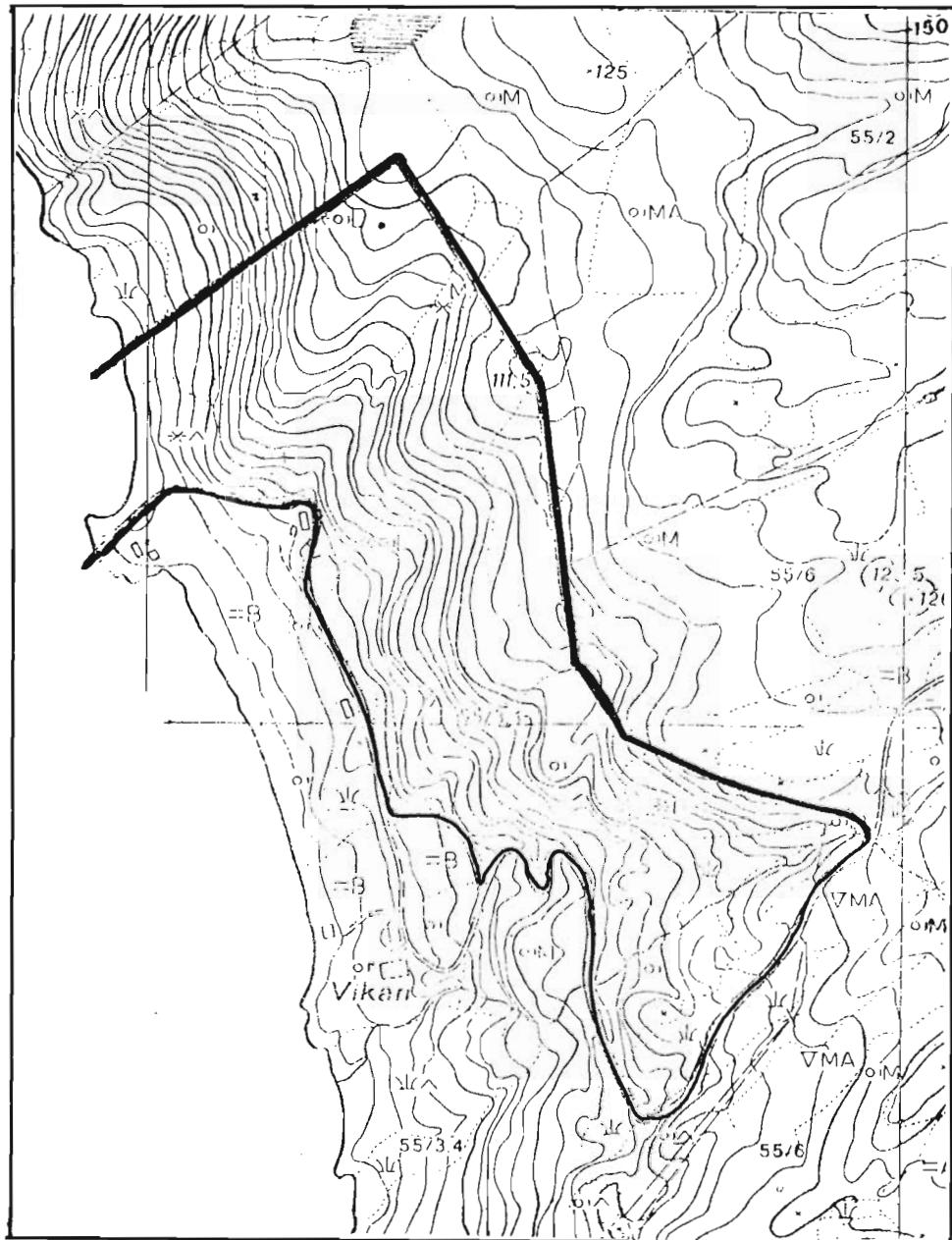

Fig. 92. Vikan med forslag til verneområde.
Utsnitt av økonomisk kartblad
CG 129-5-4.

+ 91. VÅRVIK

- RISSA

Kartblad: Rissa 1522 II. Økon. kartbl.: CJ 131-5-3.

UTM: NR 52,53.

Geologi: Grønnstein og grønnskifer.

Høyde over havet (min.-max.): Ca. 70-110 m.

Undersøkelser og materiale:

Flatberg, K. I., 1975 (rapport).

Flora og vegetasjon

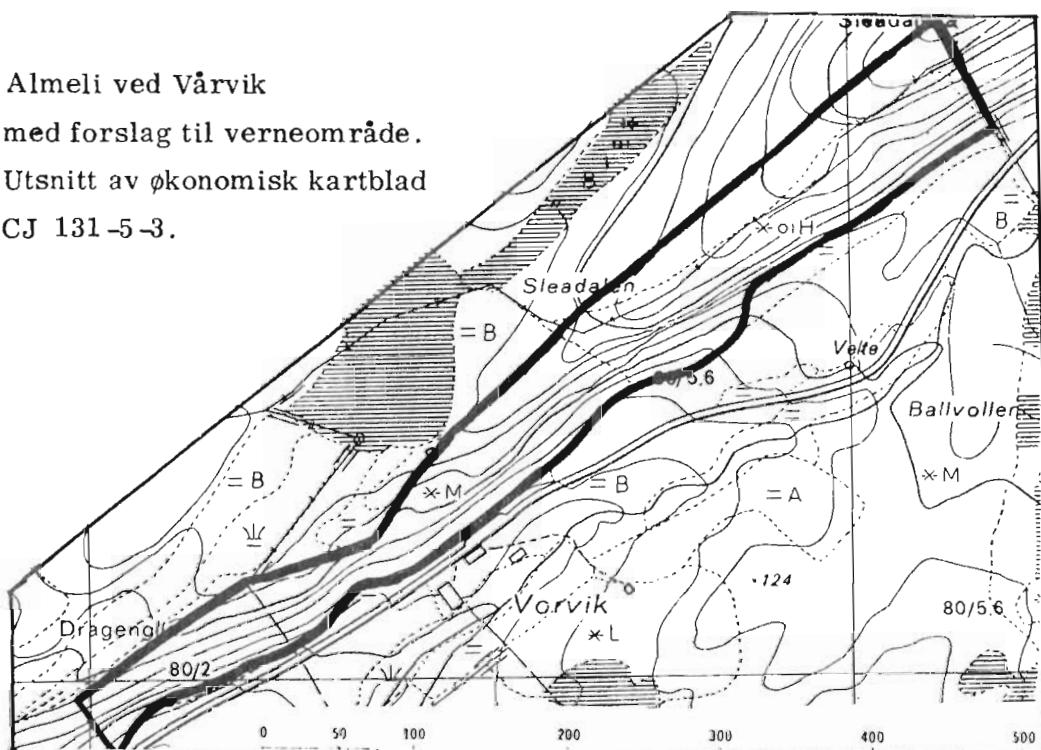
Denne almelia ligger også i Modalen ca. 2 km nordøst for Ramsøylia (nr. 42), og har utseendemessig og i artssammensetning store likhetspunkter med denne. Men almeskogen er ikke så frodig, og en finner ikke samme artsrikdom.

Best utvikla er lia nord for Vårvik, hvor det er mye *alm* med innslag av *hassel*, *hegg*, *rogn*, noe *bjørk* og spredde *gran*-trær. Av karplanter fra lia kan nevnes: *brunrot*, *kransmynte*, *krattfiol*, *myske*, *myskegras*, *storklokke*, *svarterteknapp*, *taggbregne*, *trollbær*, *vårerte-knapp*. Særlig var det store mengder *svarterteknapp*.

Vern

Verneområde er avgrenset på fig. 93.

Fig. 93. Almeli ved Vårvik
med forslag til verneområde.
Utsnitt av økonomisk kartblad
CJ 131-5-3.

+ 92. VÅRVOLLEN

- SELBU

Kartblad: Tydal 1721 III.

UTM: PR 12,06.

Geologi: Hornblende-biotittskifer (kalksilikatgneis).

Høyde over havet (min.-max.): 200-280 m.

Areal: Ca. 20 dekar.

Undersøkelser og materiale:

Holten, J., 1977 (edellauvskogsinventering).

Flora og vegetasjon

Dette bestandet står vegetasjonsmessig svært nær bestandet ved Langsmoen 4 km lenger sør, men *ore*-innslaget er noe større og en del *gran* står isprengt. Plantesamfunnet er en høgstaudetype med mye *junkerbregne*, *brennesle*, *bringebær*, *mjødurt*, *hundekveke*, *turt* og *tysbast*. I en smal sone under berget ble registrert mye *myske* som her er ved sin øst-grense i Sør-Trøndelag.

Kulturpåvirkning

Noe hogstpåvirket like ovenfor riksveien.

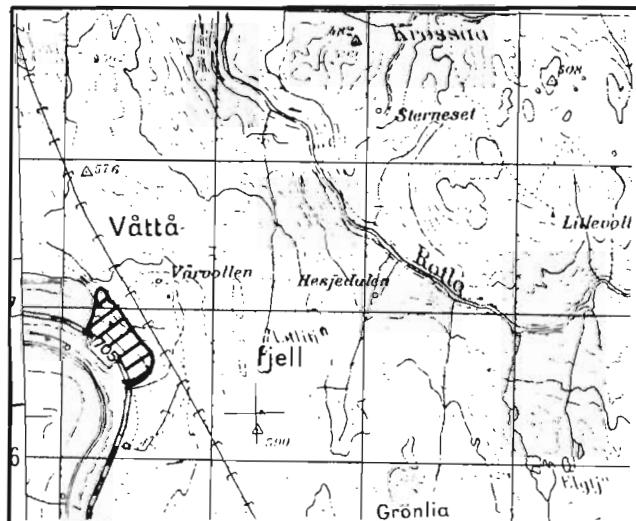

Fig. 94. Vårvollen. Beliggenhet og grovt forslag til verneområde.
Gjengitt med tillatelse av NGO.

+ 93. Øst for RÅKHEIM

-

ÅFJORD

Kartblad: Åfjord 1622 IV.

UTM: NR 606,890.

Geologi: Granittisk gneis og migmatitt.

Høyde over havet (min.-max.): 40-100 m.

Undersøkelser og materiale:

Bretten, S., 1974 (rapport).

Flora og vegetasjon

Almeforekomsten ligger i ulendt og vanskelig tilgjengelig terreng og er av rasmarkstypen.

+ 94. Øst for øvre AUSTDALSVATN

-

ÅFJORD

Kartblad: Åfjord 1622 IV.

UTM: NR 607,826.

Geologi: Granittisk gneis og migmatitt.

Høyde over havet (min.-max.): 160-220 m.

Undersøkelser og materiale:

Bretten, S., 1974 (rapport).

Flora og vegetasjon

Almeforekomsten ligger i ulendt og vanskelig tilgjengelig terreng og er av rasmarkstypen.

IX. LISTE OVER DÅRLIG UNDERSØKTE, UPRIORITERTE OG TIL DELS SMÅ EDELLAUVKOGSLOKALITETER

Mange edellauvskogslokaliteter i både Sør- og Nord-Trøndelag er ikke undersøkt eller dårlig undersøkt, og er følgelig ikke tatt med i prioritetslista. De dårligst undersøkte områdene er kyststrøkene på Fosenhalvøya mellom Roan og Vikna. Topografien tilslirer at man også i dette området har en rekke edellauvskogslokaliteter, men der av mindre størrelse, og kanskje først og fremst hassel-lokaliteter. De til dels store almelokalitetene i Høylandet/Nærøy nord for Indre Foldenfjord, fortjener absolutt videre undersøkelser, i det man her tilnærmet har en sammenhengende li med edellauvskog fra Kongsmoen til Foldereid, en strekning på ca. 20 km. I Nord-Trøndelag er dessuten kommunene Flatanger, Namdalseid, Namsos, Fosnes og Nærøy altfor dårlig undersøkt, og bør få tilleggsundersøkelser med hensyn til edellauvskog.

1. SØR-TRØNDELAG

Bjugn:

1. Nedre Almtjørna. Almeli vest for Almtjørnkollen. UTM: NR 53,74.
2. Oldfjord. Hasselforekomst. Svært rik vegetasjon under kalkberg. UTM: ?
3. Rømmesfjellets sør-helling. Rikt hasselkratt, bl.a. med breiflangre. UTM: NR 42,83 + 43,83.

Frøya:

1. Tungsvågsområdet, Hasselforekomst. UTM: NR 84,67.
2. Årlivatnet. Hasselforekomst. UTM: MR 88,66.
3. Ølet. Hasselforekomst. UTM: ?

Hemne (jfr. Aune 1976):

1. Roberget. Alm-hasselli og rike kantsamfunn. UTM:
NR 02,14 + 02,15.
2. Steinviklia. Hasselli med bl.a. krattlodnegras og sanikel.
UTM: NR 06,25.
3. Strandahallaren. Alm-hasselli med bl.a. myske. UTM:
NR 00,17 + 01,17.

Holtålen:

1. Grønset: Hasselforekomster. UTM: PQ 05,81.
2. Odda. Almeforekomst. UTM: PQ 03,82.
3. Vongravenråa. Rik varmekjær flora med bl.a. alm og dalfiol.
UTM: PQ 20,64.

Meldal:

1. Holstad. Hasselforekomst. UTM: NQ 37,89.

Melhus:

1. Ristbakken. Sjeldne og spesielle planter. UTM: ?
2. Håggåberga. Hasselkratt, kantsamfunn og tørrberg. Rik
og spesiell flora. UTM: NR 63,94 + 64,94 + 63,95 + 63,96.
3. Våttåsen. Alm-hasselli. UTM: NR 66,08 + 67,08.
4. Rattås. Alm-hasselli med bl.a. bakkefiol. UTM: NR 65,13.
5. Rydningen. Alm-hasselli med bl.a. kantkonvall. UTM:
NR 65,02.

Midtre Gauldal:

1. Folstadlia. Spesielt rik almeli. Område av stor botanisk
og vitenskapelig verdi (se Blyttia 1951: 39). UTM: NQ
67,89 + 67,88 + 68,88.
2. Frøsetåsen. Rikt hasselkratt med bl.a. kantkonvall og
stavklokke. UTM: NQ 65,90.
3. Buset. Almeforekomst. UTM: PQ 74,82 + 75,82.

4. Raustein. Bekkekløft med velutvikla almeskog. UTM:
NQ 73,87 + 73,88 + 74,88.
5. Almås bro. Almeforekomst. UTM: NQ 97,85 + 98,85.
6. Reppe/Bjørgen. En rekke mindre almeforekomster.
7. Granum-Gynnella. Almeforekomst. UTM: NQ 58,81 + 58,82 + 59,82.

Orkdal:

1. Aspøl. Almeforekomst. Delvis ødelagt av veiskjæringer.
UTM: NR 37,05.

Oppdal:

1. Hågåberget. Hasselskog. Må undersøkes nærmere!
UTM: NQ 19,39 + 19,40.
2. Gjøra-Sætra. Område av botanisk interesse (hasselskog).
Må undersøkes nærmere! UTM: NQ 08,38 + 09,38 + 09,39 + 10,39.

Osen:

1. Kvernland (i Steinsdalen). Almeforekomst. Må undersøkes nærmere! UTM: NS 25,80 + 25,81.
2. Strand/Høkaskaret. Hasselforekomst. UTM: NS 71,33.
3. Levika (v/Svefjorden). Hasselforekomst. Må undersøkes nærmere!
UTM: NS 80,38 + 81,38.
4. Skipelva. Fin almelokalitet med bl.a. myske og lodneperikum. Må undersøkes nærmere! (Eksk. v/A. Skogen et al. 1968). UTM: NS 78,28 + 78,29 + 79,29.

Rennebu (se Moen 1974):

1. Nåvardalen. Verneverdig almeforekomst med bl.a. dunkjempe og dvergmispel. UTM: NQ 58,52.
2. Sørvest for Jorli. Varmekjær lauvskogsli med mye hassel.
UTM: NQ 403,822.
3. Øst for Engset. Fine hasselbestand. UTM: NQ 391,803.

Rissa (se Flatberg 1975):

1. Buåsen. Hasselforekomster. UTM: NR 42,56.
2. Halvspannet. Rikt hasselkratt. UTM: NR 48,51.
3. Nyklett i Austdalén. Almeforekomst. UTM: NR 60,79 + 61,79.
4. Strekningen Sørfjorden-Raudsjøen. Ca. 12 km sørøst-eksponerte lier med sammenhengende edellauvskogsstripe under bergrota. Hassel er dominerende, men alm inngår. Må undersøkes nærmere! UTM: NR 5,6 + 5,7 + 6,7.

Snillfjord (se Bretten 1974):

1. Klungervik. Varmekjær flora/vegetasjon med bl.a. hassel, hengebjørk, sølvasal og krossved. UTM: NR 15,27 + 16,27.
2. Snilldalselva, sørvest-hellinga av Høgkleivan. Lita almeli. UTM: NR 296,283.
3. Snilldallia. Frodig gråor-almeskog. UTM: NR 282,301.
4. Lia vest av Krogstadøra. Hasselkratt med noe alm. UTM: NR 23,29 + 23,30 + 24,30.

Trondheim:

1. Bosbergtrøan-Mjøset-Lerdal. Alm-hassellier like øst for R 707 (se Blyttia 19, 1961). UTM: NR 58,30 + 58,31 + 58,32.

Ørland (se Skogen 1965):

1. Lundahaugen. Rike hasselkratt med søtkirsebær, fuglereir, sanikel og breiflangre. UTM: NR 35,64.
2. Fosenheia. Rike bjørk-almekratt med bl.a. ramslauk. UTM: ?

Afjord (se Bretten 1975):

1. Dolmset-Grytan. Rikt hasselkratt med bl.a. kantkonvall, sanikel og bakkemynte. UTM: NR 58,97.
2. Sør for Eidem. Hasselkratt med bl.a. sanikel og krossved. UTM: NR 501,891.

3. Mølnslettsætran. Lita almeli med bl.a. junkerbregne og storrap. UTM: NR 667,994.
4. Olderliklumpens vesthellings. Almeli. UTM: NR 695,912.
5. Øst for Flenstad. Almeli. UTM: Fra NR 718,888 til NR 723,897.
6. Sørøsthellinga av Petrusfjellet. Almeli med bl.a. junkerbregne og kantkonvall. UTM: NR 59,94.
7. Nordslettfjellet. Almeforekomst. UTM: ?

2. NORD-TRØNDELAG

Frosta:

1. Sørvest for Hovdalsvatnet. Hasselbestand. UTM: NR 90,55.

Høylandet/Nærøy:

1. Grytbogen. Relativt stor almeforekomst i Grytbogen ved Indre Foldenfjord. Må undersøkes nærmere! UTM: UN 76,03 + 77,03 + 77,02.

Inderøy:

1. Liene øst for Vangshylla. Rike og tørre hasselkratt og kantsamfunn med bl.a. leddved (Steinvik pers. medd.) og lakrismjelt. Må undersøkes nærmere! UTM: PR 03,80 + 03,81 + 04,81.

Leka:

1. Gjertrudvik. Hasselforekomst (se Blyttia 30, 1971). UTM: ?

Leksvik:

1. Kulia. Liten almeforekomst med bl.a. krattfiol, lodneperikum og bakkemynte (se Blyttia 34, 1976). UTM: NR 74,64.
2. Tømmerdalen. Relativt stor alm-hasselforekomst. Beite-påvirket (se Hagen 1974). UTM: NR 78,57 + 78,58.

3. Lakklia. Frodig almeli. Må undersøkes nærmere! UTM:
NR 69,67 + 70,67 + 70,68.
4. Lia under Kammen. Almeli med bl.a. laukurt og blankstorke-nebb. Må undersøkes nærmere! (Se Blyttia 4, 1946). UTM: NR 90,68 + 90,67.

Levanger:

1. Lofjorden. Rike hassellier med bl.a. lakrismjelt, bakke-fiol og sandfiol (se Blyttia 23, 1965). UTM: NR 95,52 + 95,53.
2. Hoplafjorden. Hasselkratt. Bør undersøkes nærmere! UTM: NR 95,54 + 96,54.

Mosvik:

1. Skavlen. Frodige alm-hassellier med bl.a. kung og piggstarr. UTM: NR 97,72 + 97,73.
2. Grande. Almeforekomst. UTM: NR 98,78 + 98,79 + 99,79.
3. Brevik. Almeforekomst. UTM: PR 00,80 + 01,80.

Namsos:

1. Vik (på Otterøya). Ganske stort hasselbestand i prestegårdsskogen, kanskje største hasselbestand på Otterøya. (Jens Lund pers. medd.). UTM: PS 10,56 + 11,56 + 12,56.

Nærøy:

1. Teplingan. Relativt stor almeforekomst. Må undersøkes nærmere! UTM: UN 70,06 + 71,05 + 71,06 + 72,05 + 73,05.

Snåsa (se Kjelvik 1976):

1. Svartelva. Betydelig innslag av svartor i skog med gran, bjørk og gråor. Relativt upåvirket svartorlokalitet. UTM: UM 62,20 + 63,20.

Steinkjer:

1. Hjellan. Almeforekomst. UTM: PS 13,11.
2. Sneve. Askeforekomst. ca. 10 da i bestand. UTM: ?

Stjørdal:

1. Bremset-Fiskvik (Skatval). Tørre, rike hasselkratt og kantsamfunn med bl.a. broddbergknapp, kantkonvall, sølvvasal og trollhett. Må undersøkes nærmere! (se Blyttia 15, 1957 og Blyttia 24, 1966). UTM: NR 87,43 + 88,43.
2. Hjellbergene (Skatval): Rik alm-hasselokalitet med bl.a. myske og broddbergknapp (se Blyttia 16, 1958). UTM: NR 94,43 + 95,43 + 96,43.
3. Vikan. Rike hasselkratt med bl.a. kantkonvall, vårerte-knapp og myske. Må undersøkes nærmere! UTM: NR 89,40 + 90,40 + 91,40.
4. Bukammen (Skatval): Alm-hasselkratt med bl.a. junker-bregne, vårarve, prikkperikum og broddbergknapp. Må undersøkes nærmere! (Se Blyttia 4, 1946). UTM: NR 97,44.

X. LITTERATUR

- Aune, E.I., 1973. Forest vegetation in Hemne, Sør-Trøndelag, Western Central Norway. *Miscellanea* 12: 1-87.
- 1976. Botaniske undersøkjingar i samband med generalplanarbeidet i Hemne kommune, Sør-Trøndelag. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser.* 1976-1: 1-76.
- Bretten, S., 1973. Verneverdige områder i Snillfjord kommune (stensil).
- 1974a. Botaniske undersøkelser i forbindelse med generalplanarbeidet i Snillfjord kommune, Sør-Trøndelag. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser.* 1974-2: 1-24.
- 1974b. Herdalen - Hestgrovheia i Agdenes. Botaniske undersøkelser i forbindelse med "Landsplan for verneverdige naturområder og forekomster". Trondheim. 13 s. (stensiltrykk).
- 1975. Botaniske undersøkelser i forbindelse med generalplanarbeidet i Åfjord kommune, Sør-Trøndelag. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser.* 1975-2: 1-51.
- Bruun, I., 1967. Climatological summaries for Norway. Standard normals 1931-60 of the air temperature in Norway. Oslo. 270 s.
- Bryn, H., 1888. Indberetning til det kongelige norske videnskabers selskab om en botanisk reise i det trondhjemske sommeren 1886. *K. norske Vidensk. Selsk. Skr.* 1886 og 1887.
- Baadsvik, K.J., 1974. Verneverdig strandbergvegetasjon langs Trondheimsfjorden - foreløpig rapport. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser.* 1974-7: 1-19.
- Degelius, G., 1935. Das ozeanische Element der Strauch - und Laubflechtenflora von Skandinavien. *Acta Phytogeogr. Suec.* 7: 1-411.

- Eklo, O.M., 1978. *Botaniske undersøkelser på Ytterøya.* (in prep.) Trondheim.
- Flatberg, K.I., 1975. Botanisk verneverdige områder i Rissa kommune, Sør-Trøndelag. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser.* 1975-1: 1-45.
- Flatberg, K.I. & B. Sæther, 1974. Botanisk verneverdige områder i Trondheimsregionen. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser.* 1974-8: 1-51.
- Fremstad, E., 1976a. *Vegetasjon og flora i rike løvskogslier i Orkladalen, Sør-Trøndelag.* Hovedfagsoppg. i spesiell botanikk. Univ. Bergen. Botanisk Museum. 178 s.
- 1976b. Edelløvskog ved Sundet på Byneset, Trondheim, Sør-Trøndelag. In: Balle, O. & Bertelsen, A. (ed.) *Rapport fra hovedfagsekspedisjonen 1975.* Univ. Bergen, Botanisk Museum. 97 s.
- Gjærevoll, O., 1950. Vegetasjonen i Gudfjelløyas sørberg, Røyrvik i Namdalen. *Blyttia* 8: 115-124.
- 1955a. Frå floraen i Trøndelag IV. *DKNVS, Museet Årbok* 1954: 69-75.
- 1955b. Trøndelagsavdelinga, ekskursjoner 1954. *Blyttia* 13(1): 17-18.
- 1963. Frå floraen i Trøndelag VI. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Arb.* 1962: 75-78.
- Granmo, A., 1976. *Neottia nidus-avis* funnet i Nord-Norge. *Blyttia* 34 (3): 157-161.
- Gravaas, A.A., 1970. *Svartor (Alnus glutinosa).* Med spesiell vekt på forekomstene i Nord-Trøndelag. Hovedoppg. Norges Landbr. Høgsk. Ås. 51 s. (upubl.).
- Hagen, E., 1974. *Edelløvskogsinventering i Trøndelag sommeren 1974.* (8 verneskjema).
- Høeg, O.A., 1938. Årsberetning for Norsk Botanisk Forenings virksomhet i Trondheim 1937. *Norsk Bot. For. Medd.* 1937, 78: X-XII.
- 1942. Ekskursjon til Rennebu 1941. *Norsk Bot. For. Medd.* 1941: 5-7.

- Kjelvik, L., 1976. Botaniske undersøkelser i Snåsa kommune, Nord-Trøndelag. K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser. 1976-4: 1-55.
- Kjelvik, L. og A. Moen, 1977. Botanisk verneverdige områder i Selbu kommune, Sør-Trøndelag. K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Bot. avd. 24 s.
- Klokk, T., 1973. Notat angående botanisk verneverdige lokaliteter i forbindelse med generalplanarbeidet i Klæbu kommune. K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Bot. avd. 4 s. 2 kart (stensiltrykk).
- Korsmo, H., 1976. Naturvernrådets landsplan for edellauvskogsreservater i Norge. Rapport utarbeidet på grunnlag av plantesosiologiske undersøkelser i edellauvskog etter oppdrag fra Avdelingen for naturvern og friluftsliv, Miljøverndepartementet. IV. Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal. 204 s.
- Moen, A., 1971. Notat vedrørende verneverdige lokaliteter i kommunene: Agdenes, Meldal, Orkdal og Snillfjord (Orkdalsregionen). K. norske Vidensk. Selsk. Mus. 12 s. (stensiltrykk)
- 1972a. Bevaring av naturområde i Leangenbukta i Trondheim. Notat.
 - 1972b. Forslag om fredning av Simadalen, Nord-Trøndelag. Flora og vegetasjon (stensiltrykk).
 - 1975. Myrundersøkelser i Nord-Trøndelag. Foreløpig oversikt over oppsøkte myrer. K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Trondheim. 12 s. (stensiltrykk).
- Moen, B.F., 1974. Undersøkelser av botaniske verneverdier i Rennebu kommune, Sør-Trøndelag. K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser. 1974-5: 1-52.
- Mørkved, K.L., 1951. Askeforekomster i Nord-Trøndelag. Tidsskr. for skogbruk 59: 125-145.
- Skogen, A., 1965. Floraen i Ørland herred. Sertrykk av K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Årbok 1965. 124 s.

Skogen, A., 1974. *Trekk av vegetasjonen i Bjugn.* 6 s. (stensil-
trykk).

Storm, V., 1886. Notiser til Trondhjems Omegns Flora I. *K. norske
Vidensk. Selsk. Skr.* 1885.

Sunding, P., 1972. Vegetasjonsforandringer på Kalvøya i Bærum
1961 - 1971. *Blyttia* 30 (1): 15-30.

1974

1. Klokk, Terje. Myrundersøkelser i Trondheimsregionen i forbindelse med den norske myrreservatplanen.
2. Bretten, Simen. Botaniske undersøkelser i forbindelse med generalplanarbeidet i Snillfjord kommune, Sør-Trøndelag.
3. Moen, Asbjørn & Klokk, Terje. Botaniske verneverdier i Tydal kommune, Sør-Trøndelag.
4. Baadsvik, Karl. Registreringer av verneverdig strandengvegetasjon langs Trondheimsfjorden sommeren 1973.
5. Moen, Berit Forbord. Undersøkelser av botaniske verneverdier i Rennebu kommune, Sør-Trøndelag.
6. Sivertsen, Sigmund. Botanisk befaring i Åbjøravassdraget 1972.
7. Baadsvik, Karl. Verneverdig strandbergvegetasjon langs Trondheimsfjorden - foreløpig rapport.
8. Flatberg, Kjell Ivar & Sæther, Bjørn. Botanisk verneverdige områder i Trondheimsregionen.

1975

1. Flatberg, Kjell Ivar. Botanisk verneverdige områder i Rissa kommune, Sør-Trøndelag.
2. Bretten, Simen. Botaniske undersøkelser i forbindelse med generalplanarbeidet i Åfjord kommune, Sør-Trøndelag.
3. Moen, Asbjørn. Myrundersøkelser i Rogaland. Rapport i forbindelse med den norske myrreservatplanen.
4. Hafsten, Ulf & Solem, Thyra. Naturhistoriske undersøkelser i Forradalsområdet - et suboceanisk, høytliggende myrområde i Nord-Trøndelag.
5. Moen, Asbjørn & Moen, Berit Forbord. Vegetasjonskart som hjelpemiddel i arealplanleggingen på Nerskogen, Sør-Trøndelag.

1976

1. Aune, Egil Ingvar. Botaniske undersøkninger i samband med generalplanarbeidet i Hemne kommune, Sør-Trøndelag
2. Moen, Asbjørn. Botaniske undersøkelser på Kvinkne i Hedmark med vegetasjonskart over Innerdalen.
3. Flatberg, Kjell Ivar. Klassifisering av flora og vegetasjon i ferskvann og sump.
4. Kjelvik, Lucie. Botaniske undersøkelser i Snåsa kommune, Nord-Trøndelag.
5. Hagen, Mikael. Botaniske undersøkelser i Grøvumrådet i Sunndal kommune, Møre og Romsdal.
6. Sivertsen, Sigmund & Erlandsen, Åse. Foreløpig liste over Bacidiomycetes i Rana, Nordland.
7. Hagen, Mikael & Holten, Jarle. Undersøkelser av flora og vegetasjon i et subalpint område, Rauma kommune, Møre og Romsdal.
8. Flatberg, Kjell Ivar. Myrundersøkelser i Sogn og Fjordane og Hordaland i forbindelse med den norske myrreservatplanen.
9. Moen, A., Kjelvik, L., Bretten, S., Sivertsen, S. & Sæther, B. Vegetasjon og flora i Øvre Forradalsområdet i Nord-Trøndelag, med vegetasjonskart.

1977

1. Aune, Egil Ingvar & Kjærød, Odd. Botaniske undersøkinger ved Vefsnavassdraget, med vegetasjonskart.
2. Sivertsen, Ingolf. Botaniske undersøkelser i Tydal kommune, Sør-Trøndelag.
3. Aune, Egil Ingvar & Kjærød, Odd. Vegetasjonen i planlagte magasin i Bjøllådalen og Stormdalen, med vegetasjonskart i 1:10 000. Saltfjellet/Svartisen-prosjektet. Botanisk delrapport nr. 1.
4. Baadsvik, Karl & Suul, Jon (red.). Biologiske registreringer og verneinteresser i Litlvatnet, Agdenes kommune i Sør-Trøndelag.
5. Aune, Egil Ingvar & Kjærød, Odd. Vegetasjonen i Saltfjellområdet, med vegetasjonskart Bjøllådal 2028 II i 1:50 000. Saltfjellet/Svartisen-prosjektet. Botanisk delrapport nr. 2.
6. Moen, Jon & Moen, Asbjørn. Flora og vegetasjon i Tromsdalen i Verdal og Levanger, Nord-Trøndelag, med vegetasjonskart.
7. Frisvoll, Arne A. Undersøkelser av mosefloraen i Tromsdalen i Verdal og Levanger, Nord-Trøndelag med hovedvekt på kalkmosefloraen.
8. Aune, E.I., Kjærød, O. & Koksvik, J.I. Botaniske og ferskvassbiologiske undersøkinger ved og i midtre Rismålvatnet, Røldøy kommune, Nordland.

1978

1. Elven, Reidar. Vegetasjonen ved Flatisen og Østerdalsisen, Rana, Nordland, med vegetasjonskart over Vesterdalen i 1:15 000. Saltfjellet/Svartisen-prosjektet. Botanisk delrapport nr. 3.
2. Elven, Reidar. Botaniske undersøkelser i Rien-Hyllingen-området, Røros, Sør-Trøndelag.
3. Aune, Egil Ingvar & Kjærød, Odd. Vegetasjonsundersøkinger i samband med planene for Saltdal-, Beiarn-, Stor-Glomfjord- og Melfjordutbygginga. Saltfjellet/Svartisen-prosjektet. Botanisk delrapport nr. 4.
4. Holten, Jarle. Verneverdige edeliauvskoger i Trøndelag.